ב' תמוז תשמ"ב, 23.6.1982 מיספר 2338 76 עמודים שנה 46 תמחיר: 30 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

אריק: לביירות המערבית?

אל תעשה נסיונות בכסף

כאשר מדובר בכספך – כל סיכון הוא מיותר. השקעה במט"ח, היא החלטה נבונה לעצמה, אבל אתה בוודאי מכיר את העקרון של פיזור ההשקעה, ויודע שהבעיה הגדולה היא מציאת היחס הנכון בין המטבעות השונים. יחס נכון מקטין את הסיכון למינימום, ומגדיל למקסימום את הסיכוי שלך.
מומחי בנק לאומי מצאו עבורך את הנוסחה:

"דולר־סל" – הדולר הנותן את הטון, ומטבעות נוספים הם הביטוח.
"יורו־סל" – אירופה מובילה וגם הדולר תורם.
S.D.R. – פיזור עפ"י קביעת קרן המטבע הבינלאומית, עם הדולר בראש.
"דולר־מרק־סל" – חלוקה שווה בין דולר למרק למקבלי פיצויים מגרמניה.

4 דרכים להשקעה במט"ח.

בנק לאומי

קורא יקר,

אריאל שרון רוחש בוז עמוק לעיתונות בכלל, ולרוב העיתונאים בפרט. פעם אמר על הכתבים הצבאיים שהם דומים לעגלים המוצצים מעטיני הפרה. די לנתק אותם מן העטינים — מקורות־המידע — כדי להשתיקם.

במילחמה זו הופעלה שיטה זו כלפי כל אמצעי־התיקשורת. שרון ניתק אותם מן העטינים, והשאיר להם רק עטין אחד, שהפיק להם נוזל מפוקפק מאיד.

כלפי העיתונות הישראלית זאת היתה שיטה יעילה מאוד. כלי־התיקשורת ה־מקומיים גוייסו למאמץ של אריק, כטוראים ביחידת־שדה. הם עמדו דום לכבוד המפקד, הצדיעו ומילאו את פקודותיו.

העולם הזה אינו עומד דום. במילחמה זו היה אמצעי־התיקשורת היחידי בארץ כולה שלא הפך דובר של אריאל שרון. לא כופפנו גב ולא הנמכנו קול, כדי לזכות בפופולריות זולה ליום־יומיים. לא הצטרפנו למקהלת קוראי־ההידד. לא הפכנו שופר של התעמולה הרישמית, מכשיר עיוור להפצת כזבים מקודשים למען המולדת.

מילאנו את תפקידנו כפי שאני רואים אותו. זה לא היה קל, וזה עורר עלינו את שינאתם של רבים. אך אני בטוח שרבים בארץ — גם מאותם שאינם מסכימים לדעתנו — שמחים על כי נותר קול עצמאי אחד, המדווח על פי הבנתו העצמאית, המאיר את המאורעות מכיוון אחר, והמאפשר להם להשוות את נקודות־ההשקפה, לשקיל את הדברים ולהסיק בעצמם את המסקנות הנראות להם.

איש אינו מאמין

בחוץ לארץ היתה לשיטתו של שרון השפעה קטלנית עוד יותר.

בכל עיתוני העולם עמדו זו מול זו שתי תמונות — התמונה שצויירה על־ידי התעמולה הישראלית הרישמית, וזו שנמסרה על־ידי כלי־התיקשורת הבינלאומיים העצמאיים.

התמונה הישראלית הרישמית לוותה בכל פעם בהערה, שחיסלה במכה אחת את אמינותה מראש: נאמר כי לא ניתן לכתבים להגיע אל זירת־המאורעות, כי נאסרה גישתם החופשית לאירועים, וכי הפכו למעשה (כהגדרתו של עמוס קינן) „שבויים של דובר־צה״ל.״

התוצאה היתה מובנת מאליה, לכל מי שמבין את אופיים של כלי־התיקשורת בעולם. אין כימעט עורך אחד בעולם המוכן להאמין למידע המגיע דרך מסננת זו. אין כימעט עיתונאי בעולם שהאמין, בשבועיים האחרונים, להודעותיה של ממשלת־ישראל, להכרזותיו של דובר צה״ל ו־לדיווחים שהגיעו מן הכתבים ה„שבויים״.

אריאל שרון אינו שולט בעולם. עדיין.

התוצאה היתה שההתקוממות העולמית נגד פלישתו של אריאל שרון ללבנון הוגברה שבעתיים על־ידי אי־האמון ה־מוחלט לכל מילה שבאה מישראל. אמינות שנבנתה בקפדנות, במשך דור שלם, בוזבזה תוך כמה ימים — כפי שאריאל שרון ביזבז נכסים לאומיים רבים אחרים בקלות־דעת הרפתקנית.

כאשר הופיעו על מירקעי העולם תמונות־הזוועה של הרס סיטוני, וכתבי העולם דיברו על „רצח־עם״, הזדעזעו מיליונים, וביניהם טובי אנשי־הרוח ה־יהודיים. הטיעונים הנגדיים של הדוברים הישראליים הרישמיים עוררו רק לעג מר. איש לא האמין להם. כי מדינה המונעת את הגישה החופשית של העיתונאים ל־מקום־האירועים אינה יכולה לתבוע אמון לעצמה. התגובה האוטומטית היא: אם הם מונעים סיקור עיתונאי חופשי, סימן שיש להם מה להסתיר! סימן שהגירסה שלהם היא שיקרית. סימן שהם פוחדים מפני גילוי האמת. סימן שבאמת היא נוראה.

תוך כדי כך נפגעה באופן מכריע — ואולי ללא־תקנה — גם אמינותו של צה״ל. בפעם הראשונה מאז מילחמת־העצמאות אין הודעות צה״ל זוכות ב־אמון כלשהו. אף המידע על מיספר ה־אבידות של ישראל — מידע שנחשב תמיד כקדוש מבחינת אמינותו — לא התקבל הפעם באמון.

מתי לצעוק „אש״?

ישבתי השבוע במשך כמה דקות בבית־קפה. באותן דקות ניגשו אלי שני עוברים־ושבים. האחד היה צעיר, שהקדים ואמר כי במשך שנים למד להעריך את העולם הזה. הוא שאל מדוע פירסמנו בשער הקידמי בשבוע שעבר את תמונתו של אריאל שרון בלבנון, מבלי להוסיף על השער כותרת בנוסח „הרוצח״.

עניתי לו שהעולם הזה חיווה את דעתו על המילחמה הזאת בפה מלא ובלי כחל ושרק. מי שקרא את העיתון, יודע בדיוק איך אנחנו רואים את ההחלטה, מניעיה האמיתיים, מטרותיה ותוצאותיה עד כה ובעתיד. אולם שער העולם הזה אינו כרזה פוליטית, ואיננו בא לסכם את ה־חשבון בצעקה אחת.

אחר־כך ניגשה אלי חיילת צעירה, אמרה אף היא שהיא מעריכה ומכבדת את העולם הזה, אך הוסיפה: מדוע צריכים למתוח ביקורת בזמן מילחמה? האם אין די זמן לכך לאחר מכן? בזמן שחיילים לוחמים ונהרגים, האם מותר להביע דיעה שלילית על החלטות הממשלה?

השבתי לה שהזמן לצעוק „אש!״ הוא כאשר הבית בוער — ולא אחרי שכבר נשרף כליל.

בימי מילחמה, מדי יום — ולפעמים מדי שעה — מתקבלות החלטות היסטוריות, המשנות את גורל המדינה לשנים ולדורות, והעלולות לגרום לאבידות נוספות. זהו הזמן להתריע, להסביר, למתוח ביקורת, להציע דרכים אחרות.

אנחנו עם מבוגר, לא עדר של כבשים — גם אם מישהו בשילטון היה רוצה לראות אותנו כך. בעם מבוגר, הוויכוח על עניינים של חיים ומוות אינו משתתק כאשר רועמים התותחים, אלא להיפך — חשיבותו גוברת לאין שיעור.

העולם הזה, כשבועון פטריוטי, בעל דיעה עצמאית וראייה שפוייה של הדברים, ימשיך למלא את תפקידו בכל התנאים, יהיו קשים ככל שיהיו. תפקידו הוא לדווח, לחשוף ולספר את האמת, להביא מידע אחראי ובדוק, ובייחוד מידע שאינו מופיע בשום אמצעי־תיקשורת אחר.

אני מקווה שהגליון שאתה מחזיק אותו בידיך ברגע זה — בחזית או בעורף — ממלא תפקיד זה כראוי.

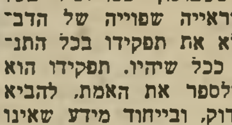

כתבות השערים:

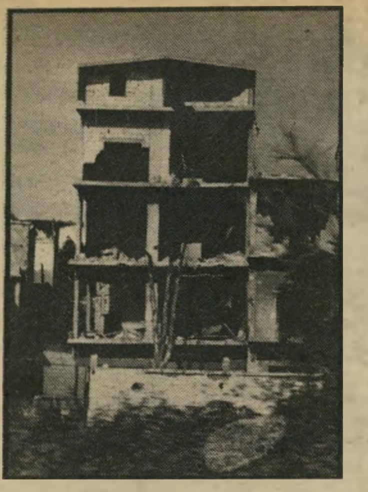

מלחמה בלי סוף
האם ביירות בוערת?

צוות העולם הזה היה בלב ביירות. הסיפור על הפלאנגות, הצבא הלבנוני, המישטרה של ביירות, חיילי אש״ף ו־חיילי צה״ל בעיר הגועשת. **16**

הצד השני של המטבע

אורי אבנרי חזר מאירופה, שם קיים מגעים עם פלסטינים, והוא מדווח על המילחמה בלבנון כפי שהיא נראית מן העבר הפלסטיני. פרטים סנסציוניים על אירגונו של אבו־נידאל ועל ההיערכות ה־חדשה של אש״ף. **7**

האיש שחיפש אקשן

סגנו של רב־סרן חדאד עלה על מארב ונהרג. צוות העולם הזה היה בהלוויה שלו. קצין צה״ל ספד לו כאילו היה חייל ישראלי. **22**

סניגורית הצמרת

על גומדי מלמדת סניגוריה צעירה חיננית, אחת מבנות ה־דור החדש של מישפטניות, שהגיעו אל השורה הראשונה. **68**

בנק, לא ידיד

הלקוח טוען בתביעה מישפטית: הבנק מכר את ניירות־הערך שלי בלי לשאול לרשותי, הכסף נכנס לחשבון לא־נכון — ונגנב! ה־בנק התכחש, אך המנהל הואשם ב־מעילה־באמון. **53**

כל העולם טריקו

כתבת העולם הזה לענייני אופנה מדווחת על השיגעון ה־חדש: בד הטריקו. טריקו בפסים, טריקו בשורטס, טריקו בכל דבר. **58**

הקנאים
חופה ופרובוקציה

בעוד המילחמה בלבנון נמשכת, לא שוכח גוש אמונים את המאבק בגדה המערבית, ואנשיו עורכים חתונה מתגרה במערת המכפלה, בלב חברון. **25**

ישראל היא אושוויץ!״

העיתונאי דני רובינשטיין פירסם ספר על „גוש אמונים״, על מקורותיו החברתיים, על הפוליטיקאים ועל האידיאולוגים שלו, הטוענים כי ישראל בגבולות 67׳ משולה לאושוויץ. **27**

הראדאר לא קובע!

בזכות פסק־דין חדשני, יכולים נהגים רבים לצאת בשלום מ־מלכודות־הראדאר של מישטרת־התנועה. נרתוח מישפטי של המצב החדש: ה־אם זה חל עליך? **46**

אונס במיטת הכלולות

פרק נוסף בסידרה על פרשיות ה־אונס בישראל. השופט חיים כהן קבע: לבעל אסור בהחלט לאנוס את אשתו! **44**

מדורים קבועים:

תשקיף	4
במדינה	5
יומן אישי — המילחמה בעיני העולם והערכה צבאית ראשונה	15
אנשים	30
בלונים	33
אנשים בעולם	35
עולם קטן — מילחמת לבנון והחזרה לג׳נבה, אמריקה הלטינית, פולין והאפיפיור	37
לילות ישראל	38
שידור	40
מדריך שידורים — ישראל וירדן	41
חשבון עובר ושב	43
מכתבים	48
תשבץ	50
הורוסקופ	51
זה היה העולם הזה שהיה	55
גמר של נייר	56
קולנוע — אלכסנדר של תיאו אנגלופולוס	60
לי לה לו	61
איש ממאדים — תקיעה אחרונה ופרידה	62
ספורט	67
מה הם אומרים — קלוד קליין, ניצה ליבאי, עיינה ביאלסקי, יוסי מולה, יוסי ורז׳נסקי וסאלו סולו	70
רחל המרחלת	74

דוח תשקיף

לשמור על אסד

אין ארצות־הברית שואפת להפלת מישטרו של חאפט' אל־אסד בסוריה.
מומחים אמריקאיים הגיעו לכלל מסקנה שאם יפול אסד, בעיקבות המפלה שספג, יעבור השילטון בדמשק לידי יסודות הבה יותר מסוכנים, כגון האחים המוסלמים. לכן פועלת ארצות־הברית בשקט לייצוב מישטרו של אסד, ולמשיכתו למחנה האמריקאי.

סוחרי החשיש בלבנון

רבים מסוחרי־החשיש בישראל כבר מצאו את הדרך ללבנון. מנה של שלושה קילוגרמים חשיש אפשר להשיג בלבנון במחיר של 900 שקל, בעוד שבארץ מחירו של „שק" — פחות מקילוגרם חשיש — מגיע ל־יותר מעשרת אלפים שקלים.

תמיכה צרפתית בפלישה

למרות הגינוי החריף לישראל המושמע בפי ממשלת־צרפת, ולמרות מחוותיה לטובת אש"ף, מאמינים מומחים רבים בפאריס כי ממשלת מיטראן תמכה מאחרי הקלעים ביוזמה הישראלית־אמריקאית שהביאה לפלישה ללבנון.
ממשלת־צרפת מקווה, לפי גירסה זו, ששילטון נוצרי בלבנון יחזיר לצרפת את מעמד־הבכורה שלה בארץ זו, שיש לו מסורת של מאות בשנים. על כן היא מוכנה גם להשתתף בכוח רב־לאומי שם.

אריק הוא המיכשול

המיכשול העיקרי לכניסת מיפלגת־העבודה לממשלת־ליכוד־לאומי הוא שר־הביטחון אריאל שרון.
במיפלגת העבודה מעריכים כי אחרי מילחמת־לבנון אין עוד סיכוי להוציא מידי שרון את תפקיד שר־הביטחון, שבו רוצים פרס ורבין.
האלטרנטיבה: מסירת תואר של סגן־ראש־הממשלה ותיקי האוצר והחוץ למיפלגת־העבודה.

יתכן גירוש המערך מהאינטרנציונל

המגמה לגירוש מיפלגת־העבודה מהאינטרנציונל הסוציאליסטי הולכת ומתחזקת, לאור התמיכה הממושכת והגוברת של מנהיגיה בפלישה הישראלית ללבנון. אותה מגמה תפגע גם במפ"ם, שיש לה מעמד של משקיף בארגון.
מיפלגות אחרות בעולם פועלות עתה בכיוון זה שהותווה לראשונה על ידי ברונו קרייסקי, ראש המיפלגה האוסטרית.

ועידת־חרות בספטמבר

ועידת חרות, שהיתה אמורה להתכנס בסוף החודש, ושנדחתה בשלושה שבועות, תידחה לחודש ספטמבר. הטענה היא שצירים רבים יהיו מגוייסים או שיהיו בחו"ל, והמצב המדיני, שיתהווה בעיקבות המילחמה בלבנון, הוא גזיל, ויתכן שהדבר לא ישרת את דיוני הוועידה.
הסיבה האמיתית לדחייה: החשש שאריק שרון ינחול עתה את פירות הניצחון בלבנון. אחרי הקיץ יוכלו יריביו להתארגן נגדו.

לא יהיו בחירות מוקדמות

למרות רצונם של רבים בליכוד, ובראשם ראש־הממשלה, לקיים בחירות מוקדמות כדי לנצל את מילחמת הלבנון, אין סיכוי שייווצר רוב בכנסת למען בחירות כאלו.
כל מיפלגות הקואליציה והאופוזיציה מתנגדות בתוקף לקיום בחירות מוקדמות.

איומים על סרבני־תרומות

עובדים באוניברסיטת תל־אביב, שהתנגדו לתרום יום־עבודה שהכנסותיו קודש ללב"י, התבקשו להודיע על־כך בכתב לוועד־העובדים.
הוסבר להם שלמיכתב יהיו השלכות על המשך העסקתם באוניברסיטה.

ניצי־העבודה בעד סיפוח

מתנחלים ישראליים בגדה, באיזורים שמוגדרים כחלק מתוכנית־אלון, יוזמים פנייה לח"כים הניציים של מיפלגת־העבודה, שיגישו הצעה להחלת החוק הישראלי באותם שטחים.
תוכנית־אלון לא הוגדרה בקווים ברורים, והסתייגה מהתנחלות בלב ישוב פלסטיני צפוף. אך מאחר שחלק מההתנחלויות נמצאות בלב ישובים פלסטיניים, התוכנית יכולה להתרחב לפי הצורך.
הח"כים הניציים עומדים לצאת בקרוב לסיור־לימודים בביקעת־הירדן, ונראה שישראל גלילי יצטרף אליהם.

מיקרופונים אל הח"כ

במישרדו של ח"כ כלכלי בכיר התגלו מכשירי־האזנה מתוחכמים. המישטרה בודקת עתה את האפשרות שטומני המכשירים ביקשו לדעת מראש על צעדים כלכליים של הממשלה, ולנצלם לרווחיהם.

יורשים ל„שלום עכשיו"

בסניף שלום עכשיו בתל־אביב שררה התמרמרות על חוסר־המעש של התנועה ביחס למילחמה בלבנון.
פעילי התנועה ניהלו משא־ומתן עם גורמים פוליטיים אחרים, כדי להקים גוף חדש — „הוועד נגד המילחמה".
אך המשא־ומתן עלה על שירטון ושלום עכשיו לא תיטול חלק בגוף החדש, אשר יקיים הפגנה בכיכר־מלכי־ישראל בשבת השבוע.

סיכסוך שחל־רוליק

דובר ומזכיר סיעת המערך בכנסת, ישראל („רוליק") פלג, הסתכסך עם יושב־ראש הסיעה, ח"כ משה שחל.
נגד פלג נטען שהוא משרת את יוסי שריד, עוזי ברעם ואורה נמיר, תחת למלא את תפקידו.
לתפקיד מזכיר־הסיעה מוצע עוזרו של שימעון פרס, בועז אפלבאום.

הפקה ישראלית־אמריקאית

בטלוויזיה הישראלית דנים עתה באפשרות להפיק ביחד עם אחת מרשתות־הטלוויזיה האמריקאיות הפקה משותפת למען הפליטים בלבנון. ההפקה תהיה מבוססת על הופעת אמנים במקומות שונים בעולם, והתרמה במדינות רבות.

משבר בענף הבנייה

המילחמה בלבנון העמיקה את המשבר בענף קבלנות הבניין, עד כדי כך שמומחים הביעו חשש שאם לא יחול שיפור במכירת דירות בתוך השבועות הקרובים, צפויות פשיטות־רגל של קבלנים.

מכות ברדיו

קטטה פרצה במחלקת הצרפתית של קול־ישראל, כאשר אחד העובדים, מרדכי (ז'יל) שושן, היכה את סגנו של מנהל מחלקת־החדשות, שרל אנדרלין.
הקטטה פרצה בעיקבות ויכוח פוליטי על רקע המילחמה בלבנון.
שושן, שהוא איש הימין הקיצוני, כעס על אנדרלין, שהעביר כתבות לטלוויזיה הצרפתית.

נחקר כתב גלי־צה"ל

כתב־מילואים של גלי־צה"ל נתפס בלבנון על־ידי ביטחון־שדה, כאשר תידרך כתב של סוכנות־ידיעות בינלאומית. סבורים כי לכתב סוכנות־הידיעות יש קשרים עם נספח צבאי של מעצמה זרה, וכתב־המילואים נחקר על קשריו עם הכתב.

ארגזי אפרסק לפרקליטות

פרקליטות מחוז המרכז קיבלה שלושה ארגזים עמוסי תיקים מהמישטרה, העוסקים בחומר שעליו נחקר יעקב וייס, ראש־המועצה המקומית גני־תיקווה.
החקירה נגדו הוגדרה בזמנו כחלק מהחקירה ב„תיק אפרסק" המפורסם.

נהגי „אגד" כשוטרים

באגד מובעת אי שביעות־רצון מהצעה שיזום יוסף תמיר, המרכז את הגופים שמטפלים באיכות הסביבה.
תמיר הציע להעניק סמכויות־שיטור לנהגים, כדי שיאכפו את איסור העישון והטלת הפסולת באוטובוסים.
הנהגים מסרבים להיות שוטרים ולקחת על עצמם תפקיד שאינו שייך להם.

שריד מארגן תומכים

יוסי שריד אינו סומך על רמזי מפ"ם שהם יפרשו מהמערך. הוא החל מארגן תמיכה בעבודה לפרישתו, ומקווה להשיג את תמיכת „חוג 77".
הפרופסור דן הורביץ, מראשי החוג, מתנגד להליכה נפרדת, בעוד שהפרופסור זאב שטרנהל תומך בכך. אם תצטרף העבודה לקואליציה, בעיקבות אירועי לבנון, יזורז תהליך הפרישה של יוני המיפלגה.

במדינה

העם

גבר, אשה וילד

מה נשתנתה המילחמה הזאת מכל המילחמות?

אחד הסופרים האהודים ביותר בעולם ובישראל, ג'ון לה־קארה, בעל סיפרי־הריגול המצויינים (ה־איש שחזר מן הכפור), שהה ב־ישראל כאשר פרצה המילחמה. הוא חזר לבוסטון וכתב בעיתון המקומי החשוב ביותר: „ישראלים רבים מדי, הסובלים מקלאוסטרו־פוביה, שיכנעו את עצמם כי כל גבר, אשה וילד פלסטיניים הוא מעצם מהותו מטרה צבאית, וכי ישראל לא תהיה בטוחה אלא אחרי שכולם יחוסלו."

אנתוני לואיס, עיתונאי אמריקאי־יהודי בכיר ומכובד ביותר, כתב: „מחיר המיבצע מחליא." הוא לא שכח להוסיף כי סגירת הזירה לפני עיתונאים באה למ־נוע את גילוי האמת הנוראה.

השניים ביטאו הרגשה כלל־עו־למית, שמעולם לא היה כמותה.

ישראל עוררה בעבר התנגדות, דיברי־קיטרוג וגינוי. אך מעולם לא עוררה סלידה כללית, כפי ש־היא מעוררת עתה.

תהום פנימית. בעיני העו־לם, מדינת־ישראל אחרי מיבצע זה שוב אינה מה שהיתה לפניו.

מה נשתנתה המילחמה הזאת מכל המילחמות הקודמות של יש־ראל?

בכל המילחמות הקודמות נסו רבים בעולם להצדיק את ישראל ולהגן על מעשיה. במילחמה הזאת נראית ישראל כמכונה צבאית אכ־זרית ודורסת, המשמידה את כל הנקרה בדרכה, בלי אבחנה. מיל־בד היהודים הממוסדים והפולי־טיקאים הציוניים, אין לה מגינים.

בכל המילחמות הקודמות, תמך הציבור הישראלי כולו, מילבד קו־מץ קטן של מתנגדים, במילחמה ובמניעיה. הפעם יש חלק גדול בציבור, וגם בקרב הכוח הלוחם, המסתייג ממטרות המילחמה וה־כופר בעצם נחיצותה. כאשר יתפזר העשן ותיוודע מלוא האמת על ה־מילחמה, עשוי להתגלות כי מחצית הציבור, ואף יותר מזה, מתנגדים לה.

בכל המילחמות הקודמות, היה סיום ברור למילחמה. בעיקבותיה בא הסדר כלשהו. יתכן מאוד כי מילחמה זו לא תסתיים כלל, וכי ישראל תמצא את עצמה במוקד של צרות מדיניות וצבאיות בלתי־פוסקות.

בכל המילחמות הקודמות סבר הציבור כי בראשו עומדת ממש־לה אחראית ושקולה. הפעם עומד בראשה אריאל שרון.

המילחמה

גאון נדיב ואכזר

הניצחון האמיתי חמק מאריאל שרון. עכשיו הוא לוחם כדי להשיגו: בביירות.

„בדם וביזע / יוקם לנו גזע / גאון ונדיב ואכזר!" שר זאב ז'בו־טינסקי, בהגדירו את האדם האידי־אלי, בעל ה„הדר".

„עקשן לבלי־חת ביום של תבו־סה, נדיב ורחב־לב ביום של ניצ־חון," כך הגדיר וינסטון צ'רצ'יל את האידיאל שלו.

שניהם לא חשבו על אריאל שרון.

שטח אמיץ. שרון הוא אדם גא, ואין ספק שהוא אדם אכזר. מאז ניצח על הטבח בכפר קיביא, ב־1953, הוא נחשב כחייל האכזרי ביותר של צה"ל.

אבל אריאל שרון אינו אדם נדיב, גם לא ביום הניצחון.

השבוע עמד בביירות המיזרחית והשקיף ממרומי ניצחונו על ה־עולם. לא היתה בפיו מילה אחת של צער על הרג האלפים וסבל מאות אלפי הפליטים החפים־מפ־שע. גם לא היתה בפיו מילה אחת של הערכה ללוחמת האוייב. מובן מאליו שלא היתה בפיו אף מילה אחת על שלום עם הפלסטינים ה־מוכים.

כאשר ניסה כתב להציל מפיו מילה אחת של הבעת־כבוד על צורת־העמידה של אנשי־אש"ף, שלחמו נגד עוצמתו המקובצת של צה"ל במשך 12 ימים ולילות (ראה יומן אישי), סירב שרון לו־מר מה שאמרו רבים מן החיילים בשדה־הקרב. הוא תירץ את אורך־המיבצע — ובעקיפין גם את ריבוי הקורבנות של צה"ל — בקושי השטח.

אם כן, יש ללבנון שטח אמיץ מאוד, עקשני מאוד, היודע להיל־חם עד גרגיר־העפר האחרון.

אריק מתוסכל. האמת היא שאריאל שרון היה מתוסכל.

הוא אמר כי היעד „לא הושג במלואו", מכיוון שביירות המער־בית טרם נכבשה. היתה זאת הוד־אה גלויה בכך כי היעד שהועמד לעיני החיילים, כאשר נדרשו לח־רף את נפשם במיבצע זה, היה כוזב מלכתחילה. אז דובר על „טיהור 40 קילומטרים". עתה נא־מר כי היעד לא הושג מפני ש־צה"ל הגיע רק לביירות המיזר־חית, אך לא לרובעים המערביים.

כל מי שהכיר את דרך־המחש־בה של שרון ידע כי אכן היעד שעמד לפניו לא הושג. המיבצע לא יגיע אל יעדו אלא אחרי כי־בוש ביירות המערבית כולה וחיסו־לם הפיסי של מנהיגי אש"ף ולו־חמיו.

והנה, דווקא כאשר יעד זה נראה כאילו הוא בהשגת־יד, הוא חמק ממנו.

דם והרס. היו לכך שתי סי־בות: צבאית ומדינית.

מבחינה צבאית, קשה מאוד לכ־בוש את עיר־הבירה מבלי שתה־פוך „סטלינגראד פלסטינית", כ־דבריו של יאסר ערפאת. לוחמי אש"ף בעיר ילחמו עד האיש ה־אחרון, מפני שיידעו כי אין להם שום ברירה. אין להם דרך לנסי־גה. מעטים יאמינו לדבריו של שרון, ש„לא יאונה רע" למי ש־יניח את נשקו. בקרב הלוחמים בעיר, המורל — כנראה — גבוה.

„אצלי כולם שווים!"

כיבוש עיר בתנאים כאלה יעלה במחיר יקר. אין הציבור מוכן עוד לסבול אבידות בשיעור של מאות הרוגים להשגת יעד זה, ואריאל שרון יודע זאת. אין הוא יכול להסתכן בכך.

כדי לחסוך בחיי־חיילים אפשר להרוס את העיר, בית אחרי בית, כפי שנעשה בשכונות רבות של צידון, צור וראשידיה. אולם קשה להאמין כי דעת־הקהל הבינלאו־מית תעמוד הפעם מן הצד, כאשר נהרסת אחת הערים החשובות ב־עולם. תהיה התערבות מאסיווית להפסקת המיבצע.

יש עוד בעייה שלישית: מנחם בגין. נראה כי בגין חש בארצות־הברית בנזק הנורא שנגרם לישר־אל בעולם בעיקבות מילחמה זו (ראה לעיל). הוא הנתון ללחץ אמריקאי כבד, ומונע משרון לבצע את זממו.

ואילו האמריקאים משחקים מישחק משל עצמם — הם רוצים לנצל את ההזדמנות כדי להגיע להסדר אמריקאי־סורי ואמריקאי־פלסטיני, על חשבון הסובייטים, אשר מניותיהם נמצאות עתה ב־שפל המדרגה (ראה עמוד 7).

גורל ביירות. הקרב על גורל ביירות מתנהל עתה בחדרי־חד־רים, בטרקלינים דיפלומטיים ...

אריאל שרון לא נואש. מנוי ו־גמור עימו להגיע לכיבוש ביי־רות — חרף כל טכסיסי־ההטעייה המילוליים שהוא נוקט.

מי שמכיר את אריק יודע שאינו מרפה לעולם מיעד שהציב לעצ־מו. השבוע הוא מגייס אנשי־צי־בור לעזרתו — החל באליהו בן־אלישר וכלה בחיים הרצוג מה־מערך — כדי להשיג אישור ממ־שלתי למכה עקובה־מדם שבילע־דיה יהיה ניצחונו ניצחון־פירהוס.

אריאל שרון והרמטכ"ל

מי יעצור אותו

אל תוך הביצה

הנוצרים שמחים לקראת צה"ל. לכמה זמן?

כובשים רבים בהיסטוריה למדו מנסיונם כי קל יותר לכבוש ארץ מאשר להחזיק בה או לצאת ממנה.

השבוע כבר היה ברור כי נסיון זה יהיה עתה מנת־חלקה של יש־ראל בלבנון.

משימחה לשינאה. הכתבים הישראליים העלו על נס את ה־שימחה הגלויה, שבה התקבלו חיי־לי צה"ל על־ידי רבים מן הלב־נונים, ובעיקר הנוצרים, אך גם השיעים והדרוזים.

לא היה להם ספק כי צה"ל מת־קבל ככוח משחרר, וכי הציבור שונא את הסורים והפלסטינים.

היתה זאת התרשמות נכונה — אך היא התפרשה בצורה מוטעית.

הלבנונים עייפים אחרי שבע שנים רצופות של מילחמת־אזר־חים, שבה היתה יד כל בכל. רבים מהם מוכנים, בשעה זו, לקבל פני כל כובש, יהיה אשר יהיה, אשר ישים קץ למילחמה זו. ביגלל אותה הסיבה הם קיבלו בשימחה רבה את הצבא הסורי, שפלש לארץ לפני שש שנים — גם הוא במטרה להשכין שלום ולחסל את אש"ף.

אויפוריה זו חלפה חיש־מהר. הסורים הפכו מטרה לשינאה כללית. כך יקרה, בלי כל ספק, ל־צה"ל, אם יישאר בלבנון יותר מ־כמה שבועות.

כולם נגד כולם. אך לצאת משם? זה נשמע כדבר קל, אך זה קשה מאוד.

בלבנון מתרוצצות עשרות מיפ־לגות, חמולות גדולות, עדות דת־יות וכוחות מזויינים. לכל אחד מהם מסורת ארוכה, לפעמים של מאות בשנים. המאבק הפנימי ה־לבנוני קיים מזה עשרות, מאות ואולי אלפי שנים, מאז התקוטטו הערים הפיניקיות — צידון, צור, בארות (ביירות) בינן לבין עצמן.

מנהיגי הפלגים האלה הם אי־שים ותיקים מאוד, משופשפים מאוד, וכל אחד מהם עולה במי־דת־התיחכום שלו לאין שיעור על איש־כוח פשטני כמו אריאל שרון (ראה לעיל). כל אחד מהם מנסה עתה לנצל את נוכחות צה"ל למען המטרות האנוכיות של עצמו, ולשם כך הוא מוכן להתחנף לכל ישרא־לי, להשפיע עליו מכל טוב. אך יחסו יכול להשתנות מחר בבוקר.

מילחמת־האזרחים הלבנונית לא היתה פורצת מלכתחילה אלמלא החליט קומץ של עשירים מארו־ניים, המייצגים מיעוט במדינה, לשמור בכל מחיר על זכויות־היתר שלהם, ולמנוע זכויות מן הפלגים והעדות האחרים. גם רא־שי המארונים עצמם לחמו איש ב־רעהו, כאשר סוליימאן פראנג'יה דוגל בסורים, כמיל שמעון קורא לישראלים ומישפחת ג'מייל מנסה לחסל את שניהם בכוח הנשק.

ערמונים מן האש. גם ב־רגע זה רחוקים המארונים מלה־יות מאוחדים. פייאר ג'מייל הזקן יודע כי אין תקומה ללבנון אם לא יהיו לה גבולות פתוחים עם העולם הערבי כולו. כמרכז בנקאי ומיסחרי, כל קיומה של ביירות הוא על יחסיה עם הארצות הער־ביות. אין לו כל חשק להיכנס לגטו הישראלי.

לעומת זאת, בנו בשיר הוא שי־כור ניצחון, והוא רוצה לנצל את הכוח הישראלי כדי להיות לשליט המדינה. אך גם הוא אינו רוצה להיראות בגלוי כקוויזלינג, היושב על כידונים ישראליים. הוא רוצה להיבחר בבחירות לגיטימיות, ב־הסכמת העדות האחרות. לכן אינו ממהר להילחם את מילחמות ארי־אל שרון ולהוציא את ערמוניו מן האש של ביירות המערבית. הוא מקווה כי שרון הוא שיוציא מן האש את הערמונים של מישפחת ג'מייל.

ואליד ג'נבלאט, הנושא שם מפואר הידוע בהיסטוריה הלבנו־נית מזה 500 שנה, הוא איש־כבוד, ואין הוא חולם על מסירת המדי־נה בידי הדיקטטורה המזויינת של בשיר ושות', בחסות ישראל. הוא התייחס בבוז גלוי לשימעון פרס, עמיתו באינטרנאציונאל ה־סוציאליסטי, שבא אליו בשליחו־תו של אריאל שרון. גם שרון אינו מפחיד אותו. כמוהו נוהג גם מנ־היג השיעים, עדה גדולה שבילע־דיה לא יוכל בשיר ג'מייל להקים שילטון בעל חזות לגיטימית.

צעצוע חדש. בין כל אלה מסתובב אריאל שרון, כחייל בר־בארי במיסדרונות רומא. נדמה לו שהוא שולט בעניינים, ומארחיו הכבושים אכן משתדלים להעניק לו הרגשה זאת. אך ברגע זה לא ברור כלל מי כבש את מי.

ואילו כתבת לה־מונד בביירות כתבה על חיילי צה"ל בעיר, תחת הכותרת „תיירים בעלי תת־מיקל־עים": „הם דומים לילדים שמצאו צעצוע חדש!"

השבוע פנו שני מארונים חשו־בים ביותר — ראש „הגוש המא־רוני" ריימונד אדה ובנו של כמיל שימעון — ממקום מושבם בפאריס אל אחיהם בלבנון בקריאה שלא לשתף פעולה עם ישראל ולא לה־יות לקוויזלינגים. „העתיד חשוב מן ההווה," הם הזהירו, בהתכוונם לגורל הצפוי למארונים כאשר יתה־הפך הגלגל בדור זה או בדור הבא.

איזה שותים היום?
- תפוזים,לימונדה,אשכוליות או תפוחי עץ .
טוב לי עם עלית

אורי אבנרי מדווח על פגישות עם פלסטינים:

מראה מן הצד השני

הפלסטינים הם היהודים של מחר, כתב מישהו באחד העיתונים בצרפת. הפלסטינים עצמם מדברים בלי הרף על ה„שואה" הפוקדת אותם, ומשווים אותה בגלוי לשואה היהודית.

„ביירות תהיה גטו־ורשה שלנו!" אמר לי פלסטיני, כששאלתי מה יתרחש במעוזם האחרון בדרום־לבנון.

„בביירות שורר עתה תסביך־מצדה!" דיווח לי פלסטיני אחר, אחרי שיחה טלפונית עם העיר.

הדמיון הוא עמוק מאוד. „העולם כולו נגדנו!" — זהו עתה הפיזמון החוזר בכל שיחה עם פלסטיני.

התמונה הקודרת הזאת של עולם מתנכר ואדיש, בשעה שהעם הפלסטיני מושמד, עולה וחוזרת שוב ושוב. המעצמות עשו יד אחת כדי להשמיד את אש"ף, ועימו את העם הפלסטיני כולו. ארצות־הברית עשתה קנוניה עם ישראל. צרפת תמכה בהם, וכמוה כל אירופה המערבית. ברית־המועצות נעצה סכין בגב הפלסטינים. סוריה נטשה אותם לנפשם. כל מדינות־ערב עמדו מן הצד.

ערפאת ברחובות ביירות תצלומים אלה מתוך ביירות המערבית הנצורה צולמו ב־יוזמת אש"ף, והופיעו בעיתון ערבי. הם הופצו בעולם כולו, ובאו להכחיש את השמועות שהופצו על־ידי שופרות־התעמולה של הפאלאנגות וישראל, כאילו ברח ערפאת מביירות, או כאילו הוא מסתתר בשגרירות הסובייטית שם. בתמונות נראה ערפאת, כשהוא משוטט ברחובות העיר, מתבונן במכונית שנהרסה בהפגזה ומשוחח עם חייליו.

קומץ של לוחמים, ובראשם המנהיגים, עומדים לבדם מול העוצמה הכבירה של המכונה הצבאית המשוכללת ביותר בעולם.

בימי השואה, כאשר נשפך דם יהודי כמים, רבים מן העומדים בצד לא היו מוכנים, חלילה, לעשות זאת בעצמם, אך לא הצטערו שאחרים עשו את המלאכה.

תיסמונת גיטו־ורשה

במשך שלושה ימים של שהותנו בפאריס נפגשנו — מתי פלד ואני — עם פלסטינים רבים מכל הסוגים, ביניהם אנשים שעמדו בכל כמה שעות במגע טלפוני עם ביירות המערבית. עד כמה שהדבר לא ייאמן, קשר זה קיים כל העת. לפעמים ניתן היה להשיג קו רק בשעות הקטנות של הלילה. לפעמים לא יכלו לחייג מביירות לפאריס, אך ניתן היה לחייג מפאריס לביירות.

מצב־הרוח בעיר הנצורה השתנה, כך נדמה, מדי שעה. היו רגעים שנשבה משם רוח של אויפוריה — אותה אויפוריה האוחזת באנשים היודעים שהכל אבוד, ששוב אין על מה להחליט, וכי לא נותר אלא להילחם עד הסוף ממש, למכור את החיים ביוקר, ליצור אגדה למען הדורות הבאים.

„נילחם עד האיש האחרון!" הבטיחו מנהיגים בכירים בשיחות פרטיות, כימעט בחדווה. הם סברו כי הפור נפל, כי מכאן והלאה הדברים יתרחשו מעצמם.

ברגעים אחרים נשבה רוח אופטימית. ההסתערות נעצרה. נשארו קלפים חשובים ביד. יש על מה לשאת ולתת.

לא היה פלסטיני אחד שדיברתי עימו — ואני בטוח שלא היה אף פלסטיני אחד בעולם כולו — שליבו בימים אלה אינו בביירות. שם נרקמת אגדה, שם נעשית ההיסטוריה. שם נוסף פרק נורא נוסף לתולדותיו של העם המוכה, החי מזה שני דורות בצל של טרגדיה לאומית, שניתן להשוותה רק להגדה של היהודים, הארמנים, הכורדים.

מביירות הגיעה שיחה של אינטלקטואל פלסטיני צעיר, שנפגשנו עימו בעבר לא־פעם במיסגרת מגעינו, בחור נוצרי מאיזור בית־לחם. הוא טילפן לידידיו הצרפתיים. „אני לוקח רובה ויוצא להילחם," אמר להם, „אנא, אחרי שזה ייגמר, דאגו להורי!" הוריו הזקנים נמצאים גם הם בביירות.

כימעט לכל פלסטיני יש קרובים בביירות. מעטים יודעים מה גורלם.

הדאגה והחרדה שולטות בלב הפלסטינים בגולה. וגם הזעם, השינאה ותחושת־הבגידה.

תערובת יהודית.

קנוניה ישראלית־סורית

אחד הנושאים החוזרים הוא: איך זה קרה? איך זה התחיל? מי גרם לזה? מזה כמה חודשים עמדה הנהגת אש"ף תחת לחץ גובר מצד סוריה להפר את הפסקת־האש בגבול ישראל. לפני שלושה חודשים העלה את הדרישה הזאת נציג אל־צאעיקה הפרו־סורית בוועד־הפועל של אש"ף, ח'ליפה. דרישתו נדחתה.

כאשר הפרה ישראל באפריל את הפסקת־האש והפציצה את לבנון, כפה יאסר ערפאת על כל חבריו מדיניות של אי־תגובה. זה היה קשה, אך ההחלטה עמדה במיבחן.

ב־9 במאי, כאשר פתחה ישראל בהפצצה גדולה חדשה, ללא סיבה נראית־לעין, היה ערפאת מחוץ לביירות. בהיעדרו הגיב הארגון השמאלני הפרו־סובייטי של נאיף חוואתמה בהפגזה, אך הקפיד מאוד שלא לפגוע במטרות ישראליות. איש לא נהרג, וההרס היה מועט. כי ההפגזה נועדה בעיקר לצרכים פנימיים באש"ף, על רקע הוויכוח שהתנהל בו.

- מה רצו הסורים להשיג?

יש הסבורים כי גישתם באה לצרכים דמגוגיים בילבד. על־ידי התביעה להפרת הפסקת־האש, שערפאת לא יכול היה להסכים לה, ביקשו הסורים וסוכניהם לפגוע ביוקרתו של ערפאת, להציגו כפחדן וככלי־ריק. המטרה היתה, כמובן, להעביר את אש"ף כולו לידי השליטה הסורית הבלתי־מעורערת.

יש הסבורים כי הסורים הרחיקו לכת והזמינו ממש את ההתקפה הישראלית, כדי לחסל את ההנהגה המתונה־יחסית של אש"ף בביירות.

למי ששכח את ההיסטוריה (ואף פלסטיני אחד לא שכח אותה!) בא והזכיר הנרי קיסינג'ר השבוע, בעיצומה של המילחמה, שקיים אינטרס ישראלי־סורי משותף בחיסול אש"ף של ערפאת. ולראייה: הפלישה הסורית ללבנון ב־1976, שבאה על פי הזמנת הנוצרים, נועדה להשמיד כבר אז את אש"ף. קיסינג'ר אינו מסתיר — אף שאינו אומר זאת במפורש — כי היה זה הוא עצמו שתיאם אז את המהלכים בין סוריה וממשלת־רבין בישראל, שבמיסגרתם נתנה ישראל את הסכמתה לפלישה הסורית ללבנון. בלי הסכמה זו לא היו הסורים יכולים לזוז.

(כדאי לזכור זאת כיום, אחרי שמיטב חיילי צה"ל נהרגו כדי לגרש את הסורים מאותם המאחזים בלבנון, שאליהם הגיעו לפני שש שנים בעידודה ובהסכמתה של ממשלת־ישראל.)

מכיוון שסוריה היא בת־חסותם של הסובייטים, והסובייטים לא נקפו אצבע כדי לעזור לפלסטינים במשך שבועיים נוראים אלה, ועזרו רק להציל את הצבא הסורי מתבוסה גמורה — קרוב החשד בלב רבים כי גם ברית־המועצות מרוצה, בעצם, מהשמדת ההנהגה של ערפאת. יתכן כי הסובייטים חששו שמא עלולה היתה להסתדר באחד הימים עם האמריקאים.

השבוע נקט השגריר של אש"ף בפקינג, על דעת עצמו, יוזמה

(המשך מעמוד 7)

חריגה לגמרי. האיש, הכפוף לכאורה למישרד המדיני של פארוק קאדומי הפרו־סובייטי, מסר בבירה הסינית הצהרה רשמית, שבה תקף את סוריה כסוכנת הקנוניה הישראלית־אמריקאית לחיסול אש״ף.

הבגידה הסובייטית

האיש, טאייב מחמוד, בנו של המשורר הפלסטיני הנודע עבד־אל־רחים מחמוד, נהנה בפקינג ממעמד רישמי של שגריר. בהודעתו נרמז בגלוי כי ברית־המועצות היתה שותפה לקנוניה הזדונית נגד העם הפלסטיני.

מחמוד ביטא בגלוי את אשר כל פלסטיני חושב בימים אלה בליבו. ברית־המועצות נתנה לדברים להתרחש. היא לא הציגה לישראל אולטימטום. היא לא הנחיתה כוח בביירות. היא לא שלחה סיירת כדי לפרוץ את המצור הישראלי על ביירות ולהוציא משם את הפצועים או את המנהיגים.

(בעלי־זיכרון יכולים להביא דוגמה היסטורית. לקראת סוף מילחמת־האזרחים הספרדית, כאשר הפאשיסטים כבר כבשו את מרבית הארץ, התרכזו שרידי הרפובליקה בעיר־הנמל הבאסקית בילבאו. הפאשיסטים הטילו מצור ימי על העיר. הבריטים הודיעו כי אינם מכירים בחוקיות המצור, ושלחו את האוניה הגדולה ביותר של חיל־הים הבריטי, סיירת־הקרב הוד, אל תוך הנמל, כדי להוציא משם את המנהיגים.)

יהיו מעשיה ומחדליה של ברית־המועצות מעתה והלאה כאשר יהיו, ואף אם תנקוט פעולת־ראווה כלשהי ברגע האחרון — בקרב העם הפלסטיני, ובמרחב הערבי כולו, היא גמורה.

לכל הפחות היא אשמה בעיני הערבים בבגידה צינית. ויש רבים הסבורים כי היתה שותפה פעילה בקנוניה, באמצעות קשריה עם אבו־נידאל.

אורגיה פוליטית

מעשהו של אבו־נידאל נשאר, גם בשבוע השלישי, התעלומה המרתקת ביותר את הפלסטינים. מדברים עליו בלי סוף.

אבו־נידאל ציווה להתנקש בחייו של שלמה ארגוב, שגריר ישראל בלונדון. הדבר נעשה ברגע שבו ידע כל העולם כי ממשלת־ישראל מחכה רק לתירוץ כדי לפתוח במיבצע.

ההתנקשות בוצעה ממש ברגע הנכון — אחרי שאריאל שרון חזר משיחותיו בוושינגטון, שבהן התקבל בלי ספק האישור האמריקאי לפלישה הישראלית ללבנון, ותואמו המהלכים המשותפים.

על אופיו של האיש ואירגונו ניתן ללמוד מן העובדה שכרגע נטוש בקרב הפלסטינים — כנראה גם בביירות — הוויכוח על זהות הגורם הנסתר שהפעיל את אבו־נידאל במעשה־בליעל זה, והוזכרו לפחות ארבעה גורמים אפשריים:

- העיראקים.
- הסורים.
- סוכנות־הביון האמריקאית (סי־איי־אי).
- המוסד הישראלי.

לכל אחת מן הגירסות יש מחנה של מאמינים, המסתמכים על

פליטים פלסטיניים ליד צידון
„תודות לגנרל שרון...״

עובדות ונתונים. כפי שאמר די פלסטיני בכיר: „זוהי אורגיה פוליטית. אי־אפשר לדעת מי בדיוק שכב עם מי ומתי.״

העובדות הידועות לפלסטינים יוצרות תמונה בעלת השלכות בכיוונים שונים.

העיקר: אין ספק שאבו־נידאל קיבל ממישהו הוראה בהולה ביותר. על כך מעיד אופי הפעולה.

לא היתה זאת פעולה שהוכנה זמן רב מראש, על פי השיטות המקובלות. לא הובאו ללונדון, בעוד מועד, אנשים מאומנים, מיקצועיים. לא תוכננו כראוי דרכי הנסיגה והבריחה. ולראייה: לא רק המתנקשים עצמם, אלא גם שותפיהם נתפסו תוך שעות מעטות על־ידי המישטרה הבריטית.

העובדה המרתקת ביותר היא זו: אחד העצורים הוא מרוואן אל־בנא, בן־אחיו של אבו־נידאל עצמו.

האיש אינו טרוריסט מיקצועי. דודו שלח אותו על־חשבון האירגון לאנגליה כדי ללמוד, וכדי להצדיק זאת ניתן לו מעמד של לוחם. אך לא היה לו נסיון כלשהו בביצוע פעולה כזאת, ולא היה עולה על דעת דודו לשלחו למשימה כזאת, אילו היתה לו ברירה. המסקנה: הוא נדרש על־ידי אדוניו לבצע את הפעולה בדחיפות עליונה, והדבר היה כה חשוב ובהול עד שנאלץ להשתמש באנשים שהיו בשטח, וביניהם קרובו.

מי היה מעוניין באותו רגע בפעולה כה דחופה?

צברי אל־בנא, המכונה אבו־נידאל („אבי המאבק״), הוא פועל פשוט מיפו. הוא גמר רק בית־ספר יסודי. הוא היה פועל בסעודיה, ולמד חשמלאות.

סעודיה היא מדינה מעמדית, ופועל־כפיים הוא הייצור הנמוך ביותר בסולם החברתי בה, קל וחומר כשהוא זר, פלסטיני.

„קנוניה ישראלית־סורית״

להלן הידיעה של „סוכנות־הידיעות הצרפתית״ על הצהרתו של שגריר אש״ף בפקין בגנות סוריה:

פקין, 16 ביוני. — אירגון־השיחרור הפלסטיני תקף ביום ד׳ בחריפות את סוריה, והאשים את מישטר הנשיא הסורי חאפט׳ אל־אסד ב„קבלת פקודות מידי האמריקאים והישראלים.״

בהודעה שמסר לסוכנות־הידיעות הצרפתית, הדגיש ראש הנציגות הדיפלו־מטית של אש״ף בסין, מר טאיב מחמוד, כי הוא נמצא במגע תכוף עם ביירות. הוא האשים את סוריה ב„תקיעת סכין בגב הכוחות הפלסטיניים והלבנוניים המתקדמים״, כאשר נסוגה מפני כוחות־הפלישה הישראליים בלבנון והניחה להם לכתר את ביירות.

„אין אנו רואים תירוץ כלשהו המתקבל על הדעת, שניתן להביאו כדי להצדיק החלטה זו של סוריה,״ הצהיר מר טאיב, חבר המועצה המהפכנית של פת״ח (הגוף העליון של האירגון).

לפי מר טאיב, הכוחות הסוריים בביירות דוחים את הפסקת־האש שהוכרזה על־ידי דמשק, ורוצים להיחשב מעתה כחלק בלתי־נפרד של הכוחות הפלסטיניים־לבנוניים. הם הבטיחו ביום השלישי ליו״ר אש״ף, יאסר ערפאת, „להשתתף במאבק עד הניצחון.״

המישטר הסורי, הוסיף מר טאיב, הוכיח בעליל כי הוא מקבל את פקודותיו מן האמריקאים והישראלים — אם מתוך פחדנות, אם מתוך בוגדנות.

ראש הנציגות של אש״ף בסין, שנפגש הלילה עם סגן שר־החוץ הסיני, מר וון יזהאן, קבע כי תירוצי התעמולה הסורית בקשר להפסקת־האש הם „מגוחכים״. לדבריו, הוכח קיומה של קנוניה משותפת של סוריה וישראל.

מר טאיב הזכיר כי „הסורים ניסו לתקוף את המהפכה הפלסטינית ב־1976, במיבצע שבו תמכו הישראלים מן הצד.״

נציג אש״ף קבע כי התנהגות המישטר של הנשיא אסד הביאה להיעלמה של „חזית העמידה האיתנה״, שכללה את סוריה, תימן הדרומית, אלג׳יריה, לוב ואש״ף.

בימי עבודתו שם למד אל־בנא לשנוא את סעודיה ואת הסעודים, שינאה לוהטת שהיתה לה השפעה רבה על דרכו בעתיד. כי ההנהגה הרישמית של אש״ף, בראשות יאסר ערפאת, קשורה בסעודיה מאוד.

סעודיה היא המממנת את אש״ף, היא התומכת בערפאת. והיא — אולי היחידה שבין כל המדינות הערביות — מעוניינת באמת בהקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. המניע העיקרי שלה לכך הוא שבהיעדר מדינה כזאת, יהיו הפלסטינים בכל העולם לתנועה מהפכנית, שתפיל את המישטרים השמרניים במיפרץ הפרסי ובכל אתר ואתר.

אבו־נידאל הוא בעל כישרונות אירגוניים, ונשלח על־ידי תנועת פת״ח לבגדאד. שם בגד בשולחיו, פרש מפת״ח והקים אירגון משלו, הקרוי גם הוא פת״ח (בתוספת סימן־היכר: „המיפקדה המהפכנית״) והמוציא עיתון הקרוי, כעיתון של פת״ח האמיתית, פלסטין אל־תורה („פלסטין המהפכה״).

היתה זאת סוכנות עיראקית מובהקת.

עיראק היתה אז רדיקלית, והיא לחמה בסעודיה ובהנהגת אש״ף. אבו־נידאל היה המכשיר לסילוק חשבונותיה עם אויביה, ובעיקר לרציחת אנשי־אש״ף מתונים, שהטיפו לשלום עם ישראל. (ידידי סעיד חמאמי, אחד הנרצחים, היה קרוב־רחוק של אבו־נידאל. זה הכחיש שהיתה לו יד ברצח, וטען כי מעשה זה בוצע על־ידי סוכנים עיראקיים ישירים.)

אולם בגדאד שינתה את עמדתה, ביגלל החלטתה לצאת למילחמה באיראן, והתקרבה לסעודיה ולירדן. בוועידת־הפיסגה בבגדאד, בנובמבר 1978, אחרי קמפ־דייוויד, הסכימה עיראק להחלטה שהתקבלה פה־אחד (תוך הסתייגות לובית), המצדדת למעשה בשלום עם ישראל תמורת נסיגתה לקו ה־4 ביוני והקמת מדינה פלסטינית.

אבו־נידאל הבין כי מקורות־הסיוע שלו עלולים להתייבש, ועל כן חיפש ומצא דרך לדמשק, שקיבלה לידיה את שרביט הרדיקליות. אך הוא לא ניתק את יחסיו עם עיראק. למרות המאבק הקיצוני הנטוש בין דמשק ובגדאד בכל התחומים, הצליח אבו־נידאל להישאר בסדר עם שני הצדדים.

בעת ביצוע ההתנקשות בלונדון ישב אבו־נידאל בבגדאד. לכן סבורים פלסטינים רבים כי ההתנקשות בוצעה בפקודת עיראק, שנחלה זה עתה תבוסה מוחצת מידי הצבא האיראני, ושחששה שמא עומדים האיראנים לפלוש לארצה.

לא כן, הפלישה הישראלית ללבנון, שהוזמנה על־ידי ההתנקשות בלונדון, נתנה לעיראק את התירוץ המצויין להכריז על הפסקת־אש חד־צדדית, ואיפשרה גם לאיראן לוותר על הפלישה לעיראק, שהיא מעבר לכוחותיה. שני הצדדים הכריזו על כוונתם לעזור במילחמה נגד ישראל.

מבחינתן, באה ההתנקשות בדיוק ברגע הנכון.

סוריה - המרוויחה העיקרית?

הגירסה שסוריה היא שהורתה לאבו־נידאל לבצע את המעשה הפרובוקטיבי חזקה מאוד. שהרי הסורים הם שדחפו כל העת להפרת הפסקת־האש, ושביקשו לדחוף את ערפאת למילחמה.

אם תסתיים מילחמה זו בהשמדת אש״ף שבהנהגת ערפאת, וב־העברת כל אש״ף לדמשק, תהיה סוריה המרוויחה העיקרית מהמילחמה, למרות התבוסה שלה בשדה־הקרב.

היה לסוריה אינטרס נוסף, מוחשי מאוד.

רבות דובר בישראל על מצבורי־הנשק העצומים, כביכול, של אש״ף, שנתפסו בזמן המיבצע. על אף ההגזמה הרבה שבסיפורים אלה, שנועדו להצדקת המילחמה, יש בהם גרעין של אמת.

אש״ף קנה במשך הזמן כמויות גדולות של נשק, וגם נשק כבד. בין השאר רכש טנקים סובייטים. הם היו מיושנים, מדגם טי־34, ומגוחך היה להעלות על הדעת שיעמדו מול השריון הישראלי המעולה, המתוחכם והמנוסה.

האמת היא — כך טוענים הפלסטינים — כי נשק זה לא נועד אף פעם למילחמה בישראל. מעולם לא היתה לפלסטינים האשלייה כי יוכלו לעמוד מול המכונה הצבאית האדירה של צה״ל. אך הם סברו כי הנשק הוא די יעיל נגד הצבא הלבנוני (הנוצרי) והסורים, ונועד להרתיע אותם מלפגוע במיני־מדינה הפלסטינית בדרום־לבנון.

הנשק היווה איום על ההגמוניה הסורית — ועל כן היה לסורים עניין חיוני בהשמדת הנשק הזה.

לכן היה זה סביר, בהתאם לאינטרס הסורי, להזמין את צה״ל לפלוש ללבנון ולהשמיד את מצבורי הנשק של אש״ף. הסורים לא העלו על דעתם, לפי גירסה זו, שצה״ל יעז לעלות גם עליהם. הם סמכו על כוח־ההרתעה של בריתם עם הסובייטים. הם לא הכירו את אריק שרון.

יש רק עובדה אחת המחלישה את הטיעון נגד סוריה. האינטרס הסורי היה קיים, אך הוא לא היה דחוף. אילו פעל אבו־נידאל בשליחות סורית, לא היה צריך להזדרז כל־כך בביצוע הפעולה במועד מסויים, בתנאים נחותים, תוך הקרבת קרובו.

גם האינטרס הסובייטי מוטל בספק. אמנם היתה מוסקווה מעוניינת בחיסול ההנהגה של ערפאת ובהשלטת אנשים מבני־חסותה באש״ף, אך הסובייטים היו צריכים לדעת

כי מילחמה בממדים גדולים, כפי שיכלה להתפתח וכפי שאכן התפתחה, תכניס אותם למצב־ביש — כפי שאכן קרה.

האנשים השולטים עתה בקרמלין הם אנשים זקנים וזהירים, שאינם ששים לקראת הרפתקות. התנהגותם המביישה כלפי הפלסטינים במהלך הקרבות, והימנעותם מכל מעשה למען הפלסטינים שיכול היה להיות בו הסיכון הקטן ביותר לעצמם, מוכיחה זאת שוב.

סוכן של ה־CIA

שונה לגמרי המצב לגבי האמריקאים.

מזה זמן רב משוכנעים רבים בהנהגת אש״ף כי לסי־איי־אי יש אחיזה באירגונו של אבו־נידאל — ויש שטענו כי אבו־נידאל הוא, בראש וראשונה, סוכן של הסי־איי־אי.

לפי הגירסה, המצטיירת בעיני פלסטינים רבים, החליטו שרון ושותפיו בוושינגטון על פתיחת המילחמה בלבנון. (השבוע הודה בכך שרון בפה מלא). האינטרס האמריקאי היה בהנחת מכה מוחצת על סוריה, הנראית בוושינגטון כגרורה סובייטית לכל דבר, כדי לפגוע בעקיפין בברית־המועצות עצמה. יתכן כי האמריקאים קיוו גם כי בעיקבות המיבצע יוכלו למשוך את סוריה לצידם תמורת הצלת צבאה, וכי יוכלו להעמיד את אש״ף לפני הברירה: השמדה או מעבר למחנה האמריקאי. (שני התהליכים אכן מתרחשים עתה.)

אחרי שסוכמו כל הפרטים, נותר למצוא את התירוץ למיבצע — תירוץ שיהיה די טוב כדי לשכנע גם את דעת־הקהל האמריקאית והמערב־אירופית.

אם אכן היה אבו־נידאל — בין השאר — סוכן של הסי־איי־אי, יכלו האמריקאים להגיד לאריק: „זה יהיה בסדר. תשאיר את זה בידינו. אנחנו נדאג להמשך.״ ואם כן כך היה.

סוכן ישראלי?

אך יש במחנה הפלסטיני רבים שפיתחו לעצמם תיאוריה הרבה יותר מרחיקת־לכת על פעילותו של אבו־נידאל — תיאוריה מזוויעה למדי. הם השמיעו אותה, בעל־פה ובכתב, זמן רב לפני מילחמה זו.

לדעתם, אבו־נידאל משרת אדונים רבים, ואחד האדונים האלה הוא המוסד הישראלי.

יש הסבורים כי הוא פועל בשירות ישראל בלא־יודעין, אחרי שהמוסד סינן את אנשיו אל הדרגים המובילים של האירגון. ויש המאמינים, בלי כל סייג, כי אבו־נידאל הוא פשוטו כמשמעו סוכן ישראלי, בהכרה מלאה.

הם מביאים לכך שורה ארוכה של תימוכין:

● אבו־נידאל ביצע שורה של מעשי־זוועה, שלא יכול היה להיות להם שום מטרה זולת הכפשת שמם של הפלסטינים. בין השאר: ההתנקשות בבית־הכנסת בווינה (בטוח), הפגיעה בבית־היתומים הישראלי באנטוורפן שבבלגיה (בטוח), ההתנקשות בבית־הכנסת היהודי ברחוב קופרניק בפאריס (אולי).

מי היה מעוניין בפעולות אנטי־שמיות אלה, שהביאו נזק נורא לאש״ף ולעניין הפלסטיני בכלל?

● למרות זוועות אלה, לא יצא המוסד הישראלי למצוד עולמי כדי לחסל את קבוצת אבו־נידאל, כפי שעשה — בשעתו — לחיסול „ספטמבר השחור״. אז, אחרי רצח הספורטאים במינכן, פתח המוסד בפעולה עולמית חסרת־סייגים, ובעיקר במירדף של שנים אחרי חסן סלאמה, שנחשב כמפקד הפעולה (בטעות, לדברי הפלסטינים. הם טוענים כי סלאמה, שנהרג בביירות, לא היה כלל מעורב בפרשה זו.)

קבוצת אבו־נידאל נהנית, כך נראה, מחסינות מוזרה מידי ישראל.

● כמה וכמה מאנשי אבו־נידאל נתפסו בערים שונות בעולם ונכלאו. כ־80% מן העצורים גוייסו לאירגון בשטחים הכבושים, אחרי התחלת הכיבוש הישראלי. לשום אירגון פלסטיני לוחם אין אחוז דומה של מגוייסים מן השטחים הכבושים. הדבר מוזר שיבעתיים מכיוון שלאירגונו של אבו־נידאל אין גישה לשטחים, אין מישרד בעמאן ואין מנגנון עצמאי לשם כך.

כרזה של מיפלגת־ג׳נבלאט בלבנון
„אש״ף הוא תוצר הסבל...״

לדעת הפלסטינים: האנשים גוייסו על־ידי המוסד ונשלחו על־ידו אל אבו־נידאל בבגדאד.

התיאוריה כאילו ההתנקשות בשגריר הישראלי בוצעה על פי הוראות ישראליות היא כמובן זוועתית, ואין הדעת סובלתה. אך ראוי לציין כי פלסטינים מתונים רבים משוכנעים בכך לגמרי, ומסבירים בדרך זו את ההשתלשלות, שהביאה את צה״ל אל מבואות ביירות המערבית.

השמדת המתונים

מובן ששאלה זו — אין נפתח האסון שהתרגש על העם הפלסטיני — מעסיקה את כל הפלסטינים. אך השאלה המעסיקה את כולם יותר מכל היא: מה הלאה? מה יקרה לאש״ף?

לאיש מן הפלסטינים אין אשלייה לגבי עוצמת המכה שהונחתה על התנועה הפלסטינית. אך איש אינו מאמין אף לרגע כי אש״ף חוסל.

השאלה אינה: „האם אש״ף יתקיים?״ אלא: „איזו אש״ף יתקיים?״

בשעה שקיימתי מגעים אלה, עדיין לא היה ברור מה יהיה גורלה של ביירות המערבית. כל האפשרויות היו פתוחות: מילחמה עד המוות של ראשי אש״ף ולוחמיו; לכידת ראשי אש״ף בחיים והעמדתם למישפט־ראווה בישראל; הוצאת המנהיגים מביירות בדרך זו או אחרת; הסדר מוסכם בין אש״ף וארצות־הברית; פעולת־הצלה של הסובייטים (איש לא האמין בזה); השארת נוכחות של אש״ף בביירות המערבית; מצור על ביירות המערבית והרעבתה.

כל עוד לא ידוע איך תסתיים מערכה זו, קשה להינבא לגבי העתיד. אך ניתן היה לחזות מראש את האפשרויות.

אם תחוסל הנהגת אש״ף בביירות, התוצאה נתונה מראש: תקום הנהגה חילופית בדמשק.

אין צורך להקים תשתית חדשה של אש״ף בבירה הסורית, מפני שתשתית כזאת כבר קיימת.

מזה זמן רב מקיים אש״ף תשתית כפולה. בדמשק קיימת תשתית שהיא העתק מדוייק של התשתית הביירותית. במלים אחרות: לכל מוסד שהוקם בביירות, הוקם זה מכבר מוסד מקביל בדמשק.

משום כך אין כל צורך בפעולה מייוחדת כדי למנות יורשים. היורשים כבר קיימים.

אם ייהרגו ראשי אש״ף, או יילכדו — תתחיל ההנהגה בדמשק לפעול. המעבר יהיה אוטומטי.

אך יהיה הבדל עצום אחד בין ההנהגה החדשה וההנהגה הקודמת:

בביירות יושבת הנהגה מתונה־יחסית. יאסר ערפאת ועוזריו הקרובים ביותר, כגון אבו־ג׳יהאד, הגיעו מזמן למסקנה שאין מנוס מהסדר מדיני עם ישראל. מסיבות שונות (שלא כאן המקום לעמוד עליהן, אך שננתח אותן בהזדמנות קרובה) הם לא הגיעו עדיין לשלב ההכרעה ולא עשו את המעשה הגואל, שהיה משנה את פני ההיסטוריה הפלסטינית, ואולי גם הישראלית.

אך חץ־הכיוון ברור. במשך שנים התקרבה הנהגת אש״ף (קרי: הנהגת אירגון פת״ח, ששלטה עד כה באירגון־הגג) צעד אחרי צעד אל ההכרה בישראל. תחנת־הביניים בדרך זו היא ההכרה במחנה־השלום הישראלי, ועל כך נטוש הוויכוח מזה זמן־מה.

בעניין זה היו לאחרונה כמה התפתחויות רבות־משמעות. לא רק יאסר ערפאת

(המשך בעמוד 72)

סרטאווי: בדרך לשלום

ביום החמישי שעבר העניק הד״ר עיצאם סרטאווי, חבר המועצה הלאומית הפלסטינית והנציג הבולט של מחנה־השלום באש״ף, ראיון ששודר ב„בי־בי־סי״ בלונדון. באותה שעה נראה כי צה״ל עומד לתקוף את ביירות המערבית כדי לכבשה.

המראיין הבריטי הזכיר למאזינים כי סרטאווי הוא האיש אשר ניהל מטעם אש״ף את המגעים עם כוחות־השלום הישראליים, ושאל אם לאור המצב החדש תוסיף הנהגת אש״ף להסכים לקיום מגעים עם מחנה־השלום הישראלי.

סרטאווי: על כך צריכים להחליט המוסדות החוקיים של אש״ף. אחרי מה שקרה, לפנינו הברירה אם לקיים מגעים עם הישראלים הטובים או עם הישראלים הרעים. אנו נבחר במגעים עם הישראלים ההגונים, הנאבקים כיום בתוך ישראל, המפגינים, המוחים, המתנגדים למסע זה של השמדת־עם נגד העם הפלסטיני.

לשאלתו של המראיין מה תהיה דרכו של אש״ף מעתה — הפעלת טרור כללי, הדרך המדינית או שיתוף־הפעולה עם כוחות־השלום בישראל, השיב המרואיין:

סרטאווי: אנחנו יודעים מה אנחנו רוצים. אנחנו רוצים במדינה פלסטינית עצמאית בכל שטח של פלסטין אשר יהיה חופשי, אשר ממנו ייצאו הכוחות הישראליים. זוהי מטרה קבועה. היא אושרה פה־אחד, ואני מאמין שתהיה זאת גם המדיניות בעתיד. אנחנו ננקוט כל האמצעים אשר יגבירו את הסיכוי להגשמת המטרה הזאת. אני מאמין כי אמצעים דיפלומטיים ודרכי־שלום ימלאו תפקיד מרכזי במאמצינו בעתיד.

שאלה: מה תהיה, לדעתך, השפעת המילחמה על אותם יסודות בישראל, החושבים על פיתרון של פשרה?

סרטאווי: אני מאמין שהם יתחזקו בעיקבות המילחמה.

קודם כל, דעת־הקהל הישראלית אינה יודעת עדיין את ממדי הזוועות שבוצעו בלבנון. אני מאמין כי חלק גדול של הישראלים — רובם — הם בעלי־מוסר, והם ידחו את הפעולות הנושאות אופי של רצח־עם.

שנית, האבידות הגדולות יביאו להתפכחות.

שלישית, הם יבינו כי המטרה האמיתית של המיבצע, שעליה הצהיר שר־החוץ שמיר, ושאותה ניסה שר־הביטחון שרון לבצע — השמדת אש״ף — אינה ניתנת להשגה. לכן יתעורר ספק לגבי התרגיל כולו. אני מאמין שיהיה שינוי בדעת־הקהל הישראלית ושמחנה־השלום הישראלי ייצא מנצח מן העימות הזה.

שאלה: אתה משוכנע כי אז עוד יהיה קיים אש״ף, אשר יוכל להגיע לידי פשרה עם כוחות־השלום הישראליים?

סרטאווי: אי־אפשר להשמיד את אש״ף. הוא ישנו. הוא תוצר של היסורים והצרכים הפלסטיניים. ככל שיגדל הסבל, כן יתחזק אש״ף.

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

הצד השני של ההיטל

ההר הוליד עכבר? כמעט. ההיסל לא היה הר, אבל העכבר שברח מקרנות הנאמנות עבר בדרכו אצל הברוקרים הפרטיים לביקור נימוסין, ולאחר נגיסה שעט אל מנהלי התיקים, ושם חטף „ביס" בריא: 4 אחוזים מכל עיסקה, כאשר ההוצאה אינה מוכרת לצורכי מס.

השינויים של הרגע האחרון, בלחצם האדיר — כן אדיר — של הבנקים, נשא פרי. שר־האוצר יורם ארידור ומנכ"ל מישרדו עזרא סדן, בניגוד לדעתם של כמה פקידי־מס, הכריעו לטובת הבנקים והטילו מס על האוצר. כן, על האוצר.

עיקרי היטל הבורסה, אחרי ששונו, קובעים כי קרנות־נאמנות לא ישלמו את ההיטל של 2% על מכירת ניירות־ערך. זאת, כדי לאפשר לבנקים לווסת את מניותיהם ולהתחרות בצמודים שמנפיק האוצר ובנק־ישראל.

כדי להקל על כל אלה שעיסוקם בניירות־ערך, והם חייבים במס על רווחיהם ממיסחר בהם, הם יהנו מהקלה נוספת: ההיטל שישלמו יוכר כהוצאה לצורכי מס: במילים אחרות, ההיטל למעשה יהיה בגובה של 0.8%. מי כן ישלם? אני, אתה וכל היתר.

אנחנו נשלם גם אם נפסיד בשעת מכירת נייר־הערך, נשלם גם אם נרוויח, וזה מהטעם הפשוט: אנחנו איננו חייבים במס־הכנסה על רווחי־הון הנובעים מקנייה ומכירה של ניירות־ערך.

עכשיו. אמרנו ששר־האוצר הטיל מס על האוצר? אמת דיברנו. מי שעשה חשבון, ויש כזה, הגיע למסקנה, שלמעשה ההכנסות נטו מכל ההיטל על מכירת ניירות־הערך, יהפכו לגירעון בקופת מס־ההכנסה. ההערכה האופטימית ביותר מעריכה, כי ההכנסה הצפויה מההיטל תהיה השנה כ־2 מיליארד שקל. כמחציתו תהווה הוצאה לצורכי מס, ומכאן שה־הכנסה תיקטן ב־60%. הקטנת המחזורים, או בלשון אהרת, הגדלת משך הזמן הממוצע של החזקת נייר־הערך תגדל, ועימו תקטן ההכנסה הצפויה. אבל העיקר, הגדלת כושר התחרות של המניות הבנקאיות בצמודים, תקטין את אפשרויות גיוס ההון על־ידי האוצר, או שמחיר גיוס זה יגדל בהרבה.

ישב על ידי בבורסה בחור זריז שחישב ומצא, שאם באוצר היו יושבים חכמים, היו מטילים מס מחזור של חצי אחוז על כל עיסקת קניה או מכירה, בלי לתת קונססיות לבנקים, או לקרנות הנאמנות, או לעוסקים בניירות־ערך; כולם היו משלמים ורואים בחצי אחוז נוסף עמלה, שהברוקרים היו שמחים לשלמה. היא לא היתה מפריעה לאף אחד, והיתה מעשירה את קופת־האוצר בשלושה או ארבעה מיליארדי שקלים.

עדיין צריך לברוח בזמן

ביום החמישי האחרון, אחרי הפסקת המיסחר לשלושה ימים, שאלו כולם איך „זה" ישפיע. גם ביום הראשון השבוע שאלו, אבל פחות. התמונה התחילה להתבהר. הכסף הצף ישנו, ובכמויות גדולות. הוא צריך למצוא לו אפיק השקעה רווחי. אין כמו הבורסה. עם שני אחוזים פחות או שני אחוזים יותר, העסקים צריכים להימשך. הרי לכם תחזית מעודכנת למה שיקרה. ובהערת אגב:

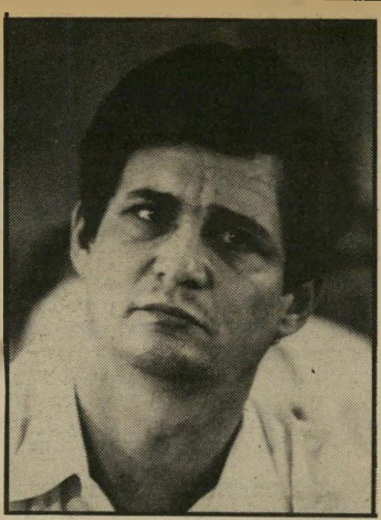

שר־אוצר ארידור
קנייה לבנקים

אם זה לא יקרה, אני מוכן לא לאכול את הכובע שלי, חבל עליו, אבל להסביר מדוע זה לא קרה, כמו שעושים כל הפרשנים והמומחים, בהבדל אחד שהם לוקחים הרבה כסף.

הכל יחזור לקדמותו, אבל יותר לאט. מי שחושב שיותר טוב להשקיע בקרנות־נאמנות, ינסה. מי שהיה רגיל למניות חופשיות, יחזור אליהן על שתיים או על ארבע, אבל יחזור. למה? זה כבר פסיכולוגיה, לא בורסה. למה רצים ללאס־וגאס כשההפסד בטוח? אצלנו לפחות יש סיכוי טוב יותר; שיעלה עכשיו 2 אחוזים נוספים, אז מה? אני מוכן להסתכן ולומר שהתנודות במניות החופשיות תגדלנה. צריך לעשות שני אחוזים נוספים, לא?

מי שחושב שיפסיקו להריץ מניות, טועה. ואם הוא מספר את זה לחבר שלו, אז הוא מטעה.

הנה, כדי לחזק את הטיעונים שלי, אציג לכם את רשימת המניות, לא כולן, שהתחילו או המשיכו להריץ אותן ביום הראשון. רפק אופציה 2, אולדן 0.1 ו־0.5, קיסריה, מ.ת.מ. אורדן, וכמובן אתא ב' ואתא ג' לפני הגמר, טמפו 1 עוד מעט, לודזיה, מן, נחושתן, תיא. אלה רק כמה דוגמות. אני חוזר על עצתי: השיטה היא אינדיאנית — להיכנס, לעשות 10% ולברוח. כן, לברוח, אחרת תישארו עם מניות, והמריצים עם הכסף. ראו הוזהרתם.

מס על חדשות

נתגלה מס חדש. המצאה מקורית שזכויותיה, למרבה הפלא, שמורות לממשלת הודו. ניתן לחיקוי ללא תשלומים ותמלוגים. השימוש הבלעדי לממשלות בלבד, ללא תלות באופי המישטר.

התובע הכללי של ממשלת הודו, שמקום מושבו בניו־דלהי, בירת הודו, הגיש תביעה נגד מישרדו של השבועון האמריקאי טיים בעיר זו. עילת התביעה: הימנעותו של מישרד טיים לשלם מס על הכנסותיו בשל דיווחי החדשות שלו. טוענת ממשלת הודו, לפני בית־המישפט העליון: השבועון, באמצעות מישרדו בניו־דלהי, מפיק רווחים מהחומר על הודו המתפרסם בו ועל כן הוא חייב מס.

הרעיון לגבות מס מדיווחים עיתונאיים הוא חדש, ואם יעלה בידי התובע לשכנע את בית־המישפט בטיעוניו, ייכנס מס זה להיסטוריה כהמצאה הודית מקורית. אגב, אם אומנם יימצא השבועון חייב, יהיה עליו לשלם יותר מ־100 אלף דולר מס, על דיווחיו משנת 1975 ועד היום.

חלב, המנכ"ל ו..הארץ"

ביום החמישי, ה־3 ביוני, אני פותח את עתון הארץ ומחפש את הדברים המעניינים ביותר. מצאתי. במקום טוב, בעמיד 4, אני מוצא כותרת לידיעה:

השד לניגוד אנטרסים בין חברת הלב למנכ"לה

„השד לניגוד אינטרסים בין חברת־חלב למנכ"לה". ובהמשכה, „בני מישפחת ליבוביץ מכרו מניות שקנו במחיר נמוך." כשסיימתי, הבינותי שגיליתי שיא חדש של חוצפה.

כל מה שכתוב בידיעה, הופיע כבר בגליון העולם הזה 2327 ב־7 באפריל 1982. וביתר פירוט והרחבה בגליון 2328 ב־12 באפריל 1982. יש לי רק הערה אחת: כל אי־הדיוקים המופיעים בהארץ הם של החתום על הידיעה. וזהו „קולגה" שהיום היא בהארץ ולפני כן היה כתב בעיתון זה. טוב, אז אני לא רוצה להתפלא על אריה (אריק) לביא, „מביא" הידיעה, אבל לפחות אני יכול לבקש משוקן שישלח לי שכר־סופרים.

ולעניין עצמו. בגוף הידיעה נמסר שהרשות לניירות־ערך בודקת את העניין וכו'. הם בודקים אם בודקים, רק משום שקראו את הדברים בעיתון זה ומשום שהבאתי את העניין לתשומת־ליבו של הי־מישנה למנכ"ל הבורסה, שביקש שאמציא לו הוכחות. הפניתי אותו למקום שבו מתוייקות ההוכחות.

פרות בגודל של פיל

המהפכה הגנטית שהמציאה את ילדי המבחנה, הגיעה אל הבקר. ליתר דיוק — לפרות.

ביוגנטיקאים, העוסקים בהנדסה גנטית של בקר, עשויים תוך כמה שנים להגיע להישג נדיר: יצירת „פרה עליונה". היעד של החוקרים האמריקאים הוא ליצור באמצעות „הנדסת־פרה" סוג חדש של פרה, שגודלה יהיה כפול משל היום, כגודלו של פיל מצוי, שתיתן תנובה של 22 אלף ליטר חלב לשנה. טכנולוגיות הדשות של הפרייה מלאכותית, שימור והנדסת עוברים, יאפשרו לגנטיקאים לייצר פרות חסינות למחלות, ממעטות באכילה, נותנות יותר חלב ובשר, וגדלות במהירות, כשהן מגיעות לפירקן תוך שישה חודשים.

הכסף בזול, הדולר ביוקר

חייבים לומר כמה מילים על הדולר, על הזהב ועל הכסף. ובכן, שמתם לב, רגן חזר מוועידת־ורסאי, שעסקה בנושאים כלכליים שהעיקו על המדינות העשירות. הוא חזר והדולר המשיך לדהור והגיע בימים אלה לרמה הגבוהה ביותר זה 12 שנה, לעומת המטבעות האירופיים. הלירה הבריטית איבדה מערכה לעומת הדולר והגיעה לרמה הנמוכה ביותר מאז 1977. הדולר התחזק לעומת הפרנק הצרפתי והלירטה האיטלקית, בעיקבות הפיחות האחרון שלהם לפני שבועיים. הוא השאיר מאחור את הדולר הקנדי ב־20% ושיפר את מצבו לעומת הין היפאני ברמה הטובה ביותר מאז 1980, וסגר על המארק הגרמני והפרנק השווייצי ברמה הטובה ביותר מזה תישעה חודשים.

הבנקים המרכזיים של יפאן, גרמניה, שווייץ ובריטניה מוכרים כמויות גדולות של דולרים, כדי לשמור על המטבע הלאומי שלהן. יעזור? אולי.

ומה קרה לזהב? מחירו ביום השישי האחרון בבורסה של ניו־יורק נפל והגיע ל־305 דולר ה־אונקיה, והוא עומד לשבור את מחסום ה־300 דולר.

הכסף ירד במשך שנתיים ל־10% מערכו, ואפשר לקנות אונקית כסף ב־5 דולרים. מה יהיה? הדולר מושל בכיפה, וקרוב לוודאי שימשיך כך בעתיד הקרוב.

הבנקים מרוויחים תמיד

קראתי בדו"ח האחרון של מבקר־המדינה, איך סידרו את האוצר בצורה אלגנטית. על פי הסדרים שונים, היה על החשב הכללי להעביר לבנקים למשכנתות סכומים גדולים, מאות ואלפי מיליונים של שקלים, בתאריכים מסויימים מדי שנה.

בתחילת יוני 1981 פנו שניים מהבנקים האפיתיקאים הגדולים לחשב הכללי, וביקשו ממנו להקדים את תשלום המיקדמה שאמורים היו לקבל ב־1 ביולי. החשב נענה והקדים בכמה שבועות את המיקדמות, בסך 135 מיליון שקל. הסכימים הועברו ישירות לחשבון מס־הכנסה, לטובת הבנקים, וכך יכלו ליהנות מהנחה של 25% שמס־הכנסה העניק למקדימים בתשלום המס.

כך נהנו הבנקים מהטבה נוספת, בסכום השווה להפרש שבין שיעור הריבית שבה חוייבו הבנקים על המיקדמות, ובין זה שהיו חייבים לשלם, אילו מימנו את תשלומי המס ממקורותיהם. נחמד, לא?

„...לא הספקתי להכנס לבנק, מה היה היום בבורסה?"

"טלבנק דיסקונט? יש לכם את רשימת השערים בבורסה? תוכל לאמר לי מה קורה למניות רותם תעשיות? טוב, ומה חדש עם אי.אי.סי.?

אה, אני רוצה גם לתת הוראה לפני שהבורסה נפתחת מחר. ראיתם ב„מבט" בטלויזיה? כנראה שיהיה מחר חם עם מניות הנפט. כולם יקפצו, אז לא כדאי להכנס? אני יכול לקבל שערוך התיק? מה, תיכף ומיד? לא להאמין. טוב, אז תקנה לי 2,000 ע.נ. רותם תעשיות. אני גם רוצה להזמין כספומט. תאר לעצמך, אני משתמש בטלבנק ועוד אין לי כספומט. בעוד שבוע בסניף? תודה".

24 שעות ביממה:

גם אתה יכול להיות מנוי טלבנק דיסקונט וליהנות מכל השרותים שטלבנק דיסקונט מגיש, ומהעובדה שהוא נותן שרות 24 שעות ביממה: מ־8 בבוקר עד 10 בלילה שרות אישי, ומ־10 בלילה עד 8 בבוקר באמצעות מזכירה אלקטרונית.

כל מה שאתה צריך לעשות הוא, לבחור לך „בנקוד"—צופן פרטי משלך בן ארבע אותיות, או ספרות, או שילוב נחמד שלהן, כדי לשמור על סודיות מוחלטת שהיא עקרון חשוב בעבודה עם בנק דיסקונט. אתה מצלצל למספר המיוחד של טלבנק דיסקונט, מוסר את הבנקוד, מספר החשבון והסניף, ויכול לבצע בטלפון, מכל מקום שאתה רוצה, בשעה הכי נוחה לך, רוב הפעולות הבנקאיות:

ביצוע עסקות

קניה ומכירה של ניירות ערך (מניות*, צמודים וקרנות נאמנות); קניה ומכירה של מטבע חוץ; העברות מחשבון לחשבון.**

מתן הוראות לבנק והזמנת שרותים

מתן הוראות קבע לתשלום חשבונות חשמל, טלפון ואחרים; מתן הוראות קבע לביצוע עסקות, לרכישת מט"ח ולביצוע תשלומים קבועים לתכניות חסכון ולקופות גמל; הזמנת כרטיסי אשראית „דיינרס" ו„ויזה"; הזמנת כרטיסי כספומט ודיסקונטומט; הזמנת פנקסי שיקים; הזמנת תמציות חשבון; הזמנת המחאות נוסעים.

כן נבצע עבורך כל פעולה או בקשה שניתן לבצעה עפ"י הוראה טלפונית.

דיווח מהבנק ואליו

דיווח על היתרות בחשבונותיך השונים (עו"ש, חסכון, מט"ח, גמל, נ"ע); קבלת שערוך תיק ניירות ערך; הודעה לבנק על אבדן או גניבה של כרטיסי אשראית, כספומט, דיסקונטומט או פנקס שיקים.

אם אתה לקוח של דיסקונט וגם אם אינך לקוח של הבנק עד כה, הכנס לסניפנו הקרוב והצטרף לחוג מנויי טלבנק דיסקונט.

* הוראות קניה/מכירה שיתקבלו עד שעה 12.00 לשוק א׳ ועד 12.30 לשוק ב׳, יבוצעו באותו יום. ** כפוף לסכומים כפי שיקבעו מדי פעם.

טלפן ונשמע בקולך.

טלבנק דיסקונט

Cola
דחף
העולם אוהב כדורגל. העולם שותה

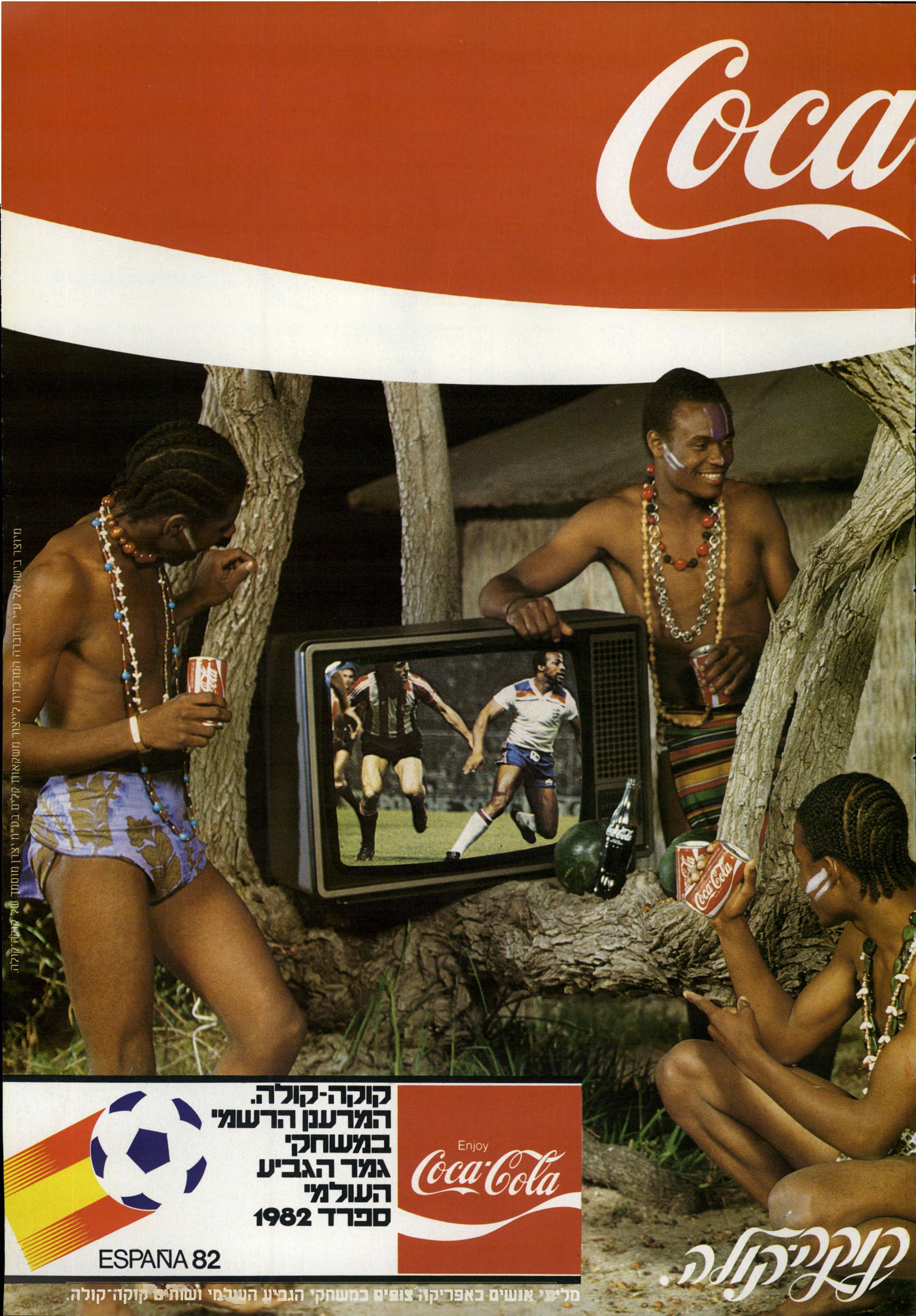
Coca
מיוצר בישראל ע"י החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ זכיין מוסמך של קוקה קולה.
קוקה-קולה.
המרענן הרשמי
במשחקי
גמר הגביע
העולמי
ספרד 1982
Enjoy
Coca-Cola
ESPAÑA 82
קוקה-קולה.
מליוני אנשים באפריקה צופים במשחקי הגביע העולמי ושותים קוקה־קולה.

Gali
MEMBERS
Gali
עם גלי אני שולטת בכל המגרש!
אורלי ביאליסטוצקי
אלופת ישראל בטניס לנשים 1982
Gali גלי
נעל הספורט לאלופים

מיספר על הזרוע

ארבע וחצי שעות מפרידות בין פאריס ותל־אביב. ארבע וחצי שעות של טיסה ומרחק של ארבע וחצי שנות אור.

בערב הייתי בתל־אביב, ושמעתי ברדיו ובטלוויזיה על המיבצע הנהדר שביצענו, על קבלת־הפנים הנלהבת שבה זכו חיילינו בביירות, על רוח האחווה השוררת בין ישראלים ולבנונים — נוצרים ושיעים כאחד. ראיתי את סאעד חדאד כשהוא מתהלך כמנצח, מכוסה בנשיקות של לבנונים אסירי־תודה, הבוכים מרוב שימחה. היו כמובן נזקים במילחמה (וכי תיתכן מילחמה בלי נזקים?) אך הם היו מיזעריים, והתיאורים שנפוצו בעולם מוגזמים ביותר. ומכיוון שאנחנו שונים מן הגויים, מצפוננו גם נוקף אותנו, קצת־קצת, מין כאב מתוק שכזה. והרב שמואל אבידור הכהן, ההומאניסט הדגול והליברל הגדול, מודיע לנו בשם אלוהים כי אין מה להצטער על אלפי הנשים והילדים שנהרגו, כי במילחמה זה בסדר.

בקיצור, מיבצע מפואר של שיחרור, שמניעיו היו טהורים ותוצאותיו מבורכות. יכולים אנחנו להסתכל בו במידה רבה של סיפוק ואהבה־עצמית. אכן, אנחנו נהדרים.

כמה שעות לפני כן, בצהריים, הייתי בצרפת. הסתכלתי בטלוויזיה, קראתי עיתונים, דיברתי עם בני־אדם.

שם נראית מילחמה אחרת, ישראל אחרת, לבנון אחרת.

על המירקע מופיעים חיילי צה״ל בדמות כובשים ברוטאליים, המזכירים את המראות הנוראים ביותר של מילחמת־העולם. מלשינים, בעלי פנים מכוסים במסיכות, עוברים בין המוני פליטים נפחדים ומוכים, מצביעים על פלוני ועל אלמוני. אלה מוצאים, והישראלים מציירים להם סימן על הזרוע. סימן על הזרוע! האסוסיאציה ה־אוטומטית, אצל יהודים ונוצרים כאחד, היא שאבותיהם של ישראלים אלה נושאים על זרועותיהם את המיספרים הכחולים.

על המסך מופיעות תמונות של הרס. שוב ושוב. לא התמונות היפות, המובחרות, המסוגננות, ה־מופיעות בטלוויזיה הישראלית. אלא תמונות־זוועה, המז־כירות את הערים שהושמדו במילחמת־העולם השנייה, האמבורג, דרזדן, ברלין — ערים שנהרסו במהלך של מאבק־איתנים נגד המכונה הצבאית הגדולה והאכזרית ביותר שראה העולם מימיו.

בפאריס מדברים על ג׳נוסייד, רצח־עם, פשוטו כ־משמעו. הטלוויזיה מדברת על „הפיתרון הסופי״, ומראה פלסטינים המתהלכים בצידון כשעל גבם הטלאי השחור, לשם סימונם כבני עם מקולל, שנועד לגירוש — לאן? הדמיון לטלאי הצהוב אף אינו זקוק לאיזכור.

ישראל מצטיירת ברגע זה בעולם כמדינה מטורפת, ברוטאלית, רצחנית — הכלב השוטה של המיזרח התיכון. אריאל שרון נראה כתערובת של ג׳נגיס חאן ואטילה ההוני. יותר מכל מזועזעים היהודים הנאורים. 400 מהם הלכו להפגין בשערי השגרירות הישראלית, וביניהם שלושה בעלי פרס־נובל, סופרים נערצים, אישי ציבור ותיקשורת. הטלוויזיה הראתה איך התנפלה עליהם פלוגת־סער יהודית, לפי המסורת הידועה.

על המסך הופיע ברונו קרייסקי, במשך כמה שניות שעשו רושם מזעזע, ובפניו המייוסרים של יהודי המודע למוצאו קבע בצרפתית כי ממשלת־ישראל היא „פאשיס־טית למחצה״.

המחשבה של הכל, החוזרת בכל מישפט שני: היהו־דים עושים את זה! היהודים מסוגלים לזה! קורבנות־השואה הם העורכים את השואה החדשה!

הייתי רק בצרפת, אך נדמה לי כי זהו מצב־הרוח בכל אירופה המערבית, בין אנשי תרבות ומוסר, השאור שבעיסה.

בארצות־הברית, שבה חולש המימסד היהודי כימעט על כל כלי־התיקשורת, זה בולט פחות. אך אחד האנשים ההגונים ביותר, הקאריקטוריסט ביל מולדין, גיבורם של דור של חיילים קרביים וליברל ידוע, צייר את בגין כשהוא שופך עד תום את תוכנו של בקבוק שעליו כתוב „אהדה לישראל״.

הציניקאים, הפוליטיקאים, הקיסינג׳רים למיניהם, תומ־כים בישראל ומנצלים אותה. מחר ירחצו את ידיהם מן הדם הזה. אך מסופקני אם ישראל תחלים אי־פעם מן האבידה שאיבדה השבוע. חוץ ממחיר הדם, זהו המחיר היקר ביותר ששולם. וכמו שהחללים לא יקומו לתחייה, גם אבידה זו לא תתוקן לעולם.

ורק קרן־אור קטנה אחת מצילה את כבוד ישראל: מחנה־השלום הזעיר, שהעז גם בעיצומה של המילחמה לקום ולאמר „לא!״

האם צידון בוערת?

ארבע וחצי שעות מפרידות גם בין צידון ופאריס.

ישבתי במיסעדה יקרה בפאריס. נערות סיניות חינניות הגישו את מיטב המאכלים. התפריט גדוש וקשה לבחור.

איזה סוג חסילונים? איזה יין? לבן? אדום? רוזה?

מחשבתי נודדת אל צידון, שם הייתי כמה ימים לפני־כן. צידון ההרוסה. צידון הבוערת. מאות אלפי הפליטים — 600 אלף? ואולי „רק״ 300 אלף? — בשדות ובפרדסים. אלפי ההרוגים שנקברו מבלי לדעת מי הם, ומבלי שאמותיהם יידעו לעולם מה קרה להם.

אורז ברוטב תפוזים? — בשר־חזיר חמוץ־מתוק?

לבנון היא שיחות־היום. הכל מדברים על הזוועות. משתתפים בכנות בצער. אבל לבנון היא רחוקה מאוד, והזוועות רחוקות מאוד. החיים נמשכים. וכאן זה פאריס.

קאסאטה? בננה בלהבות? ואולי גלידה מסוג מיסטר?

לפתע תפסתי מה קרה בימי השואה. בוודאי, ידעו שמשהו קורה ליהודים. הצטערו על זה. לאנשים טובים זה כאב. חבל מאוד שדבר כזה יכול לקרות. אבל היהודים היו רחוקים. אי־שם. ואנחנו כאן. והחיים צריכים להימשך.

התקבלנו — מתי פלד, חיים ברעם ואני — אצל המזכיר הכללי של המיפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, ליונל ז׳וספן. דובר בכובד־ראש ובדאגה עמוקה על המתרחש בביירות, בצידון ובצור. אחר־כך ירדנו למסיבת־עיתונאים שהוא ערך. העיתונאים שאלו על פיחות ערך הפראנק, ועל מצב המשק, על הבחירות הבאות, על המערך הפוליטי. בסוף דובר גם על המצב בלבנון. נאמרו כל הדברים הנכונים. הובע צער ודובר על הסבל ובוטא גינוי לממשלת־בגין ונמתחה ביקורת על מיפלגת־העבודה הישראלית. הכל בשפה שקטה, תרבותית, שיגרתית. ואחר־כך עברו למשקאות.

האם צידון בוערת?

משהו לא מסתדר לי

משהו לא מסתדר אצלי בראש. אולי מישהו יכול לעזור לי.

הנה הנתונים:

צה״ל הוא הצבא הטוב ביותר בעולם. מבחינת רמת־האימונים, מוראל חייליו, טיב ציודו וכל אמת־

מידה מקובלת אחרת, אין כיום ברחבי תבל צבא שיעלה עליו — מה גם שרוב הצבאות האחרים כבר לא לחמו מזה שנות־דור, ואין להם נסיון קרבי. נכס צבאי שלא יסולא בפז.

חיילי צה״ל הם לוחמים מעולים, ואין מי שישווה להם בעולם. המוטיבציה האישית והלאומית שלהם היא חזקה ביותר, המישמעת מעולה. רוח־ההקרבה ואומץ־הלב של רוב חיילי צה״ל כבר הפכו אגדה, ובצדק.

בראש הצבא הזה עומדים מפקדים עטורי־תהילה. המפקד הישיר והכל־יכול של המיבצע היה אריאל שרון, „אריק מלך ישראל״. יכול להיות ויכוח על מידותיו האנושיות של האיש (ועל עצם השימוש במונח זה לגביו), אך אין ויכוח על כישוריו כאיש־צבא. מכיוון שהוא כיהן במילחמה זו גם כמפקד־הממשלה וגם כמפקד־צה״ל, הוא היה מחוסן מפני כל התערבות בלתי־רצוייה של הדרג המדיני. עוזרו הראשי, הרמטכ״ל רפאל איתן, הוא טכנאי צבאי ואיש־ביצוע ברמה סבירה.

צה״ל הכניס למערכה זו את עיקר עוצמתו הכמותית והחומרית. רק מי שראה במו עיניו את העוצמה הכבירה, שהופעלה במיבצע הזה, יכול לתפוס את ממדיה. עדיין לא פורסמו הפרטים, אך כבר נאמר כי עוצמת צה״ל בלבנון החודש עלתה על עוצמת צה״ל שהופעלה נגד המצרים במילחמת ששת־הימים, והיא עלתה על זו של „הקורפוס האפריקאי״ המהולל של ארווין רומל, שהגיע עד אל־עלאמיין.

מול הכוח הכביר הזה עמדו כמה אלפי „מחבלים״, המתוארים כחלאת־המין האנושי, בני־בליעל חסרי מו־טיבציה ורמה, ביניהם „חיות דו־רגליות״ כדברי מנחם בגין, שכירי־חרב. מיספרם נאמד, על־ידי מקורות צה״ל, ב־6000. לא היתה להם שום הכשרה ללוחמת־שדה, והם לא עשו שום נסיון להפעיל את הנשק הכבד שעמד — כך אומרים — לרשותם.

אל אלה נוספו יסודות מישניים של הצבא הסורי. כוחות־העילית של הצבא הזה מרוכזים סביב דמשק, ומשימתם היחידה היא להגן על הדיקטטורה הצבאית של הנשיא חאפט׳ אל־אסד. הם לא הובאו ללבנון גם במהלך הקרבות. הוטלו לתוכם רק יחידות מדרג ב׳.

עד כאן הנתונים. הנה התוצאות:

הצבא הזה, מול האוייב הזה, היה זקוק לשמונה ימים ויותר כדי להשיג את יעדו: להתחבר עם הכוחות הנוצריים בביירות, מרחק של 130 קילומטרים בילבד מראש־הניקרה. גם אז לא הסתיימו הקרבות, והמטרה העיקרית — כיבוש ביירות המערבית כדי „לחסל את קיני־המחבלים״ שם — לא הושגה. אם מוסיפים למניין הימים את הפצצת־הריכוך המאסיבית של ביירות ואתרים אחרים, שקדמה לפריצה היבשתית, הרי זו מילחמה של 14 ימים ויותר.

כפי שהזכיר לנו האלוף מתתיהו פלד, שהיה חבר המטכ״ל במילחמת ששת־הימים, היו דרושים אז שלושה ימים בילבד לחסל את כל הצבא המצרי בסיני, שמנה 60 אלף איש ויותר, ושהיה מצוייד במיטב הנשק הסובייטי. צה״ל קטן יותר, בעל רמה נמוכה יותר וציוד פחות מרשים, נחל ניצחון כביר זה, על צבא מוכן ודרוך, תוך 72 שעות.

איני יודע כמה אבידות היו לצה״ל במילחמת ששת־הימים בחזית המצרית בילבד. אך במילחמת־סיני, שבה לחם כל צה״ל נגד הצבא המצרי לבדו, וכבש את כל חצי־האי סיני בפחות משישה ימים, נפלו כ־170 חיילי־צה״ל — פחות מאשר במילחמת הלבנון.

משהו כאן אינו מסתדר.

הנתונים האמורים אינם יכולים להיות נכונים במלו־אם. לפחות אחד מהם מוכרח להיות כוזב.

האם חיילי צה״ל אינם הלוחמים המעולים המצטיי־רים לנגד עינינו? לא, נתון זה נכון בהחלט. ראיתי אותם בעיני, במבואות צידון, בעיצומם של הקרבות, והם היו מצויינים.

האם לא לחמו במסירות מוחלטת? בהחלט כן! המיס־פר הרב של ההרוגים והפצועים מקרב שורותינו מהווה עדות נוראה לכך.

האם צה״ל אינו הצבא הטוב, המאומן, היעיל ש־דמינו לעצמנו? ועוד איך! על פי התרשמתי האישית, מעולם לא עמד לרשות ממשלה ישראלית כלשהי צבא כל־כך יעיל, מאומן ומצוייד.

האם הפיקוד — אריאל שרון, רפאל איתן ואנשיהם — לא היה מוצלח? אי־אפשר לאמר זאת. הם לא ייכנסו בזכות מיבצע זה לרשימת המצביאים הגדולים בהיס־טוריה. לא היו הברקות גאוניות בתיכנון המיבצע, אך נדמה לי שניתן לאמר כי התיכנון היה מיקצועי מאוד, מדוייק מאוד, יעיל מאוד.

אמנם, לאיש מן האיסטראטגים שניצחו על הפעולה הזאת אין מקום להתפארות רבה. עמד לרשותם כוח כביר כדי להתגבר על אוייב זעיר.

(במילחמת־העולם השנייה, אחרי כיבוש צרפת בידי הגרמנים והקמת ממשלת־הבובות של וישי, פלש הצבא הבריטי מארץ־ישראל לסוריה וללבנון, ב־8 ביוני 1941 (שים לב לתאריך!) וכבש את שתי הארצות במיבצע יעיל, שבו איבד משה דיין את עינו. מולם עמד צבא צרפתי שלחם היטב נגד מה שנראה לו כנסיון בריטי לגזול את נכסי צרפת. הבריטים כבשו את שתי הארצות בפחות מחודש ימים. אך בכל הספרים על מילחמת־העולם השנייה נשכח מיבצע זה כימעט לגמרי. איש לא שם על ראשו זרי־דפנה ביגללו. מישהו החליט על המיבצע, העבודה נעשתה, וזהו. לא היה זה קרב מפואר.)

ובכן — הצבא היה מצויין, החיילים הצטיינו, הפי־קוד הזה סביר. ובכל זאת — מילחמה קשה, אכזרית, ארוכה, רבת־חללים, שלא השיגה את מלוא מטרותיה האמיתיות.

איך זה מסתדר? איזה נתון בתיאור אינו נכון?

אין מנוס מן המסקנה: הנתון על האוייב.

פשוט אין הסבר למה שהתרחש אלא אם כן נכון כי כוחות־אש״ף הקטנים, שלחמו בתנאים נואשים, יחד עם היחידות הסוריות הקטנות, לחמו בחירוף־נפש (אם מותר להשתמש במילה זו לגבי האוייב) הראוי לציון. פה לא לחמו „מחבלים״, אלא לוחמים שהיו מוכנים לעמוד ולמות למען עמם, כשם שחיילי צה״ל היו מוכנים למות בעד עמנו. הם לחמו מילחמה חסרת־תוחלת, מול פני אוייב בעל עדיפות כבירה, והם לחמו.

אני משוכנע כי רוב רובם של החיילים הקרביים שלנו מרגישים כך, וכי דברי הרהב והיוהרה של גיבורי־העורף ברדיו, בעיתונות ובטלוויזיה מחליאים אותם, כשם שהם מחליאים אותי.

מי שלחם כך, ראוי למעמד של שבוי־מילחמה — גם אלמלא קבעה האמנה הבינלאומית בפירוש כי האמנה חלה על כוחות בלתי־סדירים, כוחות־גרילה וכוחות של תנועות פוליטיות לוחמות.

מי שאינו מכבד את האוייב, אינו יכול לכבד את צה״ל. הנתונים מדברים בלשון ברורה.

צה"ל, פלנגות, משמר הגבול, צבא לבנון

בלב

יוצא מן הכלל, נושאים נשק. חלקם לבוש אפילו בבגדים אזרחיים. אט־אט אנחנו מתרגלים למצב בלתי־נורמאלי זה. גם המכוניות הטסות ברחובות, מבלי לציית לכללי־תנועה כלשהם, כבר נראות בעינינו חלק מן השיגרה המקומית. כולם עוקפים את כולם בפראות, עד שאנחנו כמעט שוכחים שאפשר לנהוג אחרת. משתלטת עליך הרגשה שלחיי־אדם אין כאן ערך. למי שמגיע לכאן מתל־אביב הרחוקה והבטוחה, נדמה שהוא נמצא במעין מערב פרוע בגירסה מודרנית.

זוהי ביירות, עיר מטורפת לכל הדעות.

בית־בושת של האו"ם

ברֹאסו שוטר צבאי של צבא לבנון, הבודק מכוניות במבואות ביירות, מצדיע ומחייך למצלמה.

ל צאנו לדרך בבוקרו של יום קיץ חם ונעים מקיבוץ גשר־הזיו, שם ממוקם מישרדו הקידמי של דובר צה"ל.

חתיכה לבנונית קרין תנין בת ה־17 משכונת רומנה, שבפרברי ביירות, באה לראות את חיילי צה"ל שבעיר. „פגשתי כמה חיילים ישראליים, והם מאוד נחמדים," סיפרה היפהפיה, הלומדת בתיכון.

א נחנו בביירות.

המראה הראשון המתגלה לעינינו, מייד עם הכניסה לבירת לבנון, הוא מיפקדה של הפלאנגות הנוצריות, הנתונות למרותו של באשיר ג'מייל. בפתח הבניין, הנמצא בשכונת בסעבה במזרח העיר, עומדת קבוצת נערים כבני 14 עד 18, בבגדי צבא. אנחנו מבחינים ביניהם אפילו בנער כבן 10. כולם מזויינים ברובי סער מסוג קלצ'ניקוב ואם־16.

הופעתם של העיתונאים הישראלים מוציאה את הנערים מגידרם. הם מתנפלים עלינו בחיבוקים ומתעקשים להצטלם ביחד. למראה המצלמות הם קופצים, צועקים בעירבוביה, מניפים את נשקם ומסתדרים בכל פוזה אפשרית. „אני הרגתי חמישה פלסטינים!" מספר בגאווה ג'יאד נימר בן ה־16, „צריך להרוג את כולם! הם כלבים! הצבא הישראלי היה צריך לבוא לכאן כבר מזמן. אנחנו חברים של החיילים הישראלים!"

מאת

יוסי הימן

צילם

ציון צפריר

לשמע הצהרתו שואגים חבריו בצהלה מכל עבר, ומכריזים על מיספר הפלסטינים שהם הרגו. אחד מעיד על עצמו שחיסל עד כה לא פחות מ־20 איש.

דבריהם אינם משאירים עלינו רושם מיוחד. מה שבאמת מזעזע הוא הידיעה שבני טיפש־עשרה אלה, המתנהגים כחבורת רחוב לכל דבר, מסוגלים באמת, בתנועת אצבע בלבד, להרוג כל מי שרק

מרכז מיסחרי טיפוסי באיזור הנוצרי במיזרח ביירות, המזכיר את רחוב הרצל בתל־אביב. מעל לרחוב תלויה תמונתו של פייר ג'מייל, אביו של באשיר ג'מייל. בעוד שבחלקים אחרים של העיר מתנהלים קרבות, מתנהלים כאן חיי מיסחר מלאים. בכל מקום נראות כרזות פוליטיות ותמונות מנהיגים, המשרות אווירת בחירות חגיגית.

חוד וכתובת "ביירות" בצירוף חץ על בניין בדרך לביירות, שנפגע במהלך הקרבות שהתנהלו במקום, בעת שכוחות צה"ל שעטו אל בירת לבנון. הצבא סימן לכל אורך הנתיב את הציר המוביל אל תוך העיר.

לא ימצא־חן בעיניהם. לפתע אנחנו חשים על בשרנו מהם טיבם של חיים באנארכיה, כאשר כל אחד מסביבך — יהיה בלתי־אחראי עד כמה שיהיה — אוחז בנשק ויכול לעשות בו ככל העולה על רוחו.

בהמשך דרכנו אנחנו נתקלים בכל מקום בנערים ובצעירים, שכמעט כולם, ללא

צה"ל אינו מאפשר לעיתונאים לסייר בחופשיות בשטח. למכונית שבה ישבנו, ביחד עם עוד כמה נוסעים, הצטרף סרן מיקי, קצין־ליווי מטעם דובר־צה"ל. יש דברים, המתרחשים כיום בלבנון, שהצבא אינו מעוניין שיגיעו לידיעת הציבור.

תפקידם העיקרי של קציני הליווי, המפקחים על העיתונאים, הוא למנוע דיווח ישיר ובלתי תלוי. למרות זאת, נודע לנו על שיטות שצה"ל נוקט בהן כלפי הפליטים הפלסטינים, המתגוררים במחנות־הפליטים שלאורך החוף. כימעט כל הנערים והגברים נעצרו לחקירה. במהלך חקירה זו משתמש הצבא במשתפי־פעולה, שפניהם מכוסות, כך שאיש לא יוכל לזהותם. הם מצביעים על מי שלדעתם חבר באחד האירגונים הפלסטיניים, או שסייע להם.

כל חטאם של מרבית העצורים הוא בכך שהם פלסטינים. בעוד שצה"ל משתדל לרכוש בדרכים שונות את אהדתם של התושבים הלבנונים, הוא אינו חס על הפליטים. אלה זוכים ליחס הגרוע ביותר.

במהלך השיחות עם התושבים והפליטים, שעימם נפגש צוות העולם הזה, נכחו חיילי צה"ל מזויינים וקצין־הליווי. הדיווח תואם את התנאים, שבהם מוכן צה"ל לאפשר את הסיקור בלבנון.

ראש־הניקרה. שיירה ארוכה ומייאשת ממתינה בתור לפני מעבר הגבול. שוטר־צבאי כעוס צועק על נהג ג'יפ צבאי שהעז לעקוף. חייל עובר בין מכוניות ושואל אם למישהו יש תרסיס נגד זבובים. בודקים את אישור־המעבר שלנו כמה פעמים, עד שכל ההמולה מאחורינו.

בנסיעה מהירה אנו חולפים על פני נקורה, המחנה הצבאי הענק של האו"ם. חיילים צרפתים מכוח יוניפיל מסתובבים במיכנסיים קצרים בין הסככות שבצידי הכביש. הם נראים משועממים. מה להם ולכל המילחמה הזאת?

לצד המחנה קמה מעין עיירה של חנויות לבנוניות, הממוקמות בתוך צריפים ומספקות לחיילים הזרים את כל מבוק־

שוטרי לבנון, מישמר אזרחי וכל השאר

ביירות

הדרך לרובע המוסלמי בחלקה המערבי של העיר, שבתיו הגבוהים נראים ברקע. שם לכודים הכוחות הפלסטיניים, המוקפים מכל העברים. בכביש המחבר בין שני החלקים יש קשם. מישהו ברכב מספר שיש כאן אפילו בית־בושת.

לאורך הדרך פזורים מטעי בננות, ה־מוגנים מפני סחף ורוחות על־ידי עצי קזוארינה. במקומות שאין עצים הקימו הכפריים גדרות אבן מסביב לחלקותיהם.

מצד שמאל מבריק בקרני־השמש הים הכחול. שיירות צבאיות עושות את דרכן לשני הכיוונים. חיילים פיג׳יים של יוניפיל יושבים בעמדה בצד הדרך וצופים ב־תנועה. הם ידועים כחברותיים, יותר מאשר הצרפתים.

ישראל מספר שבמיבצע ליטאני, ב־1978, הוא הגיע עד לאיזור הזה. אסף, הנוהג ברכב, משיב לו שבמילחמה ה־באה, שתיקרא אולי מיבצע שלום־לבנון, יגיע בוודאי עד איסטנבול.

הנוף משתנה. השדות המעובדים מפנים את מקומם לאדמות החרושות בשרשרות טנקים. אנחנו מבחינים בשני בורות ענ־קיים, תוצאה של הפצצה מן האוויר. עוד מחנה של האו״ם. עד 78׳ היה כאן הצבא הלבנוני. עכשיו חונים פה כוחות ישראלים.

חשש ממגיפה

צחנת הגוויות מגיעה לאפינו עוד במבואות צור. לא רואים את הגופות. הן קבורות בין ההריסות הרבות. אנחנו רואים שורות שלמות של בתים הרוסים

ברנשים וחתיכות משוחחים ביניהם בלב העיר החצוייה. עם הגב למצלמה האחיות ניואן (18) ונורניה (21) ריאשי, תושבות השכונה הנוצרית חאר־שרה. מאחוריהן נראים נגמ״ש וחיילי צה״ל שהתיידדו עימו. הבנות, אשר אינן עסוקות כעת במיוחד, מבקרות אותו בקביעות.

שמעון וג׳מייל תמונותיהם של המנהיגים הנוצריים כאמיל שמעון (מימין) נשיא לבנון לשעבר, ובאשיר ג׳מייל (משמאל), מנהיג הפלנגות הנוצריות, מתנוססות בחוצות הרובעים הנוצריים בביירות, על רקע מיבנים חדישים. תמונות המנהיגים הפוליטיים מקנים לעיר אווירה של ערב בחירות.

בלב ביירות

(המשך מעמוד 17)

ומפוייחים. בין המיבנים, שנשארו עומדים על תילם, אין אחד שלא נראים בו סימני פגיעות של קליעים ופגזים.

אזרחים עוסקים בפינוי ההריסות. בעיר קיים חשש שאם לא יאספו ויקברו מייד הגופות, תתפשט מגפה.

באחת הכיכרות עומד שוטר־צבאי ומכוון את התנועה. פה ושם אפשר להבחין ב־חנות פתוחה ובכמה גברים יושבים בחוסר־מעש בפיתחה. אנחנו חולפים על־פני שורה של בניינים גבוהים, בעלי שמונה קומות, שחורים גדולים פעורים בהם. הם נטו־שים. בחנייה, מתחת לבתים החדישים, חו־נים נגמ"שים („זלדות") של צה"ל.

ביציאה מצור פעור בור ברוחב כ־20 מטרים, פרי הפצצה. לידו מעבדים חקל־אים את אדמתם. אנחנו ממשיכים לאורך כביש החוף לכיוון צידון. בקסמיה בנה חיל־ההנדסה גשר ביילי מעל לליטאני.

בישובים הקטנים שבדרך עומדים אז־רחים עם מכוניות ובלעדיהן, בתורים ארו־כים לפני תחנות הדלק. יש כאן מחסור בנוזל יקר זה. אחר־כך אנחנו מגיעים לבתי־הזיקוק שעל שפך נהר הזהרני, הי־בש כעת, שם נשרף דלק רב באש, שהת־לקחה במקום אחרי ההפצצה הישראלית בתחילת המילחמה. במקום נמצא נמל ה־נפט, שאליו מוביל צינור הטפליין מה־מיפרץ הערבי. עתה הכל שומם.

צידון. גם כאן מבחינים מייד בתורים ארוכים לדלק. תמונות ההרס והחורבן חוזרות על עצמן. בתי מגורים גבוהים וחדישים נטושים והרוסים. גם כאן עולה סירחון של גוויות.

ליד בניין המיפקדה הצבאית, שמעליו מתנוסס דגל ישראל, עומדת קבוצה גדולה של נשים. למקום מגיעים אוטובוסים, שב־הם מובילים עצורים שנחקרו על־ידי הצי־בא ושהוחלט לשחררם. הנשים ממתינות במקום במשך שעות ארוכות, בתיקווה שבעליהן ובניהן יהיו בין בני־המזל, הזו־כים לצאת לחופשי. הגברים מובלים מן האוטובוסים אחד־אחד, ותעודותיהם מוח־זרות להם בתהליך ביורוקרטי ארוך ומיגע.

למראה הנשים המחכות אי־אפשר שלא להיזכר בכיכר מאיו המפורסמת של בוא־נוס־איירס, בירת ארגנטינה, לשם מגיעות מדי יום עשרות נשים, שיקיריהן נעלמו באישון לילה. למרות הזמן הרב שחלף מאז, הן ממשיכות להפגין בכיכר, כדי שיגלו להן מה עלה בגורלם של הגברים.

מה קורה עתה לשבויים הפלסטינים? האם באמת מתייחסים אליהם בכפפות של משי, כפי ששופרות התעמולה הישראלית מכריזים השכם והערב בכלי־התיקשורת? אנחנו זוכים לראות שבוי כזה, ליד מחסום בכניסה לעיירה דמור. חיילי צה"ל מובי־לים אותו, כשעיניו קשורות בסרט בד פלנליט, המשמש בדרך כלל לניקוי נשק.

הדרך עוברת לצד מסילת הברזל, שהו־בילה פעם מביירות לחיפה. לאורך החוף הרבה אזורי־קיט. כיסאות־הנוח עדיין נצ־בים על המירפסת במלון מיני ביץ׳, אך נופשים אין.

אנחנו חולפים על־פני מיפרצים רבים, שכל אחד מהם מרהיב יותר מקודמו. המיפרץ של דמור עולה על כולם. חסרות בו רק סירות־מיפרץ קטנות.

לונה־פארק בתוך המילחמה

בדמור עצמה בולטים אותות המיל־חמה עוד יותר מאשר בצור או בצי־דון. כאן התנהלו קרבות קשים. כל אבן מספרת את סיפורם. הכל הרוס ומפויית. פה ושם עולה עדיין עשן מבין תילי ה־חורבות. המיבנים, שנשארו על תילם, מנו־קבים בקליעים. במרביתם אין סימן לאדם.

גם מחנה־הפליטים הסמוך, שרובו פחונים, נטוש כולו. מציאות עגומה ומדכאת.

פיתאום, אחרי שאנחנו חולפים על־פי כוחות משוריינים גדולים, מתגלה לעינינו פטה־מורגאנה: מבעד לחורבות מזדקר לו גלגל־ענק של לונה פארק, כאילו להזכיר לנו שיש עוד דברים משעשעים בחיים. מחסום צבאי מונע בעדנו להתקרב אל הגלגל.

במרחק קצר מכאן נמצא נמל־התעופה של ביירות. מאחריו מבוצרים הכוחות ה־פלסטיניים.

אנחנו פונים ימינה, בכביש המתעקל כלפי מעלה, לעבר השכונות המיזרחיות של הבירה הלבנונית. מסתבר שגלגל־הענק שייך לקאזינו המפורסם של ביירות. אנחנו עוצרים באחד מעיקולי העליה ומשקיפים על כל האיזור. לרגלנו פרוס שדה־התעו־פה. בעזרת עדשת הטלסקופ של המצלמה אפשר לראות את המטוסים החונים בצד, כשעל זנבם סמל מידל־איסט איר־ליינס.

ממול נשקפת לעינינו ביירות. רבי־קומות מתנשאים מעל לרכסים והמורדות, שעליהם יושבת העיר. לא צריך הרבה דמיון כדי להשוות את המראה עם הנוף של חיפה. שתיהן ערי־נמל ים־תיכוניות, שתיהן שוכנות לרגלי הרים.

בין נמל־התעופה לעיר נמצא עמק קטן, הנקרא בפי חיילי צה"ל פתח־לנד. שם מסתתרים לוחמים פלסטינים רבים, ביניות לצימחיה ולמבנים בודדים, כך מספרים לנו. אנחנו לא מצליחים להבחין באיש. גם נמל־התעופה נראה שומם לחלוטין. האיזור שקט עתה לגמרי, אך מדי פעם מתפתחים כאן חילופי־אש. למטה מיתמר עשן שחור, עדות לכך שבאמת מתנהלת פה מילחמה.

מסביבנו עומדים כמה חיילים מצוב־רחים. „מה אנחנו בכלל עושים פה?" שואל אחד מהם. חברו יורה תשובה מהמותן: „צריכים כמה גפרורים שישמרו על העיתונאים."

ישראלי בביירות — מלך

הכביש העקלקל מוביל אותנו אל תוך פרברי ביירות. קשה מאוד לתפוס את העובדה שאנחנו כאן. הבתים נמוכים, הסביבה כפרית למחצה. שורה של מכוניות שרופות חונה לפני בית שרוף. הרבה כרוזים פוליטיים עם תמו־נות של מנהיגים וסיסמאות מודבקים על כל קיר. נגמ"שים של צה"ל מפטרלים ברחובות.

במחסום מפנה אותנו חייל צה"ל ימינה. לדבריו עושים שינויים בדרך המובילה ישר. רכב פרטי עם דגל לבן וסמל של הצלב האדום חולף על פנינו. מכאן והלאה הדרך יורדת מטה, אל תוך העיר עצמה.

על גחון מכונית, העומדת על צידה, רשומה כתובת „ביירות" בתוספת חץ לסימון הנתיב, הממשיך למרכז הכרך. החל מסביבות דמור רשומות כתובות כאלה לכל אורך הדרך, על מיבנים, עצים וכל מה שמזדמן.

טנק פטון חונה מתחת לעץ. במרחק מה ממנו מכוונים חיילי הפלאנגות הנוצ־ריות את התנועה ובודקים את תעודות הנוסעים. אנחנו, שמיספרי הרכב הצהו־בים שלנו בולטים בין המיספרים השחו־רים של המכוניות המקומיות, זוכים ביחס מיוחד. מקבלים אותנו בברכות ובניפנופי־שלום, ולא חושבים אפילו לבדוק אותנו. היום ישראלי בביירות הוא מלך.

כוחות של צה"ל והפלאנגות נמצאים מכל מקום בעירבוביה. ממש אי־אפשר להבדיל ביניהם. לכולם אותם המדים. רק מקרוב אפשר להבחין בכתובת על החולצה. לישראלים רשום צה"ל בעיברית. ללבנו־נים — לבנון בערבית. בין לובשי החאקי מסתובבים גם נערים בבגדים אזרחיים. גם הם מזויינים ברובי־סער.

אחרי כמה דקות של נסיעה, אנחנו בלב ביירות. הרכב שלנו משתלב בתוך ים התנועה הסואנת והפרועה של העיר, ש־אותה מכוונים חיילים של צבא לבנון וחיילי צה"ל. החיילים הלבנונים לובשים בגדים מנומרים, כך שאפשר להב־חין בהם בקלות.

אזרח נוצרי בגיל העמידה, המוכן להז־

הגבול המוסלמי בתוך ביירות מסומן על־ידי שלט „אין כניסה" מאולתר, שמעליו כתוב „עצור גבול לפניך", בצירוף חץ המורה לפנות שמאלה. ליד המחסום עומד חייל צבא לבנון במדים מנומרים.

מישמר־הגבול תמונה זו מביעה יותר מכל את המציאות היום־יומית של הכיבוש: בני־מישפחה לבנונית מתחננים לפני שוטר מישמר־הגבול שיאו׳ להם להמשיך לביירות, כשפניהם מביעות חוסר־אונים.

מכבי־האש איש מכבי־האש הלבנוני מחלק מעל גבי מכונית־כיבוי מים לתושבי צידון, שצינורות המים שלהם נותקו. האנשים נדחקים ונדחפים כשהם מחזיקים בידיהם דליים וג׳ריקאנים, כדי לזכות במים לשמוש המשפחה.

צעירי הפלאנגות

נערים מגוייסים של הפלאנגות הנוצריות ב־ביירות. ג׳יהאד נימר (מימין) בן ה־16 התגאה שהרג חמישה פלסטינים. הוא טען שצריך להרוג את כולם, ושהצבא הישראלי היה צריך

המישמר האזרחי

של הפלאנגות הנוצריות בביירות, המורכב מ־נערים המסיירים בעיר בכלי־רכב ותפקידם לשמור על הסדר האזרחי. שני הצעירים שבתמונה עסקו בכיוון התנועה. הם מבצעים

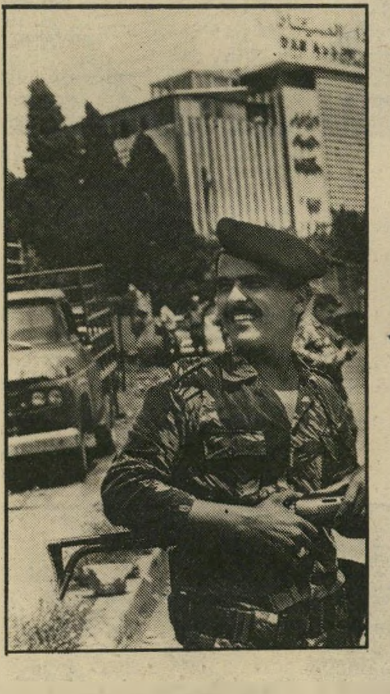

צבא לבנון

חייל לבנוני ב־בגדים מנומרים המסייר בעיר. הוא מצוייד ברובה זיג שווייצי, הנמצא בשימוש צבא לבנון.

דהות בשמו הפרטי בלבד — כרים — נאות לתת לי הסבר קצר על המציאות הביירותית: „כאן זה אנארכיה. אין כאן סדר ולא היה מי שיעשה סדר, עד שאתם באתם. אנחנו מקווים מאוד שהישראלים יחזירו לנו את הסדר שאבד לנו ואת ה־ביטחון. אנחנו רוצים שתישארו פה, עד שנוכל לקחת את העניינים בחזרה לידיים.

„המצב עד היום היה שהסתובבו פה כל מיני כנופיות של כל מיני אירגונים ועשו מה שרצו. הם רצחו, אנסו, שדדו, גנבו והתעללו באזרחים. אף אחד לא היה יכול לעשות נגדם דבר, אפילו לא המישטרה. היא לא מטפלת באנשי ה־אירגונים. למי שהיתה תלונה נגדם, היה צריך לפנות למיפקדות שלהם, ושם היו חוקרים ומטפלים בעניין. זה מצב בלתי־נסבל.

„כדי להילחם בפושעים האלה הוקמו הפלאנגות הנוצריות, והן באמת הצליחו להחזיר במידה רבה את הסדר באיזורים הנוצריים. אבל בשכונות המוסלמיות ה־אזרחים סובלים עד היום. הם זקוקים לעזרת הצבא הישראלי אפילו יותר מאי־תנו. כולנו רוצים שהמילחמה הזאת תי־פסק אחת ולתמיד, שביירות תחזור להיות עיר תיירות כמו פעם. כדי להשיג את זה צריך כוח, ורק לכם יש הכוח לעשות זאת!״

טיול לכיוון אחד

במרכז הכביש בשכונה הנוצרית אל־הסמיה מוצב מחסום, שעליו כתוב בעיברית: „גבול לפניך.״ לצידו ניצב חייל לבנוני, החמוש ברובה זיג שווייצי, הנמצא בשימוש צבא לבנון. מכאן מוביל הכביש אל השכונות המוסלמיות הנראות מרחוק, שם מבוצרים הכוחות הפלסטיניים. התנועה זורמת בחופשיות בין שני הצד־דים היריבים. אנחנו משתעשעים ברעיון לקפוץ קצת לצד השני, אך מחשש שזה יהיה טיול לכיוון אחד בלבד, הרעיון נפסל בעודו באיבו.

מן העבר השני מגיעים שני שוטרים לבנונים, הרכובים על אופנועי ב־מ־ו. הם חובשים קסדות ונועלים מגפיים גבר־הות. לדבריהם, אין להם בעיות להיכנס לחלקים השונים של העיר. בהם איש אינו פוגע. מיקי, קצין־הליווי שלנו, לוחץ את ידם.

מדהימה המהירות שבה השתלב צה״ל במהלך חיי השיגרה של העיר, עד כי נדמה שחייליו לקחו חלק משכבר הימים בתוך העירבוביה של הכוחות השונים, הפועלים כאן זה לצד זה. הכל משתלב למסכת אחת, המונעת יותר מכורח המ־ציאות מאשר על־פי הגיון כלשהו.

„אני חושב שהצבא הישראלי הוא בסדר,״ אומר אמיל נעמי בן ה־24, המשרת מזה ארבע שנים בצבא לבנון. „זה טוב שהישראלים כאן. הם טובים מהפלסטינים. עם הישראלים אפשר להס־תדר. עם הפלסטינים אי־אפשר.״

אנחנו ממשיכים לכיוון המרכז המיסחרי של האיזור הנוצרי. הרחוב שבו אנחנו נוסעים מזכיר את רחוב הרצל בתל־אביב. כל החנויות פתוחות. המוני בני־אדם מת־רוצצים ביניהן. העסקים מתנהלים כרגיל, בעוד שהמילחמה נמשכת במרחק כמה רבעים מכאן. בחלונות הראווה ניתן לראות בגדים מן האופנה האחרונה ומוצרי איכות מכל הסוגים.

על פנינו חולפות מכוניות חדישות מכל הדגמים. הן רבות מאוד. בערי החוף הדרומיות ובהר־הלבנון, לעומת זאת, רואים בעיקר מכוניות ישנות והרוסות. רמזורים אין כאן בכלל. גם מעברי־חצייה לא ראיתי.

סיורים של צה״ל נעים ברחובות. נראה שהם יותר מטיילים מאשר מבצעים פעילות ביטחונית כלשהי. אנשי הפלאנגות מבצ־עים, במילא, את כל העבודה עבורם, בניגוד להצהרותיו הרשמיות של מנהיגם, באשיר ג׳מייל. עיקר תפקידו של צה״ל באיזור זה של העיר מתמקד בהפגנת נוכ־חות בלבד.

אנחנו עוברים על־פני האוניברסיטה הצרפתית סנט־ג׳ורג׳ וגלריה בוטרוס, ועולים לעבר רובע מונטה־ורדה על ההר, שם מצוי כפר־נופש. בדרך ניצב דוכן למימכר תות־שדה ודובדבנים, כאותם שאנחנו מכירים מהארץ. המוכר מכבד אותנו בשקית דובדבנים. כסף ה״א לא מוכן לקחת. לא מישראלים.

„אין כניסה לצה״ל״

למעלה אנחנו ממלאים דלק בתחנת קלטקס. תישעה ליטרים בשלושה דולארים. כאן עדיין לא מקבלים שקלים. למטה, במרכז העיר, כסף ישראלי עובר כבר לסוחר.

ממול לתחנה נמצאת עמדה של צה״ל. „אני בעצמי לא יודע מה הולך פה,״ מספר לנו עזרא יוסף, ממושב אחיסמך, טוראי המשרת מזה שיבעה חודשים, „אני שומע ברדיו חדשות כמו כולם. וזה מה שאני יודע. לפעמים אנחנו ייצאים לחפש מחב־לים.

אורי פיינר מחולון ויואב כהנוביץ מגיבעתיים משוחחים עם ג׳ורג׳יה ריאשי בת ה־21 ועם אחותה, גינאן בת ה־18. הן משכונת חאן־שערה הנוצרית. החיילים מספרים לנו שהשתיים לא עוזבות אותם מאז הגיעו לכאן. ביניהן לבין החיילים התפתחו יחסי־ידידות. אך החברה מד־

מישטרת לבנון

שוטר לבנוני, המסייר בחופשיות על אופנוע בין הרובעים הנוצריים והמוסלמיים. לצידו אזרח לבנוני המסמל באצבעותיו את אות הניצחון.

צה״ל

קצין צה״ל בדרגת סרן, הנוהג בג׳יפ, אוכל פיתה לבנונית. צה״ל נמנע מקרבות בעיר. תחת זאת מפעיל הצבא יחידות קטנות, המחפשות פלסטינים.

העיתונות, הרדיו והטלוויזיה מלאים בסיפורים מרגיעים

על גורל הפליטים - המראה בשטח שונה לגמרי

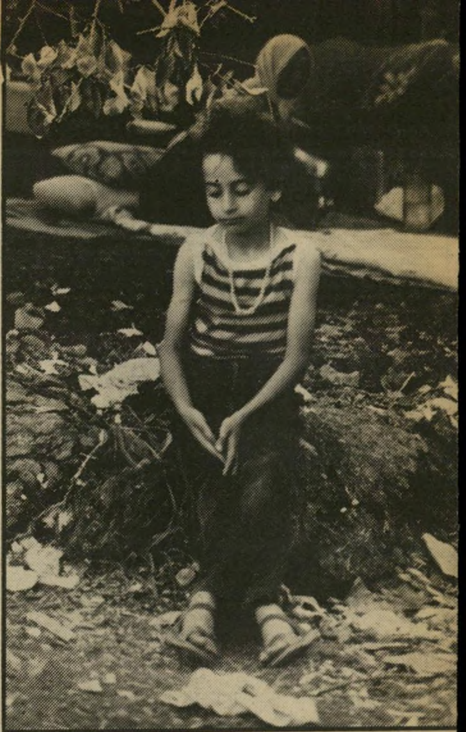

„קר!" אמרה נורה בת ה־9, ילדה פלסטינית הנאלצת מאז ה־כיבוש לבלות את ימיה ולילותיה בחוץ.

(המשך מעמוד 19)
גישים שאין שום דבר מעבר לכך. „קיבלנו הוראות מחמירות שלא להגיע עם התוש־בים ליחסים הדוקים," מסביר אורי, „מותר לחייך ולהגיד שלום ותודה. זהו." ג'ינאן מתעניינת לדעת על מה מדברים ואומרת: „אנחנו שמחות שהחיילים הישראליים באו, אבל אנחנו לבנוניות. אנחנו לוקחות רק בחורים מבני־ארצנו."

מכאן אנחנו חוזרים ללב העיר. בדרך אוספת הסובארו, הנוסעת לפנינו, חייל של הפלאנגות, האמור לערוך לנו סיור בעיר. באחת הכיכרות מפנה אותנו הפ־לאנגיסט לעבר רחוב שבתחילתו כתוב בעברית: „אין כניסה לצה"ל". מסתבר שהדרך מובילה לאיזור נוצרי, שכוחות צה"ל אינם שוהים בו. זהו רובע הנמצא קרוב יותר לחלק המוסלמי, שבמערב העיר. הוא משמש מעין חיץ בין הכוחות הפלסטיניים לבין צה"ל, שאינו מעוניין להתקרב אליהם, כדי למנוע קרבות בתוך העיר עצמה.

סרן מיקי מגלה התנגדות עקשנית לכניסה לשם. לבסוף אנחנו נכנסים. תחילה נוסעים ברחובות הראשיים. אחר־כך מוביל אותנו הפלאנגיסט בסימטות הצרות של שכונת נבעה, לעבר השוק בשכונת שריי־מרעש, שדוכניו מוצלים בסככות. משם לשכונת דאורה. כאן אפשר להבחין בבנ־יינים פגועים רבים, תוצאה ממילחמת־האזרחים שהשתוללה במקום. פגיעות ישראליות אין כאן. חיל־האוויר הפציץ את השכונות המוסלמיות בילבד.

פיתאום עוצרים אותנו לובשי־מדים. הם [...] פחית של קוקה קולה בעשרה שקלים.

לפתע אנחנו מגלים חתיכה המטיילת ברחוב. כל העיתונאים מתנפלים עליה ומצלמים אותה מכל הכיוונים. קוראים לה קארין חנען, והיא בת 17 משכונת רומנה הנוצרית שבפרברי ביירות. היא באה לראות את חיילי צה"ל ולהנציח אותם במצלמה שהביאה עימה.

שמעיה, אנחנו נתקלים בנגמ"ש ובטנק ישראליים. ילדים לבנונים מטפסים על הטנק ומשחקים בחיילים. החיילים הא־מיתיים קוראים, משחקים שח־מת ונחים.

לפתע נשמעות יריות מעבר לגיבעה. „אלה הפלאנגות," מסביר אופיר זרחי מקיבוץ גשור, „הם יורים עכשיו לעבר המחבלים. אנחנו לא עושים כימעט כלום. אפילו

לסדר את השלט עם החץ לביירות לא נתנו לי. הוציאו לי ממש את הכלים מהיד. „אנחנו פה ממש בקייטנה. כל בוקר באות הנשים מהכפר, אומרות לנו ,שלום עליכם' ונותנות לנו קפה. הפלאנגות

השינאה העמוקה לפלסטינים היא נחלת התושבים שפגשנו בהם. הם מרבים לספר על הסבל, שהיה מנת־חלקם בעת שאנשי האירגונים שלטו באיזור. מכאן גם שימחתם, שבמרבית המיקרים נראית כנה באיזור זה, לקראת חיילי צה"ל. הם רואים בהם משחררים. כרגע הם זקוקים להם. אחר־כך, בוודאי, ישמחו להיפטר מהם, כמו מכל צבא זר אחר.

הפקרת נשק

„פגשתי כמה חיילים ישראליים, ו־אני חושבת שהם נחמדים," סיפרה קארין, הלומדת בתיכון, „שמתי גם לב שהם

הצד השני של הכיבוש

גילויי האהדה נראים בכל מקום. בכפר עין־גוב אנחנו חולפים על־פני

זעם נשקף מעיניהם של ילדי ה־פליטים, שנשארו ללא בית. על יסוריהם אין כלי־התיקשורת מדווחים.

דורשים מאיתנו להזדהות. אך כשמתברר להם שאנחנו ישראלים, הם מתנצלים אלף פעמים ומברכים אותנו בכל הברכות האפשריות. מסביבנו נוצרת התקהלות של אזרחים. מסתבר שכאן עדיין לא ראו ישראלי מימיהם, שכן צה"ל לא נכנס כלל למקום. הוא נמצא בשליטתם הביל־עדית של הפלאנגות.

אחרי שהצלחנו להחלץ מן המהומה, אנחנו חוזרים, לרווחתו של מיקי, לאיזור שבשליטת צה"ל. המכונית שלנו חולפת על־פני סינמה פלאז'ה, קונדיטוריה מילאנו ואנחנו שוב בין כוחות צה"ל.

עוצרים לשתות משהו. מוכרים לנו [...] מאוד חכמים. אני רוצה שהם יעזרו לנו להוציא את הפלסטינים מלבנון. כשהכל ייגמר, ויהיו לנו שוב חיים נורמליים, אני רוצה שייצאו גם הישראלים."

בביירות יש גם מישמר אזרחי. אלה הם נערים של הפלאנגות, המסיירים ברכבם בעיר ושתפקידם הוא לשמור על הסדר האזרחי. פגשנו שניים כאלה, המ־כוונים את התנועה. הם לובשים בגדים שונים ממדי הפלאנגות. את תפקידם הם מבצעים במקביל למישטרה הלבנונית.

זהו זה. כבר חמש אחרי־הצהריים. מיקי כבר מאבד את עצביו, ואנחנו מתחילים לנוע חזרה. ביציאה מן העיר. בכפר [...] הביאו לנו טלוויזיה, וסידרו לנו אנטנה. אבל מאז שהסורים כבשו את תחנת־השידור הלבנונית ופוצצו אותה, אין פה יותר מה לראות.

„הפלאנגיסטים שונאים את המחבלים יותר מאיתנו. הם מחפשים אותם מתחת לאדמה. אתמול . התפ־תח מרדף אחרי ארבעה מחבלים. הם השיגו אותם ותפסו אותם

שבועיים בפרדס

ליד צור שוהה זוג הקשישים שבתמונה. הם ישנים על פיסות קרטון, שפרסו על הריצפה. מאחריהם צרור, שבו נמצא כל רכושם. זהו גורלם של תושבי מחנה הפליטים ראשדייה.

על המירפסת בביירות

יושבת אשה מטופחת ומאזינה ל־טרנזיסטור הניצב על המעקה. ל־ידה צמח בעציץ ופרחים, שאף הם נראים מטופחים. היא צולמה בבית ברובע הנוצרי.

בשדה ליד צור

יושבים אשה פלסטינית ובנה. ביתה שבמחנה ה־פליטים ראשדייה נהרס יחד עם כל המיבנים ה־אחרים שם. במחנה זה גרו פליטים מהגליל, עכו, חיפה, יפו ומקומות אחרים בארץ.

מחכים לבעלים

קבוצה גדולה של נשים, המחכות לבעליהן ול־בניהן, ליד המיפקדה הצבאית בצידון. למקום מגי־עים אוטובוסים ובהם גברים שנעצרו על־ידי הצבא לחקירה ושנמצא שאינם חשודים. הנשים ממתינות בתיקווה שגם בעליהן יהיו בין בני־המזל שזוכים לצאת לחופשי. מראה זה מזכיר את כיכר מאיו המפורסמת בבואנוס־איירס בירת ארגנטינה, שם מתאספות עשרות נשים, שיקיריהן נעלמו באישון לילה, ומפגינות כדי לדעת מה עלה בגורלם.

מוכתר המקום, רפיק קייבה, המחלק קפה לחיילי צה״ל. גם אנחנו מתכבדים בספל. שיהיה כוח להמשיך. כמאל חסן אל־קאשם, קשיש בן 75, בא אל החיילים הישראליים ומבקש בקבוק דלק לריכבו. הם ממלאים לו רבע ג׳ריקאן.

במחסום צה״ל בדרך מציג קצין־האו״ם במכונית אולדסמוביל הדורה אישור־מעבר. החייל לוחץ את ידו ואומר לו באנגלית: „תבוא כל פעם, אנחנו פתוחים בין שמונה לחמש.״

בהמשך אנחנו רואים בני מישפחה לבנונית, המתחננים לפני שוטר מישמר־הגבול האדיש, שיאפשר להם להמשיך בדרכם לביירות. מראה פניהם חסרי־האונים מביע יותר מכל את הצד השני של הכיבוש, זה שאינו כה נעים כמו גילויי השימחה והאהדה: השרירות והסבל.

על הכביש נעות מכוניות רבות, שבהן מישפחות החוזרות אל בתיהן, אחרי שנמ־לטו מהם לפני בוא צה״ל. אך רבים מן הבתים אינם עומדים עוד על תילם.

עוצרים אותנו במחסום. חבלנים של צה״ל מפוצצים פצצות חיות שנשארו בש־טח. אנחנו ממתינים לפיצוץ, שמעליו מיתמרת פטריית עשן שחור, ואז מאפשרים לנו להמשיך.

בצידון אנחנו חולפים על־פני תור ארוך של אזרחים, הנדחפים ונדחקים, כדי לקבל מים, המחולקים על־ידי כבאי־אש לבנוני, הניצב על מכונית־כיבוי. במהלך הקרבות נותקו צינורות המים במקום.

מדרום לצור, בתוך פרדס, אנחנו מגלים מאות פליטים. הם כולם ממחנה־הפליטים ראשדיה, שנהרס כולו עד היסוד על־ידי כוחות צה״ל. בעוד שהעיתונות, הרדיו והטלוויזיה מדווחים כל העת על היחס האנושי ועל פיתרונות הדיור שנמצאו לפליטים, ישנים האנשים כאן כבר שבועיים מתחת לכיפת השמים. עימם צרורות קט־נים, שהם כל רכושם עלי־אדמות.

יותר מכולם סובלים הילדים הקטנים, המתרוצצים בין העצים. הוריהם הגיעו ללבנון ב־1948 מעכו, מחיפה, מיפו וממ־קומות אחרים בארץ. כעת הם איבדו שוב את מגוריהם. „קר לי,״ סיפרה נורה בת ה־9, „בלילה אני לא יכולה לישון. לא טוב כאן.״

נאג׳י תאסן עלי חוסיין בן ה־20 נחקר, כמו יתר הפלסטינים, על־ידי הצבא. הוא שוחרר לבסוף. „הבית שלנו בראשדיה נהרס, ואין לנו לאן ללכת,״ סיפר נג׳י, שלו תישעה אחים ואחיות, ומוצא הוריו מעכו, „במחנה לא היה לנו טוב, ופה עוד יותר גרוע. אני לא יודע מה יהיה הסוף.״

בשבע בערב אנחנו בראש־הניקרה. בדרך לתל־אביב אנחנו חולפים על פני השיכו־נים בעכו, שמבעד למירפסות רבות בהן אפשר להבחין באור הכחול של הטל־וויזיה המופעלת. אי־אפשר שלא להיזכר בפליטים שבפרדס. גם הם מעכו. אבל איפה הם עכשיו?

החשודים חוזרים

כאשר מגיע אוטובוס ובו עצורים העומדים ל־השתחרר, מתאספות סביבו הנשים הממתינות, כדי לראות מבעד לחלונותיו אם בעליהן ובניהן נמצאים בתוכו ועומדים לשוב הביתה.

הולכים לשבי

חיילי צה״ל מובילים שבוי שעיניו קשורות בבד פלנלים, המשמש בדרך־כלל לניקוי נשק. התמונה צולמה במחסום צבאי בכניסה הדרומית לעיירה דמור, הנמצאת מצפון לצידון.

חוזרים הביתה

מישפחה לבנונית חוזרת במכונית מרצדס ישנה, שעל אנטנת הרדיו שלה מונפת פיסת בד לבנה, לביתה שבצידון. מישפחות רבות שבות עתה למקומותיהן, אך רבים מן הבתים כבר אינם.

סגנו של סאעד חדאד עלה על מארב ונהרג בעיר צור

יותר משבוע אחרי כיבושה - קצין צה"ל ספד לו

אבא אביו הקשיש של אבו־אמיל מבכה את מות בנו. לפני כחצי שנה נהרג נכדו, בנו של אבו־אמיל.

אני לא מספיקה לצאת ממשולש הר־חובות שבו אני גרה, והמילחמה ניי־בטת אלי מקרנות הרחוב. על שלושה בתים בשכונה תל־אביבית שלוש מודעות־אבל: אייל לשם, רם יוגב, חן צבי.

באף לא אחת משלוש ההלוויות הש־תתפתי. לא ידעתי שבסיומו של יום אש־תתף בהלוויה של איש זר לי לחלוטין.

אנחנו, הצלם ואני, נוסעים לקריית־שמו־נה. בדרך אנחנו לוקחים טרמפיסטים. „אלה ג'ובניקים," אומר ציון הצלם, „הלוחמים לא רשאים לנסוע הביתה." אני עוצרת את המכונית ואומרת: למטולה! עשרה חבר'ה מזנקים על המכונית. החייל שלנו קרבי לגמרי, חובש כיפה, אומר: „סידר־

כלי היה אבו·אמיל

תם לי את חצי הדרך." אני רוצה לשאול אותו אם קיבל חופשה, מפנה את הראש לאחור, אבל הוא כבר נוחר לו בנחת. איך אמרה לי פעם ענת הצלמת, בטון של ידענית: „איך שאזרח נכנס למדים הוא נעשה בן־אדם עייף."

נוסעים לקריית־שמונה. הקריה סואנת. עשרות חיילים ממלאים אותה, בתי קפה מלאים עד אפס מקום. מה שהמילחמה הזאת עשתה לעיירה! מי ישמע עליה תוך חודשיים־שלושה? היא תרד לגמרי מהכותרות. מי יהיו האורחים שיאכלסו את מלון הצפון, כשהעיתונאים וצוותי־הטל־וויזיה הזרים לא יגיעו לכאן עוד?

אני רוצה לפגוש את בעל בית־קפה סיגלית, שאמר לי לפני יותר מחודש, ש־צריך להיכנס ללבנון ושהוא מוכן להקים התנחלות על הבופור. אני רוצה לשמוע מה יש לו להגיד כעת. שמעתי שקריית־שמונה שיכלה במילחמה הזאת כמה מטו־בי בניה.

אני חושבת לי: מה אעשה עכשיו. על מה אכתוב, כשדובר צה"ל לא מרשה לי להיכנס אל תוך שטח לבנון?

נזכרתי שטוביה צפיר סיפר לי, שהוא וחבריו האמנים נמצאים באכסניית־הנוער שבתל־חי. אולי אכתוב על האמנים ב־מילחמה? אנחנו עולים לאכסניה. על הד־שא זרוקים כמה חיילים וחיילות עם גי־טרות, עושים חיים. מהר מאוד יוצאת לי הרוח מהמיפרשים. את מי מעניין דודו טופז במילחמה? את מי מעניין שלשלום חנוך יש בעיות של צרידות ואריק איינ־שטיין עשה בעיות וסירב להתחייל כי אין לו ציוד ובסוף ויתרו לו? את מי מעניין שספי ריבלין, שופר הליכוד, לא חוייל ושאבי טולידאנו שש אלי קרב ואמר ש„י־שבתי בבית וממש חיכיתי בקוצר־רוח עד שקראו לי למילחמה"?

נוסעים לבית־סוקולוב של הצפון, מלון ארזים במטולה. כמה חיילים יושבים ב־מירפסת. עיינה ביאלסקי, בעלת־המלון, אומרת שכולם בשטח. כמה לבנונים עומ־דים ליד הדלפק, מטלפנים לחוץ־לארץ.

עיינה מספרת לי שאלה הם לבנונים שבתיהם נהרסו, והם מטלפנים לבני־מיש־פחותיהם בחו"ל, להודיע שנשארו בחיים. היא דוברת ערבית רהוטה ועוזרת להם להשיג את המיספרים הדרושים להם דרך המרכזיה הבינלאומית.

הם מסרבים לענות לי על שאלות כמו — מניין הם, כיצד נכנסו לשטח ישראל, מה קרה לבתיהם. הם ממהרים להסתלק.

מתוסכלת לגמרי, אני מנסה לשוחח עם שמואל, קצין־העיתונות של דובר־צה"ל, שלא יודע לומר לי דבר. ואז, למזלי, מגיעים למקום כמה עיתונאים ומספרים לי על ההלווייה של אבו־אמיל.

„נכנסת בטעות!"

זוהי הפעם השנייה בחיי שאני שו־מעת את שמו של אבו־אמיל. בפעם הראשונה שמעתי על האיש מפיהם של יורם המיזרחי ואשתו ביאטה, שאבו־אמיל היה ידידם. ההלוויה נערכת במרייש, כפר הולדתו, הנמצא בשטח לבנון.

אני פונה לשמואל ומבקשת אישור כני־סה. הוא שולח אותי לסגן־אלוף עמוס, סגן־אלוף
עמוס שולח אותי לגדר־הטובה בבירנית. אני יודעת שבלי אישור לא אכנס. מתחיל מסע מתיש של טלפונים וריצות מקצין־עיתונות אחד למישנהו ולבסוף מושג ה־אישור המיוחל. מאוחר יותר, כשאצא מ־שטח לבנון, ימתינו לי אנשי המישטרה הצבאית ואחד מהם יאמר לי: „נכנסת בטעות ואנחנו כאן לוודא שאת יוצאת."

לפני שאנחנו נוסעים להלוויה, אני עוד מספיקה לפגוש את אמיר מקפה שלוש, שבא למטולה לחטוף מיקלחת. אמיר מבול־בל, הוא לא יודע מה הוא מרגיש. „אני מתווכח עם מה שקורה," הוא אומר. „יש מילחמה טובה או רעה אבל זה מה שיש." רק דבר אחד מפריע לו: „אני לא יודע איך לאכול את זה שאנחנו צבא כובש. אני לא יודע איך להתייחס למקומיים. אני מרגיש נורא עם זה." בינתיים מע־ניקה לו עיינה מיקלחת וארוחת־צהריים חינם.

מגיעים הצוותים הזרים ואנחנו מת־ארגנים לנסיעה לכיוון הגדר־הטובה. בבי־רנית לוקחים מאתנו את תעודות העיתו־נאי. דובר־צה"ל יושב עם כל הצוות במ־כונית שלו — שלא נברח לו חס וחלילה.

קצין־העיתונות שלנו הוא איש־הפיר־סום אלי ורשבסקי. רק אתמול חזר מפור־טוגל וכבר גוייס. ורשבסקי מחנה את המ־כונית האמריקאית המפוארת שלו מול מלון ארזים ומשתחל לפולקסוואגן שלנו. בדרך הוא מספר לי שהוא במיקרה ידיד של אבו־אמיל והוא עצוב מאוד על מותו.

„הוא חיפש אקשן"

בדרך מספר לי ורשבסקי: „אבו־אמיל היה המלך הלא־מוכתר של הגיז־רה המערבית. הוא היה סגנו של חדאד, והתפרסם בגלל אומץ־ליבו הרב. בנו ומש־פחתו מתגוררים בברזיל. הוא נסע לבר־זיל כדי לעזור לבנו אך חזר לכאן."

למה, אני תוהה. „הוא היה צריך אקשן," משיב ורשיבסקי. „הוא העניק לעצמו מי־נוי של נהג, לנסוע בג'יפ עמוס כלי־נשק. הוא היה איש יפה־תואר והקפיד על הו־פעתו החיצונית. הוא נהג לתפור לעצמו חליפות בצבע חאקי מבד גבארדין, הק־פיד על נעליים מצוחצחות ושיערו היה

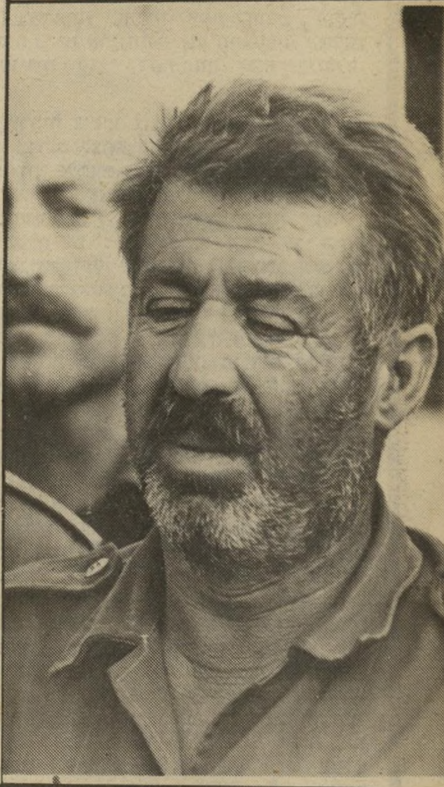

אבא של נהגו האישי של אבו־אמיל, סאעיד עאלם, בן־אחותו, מבכה את אבו־אמיל ואת בנו שנעדר.

שכנה של אבו־אמיל, שנולד ב־כפר מרייש, מבכה את מותו. רעייתו מתגוררת עם בניו בביירות.

תופים ומצילתיים ליוו את ארונו של אבו־אמיל שנישא על קומנדקאר מסביב לבריכה שבלב כפר מרייש אל עבר בית הקברות. הכפריים ניגנו כשמאחוריהם נשאו חיילי חדאד זרי פרחים.

בנו של

אלוף־מישנה ישראלי, ניצב לצידו של רב־סרן סָאעד חדד בפתח ה־כנסייה של העיירה הלבנונית מרייש, שם נערך טקס־האשכבה לאבו־אמיל. אלוף המישנה, שהגיע לכפר עם קצינה יפהפיה בשם תלמה ועם נהגו, מלווה בקציני־מטה שלו, ספד לאבו־אמיל ואמר כי אל מיספרם הרב של חללי צה״ל נוסף חלל נוסף. אבו־אמיל, אמר, היה ידיד בלב ובנפש של צה״ל. הוא היה לוחם אמיץ וצה״ל מצדיע לזכרו. דבריו תורגמו לשפה הערבית.

תמיד משוח בברילנטין. בנו נהרג לפני כמה חודשים בביירות.״

אני מתעניינת לדעת מה הפך אותו לאישיות כה חשובה אצל אנשיו של חדאד. וורשבסקי מתקשה לתת תשובה ברורה: „הוא היה ידוע באומץ־ליבו. בזמנו, כשהיו תקריות עם חיילים איריים של יוניפיל, הוא השקיט את הרוחות. כשהוא היה הו־לך בכביש, לא היו יורים — לא הפלס־טינים ולא האירים. עם יוניפיל הוא לא הסתדר. הוא לא היה טיפוס של דיפלו־מט. הוא התגורר בנהריה, היתה לו שם דירה והוא נהג לבלות בישראל במיסע־דות. הוא אהב את החיים הטובים.״

בינתיים אנחנו מגיעים לבירנית, עוב־רים שני מחסומים ואנחנו בלבנון. מרייש קרובה מאוד. בדרך אנחנו פוגשים את רב־סרן סאעד חדאד בלנדרובר שלו, מל־ווה בשומר־ראשו יפה־התואר, פארס. „מה שלומך,״ הוא אומר לי בעברית, ומורה לי לנסוע בעקבותיו.

בכנסיה שבה מתקיים טקס־האשכבה מבקש לדעת ניקולה חדאד, יועצו של המייג׳ור, אם אני מהטלוויזיה. אני שואלת אותו מי הוא, והוא עונה: „אני מהארץ״. הוא צודק, הוא מהארץ שלו, שבה אני נמצאת כעת. אחר־כך הוא מסביר שה־מפקד ביקש לדעת.

טקס האשכבה הנוצרי נערך בשפה הער־בית. הקהל כולו שר חרישית. הארון של אבו־אמיל מונח במרכז הכנסיה. איש זקן נצמד אל הארון. זהו אביו הקשיש של אבו־אמיל. הארון מכוסה בדגל לבנון. ליד הארון יושבים המייג׳ר חדאד וכמה קצי־נים ישראליים, לידו קצין בדרגת אלוף־מישנה.

פארס, שניראה יותר כמו שחקן־קול־נוע מאשר שומר־ראש, מוסיף לי בלחש פרטים: „אבו־אמיל היה איש גדול. אהב־נו אותו והוא אהב את ישראל. ביום השני הוא נסע בשליחות של מייג׳ר חדאד לכו־חות הישראליים בצידון. יחד איתו היה נהגו הקבוע, בן־אחותו.

תפילה בכנסייה

בתוך הכנסייה בכפר־הול־דתו מרייש, התקיים טקס־אשכבה לאבו־אמיל. הגברים מילאו את הכנסייה ובחוץ עמדו חייליו של חדאד עם נישקם. הארון ניצב בלב הכנסייה כשדגל לבנון מכסה אותו. גופתו של אבו־אמיל נמצאה ביום ה־11 של המילחמה, אחר שנהרג על־ידי פלסטינים הממשיכים ללחום בצור.

„הנה, זה אבא שלו,״ הוא מצביע לעברו של גבר כבן 50, שזיפי־זקן מעטרים את לחייו והוא ממרר בבכי. „ביום הרביעי מצאו חיילי צה״ל את גופתו המבותרת של אבו־אמיל. את בן־אחותו לא מצאו. הם חיפשו את אבו־אמיל, הם רצו להרוג אותו, כי הם פחדו מפניו.״

אל השיחה מצטרף עוד חייל של חדאד, שאומר: „אבו־אמיל תמיד אמר שהוא ילך, אבל יקח אתו עוד עשרה פלסטינים.״

טקס־האשכבה נמשך. אני יוצאת החוצה. בחוץ עומדים חייליו של מייג׳ור חדאד. לכולם נשק אישי. אני מבחינה בתופעה מוזרה — פעם הייתי מזהה אותם לפי המדים שלהם, שעליהם היו חס־רות האותיות הצהובות צה״ל. כעת יש אותיות צהובות, אך הן כתובות ערבית.

חלל נוסף במערכה

עשרות גברים עומדים בפיתולי ה־רחוב. הנשים לבושות השחורים נמ־צאות בבתים. הן לא משתתפות בטקס־האשכבה. גם לא אחותו של אבו־אמיל, ששמו האמיתי היה טאנוס ראז׳ק ז׳ארלס.

אני אוספת עוד פרטים על אבו־אמיל. מספרים לי שאשתו מתגוררת בביירות עם ארבעת בניהם. בן אחד שלו נהרג לפני כחצי שנה מירי קטיושה בביירות. מספ־רים שהוא יצא לצור ביום השני למילחמה, עוד לפני שטוהרה על־ידי צה״ל, ומש־לא חזר, יצאו אנשיו של חדאד ביחד עם כוחות צה״ל לחפשו.

טקס־האשכבה תם. כולם יוצאים החו־צה. לפני הרחבה עומד המייג׳ור חדאד, ידיו משוכלות לפניו, והוא מספיד את אבו־אמיל, מהללו ומדבר בשיבחו כלוחם גדול וכפטריוט לבנוני.

מייד אחריו מספיד את אבו־אמיל אלוף־המישנה הישראלי, מפקד איזור דרום־לבנון: „כבה נר התיקווה שאבו־אמיל ישוב ויהיה בינינו חי ופעיל ומלא מרץ. למיספר הרב של חללי צבא־ההגנה לישׂ־ראל נוסף חלל נוסף — אבו־אמיל. אבו־אמיל נפל על סף הניצחון ולא זכה לראות את לבנון החופשית מראס־ביאדה ועד ביירות. לפני חצי שנה, כשבאתי לנחמו על מות בנו, אמר לי: לשיחרור המולדת צריך להקריב קורבנות. אולי ניבא לו ליבו משהו. אבו־אמיל היה ידיד בלב ובנפש של צה״ל. בשם כל חבריו בישראל אני מצדיע היום לאבו־אמיל.״ אלוף־ה־מישנה מסיים את דבריו בעברית, וסגן־אלוף יהודה מתרגם אותם לערבית.

הארון מובל אל הקומנדקר. על הקומנד־קר חייליו של אבו־אמיל. מסבירים לי שהיו לו חיילים עצמאיים משלו כמו של־חדאד יש החיילים שלו. האם לא מדובר באותו צבא, אני תוהה. האם לא היה אבו־אמיל סגנו של חדאד? מסבירים לי שמ־בחינת צה״ל הוא נחשב כסגנו של חדאד, אך בעיניו ובעיני חייליו הוא היה מפקד.

מי הוא היה?

אחרי חייליו של אבו־אמיל צועדים הצופים. אלה נושאים תופים, מצילּ־תיים וחצוצרות ומלווים את ההלוויה במיקצב אחיד. אחרי הארון הולכים אלוף־מישנה וסגן־אלוף של צה״ל והמייג׳ור חדאד ורק אחר־כך הולכת המישפחה.

בדרך ניצבות הנשים. הן זורקות פר־חים ואורז על הארון. ההלווייה מקיפה את הבריכה, העומדת במרכזו של הכפר, וצו־עדת לבית־הקברות.

עדיין תוהה אני בקשר לאבו־אמיל. מי היה האיש? מדוע הקשרים המיוחדים בינו ובין צה״ל? איזה שירות הוא עשה לצה״ל, שקצין בכיר בא להספיד אותו ומגדיר אותו כאחד מחללי צה״ל? מדוע, למרות שהיה שנוא־נפשם של חיילי יוניפיל, אני רואה נציגים של יוניפיל בהלווייה?

המקומיים לא נותנים לי תשובות. רק אומרים שאבו־אמיל היה גיבור אמיץ. דובר־צה״ל, כדרכו, שומר עלי צמוד־צמוד כדי שלא אברח עם או בלי תעודת־העתונאי, ושותק. **שרית ישי** ■

זהו נער ה-טמפולי

המעניק כל יום משחק טלויזיה אטארי® חינם לשותי טמפולי

אם תרצה, תוכל לקבל אופני "ראלי"-10 מהלכים במקום משחק הטלויזיה.

זהו נער ה"טמפולי"-המשקה האהוב שלך ושלי.
נער ה"טמפולי" נבחר ע"י חברת "טמפו" כדי להעניק פרסים לשותי "טמפולי"- המשקה בשקית.
ארבע פעמים בשבוע יוצא נער ה"טמפולי" לחפש אותך כשאתה שותה ונהנה מ"טמפולי".
נער ה"טמפולי" מחפש אותך בחוף הים, ברחוב, בבית הספר, בסופרמרקט, בעבודה, בבית, בעצם בכל מקום.
אם הוא יתפוס אותך "על חם" כשאתה שותה "טמפולי" להנאתך יעניק לך בו במקום "אטארי"- אלוף משחקי הטלוויזיה בעולם- חינם. וללא הגרלה (או אופני "ראלי"- 10 מהלכים לפי בחירתך).
קח לך "טמפולי". אולי ברגע זה נמצא נער ה"טמפולי" לידך?

וזה עוד לא הכל!
אם לא נתמזל מזלך ולא פגשת את נער ה"טמפולי", אל יאוש. פעם ביומיים, בימים שבהם לא יוצא נער ה"טמפולי" לחפש אותך ברחבי הארץ, הוא יערוך הגרלה בין שותי "טמפולי" הזוכה בהגרלה יקבל לביתו "אטארי"-אלוף משחקי הטלוויזיה בעולם-חינם או אופני "ראלי" - חינם לפי בחירתו.
כל שעליך לעשות כדי להשתתף בהגרלה הוא -
א. אסוף 5 שקיות "טמפולי" ריקות והשלם את הסיסמא: טמפולי-משקה _____ _____
ב. שלח את השקיות והסיסמא אל "טמפו"- אזור התעשיה, חולון מיקוד: 850 58 בציון שמך, כתובתך, מספר הטלפון שלך אל תשכח לציין מה הפרס הרצוי לך.
זכור! ככל שתשלח יותר מעטפות (5 שקיות בכל אחת) תגדיל את סיכוייך לזכות.
בהצלחה.

עובדי "טמפו" ועובדי פרסום "יואל אבישר" אינם רשאים להשתתף במבצע.

יואל אבישר

טמפולי
משקה אהוב שלי

טמפו
משקה לעניין

אנשי קריית־ארבע מוכנים לכל כדי לגרש את המוסלמים ממערת־המכפלה, אפילו -

חתונה מזויינת

„אתה רואה את העוזי הזה?" אמר חובש כיפה מזויין למכוסה ראש אחר, „הוא הקיז הרבה דם!"

מסביב לבעלי השיחה התרוצצו עוד הרבה אזרחים, שנשאו כלי־נשק שונים. נערה חסודה, בשימלה ארוכת־שרוולים, שקצותיה מגיעות מעבר לבירכיים, נאמה לפני חברותיה: „אני לא מבינה איך אנשים מדברים בכלל על אפשרות שלא ניכנס לביירות. צריך לתפוס את ערפאת. בוודאי שהוא חייב מיתה!"

על הבימה עמד הרב דב ליאור, רבה של קריית־ארבע, ההתנחלות העירונית הסמוכה לחברון, והכריז: „יהי רצון שישרור שלום בכל חלקי ארץ־ישראל השלמה: ביהודה, בשומרון, בצור, בצידון ובביירות."

מן הקהל נשמעו רעמי־צחוק, שמתוכם אפשר היה להבין שהדברים התקבלו כהלצה. אולם צופה מן הצד היה יכול בהחלט להאמין, שהרב התכוון לדבריו ברצינות. הם השתלבו בתוך המסכת הכללית של הנאומים ושל הדעות שהובעו באותו אירוע.

זאת לא היתה הפגנה. אפילו לא עצרת־מחאה או הזדהות.

זאת היתה חתונה. היא התקיימה ביום השני בשבוע שעבר במערת־המכפלה בחברון.

בנוכחות מאות מוזמנים, שרבים מהם באו לטקס מזויינים, נישאו ברחבה שלפני קבר האבות החתן אבינועם הורביץ, בנו של הרב שלום הורביץ מקריית־ארבע, והכלה שני ברנזניק, בת למישפחה דתית מרובע ברונקס בניו־יורק.

לולא הרובים, ניתן היה לחשוב שזוהי חגיגה תמימה לחלוטין. אך האמת היא שמאחריה מסתתרת שורה ארוכה של מעשי התגרות, מזימות ותחבולות, שכל מטרתן היא לנשל את תושבי חברון מן המקום הקדוש לאיסלאם, בד בבד עם התהליך המתמיד של גזילת אדמתם ורכושם.

מעשה התגרות

קיום החתונה במערת־המכפלה היתה מעשה התגרות כשל עצמו. היתה זו הפעם הראשונה שבאתר נערכת חתונה יהודית, מאז הכיבוש ב־1967. מעשה זה, שהוא הפרה גסה של הסטאטוס־קוו בין היהודים והערבים במקום ומשרת את המטרה הסופית של גוש־אמונים — לגרש את הערבים כליל משם.

לצורך ההשתלטות על המערה פועלים אנשי הימין הקיצוני בשתי דרכים במקביל: הם לוחצים על המימשל הצבאי, ומקבלים בתהליך איטי אך מתמיד דריסת רגל וזכויות־יתר במקום, על חשבון המוסלמים ששטח תפילתם וזמן שהייתם במקום מצטמצמים והולכים; הם מבצעים מעשי התגרות וראווה, בכל הזדמנות שרק ניקרית בדרכם, כדי לעורר את כעסם של המוסלמים ולהתסיס את הרוחות בקירבם. כאשר יתפרצו הערבים, כפי שקרה לפני שנתיים — אז הושמדו סיפרי־קודש בתוך בית־הכנסת שבמערה — יביא הדבר לצעדי ענישה מצד המימשל, שיגבילו עוד יותר את כניסת התושבים לאתר הקדוש להם, ובכך יגשימו את מזימות אנשי קריית־ארבע.

בטקס החתונה השתתפו מנהיגי הגוש הלאומני־דתי־קיצוני. הרב משה לווינגר, רבם של אנשי גוש־אמונים, וחבר־הכנסת הרב חיים דרוקמן, בירכו את הזוג הצעיר. בשטח נראה גם פרקליטם של אנ־

(המשך בעמוד 52)

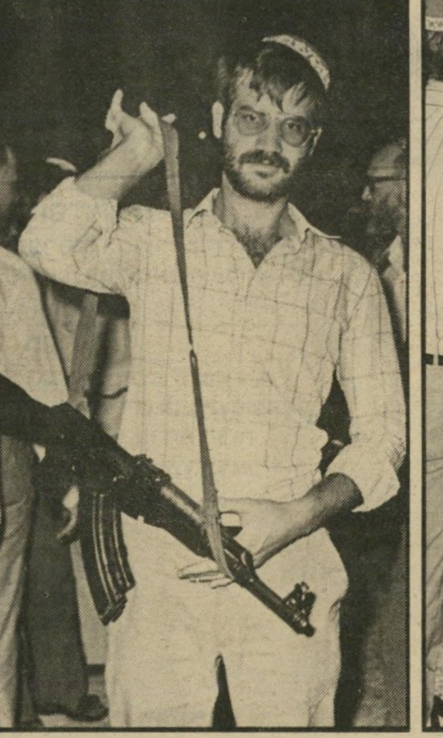

רובים, רובים, רובים! אחדים מן הטיפוסים המזויינים, שהסתובבו ברחבת מערת־המכפלה, בעת שנערכה שם חגיגת החתונה. כלי־הנשק בלטו מכל עבר. תושבי חברון הביטו בזעם אל המוזמנים החמושים, והעדיפו להסתגר בבתיהם. רק כמה־צעירים צפו מן הצד במתרחש. הם חששו להביע בגלוי את רגשותיהם על האירוע, שהיה שיאה של שרשרת ארוכה של מעשי התגרות, מפחד המתנחלים, הממתינים לכל הזדמנות כדי לעורר פרובוקציה.

מטעמים מובנים לא ניתן לפרסם מודעה זו בעתון מסוים!
קוראי העתון ההוא אינם יודעים את האמת.

ספר להם את האמת!

הלוח החדש הוא הנפוץ ביותר במדינה:

עובדה: מודעה אחת למכירת רכב המתפרסמת בגוש דן מופצת באמצעות "מעריב", "הארץ," "ג'רוזלם פוסט" ו"העיר" ב־540,000 עותקים, ומלבדם לכל בעל טלפון באמצעות המחשבו

הלוח החדש מגיע גם לקוראי ידיעות אחרונות:

עובדה — ה"לוח החדש" מגיע גם לקוראי "ידיעות אחרונות" באמצעות עתון גוש דן "העיר" ובאמצעות עתון ירושלים "כל העיר". עתונים אלה מופצים במאות אלפי עותקים.

המפרסמים הגדולים מעדיפים לפרסם מודעות דרושים בלוח החדש:

עובדה: מה־1.4.82 התפרסמו במדורי ה"דרושים" ב"לוח החדש" 1450 אינטש יותר מאשר בלוח האחר.

הלוח החדש עובד טוב יותר:

נסיון מצטבר ותגובות הציבור מוכיחים ש"הלוח החדש" עובד טוב יותר. עובדה: רק אנשים שפרסמו ב"לוח החדש" הביעו דעתם על הצלחת הלוח (בסידרת מודעות "הטלפון לא הפסיק לצלצל"). הלוח האחר שותק — מדוע?

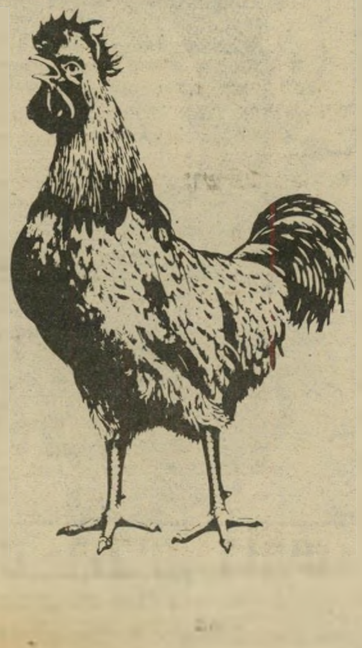

הלוח החדש

מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה

הקנאים

● הזעזוע המשיחי של מילחמת ששת הימים היה הזרע

● הרב צבי־יהודה קוק הישקה אותו בפסוקים מהתנ"ך

● המיליונרים שובינסקי ובן־ציון מימנו

● יגאל אלון ואריק שרון סיפקו גיבוי פוליטי ללווינגר וחבריו

● הנוער מתוסכל של הכיפות הסרוגות היה ל„גוש אמונים"

דני רובינשטיין היה עד ראיה לנקודת־הזינוק הראשונה של גוש־אמונים במהלך קרבות ששת־הימים, והוא מתאר זאת כך: „באותו לילה, אחרי הצות, התארגנה יחידת הסיור כדי להמשיך בראש הטור לעבר חברון. עוד לפני שעלה השחר, הגיע לפתע הרב הצבאי הראשי, שלמה גורן. האור רק החל להבקיע וקשה היה להבחין בדמות המזוקנת על אחד הזחל"מים. החיילים הסתדרו ליציאה, מכורבלים בשמיכות מחמת צינת הבוקר, כשביקש המפקד לדומם את המנועים ולהקשיב לדברי הרב.

„איש לא רשם את הדברים אך הם זכורים לחיילי־היחידה. אחרי שעזב, החליפו ביניהם רשמים ואף התווכחו בעיקבות הדברים ששמעו. קשה היה לשכוח את תמונת ערפילי השחר ההוא: החיילים בשמיכות, צילומיו המגוחכים של המלך חוסיין וקולו החד והגבוה של הרב הראשי לצה"ל. הוא סיפר על הטבח שעשו הערבים בכפר־עציון ב־1948 ובחברון ב־1929. הוא דרש מהחיילים, אנשי יחידת מילואים, לא לחמול על המרצחים — איש אשה ונער. בדבריו שולבו הפסוקים ,זכור את אשר־עשה לך עמלק', ,שפוך חמתך על הגויים'. הרב תיאר בהתלהבות את ירושלים ששוחררה לפני שעות ספורות, את הר־הבית ואת הכותל המערבי, והכל תוך שילוב פסוקי מיקרא כמו ,ויפוצו אויביך', ,הגדיל אדוני לעשות עם אלה', ועוד. נאומו נמשך פחות מעשר דקות...

„...הרב גורן הטיל על שומעיו הצעירים חובות דתיות עמוקות, כאילו לא מדובר כלל במציאות רציונאלית של מדינה קטנה שצריכה לתמרן עצמה כדי לחיות באיזור, אלא בצווים קדושים מימי קדם, שהוטלו על עם בחירה בדרך הגאולה השמיימית..."

ראשוני הכיפות הסרוגות חיפשו בסוף שנות ה־50' ישיבה שבה יוכלו להמשיך את לימודיהם במיסגרת על־תיכונית. ישיבת מרכז הרב בירושלים נראתה להם הולמת. בישיבה זו נרקם קשר חסר־

רובינשטיין: הם הופכים אותי לנטע זר!

דני רובינשטיין (45) הוא סופר דבר בשטחים הכבושים מאז 1967. במשך שנות עבודתו סיקר את פעילויות גוש־אמונים, תוך שהוא מלקט את האינפורמציה המרבית עליהם ועל האידיאולוגיה המפעילה אותם. החודש התפרסם בסידרת קו אדום שבהוצאת הקיבוץ־המאוחד סיפרו „מי לה' אלי: גוש־אמונים", המסכם את סיפור עלייתו ושקיעתו של גוש־אמונים.

על תחושותיו לנוכח גוש־אמונים ועל סיפרו סיפר רובינשטיין לדן עומר:

המעקב אחרי גוש־אמונים הינו תוצר־לוואי של עבודתי בגדה המערבית. בעיקרון נועדתי לטפל בנושאים ערביים, אבל בעיתון תמיד אמרו לי: „לווינגר קורה בגדה, הגדה זה לא רק חברון אלא גם קריית־ארבע."

הנושא העיקרי שעניין אותי בגוש־אמונים התמקד ביחסים בין היהודים וערבים. עד מהרה התברר לי כי התופעה ששמה גוש־אמונים הפכה למרכיב בעל חשיבות עצומה ליחסינו בהווה ובעתיד עם הערבים. אולי הייתי יכול להתייחס בהבנה ובסלחנות לכל אותם אלמנטים דתיים ומשיחיים של גוש־אמונים, אלמלא נכנס בהם העניין הערבי. אם לא היו ערבים בארץ וגוש־אמונים היו עוסקים במשיחיות ושאר התופעות שבהן הם עוסקים, זה היה משנה לי פחות.

„גר־תושב"

התחלתי לעקוב אחרי מעשי הרב לווינגר בחברון, אבל את העניין הגדול יותר גיליתי מאוחר יותר, אחרי מילחמת יום־הכיפורים, כאשר נוסד גוש־אמונים ואני שאלתי את עצמי איפה הם היו במשך שבע שנים מאז 1967. כאשר שירתתי אחרי מילחמת יום־הכיפורים מעבר לתעלה, נדהמתי מזה שהיו מי שקראו למקום „ארץ גושן". היתה שם גם „ישיבת גושן". פתאום האדמה הרחוקה ההיא, הפכה כמעט למולדת.

אני עקבתי אחריהם בקפדנות בשטחים הכבושים, והדבר הנורא ביותר שראיתי במשך 15 שנה היה בזה שגוש־אמונים קבע אמות מידה דתיות. רבניו קוראים לתושבים הערביים בשטחים „גר־תושב". הם רואים בערבי זר, ארעי. באחד מעיתוני הגוש קראתי כתבה שקבעה, כי הערבים נפלטו לכאן ממידבריות ערב — ועליהם לשוב אליהם. וזאת בהחלט האווירה המלווה את גוש־אמונים, את השקפותיו ומעשיו.

הדבר הנורא בסיפוח־הזוחל הוא בכך שנוצר מצב בלתי אפשרי לאנשים כמוני. זהו מצב של בניין קלפים מורכב, שבו ויתור קטן בגדה ימוטט את תל־אביב. נוצרה בשנים האחרונות פריסה גדולה של צה"ל בגדה המערבית. במחנות צה"ל שפונו בתוככי הקו־הירוק בנו שיכונים ולצה"ל כבר אין לאן לחזור. נוצר מצב סגור ללא אפשרות חזרה ממנו. ישראל קשרה את עצמה לגדה המערבית במכוון. כיום, שליש מהגדה תפוס על־ידי מיתקני צה"ל.

המסקנה האישית שלי מכל סיקור ובחינת פרשת גוש־אמונים מביאה אותי למצוקה, שאני וחברים שלי החושבים כמוני — ואני רואה את עצמי כפטריוט לא פחות מאנשי גוש־אמונים — מנוטרלים. כי ברגע שהאידיאה הפוליטית־משיחית שלהם משתלטת, יש בכך נסיון להוציא אותנו מהעם הזה. גוש־אמונים הופך אותי לנטע זר בעם הזה...

אין כמעט חוברת או מודעה של גוש אמונים שאין בהן

איזכור של סכנת החורבן המיידית „בגבולות אושוויץ"

(המשך מעמוד 27)

תקדים בין הרב צבי־יהודה קוק ובין הנוער הדתי־לאומי. הרב הישיש וחשוך הבנים, חי חיי צניעות ופרישות ובז לחומר. הצעירים הדתיים בחרו בו בשל נקיון־כפיו, כדמות שהיא היפוכו הגמור של עסקן מיפלגתי טיפוסי.

שנים אחר־כך, ב־1977, כאשר רצה הרב קוק להעליב ולפגוע בזבולון המר, השתמש כלפיו בתארי הגנאי החמורים: „עסקן של מישרד־הסעד ובני־עקיבא. יש לו תאוות כבוד." לא רק הסלידה מעסקנות קישרה את הרב הקשיש למעריציו הצעירים, אלא האופן בו הקדים אהבה לאמונה.

בישיבת מרכז הרב התקיים אחרי המילחמה דיון שבו השתתף יוחנן פריד, בוגר הישיבה, המשמש כיום כרב באגף קצין חינוך בצה"ל. דבריו של פריד נסבו על הכיסופים לארץ־ישראל השלמה. תלמיד אחר, יואל בן־נון סיפר בדיון זה כיצד הרגיש עצמו כאחד מחיילי דויד מלך ישראל, השוכב לרגלי חומת הר־הבית ערב כיבושו, כפי שמתואר בשירתו של אורי־צבי גרינברג.

זמן קצר לאחר מכן, באחד השיעורים, ישב הרב מהורהר, ופיתאום התחיל לכתוב דברים ונתן אותם בידי תלמידו, יוחנן פריד. כותרת הכתוב היתה לא תגורו. כרוז זה הפך למעין מגילת־יסוד למצעם של הצעירים מתנגדי הנסיגה, שבו היה כתוב בין השאר: „הארץ הזאת היא שלנו, אין כאן שום שטחים ערביים ואדמות ערביות, אלא אדמות ישראל, נחלות אבותינו הנצחיות, והיא בכל גבולותיה התנ"כיים שייכת לשלטון ישראל." דברים אלה של הרב קוק, דרכו את קפיץ גוש־אמונים לעתיד לבוא.

בירור מקיף על דרכי הגאולה וסימניה, שבו ליקט הרב את „סימני קול שופרו של המשיח הקרב ובא," וחיבורים נוספים, מבהירים כי שורשי הרעיון המונח ביסודו של גוש־אמונים מצויים בפרשנות המטאפיזית וברעיונות „האתחלתא־דגאולה", שעלו ופרחו בציונות הדתית והגיעו לשיא במילחמת ששת הימים.

מיסעדה וקיוסק בחברון

שרשרת ההפגנות וההתנחלויות נוסח גוש־אמונים, קשורה לקבוצת המתנחלים הראשונה שאותה הנהיג משה לווינגר לחברון עוד בפסח 68', והיא מאפיינת

מנחם בגין מחבק את בני קצובר
מתנחלים בכל מקום

את טכניקת ההתנחלויות של גוש־אמונים.

הרב וכמה עשרות תלמידים ובוגרים של ישיבת מרכז הרב שכרו חדרים במלון פארק שבכניסה לחברון, והודיעו למושל הצבאי שבכוונתם לעשות את הפסח בעיר ולהתפלל במערת־המכפלה. כבר במהלך החג ביקרו אותם סגן ראש־הממשלה, יגאל אלון, ושרים אחרים, והרב לווינגר הצהיר בפניהם כי אין בכוונתו לעזוב את חברון בתום החג.

אחרי ששהתה חודש ימים במלון, עברה הקבוצה בפקודת המושל הצבאי להתגורר בבניין המושל במרכז־העיר. צעדיו של לווינגר גררו את הממשלה להחלטה על הקמת ישיבה. במארס 1970 החליטה ועדת־השרים לענייני־ביטחון על הקמת 250 יחידות־דיור ממיזרח לחברון הערבית — יחידות דיור שהפכו לשכונה עירונית בשם קריית ארבע.

בתוך קבוצה זו היה צעיר שפניו מאורכים, בעל זקן שחרחר קצוץ — בני קצובר. פירסומו הראשון בא לו כאשר נשא אשה בטקס חגיגי גדול בחצר המימשל הצבאי, בבניין המישטרה של חברון.

הרב גורן אחרי כיבוש הכותל
צווים קדושים מימי קדם

המתנחלים ניסו להציג את חתונתו של קצובר כאירוע לאומי־היסטורי.

„גבולות אושוויץ" (הקו־הירוק)

גוש־אמונים הוקם רשמית רק בסוף 74'. התארגנות זו היתה פועל יוצא מריגשות התיסכול והחרדה שאחרי מילחמת יום־הכיפורים. באחת ההפגנות הראשונות של גוש־אמונים, הטיף יואל בן־נון לצאת נגד ממשלתו של יצחק רבין, כשם שיצאו היהודים נגד השילטון הבריטי הזר שהיה בארץ. אוסף הביטויים העזים של בן־נון וחבריו אחרי מילחמת יום־הכיפורים כלל את מרכיבי החרדה שבעיקבות התבוסה. חרדה מ„נסיגה", מ„אובדן עצמאות", מ„ממשלה שאינה ריבונית", מ„דרך החורבן". את אותם שאינם מסכימים עם גוש־אמונים הם האשימו ב„פיק־בירכיים" ו„יאוש גדול". כל סיסמות גוש־אמונים לקוחות מתקופות של חרדה, צרה, חורבן ושואה — וכוונתן לעורר חלחלה.

„ממשלת הספר הלבן!" הם קראו נגד ממשלות המערך והליכוד כאחד, כאילו להזכיר את גבולות המנדט של השלטון הבריטי הם קבעו: „הממשלה יוצרת תחום־מושב ליהודים." את ממשלת רבין האשימו, כי היא משאירה את הגדה המערבית „יודנריין" — נקייה מיהודים — כפי שביקשו הגרמנים לעשות באירופה, וכשבא אל־סאדאת לירושלים לבשר שלום, אמר עליו משה שמיר בכנס בעופרה: „זהו היטלר שעל הנילוס."

אין כמעט אסיפה, חוברת, מודעה של גוש־אמונים שאין בהם איזכור של „סכנת החורבן" (המיידית!) „גבולות אושוויץ" (הקו־הירוק), „אובדן עצמאות", „שואה", „טבח בידי שונאי ישראל". טדי קולק הפך בעיניהם ל„פועל לפי מיטב מסורת היודנראט" וחיים בר־לב שהתנגד להקמת אלון־מורה „חצה את הקווים לשרת את האוייב." גם בגין הפך לבוגד מסוכן, כאשר הסכים לפינוי כל סיני.

הזוג המתנחל קצובר ופליקס

הגרעין המניע להתנחלויות גוש־אמונים היו חבריו בני קצובר ומנחם פליקס, מראשוני קבוצת הרב לווינגר. לאחר הקמת קריית־ארבע דיברו ביניהם על הקמת גרעין חדש שיעלה להתיישבות בשכם ובחברון, כמו נשלמה המלאכה החלוצית. גרעין אלון־מורה של בני קצובר ומנחם פליקס היה הגרעין הראשון של גוש־אמונים.

כאשר שאל עיתונאי את קצובר בהפגנה הראשונה בגדה: „איפה אתה מתנחל, בחברון או בשכם?" ענה קצובר: „כבר תקענו יתד ביהודה ויש לגאול את חרפת השומרון, שהוא יודנריין". עשר פעמים יצאו קצובר ופליקס מקריית־ארבע להפגנות התנחלות בצפון הגדה המערבית. עד לסוף 75' פונו שש פעמים מחורבות התחנה התורכית בסבסטיה, עד שממשלת רבין נכנעה והתקבלה פשרה — הקמת מחנה צבאי בכפר קדום, שממערב לשכם. ליישוב החדש קראו אלון־מורה, ושם היו צריכים לכאורה קצובר ופליקס להקים את ביתם.

שש שנים ישבו קצובר ופליקס בקריית־ארבע. כמעט שנתיים הפגינו בסבסטיה, בקדום ישבו שלוש שנים. בינואר 79' יצאו קצובר ופליקס מקדום בראש שיירה של כלי־רכב להקים ישוב חדש, קרוב יותר לשכם.

אנשי גוש־אמונים נגד צה"ל
כמו נגד השילטון הבריטי

הם עזבו את קדום, נטלו את חבריהם ואת השם אלון־מורה, כדי להמשיך במסע ההתנחלות: „יש עדיין ספר־לבן ויש הידרדרות," אמר קצובר בישיבת מזכירות גוש־אמונים, בדורשו לחדש אז את הפגנות ההתנחלות.

אחרי שישבו בשולי הכביש לשכם שבועות אחדים בחורף 79', שוב ניצחו קצובר ופליקס, והוקם עבורם ישוב חדש — שוב אלון מורה שמו — על אדמות הכפר הערבי רוג'ייב. בעלי האדמות הערביים עתרו לבג"ץ וזה הורה לפנות את המתנחלים. שוב היו הפגנות ומחאות. מדינת ישראל כולה עקבה בדריכות אחרי בני קצובר — הייעתר לצו בית־המישפט ויסכים להתפנות? שרים בממשלה אמרו שקצובר יכול, אם יסרב להתפנות, להפיל את ממשלת בגין.

כשנה ישבו קצובר ופליקס ברוג'ייב, עד שנמצאה פשרה לפינויים, בהתאם לצו בית־המישפט, ובחורף 80' עשו דרכם להתנחלות החדשה בהר־כביר, בהתנחלות ששוב תיקרא אלון־מורה.

ממשלת בגין השקיעה בהקמת הישוב החדש לקצובר ופליקס מאמץ כספי ואירגוני אדיר, ששום ישוב בארץ לא ידע כמותו בעבר. מסוקים גדולים של צה"ל העבירו ציוד, לבד מעשרות משאיות, מנופים ובולדוזרים שגוייסו, למיבצע ההתנחלות בידי השלטונות.

ראשי גוש־אמונים הקפידו לארגן את הפגנות ההתנחלות בימי החופשות של בתי־הספר, כדי לאפשר את בואם של נערים רבים ככל האפשר ואף לנצל את הציוד הממלכתי של מוסדות החינוך הדתיים.

לנוער הדתי היתה זו חוויה מיוחדת של היכרות ואף ישיבה בצוותא של בנים ובנות, שלה אין הם זוכים בימים רגילים. ההפגנות של 1974/75 הולידו הרבה זוגות צעירים. גם ההתנגשויות עם צה"ל, יותר משהיתה בהם סכנה ואיום למפירי־החוק, היה בהם שעשוע. הם שיחקו עם צה"ל במחבואים, משחקי־צופיות: מי ישיג, מי ירדוף, מי ייגרר כשק־קמח, ומי יסתתר — חוויות עליזות ומרתקות של נוער נלהב, שעמדו בסתירה לשמות המפוצצים של מיבצעי גוש־אמונים, שמות כמו „מיבצע מסירות־נפש".

בהפגנות גוש־אמונים נוצל כמעט כל סמל יהודי אפשרי: בעת ההפגנה בסבסטיה, בדצמבר 1975, כאשר שר־הביטחון דאז, שימעון פרס, בא למחנה המפגינים ודרש את פינוי המקום, פרץ הרב לווינגר מהפגישה החוצה בצעקות, כשהוא קורע בהפגנתיות את בגדיו, אות לאבל מסורתי מהמם, תוך קריצה לעבר מצלמות הטלוויזיה.

במיקרים אחרים, כאשר חיילים הגיעו לפנות את המתנחלים, כמו לפי אות מסויים, פתחו המתנחלים בנענועי תפילה. תמונה אחרת הקשורה ברב לווינגר, היתה כאשר בלב השוק הערבי של חברון הוא ניצב עטוף בטלית, שקוע כולו בתורה, בעוד מושלה הצבאי של העיר ניצב חסר־אונים ומנוע מלפנות את היהודי המתפלל.

שנוררים ופרטיזנים

דני רובינשטיין בוחן בסיפרו את מקורות הפרנסה של המתנחלים, שעיקר תקציביהם מכספי משלם המיסים. אמנם, פה ושם היו גם תורמים פרטיים, כמו: יצחק שובינסקי (מנהל חברת אוטוקרס לשעבר), שתרם מכונית לרב לווינגר ולאנשיו, זמן קצר אחרי בואם לחברון (זמן מה אחר־כך נחקר שובינסקי על חלוקת מכוניות במחירי הנחה לאישים שונים). גם הבנקאי יהושע בן־ציון תרם כסף למתנחלי חברון (לפני שנתפס בגניבה והושם בבית־הכלא). הקבלן הירושלמי פרץ בן־גיאת עזר ללא תמורה למתנחלי עפרה.

היו גם בעלי־ממון יהודיים מחו"ל שסייעו, ובראשם „מלך בתי־הקאזינו וההימורים של לונדון", סיריל שטיין וסוחר הנשק ממכסיקו מרכוס כ"ץ (שניהם תורמים של המפד"ל). אבל כל התרומות האלה לא היה בהן כדי לפרנס את פעילות גוש־אמונים אפילו יום אחד.

לצורכי ההפגנות וההתנחלויות היה צורך בסכומי־עתק, שאת רובם נתנה לגוש־אמונים ממשלת ישראל. ככל שעבר הזמן גדלו סכומי הכסף, שהקציבה הממשלה לקבוצה פוליטית זו, אשר לא ידעה כמעט מחסור. את כל הפגנות ההתנחלות האנטי־ממשלתיות מימנה הממשלה עצמה, ביד רחבה. הלחץ שהפעיל הגוש, ביחד עם רגשי ההתרפסות על העבר, מוטטו את יכולת העמידה של הממשלות, שתגובתן על מעשי ההתנחלות הבלתי־חוקיים היתה היענות ריגשית בעיקרה.

„הטוב שבגויים — הרוג”

במיסגרת בחינת השקפת־העולם של אנשי גוש־אמונים בחן דני רובינשטיין את יחס חברי הגוש לערבים. הוא גילה כי בגוש־אמונים מדגישים יותר מכל את טיפוח דמות הערבי כאויב. הם רוצים לראות בערבי רק את דמות המיפלצת השטנית, המרצחת, שאין לדבר עימה על הסכמים, אין מה לוותר לה, וחובה לנקום בה לעולמי־עד.

כמה מהשקפותיהם של חברי גוש־אמונים לוקטו מעיתוני הגוש. „שינאת אויב איננה רגש חולני, היא תופעה טבעית ובריאה,” כפי שכתב המתנחל חיים צוריה משבי־שומרון. הוא דורש את: „הזכות לשנוא” ומותח ביקורת על ישראלים רבים, המתהללים באי־שינאתם לערבים. „הערבים הם העמלק של ימינו,” כתב צוריה, „בשינאתם התהומית לתחייתנו הלאומית בארץ אבותינו... לעם ישראל זכות לאומית לגיטימית, טיבעית ופסיכולוגית לשנוא את אויביו החפצים בהשמדתו...”.

חנן פורת
הטלית כנשק

„כן יאבדו כל אויבך ישראל,” אמר הרב ח"כ חיים דרוקמן אחרי שהונחו פצצות לפגוע בחיי שלושה ראשי עיריות ערביים. רובינשטיין מעיר על כך, מבלי לפרש: „בציבור הישראלי רווחה הדיעה שמקורבים לגוש־אמונים ביצעו התנגשות זו. מכל מקום, בטאון הישובים בשטחים לא נמנע מ,להביע סיפוק על הפגיעה בהם'...”

על תגובת השרשרת של חוגי הנוער הדתי לאומי והילדים של בני־עקיבא מוסיף רובינשטיין שהם מפרשים את דיברי רבני גוש־אמונים פירוש גזעני פשוט: „אין אמונה בערבים, אפילו אחרי מאה שנה בקבר,” „הטוב שבגויים הרוג.”

מרים שילה, בצעדת גוש־אמונים, שמעה את נוער הגוש שר: „נעלה על ההרים נפוצץ לערבים את הראשים,” ואף ראתה אם המצביעה לפני בנה הקטן על ערבי וחמור ואומרת: „הנה שני חמורים.” רובינשטיין מסכם עניין מחריד זה במלים: „אלה דוגמאות לאווירה, טרמינולוגיה ואמונה לאומנית־גזענית, שבה אין כבר התלבטות ביחס כלפי הערבים. אווירה זו היא תרומתו העכורה של גוש־אמונים לערכי חברה, מוסר וחינוך בישראל שאחרי 1967.”

400 נביאי־אחאב

אופן המחשבה הלאומנית והחד־מימדית של אנשי גוש־אמונים ורבניו, שעוצבו בצילה של השקפת הגאולה שלהם, לא עברה ללא־תגובה מצידם של חוגים דתיים שפויים. הפרופסור ישעיהו לייבוביץ' הטיח באמונת ימי־המשיח של גוש־אמונים: „המשיח המופיע בפועל, הוא הוא משיח־השקר — זוהי משמעות הנצרות והשבתאות בתולדות ישראל והיהדות”. הפרופסור אפרים אורבך הגיב על תחושת המשיחיות של גוש־אמונים: „התלהבות משיחית מלווה, בדרך־כלל, בספקולציות על דרכי ההשגחה.”

ישעיהו לייבוביץ', ממשיך ומטיח מול הקנאות המשיחית של גוש־אמונים:

„...שהרי לא מתוך התעוררות דתית יצאנו למילחמה, ולפיכך גם לתוצאותיה אין משמעות דתית... לאומנות ופטריוטיזם כשלעצמם, אינם ערכים דתיים. נביאי ישראל בתקופת בית ראשון וחכמי־ישראל בתקופת בית שני — רובם היו ,בוגדים' מבחינת מושגי הלאומנות והפטריוטיזם החילוניים. הרבנים, הטוענים היום לאחזקת השטחים ,מנימוקים דתיים', אינם ממשיכי המסורת של אליהו הנביא, אלא של 850 נביאי הבעל והאשרה ,אוכלי שולחן איזבל', לא ממשיכי המסורת של מיכיהו בן ימלה, אלא של 400 נביאי אחאב...”

„שובך יונים”

צמיחתה של תנועת־מחאה שכנגד, תנועת שלום־עכשיו, זיעזעה את גוש־אמונים לדעת רובינשטיין, שבחן את הצבת שלום־עכשיו מול האידיאולוגיה של אף־שעל, המזינה את גוש־אמונים. כינוס השיא של שלום־עכשיו, כאשר תנועה זו אירגנה בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב כ־100 אלף איש, ב־2 בספטמבר 1978 הוחל בתהליך שבירת הקונסנזוס הלאומי, שהזין את אנשי גוש־אמונים.

העימות בין שתי התנועות החל כאשר ב־6 באוגוסט 78 הדביקו אנשי שלום־עכשיו, במיבצע־לילה, מאות כרזות ברחובות שלוש הערים הגדולות וגילו לציבור על תוכנית ממשלתית סודית להקמת חמש התנחלויות חדשות, שהצנזורה עיכבה פירסומה. חמישה ימים מאוחר יותר יצאו שיירות מפגינים להתנחלות שילה, במיבצע שובך יונים, ובמבואות ההתנחלות הוצבה אנדרטה לשלום, של יגאל תומרקין.

תנועת שלום־עכשיו התחילה להיות מיטרד. הסיקור העיתונאי הנרחב לפעולותיה לא איפשר עוד לממשלה להפעיל מדיניות התנחלות שקטה ומחתרתית. לאנשי שלום־עכשיו היתה יד בהורדת התנחלות אלון־מורה מאדמות רוג'ייב, והעברתה להר־כביר. המתח בין שתי התנועות יצר פער הולך וגובר בין שתי תפישות עולם, פער שהלך והעמיק וחצה את הישוב היהודי, פער שנעשה קשה לגישור.

משיח בן־יוסף נופל

במיסגרת היהדות קיימים מזה דורות המושגים ,משיח בן־יוסף' ו,משיח בן־דויד' כשני שלבים בגאולה הצפוייה. תחילה צריך להופיע משיח בן־יוסף שייהרג ורק המשיח שאחריו, בן־דויד יהיה התגשמות הגאולה השלמה.

האידיאולוגים של גוש־אמונים פירשו את גסיסתו של משיח בן־יוסף כגסיסתה של הציונות החילונית. אחד מראשי הגוש, הרב שלמה אביי־נר, הוא מפתח הרעיון

אריק שרון והרב צבי־יהודה קוק בהתנחלות
משקים את הזרע

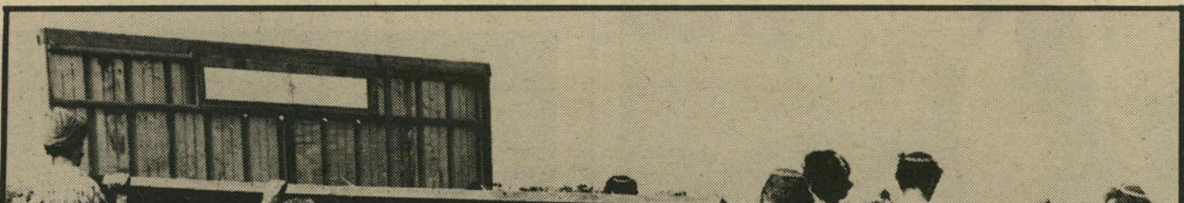

אנשי גוש־אמונים מקימים בתים בהתנחלות
נגד ממשלות הספר הלבן

שתמציתו: שקיעתה של מדינת ישראל, של החברה הישראלית, היא הגסיסה הנראה של משיח בן־יוסף. „אנו עומדים מלאי חלחלה,” אומר הרב אביי־נר, „מוכי צער ותדהמה... משיח בן־יוסף נופל... מפרפר בייסורי גסיסה... הציונות הזאת... יפול פיגרה במדבר...”

אידיאולוג אחר של גוש־אמונים, י"ט הל־אור, מציג את החברה המתנגדת לגוש־אמונים כמסכת אחת של תועבות: „שמאלנות קיצונית מתפרעת, מתירנות, התמכרות לסמים, זנות בגיל ההתבגרות, ירידת מוסר העבודה, התנכרות למולדת, עזרה לאויב, ירידה מן הארץ, סירוב לשירות צבאי ביהודה ושומרון, שינאה לרוח־היהדות, עבריינות־נוער, שחיתות, אלימות, רציחות, מעשי־שוד...”

כך נראית ,הציונות הגוססת' במחשבת רבים מחברי גוש־אמונים, הרואים את עצמם כמסלקי פגר הציונות ומביאי עולם מוסר ורוח משל עצמם. **דן עומר** ■

במי מקנא אריק שרון בעצם ימי המילחמה. מדוע תקף ראש־הממשלה

את יצחק רבין ומיהו שימעון לוי מבית־שאן?

■ צלם העיתונות הירושלמי, **אורי שטיין**, מזוז 77, גוייס בתחילת המילחמה כחייל מן השורה, ונלחם בציר המערבי בלבנון. שטיין לקח עימו מצלמה, ובשעות הפנאי צילם את חבריו. מכיוון שאשתו נמצאת בחודש התשיעי להריונה, הוא קיבל חופשה. אחד החיילים שאותם צילם, רשם על־גבי קופסת סיגריות את כתובתו וביקש משטיין שישלח לו את התמונה, אחרי שיפתח אותה. בדרכו לירושלים התעכב הרכב שבו נסע שטיין בבית־שאן. הוא נזכר שבכיסו מצוייה כתובת של החייל שצילם, שמעון לוי, תושב בית־שאן. שטיין ניצל זאת ההזדמנות וביקש מבעל הקיוסק, שבו שתה, כי ימסור למשפחתו של לוי דרישת־שלום, וציין את שמו. כשהגיע לביתו, סיפרה לו אשתו שמחפשים אותו מבית־שאן. כעבור דקה שוב צילצל הטלפון. אמו של שימעון לוי הודתה לשטיין, ואמרה לו שבעלה רוצה לדבר איתו. את השפופרת נטל אבי־המשפחה ואמר לשטיין: „שלום, מדבר סגן ראש־הממשלה, **דוד לוי**...” שטיין הופתע שחברו ליחידה לא סיפר לו על ייחוסו המישפחתי.

אופירה נבון שתתה בסופיה, בירת בולגריה, בימי המילחמה הראשונים. נבון, נשיאת יוניצף, אירגון האו״ם למען הילד בעולם, בישראל, קיצרה אומנם את ביקורה שם, אך הספיקה לנאום בכנס. בעת נאומה הפריעו לה חברי המישלחת הסובייטית ודרשו ממנה שהיא תתייחס בדבריה לילדי לבנון, שנפגעו בקרבות. בתום ביקורה, כאשר הצלם דויד לוי העביר לרשותה את התמונות שלה, שצולמו באירוע, ניגש אליה חבר המישלחת הסובייטית וביקש לרכוש תמונה שלה למזכרת. נבון, שהיתה מוקפת ב־30 אנשי־ביטחון, העניקה לו תמונה זו במתנה.

■ לאחר הפסקת־האש הראשונה במילחמת לבנון, בא ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, למישכן הנשיא, **יצחק נבון** כדי לדווח לו על מהלכי־הצבא, החלטות הממשלה ונסיעתו הקרובה לארצות־הברית. אחרי תיאום בין לישכת־הנשיא ולישכת ראש־הממשלה, הוחלט להסתיר את דבר הפגישה מאמצעי־התקשורת. ואכן, כשהסתיימה ישיבת־הממשלה, מסר ראש־לישכתו של בגין, **יחיאל קדישאי**, שבגין נוסע לביתו. צלם העיתונות הירושלמי **רחמים ישראלי** חש שקדישאי מעלים מידע. הוא הימר ופנה לבית־הנשיא. למזלו הרע הוא בא אחרי שהשניים סיימו את שיחתם, ונבון ליווה את בגין למכוניתו. לישראלי לא נותר אלא לצלם את השניים נפרדים.

■ על קהות־החושים שפקדה את **מנחם בגין** מאז שהוא נבחר לראש־הממשלה, בכל הנוגע לדימוייה של ישראל בעולם, מעיד חבר הכנסת מן המערך **יצחק רבין**. כשהוא היה ראש־ממשלה, ביקש בגין להיפגש איתו. בגין חזר אז מביקור בארצות־הברית ולפגישה עם רבין הוא הביא גליון של ניו־יורק טיימס, שבעמודו הראשון היה צילום גדול של חייל ישראלי הגורר נערה פלסטינית משכם בשערותיה. בגין, שהיה אז ראש האופוזיציה, טען שאסור שיקרו דברים כאלה, כיוון שהם פוגעים בתדמיתה של ישראל.

■ ישיבת סיעת המערך, שהתכנסה ביום השלישי שעבר בשעות הערב המאוחרות, נמשכה ארבע שעות. הח״כים, חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, שבו מסיור ממושך בצפון וטרם הספיקו לאכול. אחד מהם, **שימעון פרס**, אמר: „או שנפסיק את הדיון, או שיהיה אוכל!” מיזנוני הכנסת כמעט שנסגרו, ולכן הובאו לחדר הסיעה כריכים שונים. **דני רוזוליו** לקח את קנקן החלב בידו ומזג מתוכו לכוסותיהם של הח״כים השונים, שרצו לשתות קפה עם חלב. מכיוון שהמגשים הובאו לחדר באיטיות, העיר **אברהם** (חתול מאיץ) **כ״ץ־עוז**: „בקצב כזה הסיעה תשב עד אור הבוקר”. **אריק נחמקין** השיב ל**משה שחל** שתבע ממנו לחדול מקריאות הביניים: „אני מוכן לסתום את הפה רק אם תהיה בתוכו חתיכת עוגה.”

■ באותו דיון טען ח״כ **דב בן־מאיר**, שלא יתכן שח״כים ישלחו מיכתבים גלויים ויביעו דיעות פרטיות באמצעי־התיקשורת, אחרי שהסיעה החליטה לאסור זאת. הוא הזכיר את מברקו של **ויקטור שם־טוב** ממפ״ם, שנשלח באותו בוקר לראש־הממשלה, ושתוכנו שודר ברדיו. העיר ח״כ **יחזקאל זכאי**: „ומה עשה בן־מאיר? שלח מיכתב גלוי בתגובה.” מישהו שאל: „ומי עוד שלח מיכתבים?” מקצה האולם נשמע קולו של **חיים בר־לב**: „ויקי ומיקי.” הוא התכוון לשם־טוב ולמיכאל (מיקי) **בר־זוהר**.

■ **נאווה ארד** אמרה שאינה מבינה את החלטות חברי המערך בוועדת החוץ והביטחון. „מה זה סעיף תשע, שיש להימנע מהפצצה מאסיווית בריכוזי אוכלוסיה?” ענה לה **אבא אבן**: „אם כתוב בתנ״ך ,לא תגנוב,׳ סימן שיש גנבים. אם כתוב שיש להימנע מהפצצה, סימן שמפציצים.”

■ באחת הפגישות, בין חברי ועדת החוץ והביטחון ושר הביטחון, שהתקיימה אחרי שהסתבר שהמילחמה לא הסתיימה במרחק 40 קילומטר מגבול ישראל וגם לא בתוך 24 שעות, העיר אבן: „יש לי הרושם ששרון מסתכל בצורה מוזרה במפת תורכיה.”

■ אבן, שר־התיקשורת **מרדכי ציפורי** ו**יצחק ליבני** שוחחו על המילחמה בלבנון. ליבני הזכיר את דברי הנשיא האמריקאי **בנימין פרנקלין**, שאמר כי מעולם לא היתה בנמצא מילחמה טובה ולא היה שלום רע. **שארל מונטסקייה** הצרפתי אמר שאימפריה הנוסדה במילחמה ובחרב תחיי תמיד על החרב. ליבני טען שכפי שזה נראה היום, המילחמה הנוכחית אינה ראשית השלום, אלא תחילתה של המילחמה הבאה. **ציפורי** היה פסימי לא פחות, וטען שלדעתו אולי רק ניניו יחיו ללא מילחמה. אבן ציין ש„כיום אי־אפשר להיות בעל מקלט־טלוויזיה בלי לראות כל־הזמן את **אריק שרון** על המסך.”

■ באחד הדיונים בוועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, בימי הלחימה בצפון שאל ח״כ הליברלים **בני שליטא** את שר־הביטחון מהן תוכניות צה״ל לגבי משך החזקת כוחות המילואים בלבנון. ענה לו **שרון**: „אני רואה שח״כ שליטא כבר דואג לשיטחי המיזרע של ה־

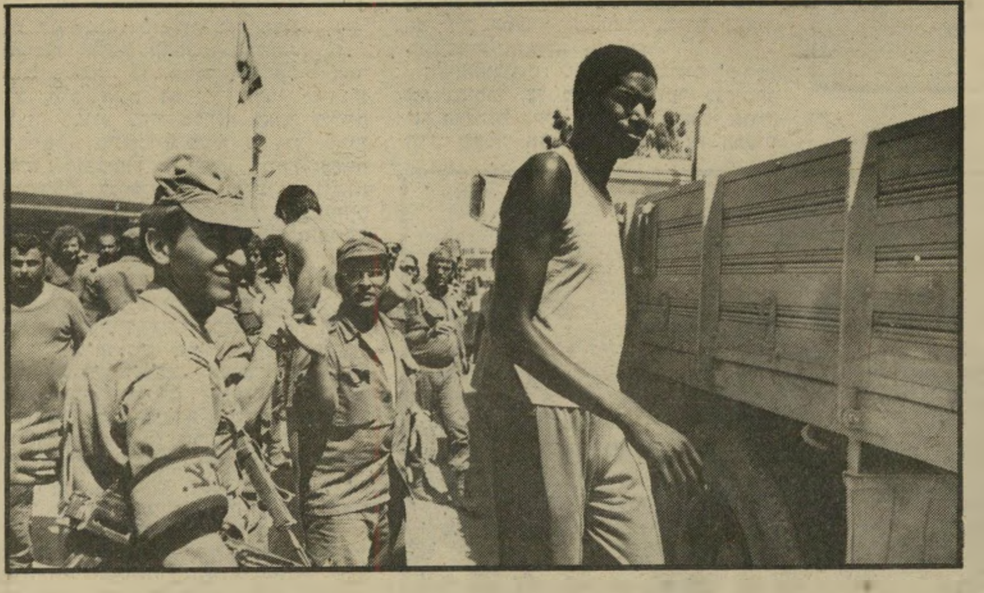

אולסי פרי בא לביקור אצל חיילי צה״ל, בצפון, מלווה בלו סילבר (עם הגב למצלמה) וטל ברודי. השלושה באו לעודד את החיילים, ונעצרו בשער פטמה, שעל גבול הלבנון, ליד מטולה, מאחר ולא היו להם אישורי כניסה ללבנון. הם ירדו אל החיילים עם כדורי־סל.

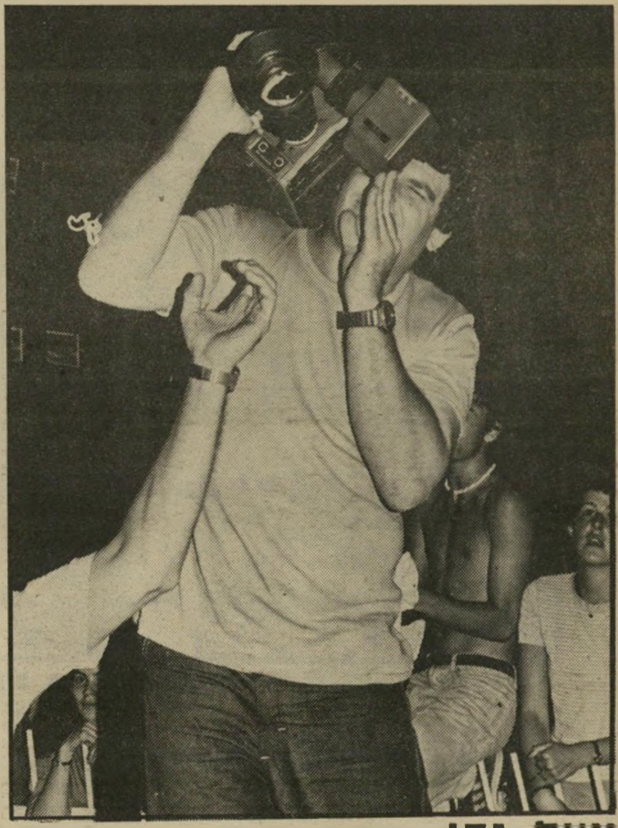

אייל גפן מצלם במצלמת וידאו. גפן, שחקן תיאטרו ותוכניות ילדים בטלוויזיה, עוסק כיום גם בצילומי וידאו. הוא צילם את אחת מלהקות־הרוק הזרות שהופיעו בתל־אביב בימי המילחמה. אחרי שסיים לצלם, הוא מיהר למסיבה.

אנשים

עגבניות במנחמיה." שליטא, שהוא גם ראש המועצה המקומית, ענה לשרון שהוא שמח על כך שגם בימי המילחמה יש לשר־הביטחון זמן ועניין לחשוב על החקלאות במקום. שרון, שר־החקלאות לשעבר, השיב: „האמינו לי, שבימים טרופי־שינה אלה אני מקנא ב־עמיתי־מחליפי, **שימחה ארליך**."

■ הכתב הצבאי של ידיעות־אחרונות, **איתן הבר**, היה המום ממעשי שרון בלבנון, ומכך שכוחות צה"ל הגיעו עד שערי ביירות, תוך הפרה של התוכנית המקורית. בחדר המערכת בתל־אביב הוא התפרץ: „צריך לעצור אותו, צריך לעצור את ההשתוללות של שרון!"

■ דובר מישרד־החקלאות,

חיים ואשדות־יעקב. לא היתה בעית צנזורה בפירסום הידיעה, אך כשהתקשרו מגלי־צה"ל לשני הקיבוצים, בשעת לילה מאוחרת וביקשו מהם אישור, לא הבינו שם במה מדובר.

■ הכתב לענייני מיפלגות של יומון הארץ, **אמנון ברזילי**, סיפר בבדיחות־הדעת שראשי חירות שוקלים לשנות את שמה של מצודת הבופור, למצודת **זאב (ז'בוטינסקי)** — שמו של בית המיפלגה בתל־אביב.

■ ח"כ הליברלים, **פינחס גולדשטיין** ניסה במשך ששת ימי המילחמה הראשונים לאתר את אחיו, הד"ר **ישראל גולדשטיין**, שגוייס עם תחילת המילחמה. כל נסיונותיו העלו חרס. בשעה 3 לפנות בו־

אריה הראל

לובש אפודת־מגן. הראל, נשיא מגן־דויד־אדום, עמד בראש מתנדבי מגן־דויד שיצאו לסייע לפליטים בלבנון. כבר בתחילת המסע, בתל־אביב, הוא לבש שכפ"ץ, שהוא ציוד חובה ללוחמים בלבנון. המתנדבים, שבאו לעזור לאנשי מד"א, הציעו לו שייסע בניידת־הדם הממוזגת, אך הוא סירב בתוקף, וישב באמבולנס הראשון, הלא־ממוזג שיצא לצפון.

של הרופא הקרבי במחזה התשת, **מאיר סוויסה**, גוייס אף הוא למילואים כחובש קרבי. **זאב רווח** נצמד כל היום לטלפונים שבתיאטרון ומברר מתי הוא יכול להופיע בפני חיילים.

■ אחד המשתתפים במחזה הנסיכה האמריקאית, שאותו כתב וביים **ניסים אלוני**, השחקן **דני פרידמן**, גוייס למילואים. במקומו של דני, בנו של **שרגא פרידמן** המנוח, לא הובא מחליף. שני שחקנים אחרים במחזה המוצג בתיאטרון הבימה, **אודי בוכמן** ו**איציק סיידוף**, מילאו את תפקידו. הקהל לא הרגיש בכך כלל.

■ המילחמה גרמה לשינוי

קטע הסיום בסרט ספיחס, של **בועז דוידזון**, שהוא החלק הרביעי של אסקימו לימון. הסרט עוסק בעלילותיהם של **צחי נוי, יפתח קצור** ו**יונתן סגל** בצבא. סיום הסרט היה אמור להיות מיסדר־הסיום קורס־הטירונות של השלושה. הסיבה לשינוי היתה שרוב הניצבים, שהיו דרושים לצילומי המיסדר, גוייסו למילואים.

■ המשורר **מוטי בהרב** סיכם את שבוע־הספר, שקהל מבקריו הצטמצם אחרי פתיחת המילחמה בהערה צינית: „המכירות דלות, משום שקוראי השירה נמצאים בלבנון."

מאיר עוזיאל

יושב בביירות עם רובה בידו. עוזיאל היה העיתונאי היחידי שהופיע לסיור של דובר צה"ל בגזרה המערבית של לבנון עם רובה קרבין של המישמר האזרחי, שגרם לו אחר־כך לדפיקות לב לא מעטות. באחת השכונות הנוצריות בביירות צעדה ברחוב בחורה יפה, וכל העיתונאים והצלמים התאספו סביבה. עוזיאל השאיר את נישקו על הגדר והלך לראות את הלבנונית. חבריו העיתונאים חמדו לצון, והחביאו את הרובה בתוך אחד מכלי־הרכב. כשהסתיימה ההמולה הוא שב לגדר ולא מצא את הקרבין. אחרי שהתברר לו שהנשק אינו גם ברכב השני, שאחריו הוא נסע במהירות, הוא התחיל לדאוג ואמר: „זוהי הפקרת נשק־מגן עברי. אני אקפוץ ואעשה חראקירי אם לא אמצא אותו." חבריו, אשר ראו את צערו, ריחמו עליו והחזירו לו את נישקו.

נפתלי יניב, שאת שירות־המילואים שלו הוא עושה במערכת החדשות של גלי צה"ל, טוען שהוא החמיץ את הסקופ הגדול שלו על המילחמה מתוך שיקול־דעת מוטעה. במוצאי־שבת, ערב פתיחת מילחמת הלבנון, הוא היה בתפקיד בתחנה. אחרי חצות התקשר **אריה מקל**, כתב גלי צה"ל בניו־יורק, וסיפר שבאותן דקות הודיע שגריר לבנון באו"ם, שכוחות ישראליים נחתו בין צור וצידון, ושהם יורים ומתקדמים בשטח. יניב החליט לגנוז את הידיעה, משום שהחליט, כי היא עלולה ליצור בהלת שווא. כעבור רבע שעה, ביומן מיוחד ששידרה מערכת החדשות של קול־ישראל דיווח כתב הרדיו בארצות־הברית, **שלום קיטל** על המידע שמסר השגריר הלבנוני.

■ בימי המילחמה בילה יניב בתחנה בלילות, ובשעות היום היה מגיע למישרדו ליום עבודה רגיל. ידיעה אחת שהגיעה מסוכנות הידיעות הפלסטינית הדהימה אותו: נאמר בה שבמשך חמישה ימים יורים הפלסטינים על הקיבוצים מעוז־

קר היום השביעי למילחמה, צילצל הטלפון בביתו. על הקו היה אחיו. הוא היה צריך להביא שבוי סורי פצוע לבית־חולים במרכז הארץ, וכך הוא ניצל את ההזדמנות והתקשר לח"כ.

■ לראש־לישכתו של ראש עיריית דימונה, **שוש ביתן**, הגיעה דרישת־שלום מבעלה המשרת במילואים, בדרך מוזרה. לביתן, העובדת אצל ראש־העירייה, ח"כ המערך **ז'אק אמיר**, התקשר חובב־רדיו מתל־אביב, וסיפר לה שהוא קלט את שם בעלה בתשדורת־אלחוט. אחרי שהתבררו עוד פרטים מזהים הבין שביתן הוא מדימונה, וכך הוא זיהה את כתובת ביתו והתקשר עם אישתו.

■ הכתב לענייני־פלילים של גלי־צה"ל, **חיים רביה**, שדיווח בימי המילחמה מצידון, ערך פינה יומית בתוכנית הצהריים של שדרן התחנה **אלי ישראלי**. בפינה הוא ניסה לאתר את אוהד הפועל תל־אביב שהגיע לנקודה הצפונית ביותר. כידוע, ישראלי

הוא אוהד מושבע של הקבוצה. ביום הראשון, כאשר פליטים רבים בעיר עדיין ישנו בחוף־הים, תיאר רביה את הנוף המרתק באיזור וציין ששיחת היום בצידון הוא מישחק הכדורגל בין נבחרות בלגיה וארגנטינה, שפתח את מישחקי הגביע העולמי בספרד.

■ סגן שר־החקלאות, **מיכאל דקל**, מצא דרך מקורית להביא שי לחיילים בצפון. כשנסע לביקור ביחד עם עוזרו, **קלוד מלכה**, הוא מילא את ריכבו בפרחים, שאותם חילק בין החיילים והאזרחים ליד הגבול. דקל סיפר, כי חיילים רבים ביקשו לדעת איך אפשר להתקבל לישובים חקלאיים.

■ המילחמה בצפון גרמה לשיבושים גם בהצגות תיאטרון. החזרות בתיאטרון חיפה על מחזה חדש של **יהושע סובול**, נפש יהודי, על חייו של הפילוסוף היהודי **אוטו ויינינגר**, שהתאבד בגיל 23, לא התחילו. יום לפני כן גוייס הבימאי־שחקן **גדליה בסר** למילואים. שחקן חיפאי אחר בתיאטרון, המגלם את דמותו

אברהם ברדוגו

עורך־הדין הירושלמי, לבוש במדי צה"ל ומחזיק בידו רובה אם־16. ברדוגו, שהספיק לגדל זקן בשירות המילואים שלו, שאליו נקרא בתחילת המילחמה, יצא לחופשה של כמה שעות לאחר שבועיים. הוא העדיף לבקר את מישפחתו בחיפה, ולא להגיע עד למישרדו בירושלים, שנותר מיותם.

אוניברס בשיתוף עם חב' בלקנים מציעים:

בלקנים חברה לתיירות בע"מ

מיזוג מושלם של אירופה והבלקנים בטיולי חוויה נפלאים ובמחירים ללא מתחרים - שרק חב' "בלקנים" יכולה להעניק!

* כל הנרשם עד 10.6.82 ומשלם את הטיול יזכה בהנחה של $55

15 יום - יוון, יוגוסלביה	*1155 $ בלבד!
15 יום - יוון, יוגוסלביה, אוסטריה	*1255 $ בלבד!
22 יום - יוון, יוגוסלביה	*1355 $ בלבד!
22 יום - בולגריה, יוגוסלביה, יוון	*1455 $ בלבד!
22 יום - יוון, יגוסלביה, אוסטריה, מינכן	*1555 $ בלבד!
22 יום - יוון, יוגוסלביה, אוסטריה, איטליה, מינכן	*1555 $ בלבד!
15 יום - יוון - סיור מקיף	888 $ בלבד!
8 ימים - יוון - טיול מאורגן	555 $ בלבד!
8 ימים - יוון - נופש בפורטו-קראס	555 $ בלבד!
טיסות צ'רטר לסלוניקי (כולל אכסון) החל מ-	299 $ בלבד!

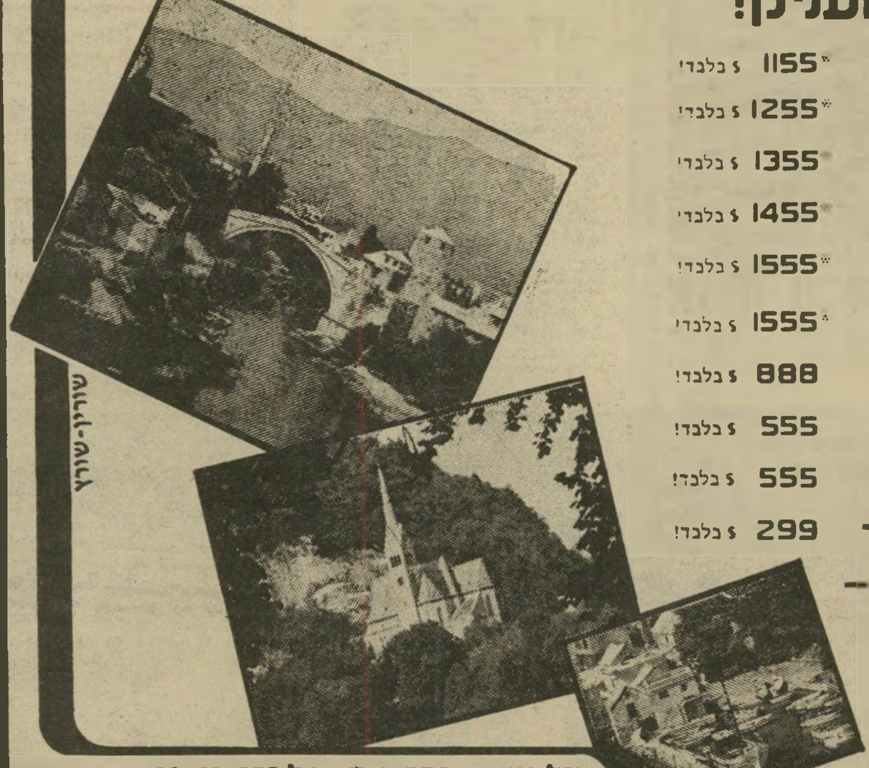

שורין-שורץ

לראות, ליהנות ולשלם פחות - רק בטיולי "בלקנים"!!

כל מחירי הטיולים הנ"ל, כוללים: טיסות, איכסון במלונות "דה לוקס", דרגה א' ו"תיירות מעולה", פנסיון מלא בבולגריה וחצי פנסיון ביוגוסלביה, אוסטריה איטליה ויוון.

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות

תל-אביב: רמב"ם 17 טל. 03-622976
נחלת בנימין 15 טל. 03-622976
דיזנגוף 190 טל. 03-241163,224427
חיפה: דרך העצמאות 88 טל. 04-522228

ועכשיו... חופשת "חצי חינם"

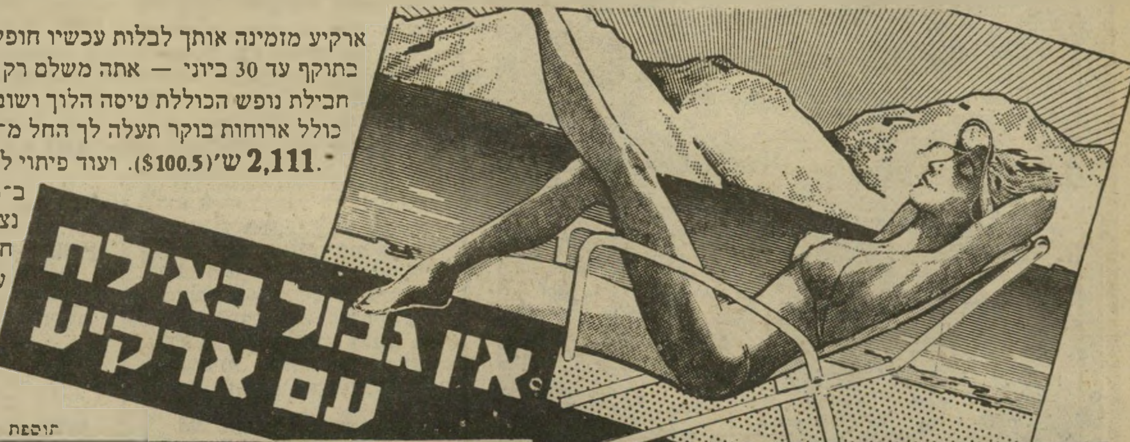

ארקיע מזמינה אותך לבלות עכשיו חופשת "חצי חינם" באילת. במבצע "אין גבול באילת" — בתוקף עד 30 ביוני — אתה משלם רק חצי מחיר: טיסה – 50% הנחה. מלון – 50% הנחה. חבילת נופש הכוללת טיסה הלוך ושוב ואירוח 3 ימים (2 לילות) במלון 3 כוכבים באילת כולל ארוחות בוקר תעלה לך החל מ-**1,754.-** ש' בלבד ($83.5). ובמלון 4 כוכבים רק **2,111.-** ש' ($100.5). ועוד פיתוי לנופשי ארקיע: יום שייט ביאכטה, כולל ארוחת צהריים, ב-1/3 מחיר — 210.- ש' במקום 630.- ש'.

נצל את המבצע
חסר התקדים ובוא
עכשיו לחופשה
משגעת באילת.

המחיר למשתתף בחדר זוגי
(מינימום 2 מבוגרים)
לפי שער דולר = 21 שקל.
תוספת לטיסה מחיפה 252 ש' (12 דולר)

arkia ארקיע
קו תעופה ישראלי כע"מ

ת"א נופש: 03-413222-3-4-5. עסקים: 03-426262. ירושלים: 02-225888 חיפה: 04-643371. נתניה: 053-23644. ראש פינה: 067-35301 ובכל סוכנויות הנסיעות.

כן, אתה יכול להרשות לעצמך Nikon

יבואן: "הדר" אחד העם 36 ת"א

הדר HADAR

דנעפה

אנשים

אם יש אלוהים, הוא דילג

בוודאי על צור וצידון

■ דובר אגד, **גדעון טל־מור**, שבימי המילחמה חזר להיות נהג מן השורה, אינו היחיד במישפחתו המבלה ב־מילחמה ליד ההגה. בנו, **ערן**, שהשתחרר לפני שנה מהצבא, והיום הוא חבר באגד, נוסע בוקר־בוקר מבאר־שבע ללב־נון. אשתו של טלמור, **יהו־דית**, שעברה לפני שש שנים קורס נהגי־אוטובוס, עובדת ה־יום כנהגת בקו באר־שבע סדום.

■ **העיתונאי הבאר־שבעי** הבטיחו שיש להם סיכוי לעבור את המחלה הקשה.״

● **שר־הביטחון, אריאל שרון**, בראיון לעיתונאי שייקה בן־פורת: ״מיום כניס־תי לתפקיד אני עוסק בתיכנון המיבצע הזה.״

● **העיתונאי אמנון אב־רמוביץ**, על הנ״ל: ״ילד טוב 40 קילומטר.״

● **הנ״ל**, על מטרות המיל־חמה: ״אנחנו לא מגש־הכסף, שעליו ניתן השילטון לאליאס סארקיס או לבשיר ג׳מייל. ה־

דויד אבידן

רוקד עם חברתו נילי, באחד מערבי המילחמה. אבידן המשורר, שהיה בין הבודדים שבאו לרקוד במועדון בתל־אביב הסביר, שלמרות המיל־חמה החיים בעורף נמשכים כרגיל, והוא יוצא לבלות כפי שנהג בעבר.

יצחק שתיל מקיים מדי שנה שני ימי־הולדת. האחד, בתאריך שבו נולד, בינואר, והשני ב־12 ביוני, ביום שבו נולד מחדש כשהוצא מגופו גידול סרטני, לפני 16 שנה. המסורת נקטעה השנה, בעיק־בות האירועים בצפון. אך שתיל מניח שהוא ימצא תאריך קרוב אחר לערוך את המסיבה.

פסוקי השבוע

● **ראש־הממשלה, מנ־חם בגין**, בראיון מיוחד לט־לוויזיה: ״מיבצע שלום־הגליל הקנה שני הישגים — הוא ריי־פא את העם מהטראומה של מילחמת יום־הכיפורים, והוכיח כי חוזה השלום עם מצריים תקף ועומד.״

● **הנ״ל**, על מנהיג אש״ף, יאסר עראפת: ״זהו אדם שוויי־צר גדול, מסתובב בעולם, מת־אכסן במלונות־פאר. זהו איש זוועה ומרצח מיקצועי. הוא קיבל כסף ללא גבול שבוזבז על מועדוני־לילה.״

● **הנ״ל**, כשיצא מביקור אצל פצועים קשה בבית־חולים הדסה בירושלים: ״הרופאים הולכים למות לא מברכים אותך, מפקד המליציות הנוצריות.״

● **הכתב הצבאי של ״ידיעות אחרונות״, איתן הבר**, על הודעת ממשלת־יש־ראל שצה״ל נמצא בפרברי ביירות: ״ביירות היא באמת עיר מיוחדת במינה. הפרברים שלה נמתחים כמעט עד למר־כז.״

● **העיתונאי יגאל גלאי:** ״אם יש אלוהים בעולם, הוא דילג בוודאי מעל צור וצידון.״

● **הרב מנחם הכהן:** ״זוהי המילחמה הראשונה, ש־בה עמדנו רבים מול מעטים ובכל זאת ניצחנו.״

● **העיתונאי עמוס קי־נן:** ״היעד המדיני שלנו הוא המילחמה הבאה.״

● **המשורר יבי:** ״כש־התותחים רועמים המוזות מת־גלות כפרוצות, הנהנות ממלא־כתם של סרסורים מבוקשים.״

● **הנ״ל:** ״מפציצים ב־לבנון, מעלים המחירים. מעלים המחירים, מפציצים בלבנון ו־חוזר חלילה.״

● **הנ״ל:** ״נקמת־דם, ה־פוגעת בנשים, גברים וטף ו־הופכת תושבים במאות אלפים לפליטים, אפילו השטן בכבודו ובעצמו לא ברא.״

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

אלישע שפיגלמן צופה בטלוויזיה

החל מ-
100,000 שקל
והדירה שלך

היתרה בתשלומים ובמשכנתאות עד 10 שנים

תנאי רכישה במבצע!

פתוח במוצאי שבת
לרגל המבצע יהיו משרדינו בתל אביב
וראשון לציון פתוחים במוצאי שבת
החל מצאת השבת

10,000 שקל בהרשמה
90,000 שקל בחוזה
1,000,000 שקל משכנתא
והיתרה בתשלומים ללא ריבית

אפשרות ל-TRADE IN

הלוואות משלימות לבעלי תעודת זכאות של משרד השיכון ולזוגות צעירים

המחיר לא כולל מ.ע.מ   במחון מלא לכספי הרוכשים

בתל אביב

	מחיר מחירון	מחיר מבצע
באזור ל', בניין יוקרתי במיוחד דירות דו מפלסיות בנות 5 חדרים שפע של שכלולים: 2 חדרי רחצה, חימום, טלויזיה במעגל סגור	~~2,700,000 ש~~	2,450,000 ש

(לדירות בת"א - 200,000 שקל בחוזה)

בנתניה

	מחיר מחירון	מחיר מבצע
דירות פאר, 3 חדרים ברחוב ראשון לציון עם מירב השכלולים	~~1,529,000 ש~~	1,276,000 ש

בגני-ניצה מול הים
דירות יוקרה ברמה בינלאומית
בריכת שחיה, מגרשי טניס,
חימום, ג'קוזי ועוד ועוד

	מחיר מחירון	מחיר מבצע
2 חדרים מרווחת	~~1,428,000 ש'~~	1,197,000 ש
3 חדרים מפוארת	~~2,016,000 ש'~~	1,695,000 ש
4 חדרים יוקרתית	~~2,625,000 ש~~	2,147,000 ש

(לדירות בנתניה תנאי תשלום 300,000 שקל בחוזה)

בראשון לציון

	מחיר מחירון	מחיר מבצע
מבחר דירות בנות 3, 3½, 4 חדרים במרכז השקט החל מ-	1,030,000 ש'	899,000 ש
בגן הברושים דירות יוקרה בנות 5 חדרים החל מ-	~~2,047,500 ש'~~	1,710,000 ש

ברמת השרון

	מחיר מחירון	מחיר מבצע
מבחר קוטג'ים על שטח קרקע של כ-400 מ"ר	~~3,725,000 ש~~	3,300,000 ש
3 חדרים	~~1,520,000 ש'~~	1,356,000 ש
3½ חדרים + גג + חדר על הגג	~~2,300,000 ש'~~	2,070,000 ש
3 חדרים + גג + חדר על הגג	~~2,120,000 ש'~~	1,870,000 ש
5 חדרים	~~2,300,000 ש'~~	2,070,000 ש

לפרטים על דירות ברמת השרון נא לפנות למשרדנו בת"א

אברהם גינדי

1982

תל-אביב ככר המדינה ה' באייר 10 | **פתח-תקוה** חיים עוזר 28 | **נתניה** הרצל 18 | **ראשון-לציון** הרצל 62

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

אנשים בעולם

שרה אמסטרונג ג'ונס: ערב ראשון בלי אבא, בלי אמא ובלי אח

הגברת הצעירה בתמונה היא **שרה ארמסטרונג־ג'ונס**, בתם של **לורד סנאודו** ושל **הנסי־כה מארגרט**, אחותה של מלכת בריטניה. עם יחוס כזה, היא זקוקה כמובן לשמירה צמודה, לבל יעז מישהו לפגוע בה. ואכן, עד לאחרונה, היא יצאה תמיד מלווה באחד מבני־משפחתה, אם לא ה־אב, אז לפחות (ובעיקר) אחיה המבוגר ממנה, **דייוויד**, הידוע גם בתוארו הרשמי, הדוכס לינדלי. אולם עם הגיעה לגיל 17, הוחלט שאפשר להסתכן ולהניח לה לבלות בלי פיקוח מגבוה. חוץ מזה, מה כבר אפשר לסכן במעמד גזה? הרי ממילא, בכל מקום שבו תופיע, ילווה אותה צבא שלם של צלמים.

נלסון רוקפלר הבן: יורש־העצר בודק את הירושה

נלסון רוקפלר האב הוא לא רק בן לאחת המישפחות העשי־רות ביותר בעולם, אלא היה גם מושל מדינת ניו־יורק במשך שנים רבות. אמנם, לאחר שניסה לזכות בבחירות לנשיאות ולא קיבל את אמון מיפלגתו הרפובליקאית עומעם זוהרו מעט, אבל אין זה מפריע כלל להילת בכורו, **נלסון הבן**. רק עבר את גיל 17, יצא לבלות בדיסקוטקים הניו־יורקיים, וכבר העיר כולה מדברת עליו והעיתונים מלאים בקלסתרו. גם הוא וגם העיר יודעים שכיורש הממון של המישפחה, יש לו גם סיכוי טוב להיות, אי שם בעתיד, מושל של המדינה.

פרנק סינטרה: שוב מתגרש

פרנק סינאטרה עומד להת־גרש בפעם הרביעית. הפעם, שבר את השיא והחזיק לידו את **בארברה מארכס** לא פחות משש שנים, עד שהיא לא החזיקה יותר מעמד. „שיכור זקן,״ התפרצה נג־דו במיסעדת־יוקרה הוליוודית. „אולי היית פעם כוכב, אבל זה היה לפני מאה שנים.״ „ומה איתך,״ השיב הזמר בן ה־66 ל־רעייתו הצעירה ממנו ב־11 שנים. „את החתיכה המטומטמת ביותר שנקרתה אי־פעם בדרכי. הוצאתי אותך מאשפתות ואשלח אותך ב־חזרה לשם.״

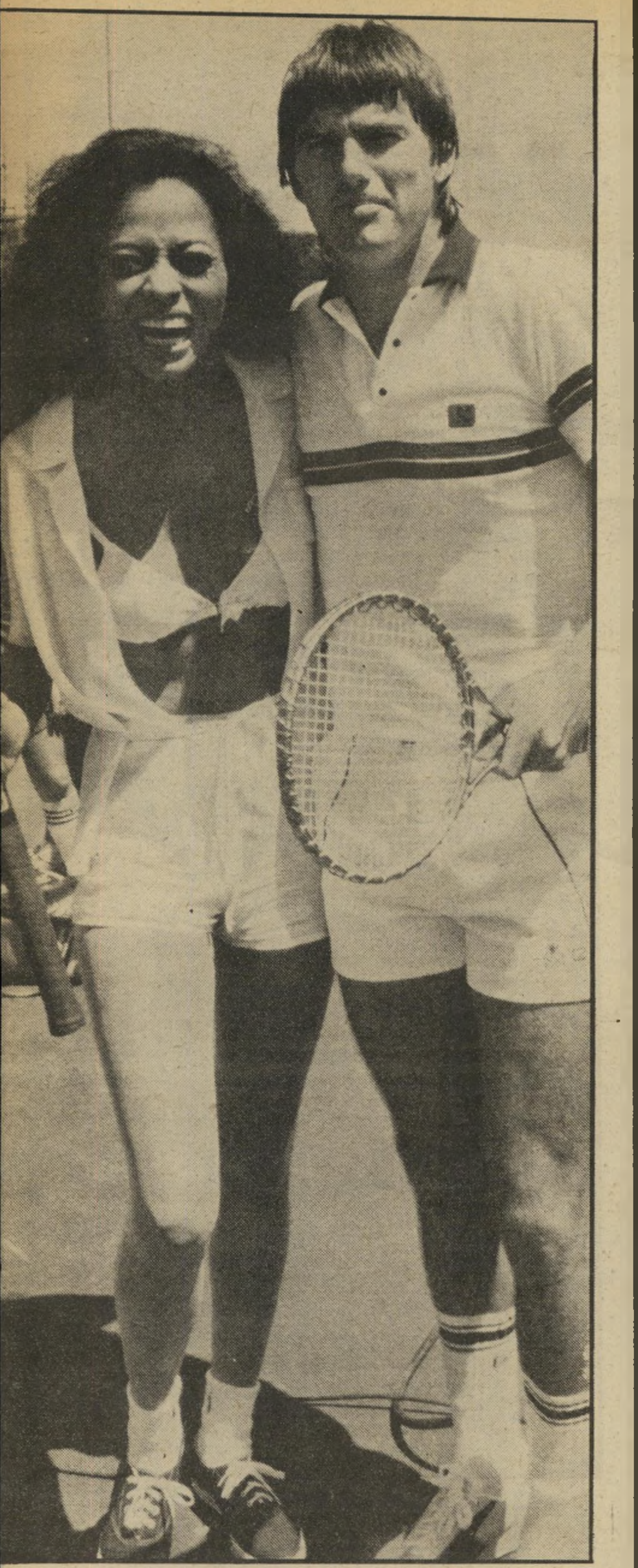

דיאנה רוס וג'ימי קונורס: הקול השחור והמחבט הלבן משחקים חוגות מעורבים בלאס־וגאס

ג'ימי קונורס הגיע ללאס־וגאס כדי להשתתף בטורניר טניס יוקרתי, המאורגן על־ידי השחקן והבדרן אלן קינג, והנושא את שמו. הטורניר שמור לשחקנים מיקצוענים, ובין מתחריו פגש קונורס את **ויטאס גארולייטיס** ואת **ג'ין מאייר**.

אבל, מאחר שלאס־וגאס היא לאס־וגאס, ואף אינה רחוקה מהוליווד, מושך הטורניר גם הרבה חובבי טניס מפורסמים כמו **ניל סיימון, אד (לו גרנט) אסנר, דונה דיקסון** ואחרים. על המגרש הוכיח קונורס כי הוא אכן אחד הכוכבים הזוהרים ביותר של השנה הזאת, וגם אחד מבעלי ההכנסות הגבוהות ביותר. למאזן השמן שלו הוא הוסיף עוד 60 אלף דולר כשניצח בגמר את ג'ין מאייר.

לעומת זאת, כאשר הגיע הזמן לחגוג את הניצחון, הסתבר שהכוכבת האמיתית של הערב היא דווקא **דיאנה רוס**. היא הוזמנה להופעה מיוחדת במלון סיזר פאלאס, שבו נערך הטור־ניר, ואם כי איש אינו נוקב במחיר מוגדר, יש אומרים שהגברת רוס לא היתה רק בעלת הקסם האישי הגדול ביותר, אלא גם בעלת השכר השמן ביותר.

אנשים בעולם

פיה זאדורה: גלתיאה מטפחת את יצירת הטבע

המיתולוגיה היוונית מספרת על פסל שיצר פסל מושלם כל־כך, עד שהתפלל לאלים שיפיחו בו רוח חיים. שם הפסל היה **פיגמליון**, והאשה — **גאלתיאה**. במיתולוגיה ההוליוודית יש סיפור דומה, על מיליונר שיצר בממונו כוכבת והתפלל בכל מאודו לאלים — הפעם אלי־התיקשורת — שיהפכו אותה להצלחה של ממש. שם המיליונר **משולם ריקליס**, ושמה של בחירת־ליבו **פיה** (הפרפר האדום) **זאדורה**.

העובדה שהביקורת לא התלהבה, לא הפריעה לנערה, הצועדת לקראת סירטה השני, ומגלה לעו־לם את המירשם שלה לשמירת הפיגורה: חצי שעה ריקוד כל יום, אחר־כך סאונה ומנוחה. והעיקר, לחיזוק התוצאות — ריקליס.

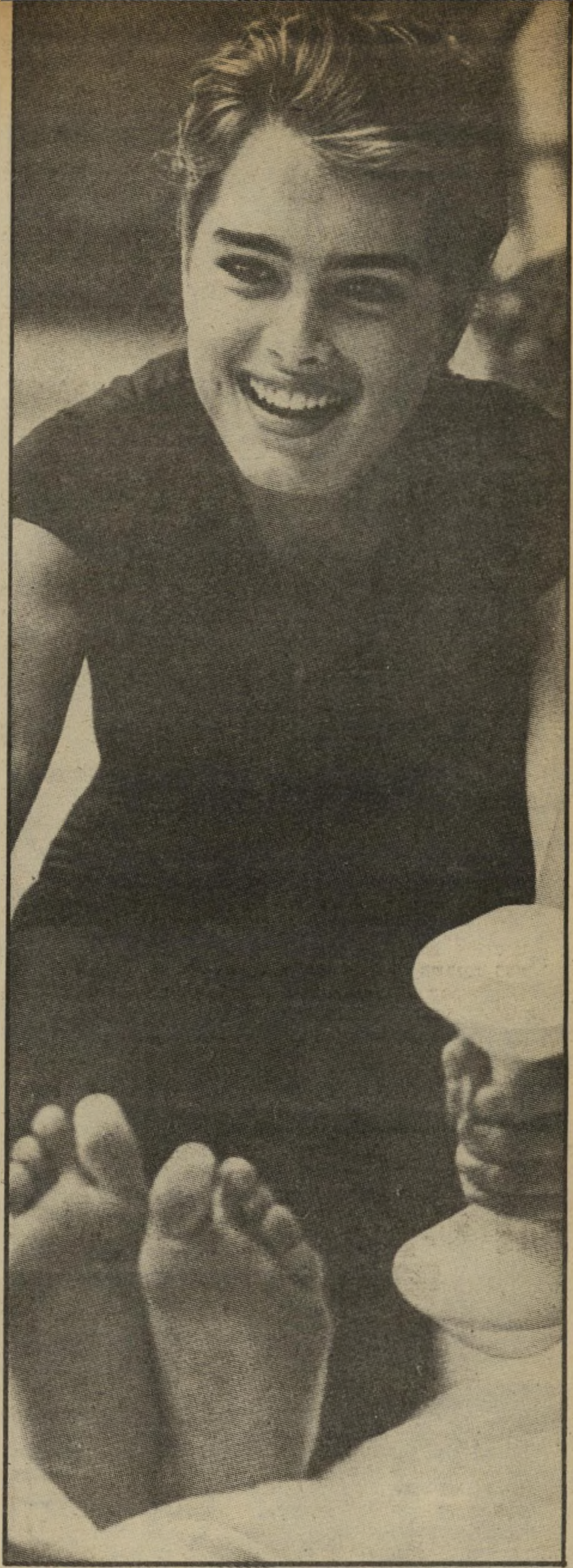

ג'ון קנדי הבן: התפוח לא נפל רחוק מן העץ

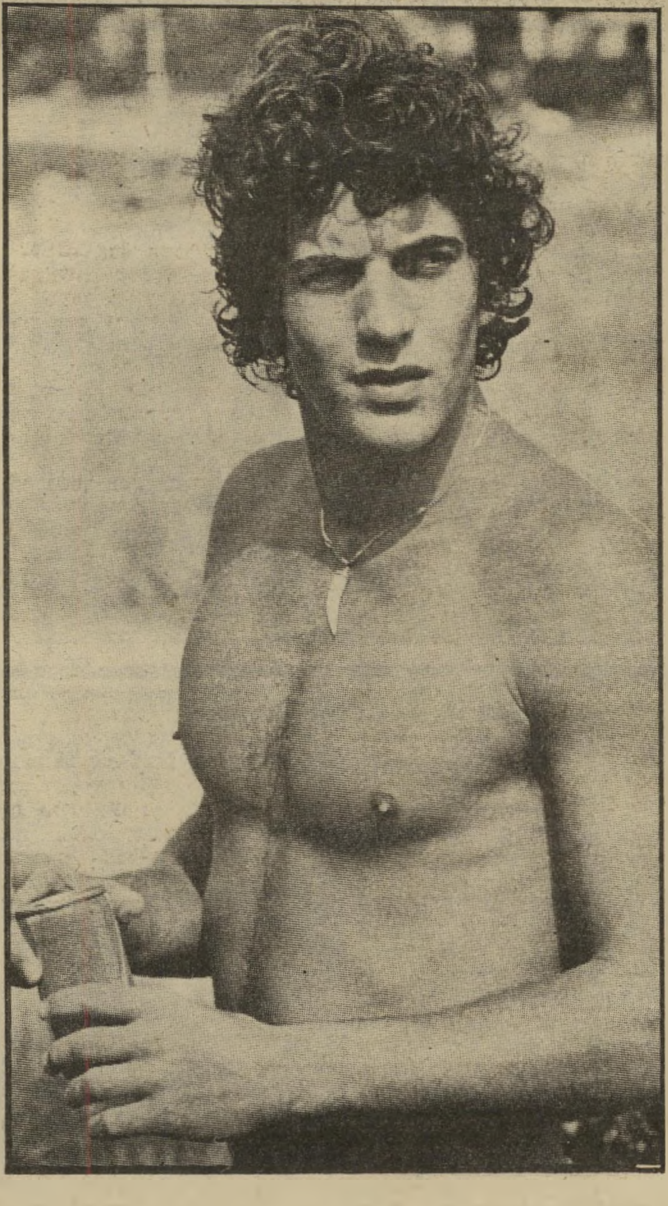

כמה ימים לפני יום הולדתו השלישי, הבטיח הנשיא קנדי לבנו הקטן, שנקרא אז בחיבה ג'ון־ג'ון, שביום הגדול, כאשר יהיה בן שלוש, יקח האב העסוק כמה שעות חופש ויקדיש אותן בלעדית לצאצא הנבחר שלו. אלא שבטרם הספיק לקיים את ההבטחה, נרצח הנשיא, והבן נותר עם זיכרונות: „אבא היה גיבור וגם אני אהיה כמותו,״ נהג לומר. בינתיים הילד הוא כבר בן 19 ומראה בהחלט סימנים שהוא הולך בדרכי אביו.

מה שמעניין את ג'ון ג'וניור היום, הוא בעיקר נערות ומעשי־קונדס באוניברסיטה. האמא שלו, ג'קי, יכולה עוד להשלים עם הפגנות החזה החשוף בקולג' או עם הקטטות שלו עם צלמי־עיתונות, אך קשה לה לעכל, או אולי אין היא מצליחה לעקוב, אחרי כל שורת הכוכבניות, נערות הדיסקוטק והצעירות באופנה שעימן הוא מבלה. **ברוק שילדס**, אגב, היתה רק אחת מהן.

מי שלא התייאש עדיין הוא הדוד **אדוארד**: „ג'ון יתייצב לצידי בשעת המיבחן,״ הוא אומר, ומתכוון לבחירות הבאות שבהן הוא ינסה לגזול את כס הנשיאות מרונלד רגן. „הוא יוכיח לכל שהוא קנדי אמיתי.״ בינתיים, מזכירות תכונותיו של הבן את נטיות האב לכוכבות הוליוודיות יותר מאשר את כישוריו להכות ביריבים פוליטיים.

ברוק שילדס: הכוכבת הקטינה הגדולה עם הבעיות הקשות של התפקידים והדיאטות

כידוע לכל, אמורה **ברוק שילדס** לככב בסירטו החדש של מנחם גולן, סהרה. את הסרט היו צריכים לצלם בישראל, עד שהגיעה לכאן **אמא שילדס** הכל־יכולה. אולי פגשה ציפור קטנה שלחשה לה מה אריק שרון מתכונן לעשות, ואולי היה זה סתם חוש שישי, אבל השמועה בפסטיבל קאן אמרה, שהיא מבקשת להעביר את ההסרטה לספרד.

היום, כך נאמר, בכל זאת יצלמו בישראל, אבל יותר מאוחר, אולי לקראת החורף, וברוח המישטר צריך להוסיף, אם ירצה השם. בינתיים עסוקה ברוק הצעירה בעניינים יותר חשובים. בגיל 16 צמחה לגובה של 1.85 מטר, וזה דווקא לא רע. אבל, כך היא טוענת, יש לה בעיית משקל. „הבטן שלי גדולה מדי לפעמים,״ היא מכריזה, וכאשת־מיקצוע לכל דבר, היא פונה מייד להרמת־המישקולות, נכנסת לדיאטה של 850 קלוריות ליום, ומכריזה אחרי שבוע כי הורידה שבעה סנטימטר מהיקף הגיזרה שלה.

הנהנה העיקרי מן המאמצים שהיא עושה בימים אלה הוא **פאטריק קאסידי**, הצעיר במישפחת הגאונים הכוללת את אמא (**שירלי ג'ונס**) ואת שני זמרי־הפופ **דייוויד ושון**. למי שרוצה לדעת מה פירוש דיאטה, בבקשה: „הרבה מיצים טבעיים, ירקות, גבינה, בלי קפה ובלי אלכוהול.״

העולם: בחזרה לג׳ינבה

קשה להגזים בחומרת התגובה בעולם לתוקפנות המטורפת של ממשלת ישראל בלבנון. היא חרגה הר־בה מעבר לכעס ספונטאני על זוועות, שפיכות־דמים או הרפתקנות. תדמיתה של ישראל זכתה למעין גוש־פנקה סופית, שרק שנים רבות של מאמץ בנייה מחדש עשויים, אולי, לשנותו לטובה.

רצח עם. ההמונים שצעדו באירופה בהפגנות־מחאה מסודרות, אך מלאות כאב וזעם אמיתיים, לא היו דווקא אנשי השמאל הקיצוני, אפילו שאלה לא נעדרו משם. פועלים, סטודנטים, אנשי כמורה, נוצרים, יהודים רבים, נתנו ביטוי ברור לבחילה שעוררה בהם מדיניות מנחם בגין. מילת המפתח בכל מקום היתה זהה: האירופים סבורים שישראל מבצעת רצח־עם בלבנון, כדי לספח את הגדה והרצועה בלי התנגדות של ממש.

העיתונות הליבראלית כותבת באותו קו, אבל בסיג־נון מאופק יותר. עם זאת ברור שבגין הוציא את עצמו מקהל המדינאים של „העולם החופשי”, והסיגנון שיוחד לו איפיין עד כה ראשי ממשלות פאשיסטיים באמריקה הלטינית.

מדינה מטורפת יותר מלוב. אבל המסקנה העיקרית היתה בהחלט ברורה וחד־משמעית: קמפ־דייוויד מת מכל הבחינות, ואיש לא יעלה בדעתו להאשים את מצריים בהתמוטטותו. חוסני מובארכ נזרק על־ידי בגין־שרון בחזרה לחיק העולם הערבי, עיראק הבינה שעליה לחסל מייד את ההרפתקה האיראנית האומללה. בגין התעקש על פירוש שיקרי משלו לקמפ־דייוויד. הוא ראה בכך ניטרול החזית הדרומית לצורך סיפוח הגדה ומחי־צת אש״ף. המצרים חשים עצמם מרומים, וזהו נזק שאי־נו ניתן לתיקון. אלפי פלסטינים נרצחו, רבים יותר יבואו במקומם, וגם דם ישראלי יקר נשפך ממש לשווא.

קונסנזוס חדש נוצר בעולם מסביב לישראל. השבוע ביטא אותו גארדיין הלונדוני באורח נחרץ וברור. יש־ראל היא כיום „מדינה מטורפת”, הרבה יותר מלוב, למשל. אי־אפשר לסמוך עליה שתגלה אחריות כלשהי, מה גם שמיפלגת העבודה תמכה בכל לב בהרפתקה בצפון. לכן יש להתנער סופית מהאשלייה שקמפ־דייוויד עשוי להוביל להסדר כולל. הוא הפך למיכשול ברור להסכם כזה. המסקנה: יש לחזור למדיניותו של הנשיא ג׳ימי קארטר מאוגוסט 1977, לפני יוזמת סאדאת. רק ועידה בג׳נבה, בהשתתפות שתי מעצמות־העל ותוך הפעלת לחץ על ישראל, יכול להביא להסכם שלום ישראלי־פלסטיני.

אין ספק שרונאלד רגן שיתף פעולה עם מבצעי ה־פשע בלבנון. אבל יתכן שהלחץ האירופי (מאז קום המדינה לא היתה עמדה אירופית כל־כך עויינת כלפי ישראל), יאלץ את רגן להסכים למהלך משותף עם הסובייי־טים. כמו בסוגיות בינלאומיות אחרות, ממלאת כיום מערב־אירופה תפקיד חיובי ואחראי, לפחות באופן יחסי לחוסר העיקביות והטיפשות של וושינגטון, המשחקת באו־רח עיקבי לידי הסובייטים, בסין, באמריקה הלטינית ובמזרח התיכון.

הפגנה בפאריס נגד ממשלת ישראל
„בגין פאשיסט! בגין רוצח!”

אמריקה הלטינית: מציאות חדשה

[illegible] אחדים השתנו פני העולם. קונצפציות [illegible] 1982, אינן שוות עתה את הנייר שבוזבז עליהן. המרחב שלנו שינה את פניו, והוא הדין גם באיזור המאוכלס והסוער ב„חצרו האחורית של הדוד סם”, אמריקה הלטינית.

על הרגשות האנטי־אמריקאיים המוצדקים באמריקה הלטינית כבר דווח במדור זה פעמים רבות בשלוש השנים האחרונות. הן נחלת כל שכבות העם, מחוץ לשיכבה הדקה של הנהנים משיתוף הפעולה עם וושינג־טון. אפילו גנראלים ימניים רבים, הנתמכים על־ידי ארצות־הברית, אינם רוחשים לה אהבה יתרה.

השחצנות היאנקית פוגעת ברגשות הלאומיים של כל לאטינו־אמריקאי, אפילו איש ימין מובהק.

פרשת פוקלנד גיבשה תחושה זו למערכת שלמה של שינויים מרחיקי לכת בהלוך־הרוחות, בסיגנון־החשיבה ובדרכי־הפעולה של מנהיגים רבים ביבשת. הקונסנזוס החדש הוא שאין לסמוך על וושינגטון בכל הנוגע לאינט־רסים הממלכתיים של מדינות אמריקה הלטינית. כאן יש אלמנט של שינוי מהותי. לא מדובר עתה בעמי אמרי־קה הלטינית. הסתירה בין האינטרס שלהם ובין ארצות־הברית ידועה לכל מאז ומעולם. הפעם מדובר בהת־נגשות ברורה בין וושינגטון ובין המימסדים הצבאיים־פוליטיים בתת־היבשת, רובם ככולם נשלטים על־ידי האוליגארכיה ועושי דברה בצבא, שמרנים ופאשיס־טים כאחד.

נשיא־לשעבר קארטר
הערכה מחדש, חיובית, של נשיאות

טירור מבית. ברזיל עושה מאמץ אדיר להגיע להסדר בפרשת פוקלאנד, בטרם ינחלו הארגנטינים תבו־סה מוחלטת, העלולה לערער לחלוטין את מה שנראה לברזילים כ„יציבות” בחלק זה של העולם. נשיא ברזיל עצמו, דיקטטור אכזרי בזכות עצמו ג׳ואו פיגורידו, נסע באורח אישי לבית הלבן כדי לבקש מרגן למנוע ניצחון בריטי חד־משמעי.

הברזילים נהנו בתחילה מהמכות שסבלה ארגנטינה (כפי שעשו גם הדיקטטורות הפאשיסטיות השכנות בצ׳יי־לה ובאורוגוואי). אך הן חוששים מנפילת המשטר הנר־כחי, ומעליית יסודות לאומניים עוד יותר, העלולים

עולם קטן

לחדש סיכסוכי־גבול ישנים עם ברזיל, כדי להציל את היוקרה הלאומית הארגנטינית.

הברזילים העריכו כבר לפני כמה שבועות, שהנשיא הארגנטיני, ליאופולדו גאלטיירי, לא יוכל להחזיק מעמד בשלטון אפילו ליום אחד — אם ינחל תבוסה מוחצת בשדה הקרב. גם משקיפים אירופיים סברו. השבוע הת־ברר כי לא טעו — שיורשיו של גאלטיירי יהיו פא־שיסטים ולאומנים קיצוניים, שישליטו טירור נורא מבית, וינקטו גם במדיניות חוץ תוקפנית וחסרת־פשרות.

הפנייה הברזילית לוושינגטון נענתה בהצהרה של שר־החוץ אלכסנדר הייג, שקרא אף הוא למנוע נצחון חד־משמעי לאחד הצדדים. הצהרה זו נתקלה באמריקה הלטינית בחוסר־אמון גמור, בעיקר עקב הצהרות פרו־בריטיות מובהקות של הנשיא רגן בנאומו בפרלמנט הבריטי. גם במיקרה זה מגיע לרגן פרס מיוחד ממוס־קבה, אולי אות הכבוד על שם לנין. „בריטניה כבר מונחת בכיסה של וושינגטון, בעיקר תחת שילטונה של מארגרט תאצ׳ר,” אמר לעולם קטן משקיף צרפתי. „מדוע היה רגן חייב לפגוע בצורה כל־כך בוטה באמרי־קה הלטינית?”

בנימוקים אנטי־אמריקאיים. הלקח הוא מחאה לאומנית, לאו דווקא שמאלנית ועממית, נגד ארצות־הברית. ממשלות היבשת נערכות לבנייה צבאית ומדי־נית, ללא שיתוף וושינגטון. בברזיל, אורוגוואי, צ׳ילה, בוליביה, קולומביה ופרגוואי נוצל משבר פוקלנד על־ידי המימסדים הביטחוניים להגדלה ניכרת של תקציבי־הצבא, על חשבון תקציבי־הרווחה. המחאות משמאל היו חלשות, מה גם שההנמקה היום היא אנטי־אמריקאית...

העולם משנה את פניו. סוף שנות השבעים אופיינו בנסיגה סובייטית ובהצלחות אמריקאיות בזירה הבינלאו־מית, תחת נשיא רב השראה, אבל לא תמיד מבריק בביצוע, ג׳ימי קארטר. עליית רגן לשילטון שיחקה ישר לידי הסובייטים, הביאה לתמיכה אמריקאית בלתי־מחו־שבת וחסרת־אחריות בשלושה מישטרים המסכנים, ל־טווח־ארוך, את האינטרס המערבי (כך בפירוש רואים זאת גם האירופים): טאייוון, דרום־אפריקה וישראל של בגין—שרון.

פולין מצפה לאפיפיור

ראשי המישטר בפולין מנסים להסתיר את חששו־תיהם מביקור האפיפיור, יוחנן־פאולס ה־2, באו־גוסט הקרוב. איש מהם אינו מעז לעשות צעד כלשהו לביטול הביקור. מנהיגי המיפלגה פשוט רומזים ש־האפיפיור אולי יבין בעצמו שאין השעה כשרה לכך.

אין כל סימנים שמנהיג הקאתולים ירתע. הוא ביקר בבריטניה ובארגנטינה בעיצומה של מילחמת פוקלנד, ואי־אפשר לדרוש ממנו שיזנח דווקא את בני ארצו הפולנים במצוקתם.

את הדיפלומאטיה הכנסייתית מנהל בכישרון רב הארכיבישוף, יוזף גלאמפ. הוא הצהיר השבוע שאין לצפות לשום מהומות בעת הביקור. העם הפולני יו־כיח את בגרותו, יקבל את האפיפיור בהתלהבות, אך ללא הפרעות סדר.

מילחמת־עצבים. גלאמפ גמר אומר שלא להע־ניק לשלטונות אמתלה כל שהיא למנוע את הבי־קור. נאומיו האחרונים הם תקיפים, אך מתונים מב־חינה סיגנונית. ברור לכל שהוא רואה בביקור או־גוסט הזדמנות בלתי־חוזרת להפגנה עממית שקטה, אך אדירת עוצמה, בעד סולידריות ולמען שיחרור העצי־רים. גם המיפלגה הקומוניסטית מבינה זאת היטב. עד כה ניהל גלאמפ מילחמת־עצבים שקטה אך מוצ־לחת עם השלטונות, ויש להניח שהם לא יבטלו את הביקור. גם מוסקבה אינה מעוניינת בניכור הידידים שעשתה לעצמה באמריקה הלטינית, ולא תצא בעמ־דה ברורה נגד האפיפיור, שהפך נכס לשלום ולחו־פש בעולם כולו.

הזלילה הגדולה שאחרי

המילחמה ✶ פנינה מרימה את המורל

חגיגת הניצחון

החייל שלי חזר השחקנית רחלי חיים, המשחקת בהצגה ילדי הכרך, מחבקת באהבה את בעלה בני אדלר, שחזר לחופשה מהמילחמה בלבנון, כשהוא מעוטר בזיפי זקן. את חופשתו של הבעל החליט הזוג לבלות במסיבת הטייסת, שערך בעל־מועדון היקב, אבי פיס, במועדונו בתל־אביב.

תחילתה של המסיבה, שנערכה במועדון היקב של **אבי פיס**, בתל־אביב, לטייסי חיל־האוויר, היתה באווירה קפואה, המנצחים במילחמה שסרם נסתיימה היו שקטים מאוד. לאט־לאט התחממה האווירה, כאשר הזמר **דני בן־ישראל** עלה על הבימה וניסה לשתף את החוגגים בשירי־מולדת. האווירה התחממה עוד יותר, כאשר **פנינה רוזנבלום** נכנסה בכל הדרה למועדון, לבושה חולצה מוכספת, הדוקה ומבליטה, הסתובבה בין הקצינים, שבחברתם היא מרגישה כמו בבית.

ירכי פז שייכות לשחקנית אביבה פז, המנשקת את הזמר הצרפתי המצליח ז׳ראר פרס־גוריק. משמאל הדוגמנית ליליאן, שהופיעה בתצוגה.

הטלוויזיה מתכננת מדי ערב, לשדר בשידור חי מן האולפן בירושלים, תוכניות מיוחדות ברוח אירועי ימים אלה, תוכניות עם ראיונות, מופעי אמנים ופריסות שלום מן החזית לעורף. התוכנית תוקרן מדי ערב בין 8 ו־9 בערב. במדי ערב, תוקרן מהדורת „מבט" מורחבת, בנוסף למהדורת „מבט"

בצבע, מדבר עברית).
תוכנית־אולפן בשידור חי ובה ראיונות, מופעי אמנים ופריסות שלום מן החזית והעורף.

● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן).

● סרט מתח : (10.00) שם הסרט עדיין אינו ידוע.

● בידור : דיאנה רוס

וולש : בנדולרו
יום רביעי, שעה 10.05

(10.50 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית).
הזמרת הידועה והפופולרית מגישה את מיטב להיטיה ומארחת את בנה, מייקל ג'קסון, את המלחין קווינסי ג'ונס, את להקת הבלט של ג'פרי ואת לארי הגמן.

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 23.6

● כדורגל : (5.05 — ערוץ 3 ו־6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, איטליה—קמרון.
● סידרה לילדים : קסים־קסם (7.05 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). סידרה בריטית המכוונת להקנות מושגי־יסוד באמנות לגיל הרך. הרבה תנועה וצבע ומעט דיבור.
● כדורגל : 8.50 — ערוץ 6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, ברזיל—ניו־זילנד.
● למישפחה : שכונת אבו־עוואד (9.40 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 30 דקות, מדבר ערבית). הגירסה הירדנית של „מישפחת שימחון" הזכורה לטוב. סידרה בהפקה מקומית על גבר בשנות העמידה, אשתו, בתו ובנו, על חיי היום־יום שלהם בבית ובשכונה.

יום חמישי 24.6

● כדורגל (5.05 — ערוץ 3 ו 6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, צ'ילה—אלג'יריה.
● בידור : כישרונות (7.00 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר ערבית). צעירים וצעירות בעלי כישרונות בתחום השירה, הריקוד, המישחק והחיקוי מפגינים את כישרונותיהם לפני קהל אוהד.
● כדורגל (8.50 — ערוץ 6 — שידור בצבע (קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, יוגוסלביה—הונדורס.

יום שישי 25.6

● סידרה פופולרית : החבובות (12.50 — שני הערוצים, שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). פרקים חדשים ומשעשעים ממעלליהם של קרמיט, מיס פיגי, פוזו וכל חבורת החבובית, המארחת בכל פרק זמר או שחקן ידוע.
● כדורגל : (5.05 — ערוץ 3 ו־6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, אנגליה—כוויית.

יום שבת 26.6

● כדורגל (8.50 — ערוץ 6 — שידור בצבע — קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, צפון־אירלנד—ספרד.

● ספורט : היאבקות (9.40 — ערוץ 3 — שידור בצבע — 35 דקות, מדבר אנגלית עם קריינות ערבית מן האולפן). תחרויות היאבקות בזוגות ורביעיות לפני קהל, בהשתתפות אלופי־היאבקות מאירופה וארצות־הברית.
● קולנוע (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). במיסגרת פסטיבל סרטי־קולנוע, מקרינה הטלוויזיה הירדנית בשעה זו סרט ישן יחסית, ממיטב הקולנוע האמריקאי.

יום ראשון 27.6

● סידרה חדשה: קתי (6.25 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). סידרה אשר במרכזה נערה צעירה בת 15, שנפגעה בחוט־השידרה כתוצאה מנפילה. הסידרה מתארת את תחושותיה והרגשותיה, ויחס בני הבית וידידים אליה.
● דרמה : הזדמנות שנייה (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). סידרה בכיכובה של סוזנה יורק, על חייה של אשה גרושה. גיבורת הסידרה היא עקרת־בית נאה, אם לבת בת 17 ובן בן 14. היא מחליטה להתגרש מבעלה אחרי כ־20 שנות נישואין מאושרים, אחרי שגילתה כי ניהל רומן עם אשה אחרת.

יום שני 28.6

● כדורגל (5.05 — ערוץ 3 ו־6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד. הזוכה במקום השני בבית 2 ישחק מול הזוכה במקום הראשון בבית 4.
● כדורגל (8.50 — ערוץ 6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האלפן). שידור ישיר מספרד, הזוכה במקום הראשון בבית 1 מול הזוכה במקום הראשון בבית 3.

יום שלישי 29.6

● כדורגל (5.05 — ערוץ 3 ו־6 — שידור בצבע, קריינות ערבית מן האולפן). שידור ישיר מספרד, הזוכה במקום השני בבית 1 מול הזוכה במקום השני בבית 3.
● כדורגל (8.50 — ערוץ 6 — שידור בצבע — קריינות ערבית מהאולפן). שידור ישיר מספרד, הזוכה במקום הראשון בבית 2 מול הזוכה במקום הראשון בבית 4.

בכל יום בשעה 2 בצהריים, קיצור חדשות ב־5.30, כותרות „מבט" ומהדורת־חצות מורחבת ומסכמת של אירועי היום. כן מתוכננים לשידור מדי ערב אחרי „מבט" סרט מתח ולאחריו תוכניות־בידור מן הארץ ומחו"ל. לוח מישדרי הטלוויזיה עד ליצוב המצב, יהיה נתון לשינויים.

יום רביעי

23.6

● שידור חי : מופע מילחמתי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).
תוכנית־אולפן בשידור חי, ובה ראיונות, מופעי אמנים ופריסות שלום מן החזית והעורף.

● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן). מהדורת חדשות בת שעה.

● סרט עלילתי : בני דולרו (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).
מוציא־לפועל (ג'יימס סטיוארט) מגיע לעיירה בטכסאס כדי לחסל חבורה של פושעים. אבל למעשה הוא מתחזה, המצליח לשחרר את אחיו (דין מרטין) ואת כנופייתו מעונש־מוות. האחים יוצאים למכסיקו, כאשר בעיקבותיהם השריף (ג'ורג' קנדי) המאוהב באלמנה מכסיקאית (רחל וולש) הנמשכת, מצידה, לאח הצעיר. מערבון מסוגנן ועקוב מדם.

יום חמישי

24.6

● כדורגל : צרפת נגד צ'כוסלובקיה (5.10 — שידור בצבע, קריינות עברית). שידור חי במיסגרת אליפות העולם בכדורגל.

● שידור חי : מופע מילחמתי (8.03 — שידור

יום שישי

25.6

● חדשות : השבוע יומן אירועים (8.15 — שחור־לבן, מדבר עברית).
מגזין שבועי, ובו כתבות נרחבות על המילחמה בלבנון והשלכותיה.

● בידור : כרנשים וחלומות (9.15 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית). לקט ראשון מתוך ההצגה המצליחה שהועלתה לפני כמה חודשים על בימת התיאטרון. בתוכנית שירים מתוך מחזמרים שהועלו בארץ ובעולם. משתתפים אילי גורליצקי, ירדנה ארזי, שולה חן, חנה לסלו ואחרים.

● סרט קולנוע : מדכודת למפקח (10.15 — שידור בצבע, מדבר צרפתית). סרטו של קלוד לאלוש, הלוקח את סיפור הבלש המסורתי ומשבץ בו שורה של מיפנים בלתי־צפויים. הבלש הוא המפקח לשה, אותו מגלם סרז' רז'יאני ולצידו הכוכבת מישל מורגן.

שבת

26.6

● בידור : עוד להיט

(8.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר לועזית).
בתוכנית להיטים לועזיים.

● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן). מהדורת חדשות בת שעה בקירוב.

● מותחן : בלש על הגל (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).

יום ראשון

27.6

● שידור חי : מופע מילחמתי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).

גריי והגמן : דאלאס
יום ראשון, שעה 10.00

תחת הכותרת קשר אלחוט ממשיך בלש־הרדיו בהרפתקותיו הסימפטיות.

● סידרה קומית : שלי (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).
פרק נוסף בסידרה הקומית הבריטית, תחת הכותרת נופך של נלסון.

● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן). מהדורת חדשות בת שעה בקירוב.

● סידרה : דאלאס (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).

● בידור : תוכנית בידור (10.50 — שידור בצבע). התוכנית טרם נבחרה בידי אנשי הטלוויזיה.

יום שני

28.6

● שידור חי : מופע מילחמתי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).

● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן). מהדורת חדשות בת שעה בקירוב.
● מותחן : סרט מתח (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). טרם נבחר בידי הנהלת הטלוויזיה.

● בידור : מופע בידורי (10.50 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית). לא ידוע עדיין.

יום שלישי

29.6

● שידור חי : מופע מילחמתי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).
● חדשות : מבט (9.00 — שחור־לבן). מהדורת חדשות בת שעה בקירוב.

● בידור : תוכנית בידור (10.00 — שידור בצבע, מזמר ומדבר אנגלית). תוכנית שטרם נבחרה.

מבצע טמפו

חפש את הפרס

20 מיליון לירות במזומן

כולל 2 פרסים בסך מיליון לירות כל אחד

חפש את הפרס שבפקק ותוכל לזכות בסכום כספי גבוה מיד ובמזומן!

איזה פקקים משתתפים במבצע?

במבצע משתתפים פקקים של בקבוקי "ליטר פלוס" משפחתיים בכל הטעמים, בקבוקי מיץ ליטר בכל הטעמים וסודה "מי־עמי"

איך זוכים בפרסים?

פשוט. מסירים את דיסקית הפלסטיק מהחלק הפנימי של הפקק ומגלים את הפרס המודפס על החלק הפנימי של הדיסקית. זכית בסכום של מליון לירות או בסכום של 2000 שקל ומעלה? צלצל אל מטה המבצע ב"טמפו"- טל: 03־800131 לתיאום קבלת הזכיה, או פנה ישירות למטה המבצע במח' הפרסום של "טמפו"- אזור התעשיה-חולון, ותקבל בו במקום את סכום הזכיה. זכית בפרס כספי עד סכום של 200 שקל? מסור את דיסקית הפלסטיק הזוכה במקום שבו קנית את המשקה ותקבל מיד את סכום הזכיה.

זהו זה.

עשרים מליון לירות פרסים, מעל רבע מליון פקקים זוכים שביניהם הפרסים הגדולים - פעמיים מליון לירות במזומן. חפש את הפרס. כדאי לך.

* המבצע מתנהל בפיקוח רואה חשבון החברה.
* בבואך למסור את הדיסקית הזוכה צרף את פרטיך האישיים (שם, כתובת ומס' טלפון) והשלם את הסיסמא: "טמפו - משקה ....".
* עובדי מפעל "טמפו", עובדי משרד הפרסום "יואל אביטל" ומשפחותיהם אינם רשאים להשתתף במבצע.

טמפו
משקה לעניין

"יואל אביטל"

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

שאמריקה תשתוק

שהאמריקאים לא יעזו להטיף לנו מוסר! אנחנו עדיין זוכרים יפה מאוד את התנהגותם הנפשעת במילחמת העולם השניה. הנאצים טבחו עמים שלמים, ובמיוחד את עמנו היהודי, אבל הנשיא

רוזוולט לא פצה פה וציפצף! אילו היתה אמריקה מתערבת אז, ומונעת מהנאצים לעשות אז רצח־עם, היתה לה אולי זכות לבוא עכשיו בטענות גם אלינו! אבל היא לא התערבה! אז שתשתוק!

יצור מהמארס

יום אחד, אחרי המילחמה העולמית הגדולה, הגיע אלינו לביקור יצור אחד מהמארס, ונחת דווקא בדרזדן שבגרמניה. ראה שם היצור את ההרס הנורא והטבח האיום, וכל־כך הזדעזע עד־שיצאו ניצוצות ירוקים מן האנטנות שלו. פגש אותו שם יהודי אחד משופם, ואמר לו: מה אתה מזדעזע, בקובנטרי שבאנגליה כבר היית? נסעו שניהם לקובנטרי, והיצור מהמארס ראה שם את ההרס האיום והטבח הנורא. אמר לו היהודי: נו?!

חלפו שלושים ושבע שנים, ואותו יצור מהמארס, שהשנים החולפות לא הותירו

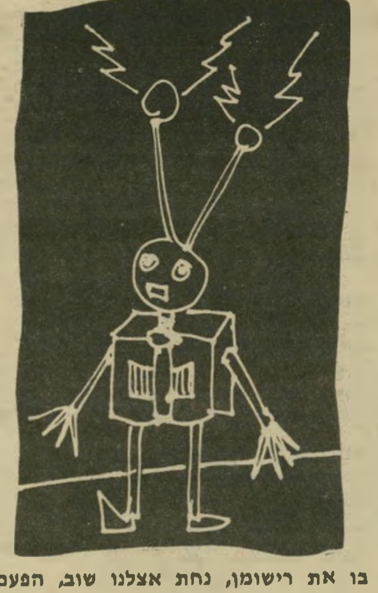

בו את רישומן, נחת אצלנו שוב, הפעם בצור. הוא ראה שם את ההרס הנורא והטבח האיום, והזדעזע כדי־כך עד שיצאו ניצוצות ירוקים מהאנטנות שלו. פגש אותו שם יהודי אחד ממושקף, ואמר לו: מה אתה מזדעזע, בקריית־שמונה כבר היית? נסעו שניהם לקריית־שמונה, והיצור מהמארס ראה שם חורים בשתי תיקרות ועוד כמה חורים בכמה בתים. אמר היצוא מהמארס ליהודי! נו?! אמר היהודי ליצור: מה, נו, אתה לא מכיר את הסיפור על דרזדן וקובנטרי? אמר היצור: בטח שאני מכיר, אז מה אנחנו עושים פה? קח אותי לקריית־שמונה.

יורים וצוחקים

להלן שיחה שהתפרסמה בביטאון חיל עם קצין התרבות באחד מבסיסי חיל־האוויר שלנו.

שאלה: במה ראית את עיקר תפקידך בעת הקרבית בלבנון?

רב-סרן ג.: העיקר היה לשחרר את החבר'ה מהמתח הנורא. הטייסים במיוחד היו נתונים למתח.

שאלה: איך עשית זאת?

רב-סרן ג.: ובכן, תאר לעצמך את המצב. נניח שאתה טייס. אתה יוצא ללבנון עם מטוס עמוס פצצות, ומשחרר אותן מעל ליעדים. אתה רואה בתים קורסים. אתה יודע שבתוך הבתים יש בני־אדם, והם אולי מתים. כשאתה חוזר, אתה מוכרח להתפרק, לחייך לצחוק. לא הבאתי לבסיס דברים רציניים. התרכזתי בעיקר בבידור קל, אתה יודע, ספי ריבלין, טוביה צפיר, הגששים, דברים כאלה, אולי גם קוסם. ככה החבר'ה יכולים ללכת לישון אחרי ההופעה עם חיוך על השפתיים, לצאת למחרת להפצצה במצב־רוח טוב יותר, ולדעת שכאשר הם חוזרים מההפצצה, בתים קורסים, אנשים מתים, שוב מחכה להם איזה מערכון טוב.

זוטות

● ביומון „ידיעות אחרונות" יש מדור שנקרא „ברחבי המדינה". אפשר לדעת למה מפרסמים במסגרת המדור הזה ידיעות מן המתרחש בלבנון?

● פאר התעשייה הישראלית הוא רובה „הגלילון", מין נוסח מקוצר של רובה הגליל. הגלילון, כמובן, הוא מיוחד לילדים.

● כנראה שאותם אנשים בלבנון אשר שבו את הצנחן הישראלי אפרים טלבי לא שמעו שהם „חיות דו־רגליות" וגם לא ידעו שהם בעצם נאצים, אחרת קשה להבין איך חזר אלינו אפרים חי ושלם.

● סוכנות הידיעות הסובייטית **טאס** מוסרת שבמחנה של הצבא הסובייטי ליד כאבול שבאפגניסתאן נערך ערב של שירה בציבור, והחיילים הסובייטיים שרו עם הזמרת הידועה את השירים „ליבלבו אגס וגם תפוח / ערפילים כיסו את הנהר", וכן „נגן קתרוס" וגם „ואניה, הוי ואניה".

שמיים טובים

המנחה: הרוג יקר, התקרב בבקשה למיקרופון, וספר למאזינים למה נהרגת.

הרוג יקר: אני נהרגתי על שלום הגליל! אני שלם עם זה! אי־אפשר היה לשאת את המצב שילדינו יהיו מדי פעם במיקלטים שנה לפני שנהרגתי! אני יכול למסור ד"ש!

המנחה: תודה לך הרוג יקר. הרוג חביב, התקרב אתה בבקשה למיקרופון וספר אתה למה נהרגת. אני רואה שקשה לך קצת עם הרגל, אז נפנף בכנפיים. אני רואה שקיבלת כנפיים חדשות ויפות.

הרוג חביב: אני נהרגתי כדי לרפא את העם מהטראומה של יום כיפור! העם לא היה יכול להמשיך ולחיות עם הטראומה הזאת! אלפי ישראלים נהרגו

במילחמה הנוראה ההיא, שניצחנו בה ניצחון כביר! אין לי שום ספק שקורבני היה מוצדק! להרוג אותי — זו היתה הדרך היחידה להשתחרר מהטראומה!

המנחה: כל הכבוד לך, הרוג חביב! כל הכבוד לנוער שלנו! תודה לך, הרוג חביב. לא, אל תקום, שב איתנו. התקרב נא אתה, הרוג צעיר, וספר לנו למה נהרגת אתה.

הרוג צעיר: אני נהרגתי כדי להוכיח שהשלום עם מצריים יציב! בזאת אני רואה את תרומתי העיקרית לאומה! לכבוד היה לי למות למען מטרה כזאת! אני רואה במותי המשך ישיר להשתתפותי בהפגנות שלום־עכשיו!

המנחה: בלי פוליטיקה בבקשה, אנחנו משדרים ברדיו הממלכתי. ובכל זאת תודה לך, הרוג צעיר. אני רואה שם בקהל הרוג מיסכן. האם תואיל להתקרב לכאן, הרוג מיסכן? ספר לנו בבקשה, מדוע נהרגת?

הרוג מיסכן: הכל התחיל בזה שד"ר הירש לא היה בבית, וככה לא הצלחתי להשיג אישור שיש לי חום ואני לא יכול ללכת למילואים! אחר־כך שמו אותי על המשאית ושלחו אותי ל...

מנחה: בלי סודות צה"ליים בבקשה, הרוג מיסכן! דבר לעניין; שאלתי אותך שאלה פשוטה, אז בבקשה בלי נאומים!

הרוג מיסכן: ...ושלחו אותי ללבנון, ואז המשאית חטפה פגז ונהרגתי. תרשה לי לתאר לך את הרגשתי...

המנחה: הרגשתך לא מעניינת! תתנפנף מפה! אנחנו עוברים מיד להרוג הבא!

מעולם לא היתה, אין ולא תהיה

מצאנו לנכון להביא כאן במלואו ראיון קצר שנערך עם שר־החוץ שלנו, יצחק שמיר, ביומה השניים־עשר של המילחמה שנמשכה כידוע, שישה ימים.

שאלה: מר שמיר, מה היו מטרותיה של המילחמה?

יצחק שמיר: טוב, אה, היינו צריכים להבטיח את השלום ואת הביטחון בגבולנו הצפוני.

שאלה: האם הושגה המטרה?

יצחק שמיר: המטרה הושגה בשלמותה.

שאלה: האם לשם השגת המטרה תבקש ישראל כינון סדר חדש בלבנון?

יצחק שמיר: אין לזה שחר. ישראל אינה מתערבת בענייניהן הפרטיים של מדינות אחרות. הלבנונים יקבעו בעצמם את גורלם. מובן שלא נוכל להתיר מצב שבו הסורים והפלסטינים ישארו בלבנון. גם אין להעלות על הדעת שהמיעוט המוסלמי הקטן בלבנון יתפוס את השילטון, ושגורמים שמאלניים המקורבים לשמאל הבינלאומי יבחשו בקדירה ויהפכו את לבנון למדינת עימות. צה"ל לא ירשה זאת. אם ואליד ג'ונבלט חולם על מישרת שר־הפנים, מוטב שישכח מזה. סארקיס נראה לנו מועמד טוב לראשות־הממשלה, ובשיר ג'מאייל יהיה שר־ביטחון מעולה, שאנו בטוחים כי ימצא שפה משותפת עם הרמטכ"ל רב־סרן חדאד. כפי שאמרתי לך, לא עולה בדעתנו להתערב בעניינים הפנימיים של לבנון.

שאלה: האם הושגה הפסקת־אש עם המחבלים, מר שמיר?

יצחק שמיר: מעולם לא היתה לנו הפסקת־אש עם המחבלים, אין לנו, וגם לא תהיה!

שאלה: מר שמיר, האם תוכל לומר לנו מדוע פתחה ישראל במילחמה זאת?

יצחק שמיר: ישראל לא פתחה במילחמה! המחבלים פתחו בה, תוך הפרה מובהקת של הפסקת־האש! לא יתכן מבחינת ישראל מצב שבו אש"ף קובע מהו אופייה המדוייק של הפסקת־האש!

שאלה: איזו הפסקת־אש בדיוק הפר אש"ף, מר שמיר?

יצחק שמיר טוב, אה, הפסקת־האש שהיתה.

שאלה: עם מי, מר שמיר, עם מי?

יצחק שמיר: טוב, אה, איני בטוח שאני יכול להשיב לך על השאלה הזאת. אני יכול רק לומר שמעולם לא היתה הפסקת־אש בינננו ובין אש"ף, אין ולא תהיה!

סטודנטיות, זונות, נשים נשואות - כולן מתלוננות על אונס ★ מניעים כלכליים, הסכמה ונקמה - טוענים האנסים ★ רק ערביות אינן נאנסות

האנוסות

ב מדינת ישראל כל אחת יכולה להיות קרבן לאונס, חוץ מערביה," אומר פרופסור מנחם אמיר. לדבריו, יצר רגש העליונות הישראלי באופן פראדוקסאלי מסך הגנה לנשים ערביות. הן נחשבות בעיני הגבר הישראלי למלוכלכות ונחותות, ועל כן הוא אינו רואה בהן אובייקט מיני.

המיקרה היחיד שבו נאנסה נערה ערביה על־ידי חיילי צה"ל, נחקר על־ידי פרופסור אמיר, ולדבריו אמרו לו כמה חיילים בשאט נפש: „איך הם יכלו? הרי זו היתה ערביה מלוכלכת!" בקרב האוכלוסיה הערבית עצמה אין כמעט מיקרי־אונס. גבר ערבי יודע כי הוא שם נפשו בכפו אם יפגע בכבודה של נערה ערביה. אם הוא נאשם באונס, הקרבן היא בדרך־כלל תיירת או צעירה יהודיה.

אחת המשימות הקשות ביותר לעיתונאי היא לפגוש נאנסת. שיטת המישפט שלנו מגינה היטב על הנשים הנפגעות. הן נחקרות במישטרה על־ידי נשים ולא על־ידי גברים, כפי שהיה נהוג בעבר. „החוקרים היו נוהגים לשאול את המתלוננת אם היא נהנתה מהאונס," טוענות פעילות המרכז לסיוע לקרבנות אונס.

התנועה הפמיניסטית עשתה רבות לשינוי האווירה וסדרי־המישפט בעבירות־מין. היום מעידה הנאנסת בדלתיים סגורות. באולם אין איש מלבד הנאשם, השופטים ועורכי־הדין. שמה של האשה נאסר לפירסום, ולפעמים אפילו בעלה או בני־מישפחתה הקרובים אינם יודעים כי האשה, שעליה קראו בעיתון, היא קרובתם.

★ חוויות של אלימות

ב משך שנות עבודתי בבית־המישפט קראתי עשרות עדויות של נאנסות, ולא פגשתי אישית אפילו אחת מהן. מפעם לפעם היו פרקליטים חביבים או אנשי מישטרה ידידותיים מצביעים במיסדרון על אשה ואומרים בלחש: „זאת היא המתלוננת." אבל אחרי עדותה היא נעלמה ושוב לא ראיתיה.

כאשר התחלתי לכתוב את הסידרה, ביקשתי לפגוש נאנסת אחת לפחות, כדי לשמוע מפיה ממש על החוויה, לראות את הבעות פניה ולשמוע את נימת־קולה, כשהיא מדברת על המיקרה. אבל איש לא יכול היה לעזור לי. הפרקליטים המייצגים את המדינה שומרים בקפדנות על סודיות, ולסניגורים אין כמובן כל מגע עם המתלוננות המעידות נגד שולחיהם.

בדרך כלשהי הישגתי מיספר טלפון של אשה שנאנסה באופן אכזרי לפני שנים רבות. ביקשתי לשוחח איתה על העניין, אך היא סירבה בנימוס רב, ואמרה כי אינה רוצה לדבר על כך. היא גם ביקשה שלא אזכיר אפילו, כי שוחחתי איתה.

היו אלה פעילות המרכז לסיוע לקרבנות אונס שעזרו לי לבסוף, והפגישו אורתי עם איריס, שאת סיפורה הבאתי בפתיחת הסידרה. אולם תוך כדי שיחה אמרה לי אחת מהן: „מדוע שלא תנסי לשוחח עם החברות שלך? תתפלאי מה את יכולה לגלות."

עשיתי כעצתה. התברר לי כי אמנם חלק גדול מחברותי עברו חוויות של אלימות מינית. בין אם היה זה סוטה־מין שניסה לפתות אחת מהן לחצר אחורית, כאשר היתה ילדה בת 10, או גבר אלמוני שתקף אחרת בלילה ירושלמי אפל.

מעניין לקרוא בפסקי־דין את התרשמות השופטים מהמתלוננות. הם רואים את הילדות, הנערות והנשים, שומעים אותן ואף חוקרים אותן לפעמים, ומביעים את דעתם בפסקי־דין על אישיותן.

אחד המיקרים הבולטים היה מישפט האונס של שמואל אומני. בשנת 1978 פתח אומני פאב בצפון תל־אביב, והעסיק בו כמלצרית סטודנטית צעירה. אומני היה בן 44 והצעירה, רחל (שם בדוי, השם האמיתי נאסר לפירסום) קיבוצניקית כבת 22.

רחל עבדה כמלצרית רק בסופי־שבוע, מכיוון שלמדה באוניברסיטה העברית בירושלים. היא נהגה לישון אצל חברה והיתה חוזרת לירושלים מוקדם בכל יום ראשון בבוקר.

רחל השמנמונת, בעלת פני התינוק והחיוך הרחב, מצאה חן בעיני בעל־הבית. הוא היה מפלרטט איתה כל הזמן. אומני, שהיה אז בהליכי גירושין מאשתו, נהג לישון בפאב שלו. לילה אחד ביקשה רחל רשות להישאר ללון בפאב, מכיוון שהיה עליה לחזור לירושלים מוקדם מאוד למחרת.

באותו לילה, אחרי שכל הלקוחות עזבו, נעל אומני את המועדון, נישק את רחל ואמר לה שהוא רוצה „לדפוק אותה." היא ניסתה להתחמק ואמרה כי אינה רוצה בו. אך הוא מיזמז אותה, ולאט־לאט השכיב אותה על הריצפה. רחל אמרה לו שהיא אינה רוצה וכי זה אונס, אך הוא המשיך. בידו האחת הסיר את מכנסיה, ובידו השנייה החזיק ברגליה ופתח אותן בכוח.

אחרי המגע הביא אותה אומני לתחנת האוטובוס, והושיט לה חופן מלא כסף — כל פדיון הלילה. היא שלחה ידה לקחת את הכסף, אך הוא התחרט ומשך ידו בחזרה. רחל פנתה למישטרה והתלוננה על אונס.

על ריצפת הפאב

אנס השחקן (אומני, מאחור, מלטף כלב) את המלצרית. שניהם היו בעלי דעות מתירניות, אך השופט האמין למתלוננת. גישה חברתית חדשה שהשפיעה גם על רוח בית־המישפט.

★ „האבר הפרטי שלה"

ה גנתו של אומני במישפט היתה ההגנה הקלאסית: „שכבתי איתה, אבל היא הסכימה." כל כובד מישקלו של התיק היה תלוי בעדותה של רחל. „בתור עדה נראתה לנו המתלוננת זהב טהור," כתב השופט בנימין כהן בפסק־הדין, וניתח את אישיותה והתנהגותה: „אנחנו האמנו לכל מה שיצא מפיה... מפי העדה הזו לא היה צריך להוציא שום דבר בכוח. כל דבר, שיהיה בלתי־נעים ככל שיהיה בשבילה, יצא מפיה מייד כמובן מאליו.

„אנחנו מקווים שזה לא לגמרי גילוי של תמימות מצידנו, אם נאמר שהטיפוס הזה של אדם היה בשבילנו במידה מסויימת תגלית. היא בחורה של דור החופש המיני, ללא כחל וסרק. היא העידה כי המגע המיני על ריצפת המועדון נכפה עליה בכוח, מאחר שהיא באופן מפורש אמרה וחזרה לנאשם, כי הוא הולך לאנוס אותה אם ימשיך.

„גם את הושטת היד לקבל את חבילת הכסף, הסבירה, ואנו מקבלים, שאותה שעה רק מחשבה אחת העסיקה אותה, כיצד לגרום לו שיסבול משהו. שיימצא חסר. אז עדיין לא חשבה ללכת למישטרה. רצתה שלפחות יסבול מחסרון־כיס. מעשה תגובה משונה, אבל אנחנו מאמינים לה שרצתה כי יסבול משהו על ההשפלה שהשפיל אותה, כאשר שכב איתה נגד רצונה."

האם באמת התנגדה? כיצד אם כן לא נותרו על גופה סימני חבלה או קריעים בבגדיה? ומדוע לא צעקה? השיב השופט:

„אשה מן הדור הישן היתה, מסתמא, נלחמת הרבה יותר, וקשה היה או אולי בלתי־אפשרי בכלל להוריד את מכנסיה בלי קרע או סימנים על גופה. מתלוננת בת הדור הישן היתה ללא ספק צועקת לעזרה...

„אבל המתלוננת הזו לא כל־כך החשיבה את הצד המיני של העניין. לא על תומתה המינית נלחמה. אלא על החופש המיני שלה כאשה, לתת למי שהיא רוצה מתי שהיא רוצה. ההשפלה היא שדחפה אותה להתלונן לבסוף. גם אצלה אבר־המין נחשב לאבר הפרטי שלה, והיא לא הסכימה שהנאשם יעשה בנחלתה הפרטית כעולה על רוחו."

האם היתה אי הבנה בין הנאשם ל־המתלוננת? האם התנהגותה החופשית נתנה לו יסוד להניח כי היא מסכימה אך מתחנחנת? „מיקרים כאלה ידועים. ,כאשר אשה אומרת לא, למה היא מתכוונת?' זו שאלה אשר משך דורות העסיקה את הגברים. ועוד תמשיך להעסיקם," המשיך השופט. „על פי כללי המישחק, הגבר תמיד מנסה כדי לבחון את הפשר האמיתי. אם הוא בוחן בכנות ובתום־לב, נעמוד לימינו ונזכה אותו, אך די לקרוא את מה שאמר הנאשם כדי להיווכח שלא היתה פה כל טעות." אומני הורשע באונס ונידון לשנה מאסר בפועל. בית־המישפט העליון הפחית את העונש לתקופה שבה ישב הנאשם בפועל.

על הפחים

נאנסה סטודנטית שהלכה לביתה בצפון תל־אביב בחצות־ליל. היא משחזרת בתמונה את מקום האונס, שם היא נאנסה על־ידי רונן ששת.

במכונית

פאר אמריקאית נאנסה סטודנטית אחרת. בתמונה שצולמה על־ידי בלשים, נראית הצעירה עוצרת טרמפ. היא נאנסה על־ידי זרו קובו, מיליונר צעיר ויפה־תואר.

פסק־דין, זה העוסק בשני אנשים מודרנים החיים באורח־חיים מיני מתירני, מסמל את ההתקדמות שחלה בחברה הישראלית, וכתוצאה מזה במישפט הישראלי.

„בית־משפט מן הדור הישן, ותביעה מן הדור הישן היו אולי קמים במהלך המישפט ואומרים: ‚כבר עכשיו אפשר לזכות את הנאשם. שהרי היא ידעה כמה חיזר אחריה הנאשם, ובידעה כל אלה לקחה על עצמה להציע לו להישאר איתו לבדו, בתוך המועדון הסגור, בשעות הקטנות של הלילה... כמה מוזרה ובלתי־מהימנה היתה התנהגות כזו נראית בעיני שופטים מסורתיים... או טול למשל את הסיפור המשונה על הכסף... היא במו פיה סיפרה שהושיטה את ידה שלה לקחת את הכסף. שופט מסורתי, הרואה בעיניו את נשות זמננו לפי ההבנה ששררה בזמנו, היה אומר: כסף? הרי זו פשוט זונה׳!"

„מנוול שטוף־תאווה"

אולם גם על זונות מגן החוק. לא פעם נכתב בפסקי־דין כי גם להן יש זכות להחליט למי תעניקנה את חסדיהן. האונס זונה אינו זוכה בכל הקלה מיוחדת בשל מיקצועה. „זונות, הנמצאות בשפל המדרגה, נתונות לניצול והתעללות של גברים, והן ראויות להגנה ורחמים," כתב השופט כהן בפסק־דין אחר, שבו הורשע גבר בססיה מדרך הטבע בכך שביצע מעשה־סדום בזונה העובדת ב„בית־ידלין". על הגבר אמר השופט כי היה „מנוול שטוף תאוות־בשרים," ודן אותו לחמישה חודשי מאסר.

מיקרה גבול היה המקרה של „הנאנסת בתשלום", שבא גם הוא לפני השופט כהן. היה זה מיקרה יוצא־דופן. המתלוננת היתה חשפנית במועדוני־לילה ותיירות בישראל. היא התגוררה כאן עם בעלה התמהוני ושלושת ילדיה. בגלל מצוקה כלכלית, נאלצה מפעם לפעם לעסוק בזנות. בעלה לא ידע על כך, והיא עצמה סבלה מאוד מעיסוקה זה. ביוני 1978 התלוננה במישטרה כי גבר, שאת מספר מכוניתו רשמה על כף־ידה, אנס אותה ברציף הרברט סמואל.

כאשר אותר הגבר, דויד אוריאל, סיפר למישטרה כי הוא מכיר את המתלוננת,

במיטת הכלולות

נאנסה בת־שבע כהן על־ידי בעלה משה. השניים היו בהליכי גירושין והאשה לא הסכימה למגע מיני עם בעלה. הוא השתמש בכוח והיא הזעיקה את המישטרה. בפסק־דין עקרוני במדינה הוחלט כי אף לבעל אסור לאנוס את אשתו החוקית. היה זה השופט חיים כהן, שהכניס את העבירה החדשנית לספר החוקים.

וכי כבר שכב איתה בעבר תמורת תשלום. גם הפעם היתה זו עיסקה כספית בהסכמה. אלא שהאשה התכוונה לעזוב מייד לאחר מעשה, והוא ביקש ממנה להישאר. היא נכנסה להיסטריה, השתוללה, וכך נגרמו החבלות בגופה.

בעדותה השניה במישטרה הודתה האשה, כי אמנם באה כבר במגע עם אוריאל תמורת כסף, אלא שבפעם זו לא התכוונה כלל למגע גופני. היא נכנסה למכוניתו כדי שיתן לה טרמפ לביתה. אך הוא הציע לה כסף, וכאשר סירבה, התנפל עליה ואנס אותה.

גירסתה, שהגיעה למישטרה טיפין־טיפין, והעובדה כי היא עצמה הודתה בכך שעסקה בזנות מפעם לפעם, עמדו נגדה. בכל זאת קיבל השופט כהן את סיפורה והאמין לה. הוא ערך ניתוח מעמיק בנפשה, וניסה להבין את התנהגותה ומניעיה.

הוא האמין לה כי הסתירה את עיסוקה בזנות מהמישטרה, מכיוון שחששה כי אם יידעו על כך לא יתייחסו אליה ברצינות. „ידעתי שלא תתייחסו אלי ברצינות אם תחשבו שאני זונה. אני לא זונה!" אמרה האשה בעדותה. היא הסבירה את מניעיה לתלונה ואמרה: „אני רוצה שהוא ייענש על המעשה שעשה, כדי שלא יעשה זאת לנשים צעירות ממני, היכולות להיפגע יותר."

„המתלוננת גדלה במישפחה, שבה העיסוק בזנות על־ידי אחת מבנותיה היא השפלה שלא תתואר. לפי הערכתי עצמי, גם אצל המתלוננת גופה מופנמת תחושה זו, חרף חיי־הנוודות שלה עם בעל יוצא־דופן.

„עם האמונה בשחרור־האשה ובנישואין — שאינם בלתי מתחשבים עם חופש־מיני — היא עדיין מצליחה לחיות בשלום, בלבד שלא תממש אותם בפועל... לא כן עם בוצע בה אונס, והרשיע את אוריאל.

„מתלוננת זו היתה אשה נאה למדי, באמצע שנות ה־30 לחייה, נוצריה, שהיתה נשואה לגבר ענק, אשר ניהל כת דתית מוזרה ולא עבד. כאשר לא השיגה עבודה במיקצועה כרקדנית וחשפנית, היו ילדיה רעבים ללחם. זאת לא יכלה לשאת ויצאה למכור את גופה.

„היא היתה נוהגת לצאת למלונות יוקרה וכאשר ראתה קורבן מתאים, נהגה להתחזות לאשה הגונה הנמשכת אליו משיכה מינית חזקה. הגברים היו רואים זאת כמחמאה לגבריותם, ונופלים ברישתה. רק כאשר היתה בחדרם, הסבירה להם ברמזים את מצבה הכלכלי הקשה, וחיכתה לתשלום יפה.

אנס בפח־הזבל

בית־המישפט העליון לא קיבל את הניתוח הנפשי והמישפטי של השופט

בחצר אחורית

במיגרש־חנייה עזוב, נאבקה חשפנית שהיתה גם זונה לפעמים, עם גבר שרצה בחסדיה. היא לא הסכימה. בתמונה חבלות בגבה ומיספר המכונית כפי שרשמה אותו על כף ידה בעת המעשה.

הזנות, המוקצה מחמת מיאוס, שאת עיסוקה בה, בכורח מצוקת־העיתים, היא מנסה להסתיר גם מעיני עצמה.

„אני סבור שלחיפושיה אחרי גברים נהגה לשוות דמות של חיפושי אשה שוחרת אהבה והסתירה את עיסוקה בזנות גם מעיני עצמה."

„כאשר במהלך הנסיעה התברר לגבר שהיא אינה מוכנה לקיים יחסים, והוא דחף לתוך ידיה כסף, התקוממה, וזה היה הגורם המרתיע הסופי. הכסף סימל עבורה את שפל המדרגה אליו התגלגלה, וגרם לה לנסות לברוח מהמכונית ולהיאבק עד הסוף."

בית־המישפט המחוזי האמין לאשה כי כהן. הוא הפך את הקערה על פיה זיכה את אוריאל מחמת הספק וביטל את הרשעתו באונס.

מניעים כלכליים גורמים לפעמים לנשים לטפול אשמות שווא על גברים, שכאילו אנסו אותן. מיקרה כזה קרה למשה ברדה, שהורשע בבית־המישפט המחוזי באינוסה של דיילת־יופי, שאותה הכיר זמן קצר לפני המיקרה.

ברדה נהג לענוד טבעת מרשימה על הזרת. האשה נעצה בה מבט רעב ואמרה לו: „איזו טבעת משגעת! האם היא יקרה? אלה יהלומים אמיתיים?" ברדה קנה את הטבעת מידיד תמורת 300 לירות, וידע

(המשך בעמוד 70)

מלכודת הראדאר

בזכות פסק־הדין החדש אולי ניצלת ממנה.

בדוק אם אינך נכלל באחת האפשרויות לזיכוי

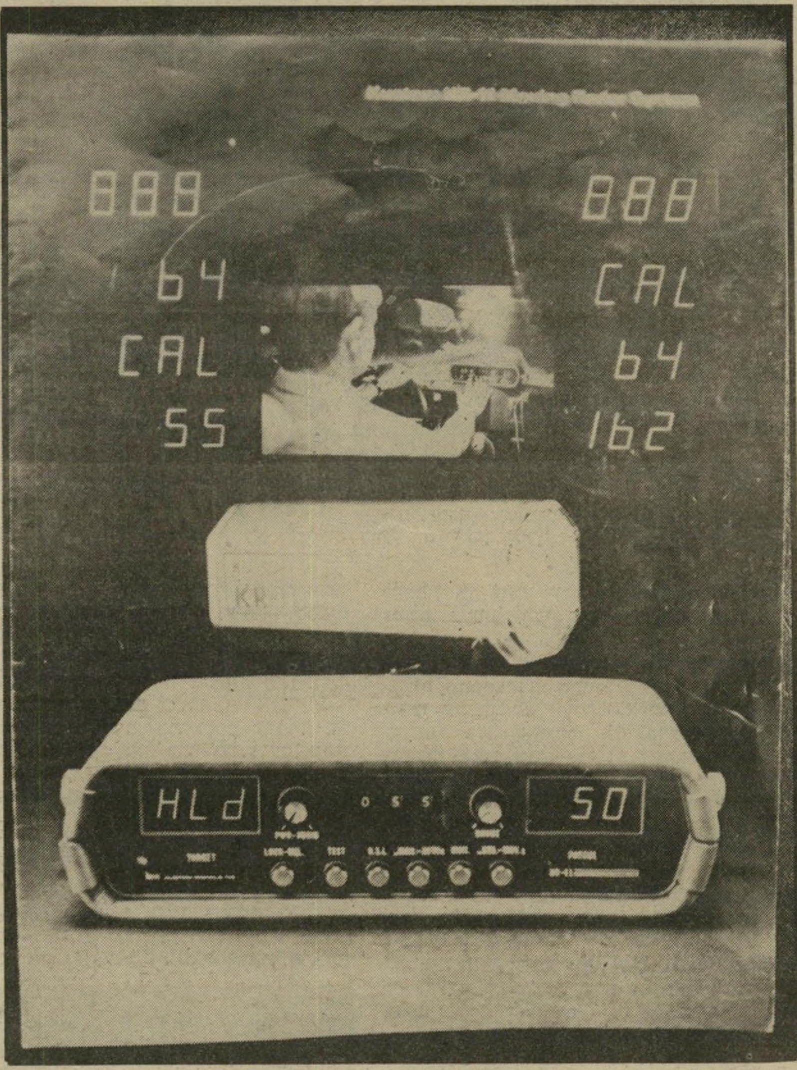

נלכדת על־ידי מכונית פירמונט משטרתית, שבה ראדאר מסוג KR11 ? הוגש נגדך דו"ח על נהיגה במהירות מופרזת ? מתנהל נגדך מישפט על כך ? אל יאוש. ישראל קז, יבואן וולוו בישראל, השקיע מיליון וחצי לירות כדי לקעקע את אמינותו של מכשיר זה. גם אתה יכול ליהנות מהפירות.

אם מישפטך טרם הסתיים, בקש מסני־גורך שיבדוק את פסק־הדין של השופט משה רנד, בבית־מישפט־השלום בירושלים (תיק מס' 0/621722/9). עליו להגן עליך לפי ההלכות החדשות אשר נפסקו בו.

אם מישפטך הסתיים כבר בהרשעה, ו־עדיין לא פג מועד העירעור, הגש עירעור, והסתמך על מימצאי פסק־הדין החדש. אם עבר מועד העירעור, הגש בקשה ל־בית־המישפט להאריך את המועד לעיר־עור, כדי שתוכל להגיש אותו, ולהסתמך על ההלכות החדשות.

אם כלו כל הקיצין, תוכל לפנות ל־יועץ־המישפטי ולבקש מישפט חוזר ב־עניינך בטענה שהתגלו עובדות חדשות שלא היו ידועות בעת מתן פסק־הדין שלך.

אם נתפסת בנעילה אוטומטית של המכשיר - יש לך סיכוי כמעט בטוח להיחלץ מהדו"ח!

כיול המכשיר

ראשית יש לבדוק את יומן המישטרה המנוהל בקשר למכשיר שתפס אותך. אם יתברר לפי יומן זה שביום תפיסתך לא כויל המכשיר באמצעות קולנים בראשית המישמרת ובסופה, טובים סיכוייך לצאת זכאי.

אותו כיוון

למרות שבתשדיר־השירות בטלוויזיה נר־אית מכונית הפירמונט כשהיא קולטת מכונית הנוסעת לפניה, הרי שלפי פסק־הדין החדש, אין באפשרות מכשיר ה־ראדאר KR 11 לעשות זאת. אם נתפסת על־ידי מכונית מישטרה שנסעה בכיוון נסיעתך, תזוכה כמעט באופן אוטומאטי.

שופט־השלום הביע את תרעומתו על המישטרה במילים חריפות: „דוגמה קיצו־נית להדרכה לקויה היא שהמפעילים תודרכו שגם כאשר המכשיר פועל באופן נייד, ניתן לקלוט בו מכוניות הנוסעות לפני מכונית המישטרה באותו כיוון. בעוד שזהו מושכל ראשון, שאין המכשיר — בצורה ניידת — מסוגל לקלוט בדרך זו. איני יודע כמה הרשעות חינם נפלו בדרך הפעלה נלוזה זו!"

מכונית־מישטרה ובה ראדאר נייד יכו־לה לקלוט אך ורק מכוניות הבאות מולה.

נעילה אוטומטית

ב־1980 נהגה המישטרה להשתמש בנעי־לה ידנית ואוטומטית כאחת. אולם בנעי־לה אוטומטית יכולות להיגרם קריאות ראדאר שגויות רבות, ללא אפשרות ביקו־רת. באמצע 1981 הוציאה המישטרה הנח־יות לבל ייעשה שימוש בנעילה אוטומטית. אך בכל מיקרה יש לבדוק בדו"ח שנעשה על־ידי מפעיל־הראדאר, באיזו נעילה השת־מש.

במיקרה של נעילה אוטומטית, יש אפש־רות גדולה לטעויות, ולכן סיכוי רב לזיכוי מישפטי.

נעילה אוטומטית נעשית על־ידי כך ש־המפעיל קובע סף מסויים של מהירות. כאשר מכונית עוברת מהירות זו ונקלטת על־ידי המכשיר, הוא ננעל בצורה אוטומ־טית ומתחיל לזמזם. רק אז מגלה המפעיל באיזו מכונית מדובר. מכיוון שקליטה זו נעשית „על עיוור", אין המפעיל יכול לבדוק בזמן הפעולה אם מדאוץ במכוניתו תואם את המהירות המופיעה במכשיר ה־ראדאר.

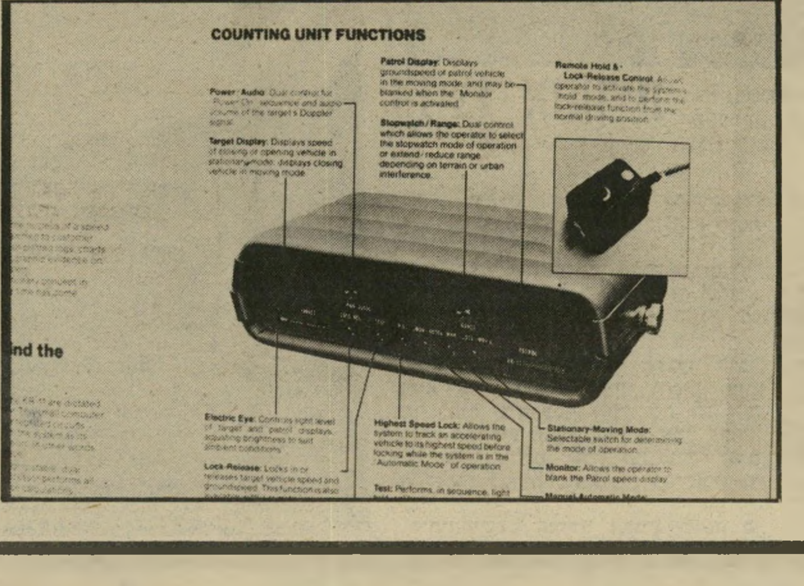

צלליח

במכשיר KR 11 נמדדת מהירות מכו־נית־המישטרה על־ידי קרן החוזרת מ־הקרקע. מהירות המטרה מחושבת בהשוואה למהירות זו. לכן אם יש שגיאה בקריאת מהירות מכונית־המישטרה, והיא נקראת כאיטית יותר מכפי שהיא במציאות, יהיה ההפרש שייווצר לרעת מכונית־המישטרה.

אם בזמן קליטת מכוניתך על־ידי ה־ראדאר נסעה לפניו משאית גדולה ואי־טית, יתכן שצלליתה האיטית היא שנקל־טה במכשיר, וגרמה לקריאה שגויה של מהירותך.

מפעיל מומחה יודע להימנע משגיאה כזו על־ידי הצצה בעת ובעונה אחת במדאוץ המכונית ובמהירות הנרשמת על מסך ה־ראדאר. אולם במכוניות הפירמונט ה־מישטרתיות נרשמת המהירות במדאוץ במיילים, בעוד שבראדאר היא נרשמת ב־קילומטרים. לכן גם למפעיל מומחה אין אפשרות של השוואה מיידית.

אם היו בדרך משאית גדולה ואיטית, קווי מתח גבוה, גשרים עיליים או אם ירד גשם - יש לך סיכוי טוב להיחלץ גם כן!

שגיאת קוסינוס

תיתכן קריאה שגויה בראדאר כאשר בצד הדרך נמצאים עצמים סטאטיים גדו־לים כגון שלטים, גשרים, מעברים עיליים, עצים ועוד. עצמים אלה יכולים לגרום ל־רישום של מהירות מופחתת במכונית־המישטרה, דבר הגורם שוב להפרש לרעת מכונית־המטרה.

מפעיל מומחה יכול לבדוק גם במיקרה כזה את מדאוץ המכונית כדי לקבוע אם לא היתה שגיאה. אך בנעילה אוטומטית, או במדאוץ של מיילים, אין אפשרות ביקו־רת כזו.

קווי מתח גבוה ושנאים

יתכן שגם לשני גורמים אלה יש השפעה על אמינות קריאת הראדאר. המישטרה נתנה לסיירים הנחייה לא לקלוט מכוניות ליד מקומות כאלה.

אם נתפסה מכוניתך ליד טרנספורמאטור או קווי מתח גבוה, יתכן שהיתה קריאה שגויה. יש לברר אם בידי המפעיל היתה מפה של מקומות כאלה, האמורה להיות מחולקת על־ידי המישטרה.

גשם

אם נתפסת ביום גשום, טובים סיכוייך לצאת זכאי. הגשם מפריע לקליטה אמינה במכשיר זה.

מכשירי קשר ורדיו של המישטרה

לפי מכון התקנים האמריקאי, אין להפ־עיל במכונית מכשירי־קשר או רדיו

שלוש הגנות

אם נסעה לפני מכונית הראדאר משאית איטית, יתכן שהיא הטילה את צלליתה על מסך הראדאר. אם היה בדרך גשר עילי הוא יכול לשבש את המהירות. אם נתקלה קרן־הראדאר בעקומת גדר־ביטחון, יתכן שהמכונית שנתפסה בראדאר היתה בכלל מכונית אחרת. גם מחזירורים, שיירות, מכשירי־רדיו, חימום ומיזוג־אוויר יכלו לשבש את מיקרא לוח הראדאר. כל הנאמר מתייחס לראדאר נייח, אולם כיול הפעלה ותחזוקה חלים על כל סוגי הראדארים.

מישטרתי כאשר מפעילים את הראדאר במכונית. אם שוחח המפעיל במכשיר־הרדיו או הקשר שלו בזמן שנקלטת, טו־בים סיכוייך לצאת זכאי.

הפרעות מכאניות פנימיות

אם נתפסת ביום קיץ חם או ביום חורף קר, יש לך סיכוי. שכן הפעלה של מער־כת החימום או המיזוג עלולות לגרום לקריאות שגויות.

לפי הנחיות היצרן יש לחבר את מכשיר הראדאר ישירות למצבר המכונית באמצ־עות כבל מסובך, המונע שיבושים כאלה. לדיברי המישטרה, הוחל בהפעלת שיטה זו במחצית השנייה של שנת 1981. אך בית־המישפט לא השתכנע כי במכוניות פירמונט החדשות אין אפשרות של שגיאה כזו.

מטרות ראדאריות

יוצאות דופן

כאשר יש בשטח עצמים המהורים מטרה ראדארית טובה במיוחד, כמו משאיות גדולות הנוסעות באיטיות או עומדות, שלטי מתכת, תיבות־דואר גדולות או מחזירורים, תוחזר מהירות מכונית־המישט־רה עצמה למכשיר הראדאר, כאשר היא מוכפלת או משולשת, ותיקרא כמהירות מכונית־המטרה.

כלומר, אם מכונית המישטרה נוסעת במהירות של 60 קמ"ש, והיא מוחזרת על־ידי עצם כזה, יופיע רישום המכונית הנקלטת במהירות של 120 קמ"ש או אפילו 180 קמ"ש.

במיקרה של עקומת גדר־ביטחון, עלו־לה קרן הראדאר לפגוע בגדר, לסטות ממנה, ולפגוע במכונית שהיא עדיין מצי־דה השני של עקומת הגדר. המהירות ש־תירשם תהיה מהירותה של מכונית בלתי נראית זו.

שיירה

כאשר נוסעת יותר ממכונית אחת בטווח קרן הראדאר, אין כל ביטחון איזו מכונית נקלטת על ידה. לכן ממליץ מכון־התקנים האמריקאי לא לקלוט כאשר עוברת שיי־רה, אלא להמשיך לעקוב ולחכות עד ש־המטרה תהיה בודדה בשטח.

ראדאר נייח

פסק־הדין אינו מתייחס אומנם לראדאר נייח, אולם השופט פוסק כי חלק מקביעו־תיו באשר לשגיאות אפשריות חל גם על הראדאר הנייח, וגם על זה המופעל ב־אמצעות מצלמה.

כל הנאמר על כיול, הפעלה ותחזוקה חל על כל סוגי הראדארים. אך עד שיתעורר משוגע לדבר, ויוציא כמה מיליוני לירות על בדיקת הראדאר הנייח, אין עדיין פסק־דין מוסמך לגביו.

המיקרה הנדון

ישראל קז, יבואן מכוניות, נסע במכוניתו מירושלים לתל־אביב ביום ה־17 באוגוסט 1981, בשעות הערב. סמוך לאבן הקילומטר ה־37 מכיוון תל־אביב, ליד עקומה מתה בכביש, נעצר על־ידי מכונית פירמונט של המישטרה, והרס"ר שנהג בה אמר לו כי מהירות נסיעתו היתה 105 קמ"ש.

קז העיר כי „הפעם קצת מיהרתי," אך במישפט טען כי התכוון לכך שנסע במהירות קבועה של 90 קמ"ש.

בשעה שעצרה אותו המישטרה, שוחח קז באלחוט ממכו־ניתו, ובין היתר טען כי גם מכשיר האלחוט שלו עלול לגרום לשגיאות בראדאר.

הסניגור, עורך־הדין עמיקם לויתן, הזמין לבית־המישפט מומ־חה, יורם אבן, שהסביר באילו מיקרים עלול הראדאר לשגות. הוא מנה אותם אחד לאחד, והצביע כי במיקרה של קז אירעו כמעט כל השגיאות האפשריות.

ראשית, הראדאר הופעל בנעילה אוטומטית. שנית, לא נעשה כיול הראדאר באמצעות קולנים לפני ואחרי המישמרת. בעקומה שבה נעצר על־ידי המישטרה היתה גדר־ביטחון, ועליה מחזי־רורים. גדר זו עלולה לגרום לשגיאת קוסינוס וגם להסטת קרן הראדאר לעבר מכונית אחרת הנמצאת עדיין מעבר לעקומה.

מחמת כל אלה זוכה קז, והשופט, משה רנד, נתן בפסק־דינו הנחיות למישטרה כיצד לנהוג בעתיד.

אילו הודה קז באשמה, הוא היה צפוי לקנס כספי של כ־2000 שקל בלבד. על המישפט הוא הוציא מיליון וחצי לירות, אך שמח כל־כך על הזיכוי ועל פסק־הדין העקרוני, עד שתרם עוד מיליון לירות לפרוייקט בטכניון העוסק במניעת תאונות דרכים.

מכתבים

הטהורים והטמאים

על מוסר חלחימה וטוהר הנשק.

אני אכן מאמין כי רבים מחיילי צה״ל, שהשתתפו בפלישה ללבנון, נהגו בניקיון כפיים ביחסם לאוכלוסייה האזרחית. אך צמרמורת חולפת בגופי כאשר אני שומע שאנשים כמו אריק שרון או רפול

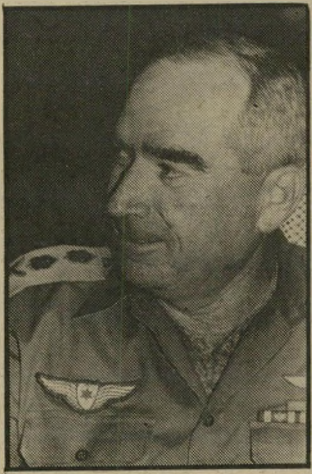

רמטכ״ל איתן
הצדיק הידוע

מדברים על מושגים אלה. אריק, הצדיק הידוע מן המעשים החריגים בעזה, ורפול, הצדיק הידוע בפרשת פינטו, פרשת לדרמן ופרשת שדה. איני מאמין למילה אחת מדבריהם. אם נהגו חיילי צה״ל בניקיון־כפיים, זה היה למרות העובדה שאנשים כאלה עמדו בראשם.

רן קוצר, תל־אביב

● ● ●

טנק נגד פליט

על יחסי הכוחות במילחמת הלבנון.

אכן, שוב היתה זאת מילחמת דויד הישראלי הקטן, האמיץ ודל האמצעים, נגד גוליית הפלסטיני המאיים והרשע, המצוייד בנשק כבד וחדיש! בטנקי מרכבה דקי שיריון ועלובים, לחם צה״ל נגד המיקלעים האימתניים של המחבלים, ובזלדות השבירות הוא ניסה להתמודד — וגם הצליח — נגד הסלמות והפסטמות ממחנות הפליטים! כל הכבוד לצה״ל הקטן והגיבור!

דודו קליינמן, תל־אביב

● ● ●

איפה הקו האדום?

אצבע מאשימה ושואלת כלפי אנשי המצפון.

אתם הגברים, אנשי השמאל, אנשי המצפון, אנשי שלום־עכשיו. למה הלכתם למילחמה הזאת?

אתם, שמזה חודשים ידעתם שמילחמה זאת תיפרוץ.

אתם, שידעתם שמילחמה זו היא פרי תיכנון מדוקדק של ראשי המימשל הנוכחי בישראל, מימשל שתפיסתו מעוותת לדעתכם.

אתם, שיודעים שמילחמה זאת, אשר נקראת „שלום הגליל” כדי לטוח את עינינו, אינה אלא מילחמת־שמד. מילחמת־שמד נגד אש״ף ומנהיגותו המתונה יחסית. אתם, המאמינים בדרך של שלום לפיתרון הסיכסוך הישראלי־פלסטיני — למה יצאתם למילחמה אומללה זאת?

האין המילחמה הזאת אותו „קו אדום” שתמיד דיברתם עליו?

אתם הגברים, למה לא קמתם ולמה לא הקמתם תנועה נגד המילחמה הזאת, כשם שקמו אלפי אמריקאים, גברים־חיילים שהתנגדו למילחמה בוויט־נאם?

לעזאזל, למה הלכתם כמו ילדים טובים כשקראו לכם?

והיה אם תחזרו הביתה בשלום, מגשים יקרים של כסף, תצטרכו לענות!

איילת אלמוג, טבעון

הסלמות והפסטמות
דויד נגד גוליית

● ● ●

בטחון וגאולה

פיתרון מושלם לבעיות הביטחון.

החברה גאולה, דעתה נחרצת / להחזיק בשיטחי הלבנון היא מבקשת / כן, כך לפי דעתה / נבטיח את ביטחון המדינה / אך אני עבדכם הנאמן / מציע להלן פיתרון / שיבטיח לח״כית ושות׳ / מירב הנאה וסיפוק / ביטחון מלא ומושלם — / לכבוש את כל העולם! לח״כית ושות׳ / מירב

(המשך בעמוד 50)

אחד משלהם ואחד משלנו במועד נחיתה מתוכנן.

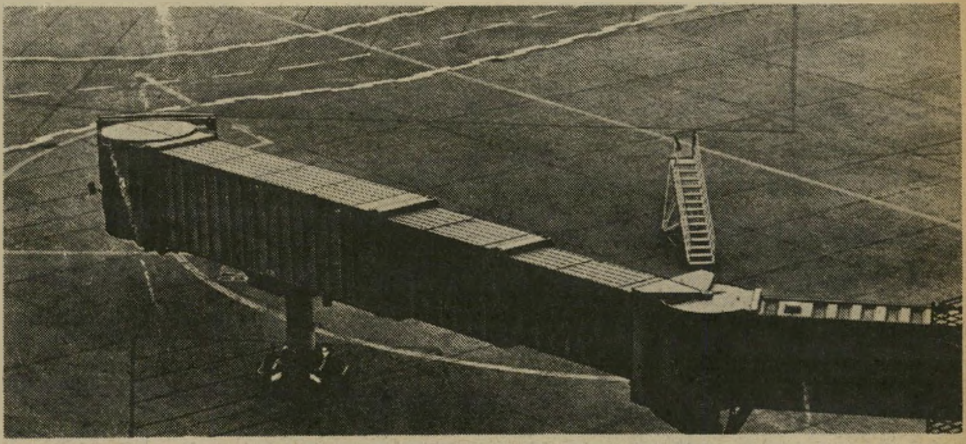

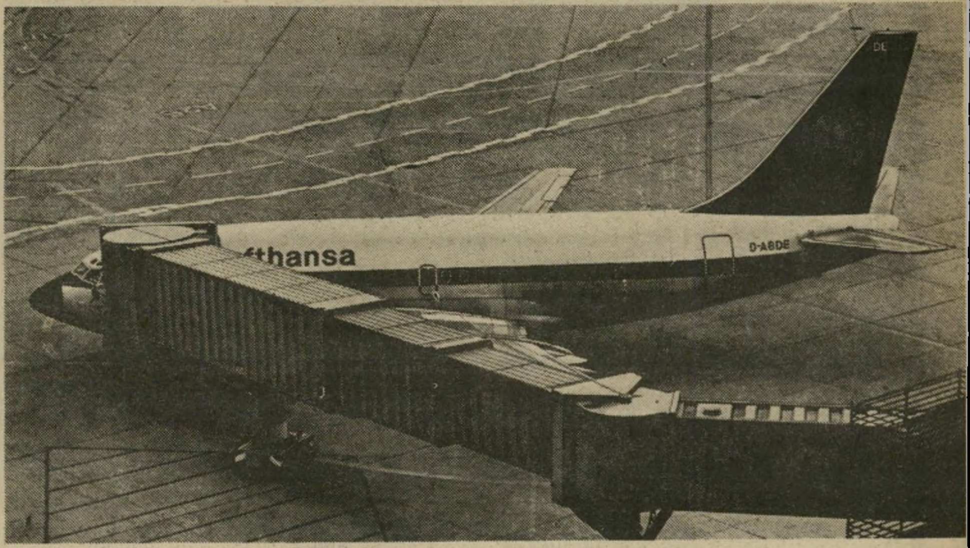

הדייקנות עשתה את לופטהנזה למספר 1 אצל איש העסקים והתייר כאחד.
כמה ממתחרינו מנסים למכור לך הרבה הבטחות חדשות – מחלקות חדשות, שירות משופר, יותר דיוק ועוד.
לופטהנזה מעדיפה עובדות קבועות לעומת הבטחות מפתות.
אנו ממשיכים לתת לך לבחור בין המחלקה הראשונה למחלקת התיירים שלנו.
ללופטהנזה 10 טיסות ישירות בשבוע לגרמניה ואנו מקשרים אותך לכל מרכזי העסקים והנופש הגדולים בעולם.

Lufthansa

נפתחה תחנת וידיאו

מבחר עשיר של סרטים עם תרגום בשתי השיטות
BETA ו־VHS
לרגל הפתיחה — **תקליט לכל מנוי,**
* שירות לבית הלקוח.
וידיאו גידי
(גידי תקליטים)
ביאליק 45 רמת־גן, טל. 03-720319

ט.וו.א - אל ארצות הברית ובתוכה

ט.וו.א מגלה לך הרבה אמריקה!

בוסטון $849
הלוך וחזור

לוס אנג'לס $1099
הלוך וחזור

ניו יורק $849
הלוך וחזור

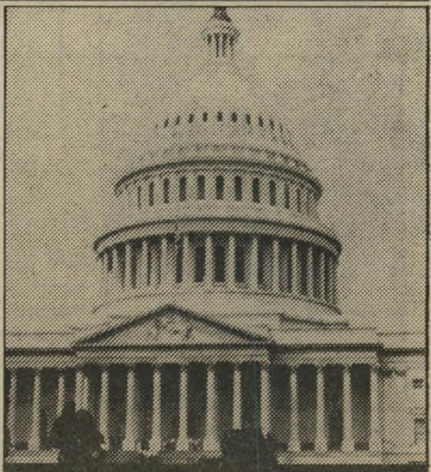

רשינגטון $931
הלוך וחזור

מיאמי $987
הלוך וחזור

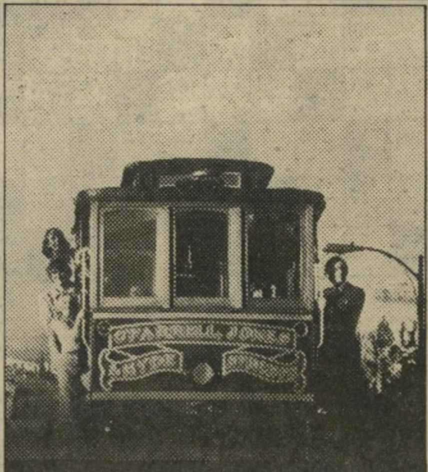

סן פרנציסקו $1099
הלוך וחזור

שיקגו $974
הלוך וחזור

לאס וגאס $1109
הלוך וחזור

סט. לואיס $1069
הלוך וחזור

כרטיס VUSA
$399

כשאתה חושב על נסיעה לאמריקה חשוב על ט.וו.א.
ט.וו.א לא רק לוקחת אותך אל אמריקה.

ט.וו.א מטיסה אותך בכל אמריקה ואף אחד לא יעשה זאת במחיר נמוך יותר.

ט.וו.א מציעה לך טיסות יומיות מתל־אביב לניו יורק שבה יש לנו מרכז טיסה משלנו בנמל התעופה קנדי.
בטרמינל בינלאומי זה אתה מסיים את הליכי המכס, בדיקת הדרכונים והטיפול במטען — במהירות ובקלות. סמוך אליו נמצא הטרמינל של ט.וו.א לטיסות־פנים ברחבי אמריקה.
ט.וו.א טסה ליותר מ־50 ערים בארצות הברית. תוכל לבקר בכמה ערים שתרצה עם כרטיס VUSA של ט.וו.א.

רק ט.וו.א מציע לך מבחר של שלוש ארוחות במחלקת תיירים, והדבר אופייני לשירות שט.וו.א מעניקה לך בזמן הטיסה - חביב, מלא תשומת לב ומסביר פנים.

ראה אמריקה על רמה — על הרמה של ט.וו.א, פנה אל סוכן הנסיעות שלך.

TWA

יהיה לך טוב אתנו

תשבץ העולם הזה 2338

מאת אביגיל ינאי

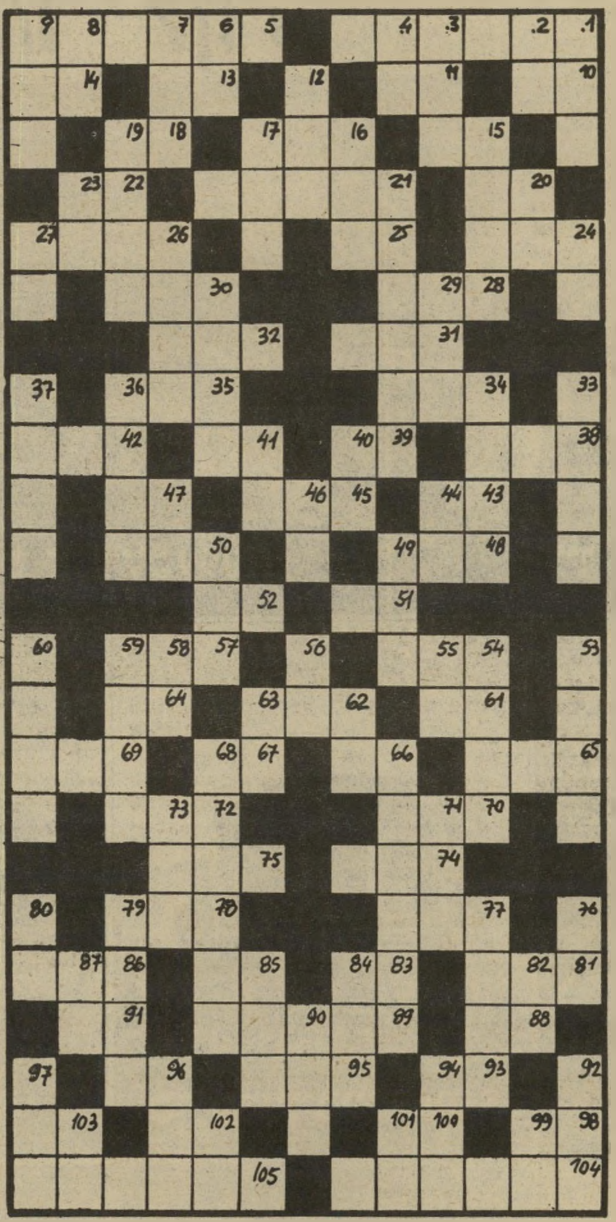

מאוזן:
1) רצים אחריו ואחרי הגביע בימים אלה; 5) מהיר חימה (4, 2); 10) כלי ענויים; 11) ידית; 13) נכרי שהצטרף; 14) מסימני הקיץ (כ"ח); 15) מאלילי מצרים; 16) חשק, כר־כר באהבה; 18) צדף; 20) תחילית שמשמעותה שנוי, הרחקה; 21) אלילים; 22) סיום; 24) תרביך; 25) בסולם התוים; 26) מחוסן, יציב; 28) בכה; 30) שבט, בית־אב; 31) חבור עיוני קצר; 32) תקלה; 34) קבוצת מטוסים היוצאים לפעולה; 35) מנהיג צ'כי בימי מסריק; 38) הסעיר, זעזע; 39) תבלין מזרחי; 41) כתב פירוד; 42) סומא; 43) תווך, אמצע; 45) עשב יבש, מזון לבהמות; 47) מערכת; 48) אבזר לבוש ערבי; 50) מסוגי האתים לעבודת האדמה; 51) מועד; 52) הלואי; 54) שם פיוטי לשרצים ורמשים (תהלים נ' י"א); 57) טבח, הרג־רב; 61) סמנים מוסכמים למסירת ידיעות כ"ח); 62) רוח החיים, נשמה; 64) ערימה; 65) מס על מצרכים שונים; 66) תרופה; 67) נוזל בורידים ובעורקים; 69) סולקה הפסולת מתוכו; 70) דרגא צבאית; 72) אי באיי הודו המזרחית; 47) יין שרף; 75) ארץ מקראית; 77) דומן; 78) ביקע, פילח; 81) גשם; 83) בהמת משא; 85) לבוש אבלים; 86) ניצוץ; 88) עוף לילה טורף; 89) סוג טנק; 91) אלהים; 93) בן־אדם; 95) חוטי היסוד באריגה; 96) מספר עיקרי הרמב"ם; 89) אילן; 100) אחת משתי שנות גזירות חמלניצקי; 102) תנור חמום; 103) מסמן עגול; 104) חרב חדה היתה תלויה בשיער סוס מעל לראשו; 105) חוסר הגיון.

מאונך:
1) השתוקקות; 2) שד; 3) תשתית; 4) בור לדריכת ענבים; 6) קוסם; 7) פרח נוי; 8) לשד עצמות; 9) מין לטאה; 12) לא מתוך כוונה תחילה; 15) הססני, רפה; 16) החוליה התחתונה בעמוד השדרה; 17) חוסר מזל; 19) קבוצה של תאים בגוף; 20) בעל חיים מימי; 21) עיטורי ציורים בסגנון ערבי; 23) שם כולל לעופות החיים בין חרבות; 24) תאר כבוד לאמוראי בבל; 26) שד של בהמה; 27) תבלול בעין; 29) רמה שמוליה היו מקריבים קרבן במזבח; 30) כלי בספורט הטניס; 33) יוצא דופן; 34) גמגם; 36) דהרה; 37) חלק של הטנק; 40) כח הרעננות בצמח; 41) התקרבו; 44) תואר אצילות מזרחי; 46) עצם; 47) כועס; 49) שפת עם נכר; 50) בננה; 53) מזיק, משחית; 54) ניצב מורם כלפי מעלה; 55) איבר בגוף; 56) אמן בישול; 58) פת; 59) מכה חזקה; 60) מעורר התרגשות; 62) ישן; 63) אשמדאי; 66) סוג ספינות ברשות חיל־הים; 68 אי ספרדי; 71) תעלה למי שפכים; 73) הצנור שמאחורי קנה הגרגרת; 76) בהיר; 77) יסוד נפוץ במחצבים ובגוף החי; 79) ענף; 80) מרחף; 82) הרם!; 84) לוח עץ; 85) שלילת חירותו של אדם; 87 צעיר בעדר; 90) יחידה צבאית קטנה; 92) כשל; 94) לא השמיע קול; 96) שייכות; 97) צרור; 99 מענה את נפשו; 101) חומה נמוכה; 102) אחד מחדשי הקיץ; 103) זריז, מלא תנועה.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור
קורסים: ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, סיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* גננות כלות *
· מחירים עממיים · שרות מעולה ·
תל־אביב יורפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת־גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"
העסק הנבחר 1982

מכתבים

(המשך מעמוד 48)
הנאה וסיפוק / ביטחון מלא ומושלם — / לכבוש את כל העולם!
דניאל צליק, גבעתיים

● ● ●

ארידור מפא״יניק

שר־האוצר גילה את אופיו האמיתי.

הצעדים האחרונים של שר־האוצר, יורם ארידור, מגלים את ציבעו האמיתי.

לפני הבחירות אפשר היה לחשוב שמשהו זז, ושארידור מנהל

שר־אוצר ארידור
מפא״יניק

מדיניות כלכלית פופליסטית, שבכל מיקרה היתה טובה ויעילה יותר מהמדיניות של קודמיו. אין פלא שמפא״י ההיסטורית תקפה מדיניות זאת בחמת־זעם. אך עתה חזר ארידור לתלם. הוא שוב מנהל מדיניות שכולה לטובת החזקים ונגד החלשים. הוא מקצץ בשכר ומוסיף לרווחים, ומטיל מיסים רגרסיביים. אין פלא שמפא״י ההיסטורית שוב אינה תוקפת אותו. ארידור הוא מפא״יניק!
גדי אללוף, חיפה

● ● ●

זלדה, לא מרכבה

קורא מעיר על טעות בכיתוב לתמונה, שנפלה בכתבה על מילחמת הלבנון („העולם הזה" 2336).

ציינתם בהסבר לתמונה כי „טנק המרכבה עומד לפנות לצור כשהילדים הלבנוניים... מתבוננים בו ביראה." הסתכלתי בתמונה וראיתי כי הטנק אינו אלא נגמ"ש „זלדה", ומתוך חמשת הילדים שבתמונה שניים משוחחים וגבם למצלמה, עוד שניים מתבוננים במדברים, אחד מביט בצלם, וכולם אדישים.
עמית קרני, ערד

● הקורא צודק — בתמונה הופיע נגמ"ש ולא טנק. באשר לבעות פניהם של הילדים הוא טועה.

● ● ●

האור האמיתי

על הסיבה לצרותיו של העם היהודי.

הסיבה לבעיותיו ולצרותיו של העם היהודי היא שהוא מחשיב את עצמו נעלה על שאר העמים, בעל ערכים עדיפים ונצחיים. אולם צחוק הגורל הוא שדווקא העם המחזיק עצמו נבחר, הוא העם הסובל ביותר בהיסטוריה, ובכל דור ודור עוברות עליו צרות שונות ומשונות, ואף הקמת מדינה עצמאית לא פתרה את הבעיות הללו.

לדעתי, לא תיפתר הבעיה עד שלא יהיה עם ישראל עם ככל העמים, ולפחות כמו המדינות הנאורות והתרבותיות באירופה המערבית. גם זה אינו מצב מושלם, אך הוא טוב באופן יחסי לאין שיעור ממצבו הנוכחי של עם ישראל.
עופר וייסמן, חיפה

● ● ●

נבואה מודרנית

אחד הקווים המאפיינים את המודרנה הסיפרותית, טוען הקורא, היא פריצת הנורמות ושבירת המיתוסים.

המודרנה הספרותית אינה חיה בחלל אלא שואבת את מקור חיותה מן החיים עצמם. הביטוי לכך ידוע בדיעותיהם המשיחררות מכל כבלים של הפרופסור לייבוביץ ויהושפט הרכבי ורבים אחרים בני זמנים שונים.

האטרקציה והשאיפה לחרוג מעבר למקובל היתה לאחד הגורמים העיקריים שבווידויו של אודי דיין, כחלק מ„מודה" מעוותת. לכך היי-

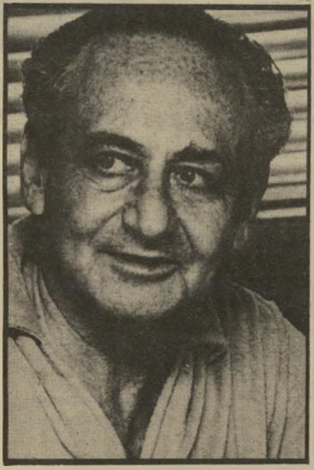

סופר הרכבי
לא חלל ריק

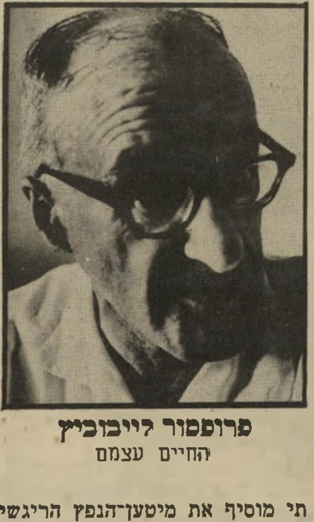

פרופסור לייבוביץ
החיים עצמם

תי מוסיף את מיטען־הנפץ הריגשי עד לקיצוניות, אשר גאה ופרץ בצורה שקשה לרבים להבינה.
יהודה הללי, ירושלים

● ● ●

מיטב השער

הפרופסור טוען ש„העולם הזה" טעה בהבנת שירתו (רחל המרחלת, „העולם הזה" 2336).

עיקר הכתבה על אשתי רחל ועלי הוא נכון. רחל היא אשתי והיא עומדת ללדת ביולי, חגיגות הנישואין לפני כשנה היו שמחות מאוד, והספר הוורוד, קובץ שיצא בינתיים, אכן הפך לרב־מכר.

אך הערכתם על אחד השירים בספר זה אינה מדוייקת וברצוני להעמידכם על טעותכם. מדובר ב-
(המשך בעמוד 52)

מרים בנימיני

מפה אסטרולוגית של מיבצע שלום־הגליל של אילן פקר

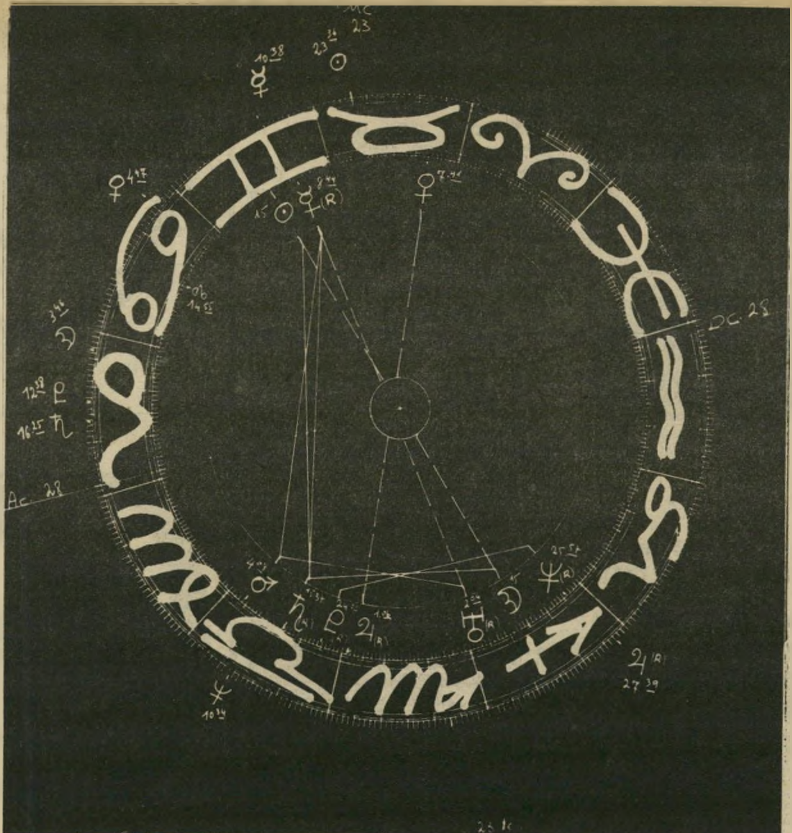

האסטרולוג אילן פקר הכין עבורנו מפת־שמים של מיבצע שלום־הגליל, בתוספת הסברים על תוצאות אפשריות של המיבצע.

מאז דצמבר 1981 ועד תחילת אוגוסט 1982 נמצא כוכב מרס, שהוא כוכב המילחמות, בהיבט חשוב ביותר בהורוסקופ של המדינה, באופן שיוצר נטייה להגיב ביתר דרמטיות וביתר החלטיות, לגבי מצבים פוליטיים או ביטחוניים.

במיוחד בתקופת אפריל־מאי השנה, התגבשה למעשה אותה עמדה החלטית ואגרסיבית, שאת הביטוי שלה ראינו יותר מאוחר, כלומר, ב־6.6.82. באותה תקופה היה מרס בהילוך לאחור, הקרין זווית דיסהרמונית (כלומר 90 מעלות) לכוכב השליט של המדינה (ונוס). ואילו בתאריך ה־6.6.82, ביום המיבצע, חזר כוכב מרס על אותה קרינה מחדש, בהילוך ישיר. תופעה כזו, תוך זמן קצר יחסית, יצרה את התגובה ההחלטית והקיצונית אולי, שתגיבה המדינה באמצעות המיבצע.

המיבצע התחיל בהיבט יפה של הירח, בהיותו מלא, ובמזל קשת בתנועה לכיוון כוכב יופיטר של המדינה — דבר המצביע על הרחבת גבולות או על שליטה על שטחים חדשים, ועל לקיחת סיכון שמשתלם בסופו של דבר. מאידך, היות האופק העולה של תחילת המיבצע ב־מיפגש עם כוכב מרס שבמפת־הלידה של המדינה, מראה על ההיקף הגדול של המיבצע.

מן הראוי להזכיר שכוכב מרס של המדינה ממוקם במעלה ה־28 באריה, שהיא מעלת גדולה, ותמיד הביאה לישראל תהילה. ריכוז השפעה חזק זה של כוכב מרס, הן במפת־הלידה של המדינה והן במפת־הלידה של המיבצע, מצביעים גם על מחיר הדמים של המיבצע, שאי־אפשר היה להימנע ממנו. הפעולות המרשימות של חיל־האוויר משתקפות באמצעות ההיבט החיובי של הירח, כלפי כוכב יופיטר של המדינה. מזל קשת שייך לטייסים ולמרחב אווירי.

ניתן לומר שצה"ל, שהוא במזל תאומים, משיג את הצלחותיו דווקא בחודש זה, שבו השמש נמצאת במזל תאומים. מילחמת ששת הימים והפצצת הכור האטומי בעיראק היו גם הם בתקופה כזו.

צה"ל בן מזל תאומים, מתואם לקרבות־תנועה. השפעתו החזקה של כוכב מרס על המיבצע, מעמידה מאידך בסימן שאלה את הצלחתו, מאחר שכוכב מרס, הולך ומתקרב למיפגש עם כוכב שבתאי (בתאריך 7.7.82. מצב זה עלול להעמיד את המדינה בדילמה קשה ביותר, עד כדי כן שיהיה צורך בשינויים אישיים בצמרת השילטון, או בשינוי מהותי בתפיסה הפוליטית, בהתייחס ל־אירועים הנוכחיים בשטח הביטחוני.

עניין הזעזוע מקבל תמיכה נוספת גם מהשוואת מפת־הלידה של המהפך הפוליטי במדינה (עליית הליכוד לשלטון ב־17.5.1977) למפת מעבר הכוכבים בחודש יולי הקרוב. בהשוואה זו מתבררת תופעה מעניינת. בעוד שבמפת־המהפך קיים מפגש בין ונוס (הכוכב השליט של המדינה) ובין מרס (כוכב המילחמות) ב־מעלה ה־15 בטלה, הרי שבמפת המעבר של השבוע הראשון של יולי הקרוב, יהיה מיפגש מהופך במעלה ה־15 במאזנים (מאזנים קטבי לטלה) בין מרס לשבתאי, כשהם בהיבטים דיסהרמונים לשמש ול־ירח (שמש בסרטן וירח מלא במזל גדי).

אין ספק שהאירועים סביב מיבצע זה, והמשכם בחודש יולי הקרוב, יביאו לידי הסלמה דרמטית בחודשים אוקטובר, נובמבר 1982.

המיפגש בין כוכב מרס לכוכב אוראנוס בתחילת קשת בשבוע האחרון של ספטמבר, עלול להביא לידי מהפכים פוליטיים אצל המדינות השכנות. אל נתפלא אם איראן תשלים עם עיראק, תוך תיאום עם סוריה וירדן לגבי מיבצע נגד ישראל, שעלול לבוא לידי ביטוי באוקטובר, נובמבר. לקראת דצמבר צפויית הפתעה למדינת ישראל בתחום האנרגיה. ובין השאר קיימת אפשרות למצוא שדה נפט חדש.

טלאים יימצאו יותר בביתם, למרות שבדרך־כלל אינם רגילים להימצא זמן רב במקום אחד. הפעם תמצאו סיבות אחדות לשנות מההרגל. רגישותכם גבוהה מאוד ואתם חשים צורך ל־התפנק ולנוח בתקופה זו. בין השאר מתגברת הנטייה להרבות במאכל ובמשקה. אלה שיש להם נטיית טבעית להפריז בהנאות מסוג זה, יאלצו לרסן את עצמם ולהתאפק. הדרישות מהמישפחה מתגברות.

* * *

השוורים חייבים לארגן את חייהם מחדש. כדאי להקדיש יותר מחשבה, לנתח בהגיון את המצב שבו אתם נתונים ולהתייעץ עם ידידים, שעליהם אתם סומכים. הצורך בביטחון מושך אתכם להאמין לכל אחד, וההצעות, הנשמעות באוזניכם בתקופה זו, עלולות לסכן את עתידכם. הפעילו את זהירותכם הטבעית. קשרים עם בני־זוג עדיין אינם יציבים, וזו הסיבה העיקרית למצבי־הרוח המתחלפים במהירות.

* * *

השבוע שוב יושם דגש על מצב חבריאות. התקופה האחרונה גרמה לעייפות ולתשישות, רצוי לנוח ולא להרבות במאמצים. התקדמות צפויה בשטח המיקצועי, אפשר לדרוש העלאה בדרגה או מעבר לתפקיד יותר מושך. התקדמות בקאריירה קשורה לשיפור העניינים הכספיים, ואלה לוחצים מאוד עליכם בשנה האחרונה. מיכתבים או שיחות־טלפון, שיגיעו השבוע, יגרמו להתרגשות.

התקופה הקשה שעברתם לאחרונה עומדת להסתיים, החרדות והדאגות יפחתו ותוכלו לחזור ולהירגע. נעשיתם רגישים לאחרונה מאוד: אתם נפגעים ונעלבים, גם כשלא התכוונו לכך. בני־הזוג רוצים בשיפור היחסים, נסו לבוא לקראתם ולסלוח על פגיעות ש־פגעו בכם בהיסח־הדעת. החברה תהיה חשובה מתמיד, צפויות הזמנות למסיבות או לביקורים, שיוסיפו הרגשה טובה ומרגיעה. השתמשו בהומור.

* * *

אתם שוב מרגישים עייפות, ועיקר רצונכם למצוא לעצמכם פנאי ומקום למנוחה. למרות שבדרך־כלל אתם נהנים מבילויים חברתיים, הפעם מצב־הרוח אינו מתאים ל־פעילות מסוג זה. ב־שטח העבודה רצוי לחסוך במאמצים ולהימנע מסיכונים. חוסר־ריכוז עלול לסכן אתכם. ביחסים עם בני־הזוג עליכם להיות זהירים במיוחד, הרגישות גבוהה וקל לפגוע ולהיפגע. אל תלחצו עליהם והם יחליטו.

* * *

המתח וחוסר־השקט, שבו הייתם נתונים לאחרונה, מתחילים לעבור. יתכן שבתחילת השבוע תחושו עדיין עייפות רבה, אחר־כך המצב ישתנה. המאמצים שהשקעתם בעבודה נושאים פרי, ועשויים להביא להתקדמות הן מבחינת התפקיד והן מבחינה כספית. בעיות של אחרים יעסיקו אתכם וייתכן שתיאלצו לבצע כמה נסיעות קצרות, כדי להגיש עזרה לידידים. פגישות עם בני המין השני יגרמו הנאה.

נסיעות שהתעכבו יוכלו להתבצע בקרוב. ברגע זה עליכם לשים דגש על משימות במקום העבודה. אתם עומדים לפני התקדמות בקאריירה, אך עליכם לסיים עבודות שלקחתם על עצמכם. התנאים אינם קלים, קשיים מבחוץ מונעים מכם להתמסר לעבודה. רצוי לא לדחות דבר, סיום מהיר יעזור לכם מבחינה כספית, ובעניין זה אי־אפשר לזלזל ברגע זה. בשטח הרומנטי אין יציבות.

* * *

לאחרונה עמדתם במיבחנים קשים, הן במקום העבודה והן במקומות אחרים. החודש הקשה כבר עבר ומצב־הרוח עומד ל־השתפר. אפשר לתכנן נסיעות לחו"ל, גם אם ברגע זה הן נראות רחוקות. שותפים ל־עבודה ינסו לפעול נגדכם, אולי מאחרי גבכם. היו זהירים מאוד ושימרו על יחסים טובים עם הממונים עליכם. לימודים בנושא חדש מאוד מושכים אתכם, אפשר להתחיל לפעול בכיוון זה.

* * *

השבוע עליכם לשמור על הבריאות, יתכן שתחושו חולשה ועייפות. טוב להמעיט בפעילות ולנוח עד כמה שאפשר. בעיות כספיות נראות כרגע בלתי־ניתנות לפתרון. השבועות הקרובים לא יוסיפו ביטחון ויציבות, אך מאוחר יותר עניינים אלה יסתדרו. עזרה מידיד קרוב תביא לסיום הדאגות, אך לא כעת. פעילות ספורטיבית עשויה לעזור להרגשה טובה, פעילות ציבורית תגרום עייפות.

בתחילת השבוע תחושו עדיין במצב־רוח מעט קודר, אך בהמשכו המצב ישתנה. אנשים קרובים לכם יגרמו להרגשה הטובה, וכן התפתחויות רומנטיות מפתיעות. למרות שבחיי־האהבה אין יציבות והמצב קצת מעורפל, שיפוט הגיוני מראה שבסך־הכל יש התקדמות. נסיעה לחו"ל צפויה בקרוב, ידיעות שבאות משם מוסיפות תיקווה. מבחינה כספית רצוי להימנע משינויים, ולהשאיר הכל כפי שהוא.

* * *

הרהורים על שינוי מקום־העבודה מעסיקים אתכם השבוע — הזדמנויות חדשות יעמדו לפניכם בקרוב. כדאי לנצל זאת וליזום שיחה עם אדם שבעזרתו תוכלו להתקדם. ברגע זה אתם עסוקים, עליכם למלא תפקידים של אחרים והאחריות הרבה גרמת לעייפות. המצב הבריאותי רגיש, יתכן שתחושו כאבים או חולשה באיזור הבירכיים או הירכיים. בני מזל אריה יזדקקו לעזרתכם.

* * *

תקופה טובה יותר עומדת בפתח. כעת תוכלו לתכנן את החופשה עם בני־הזוג או עם בני המישפחה. קשרים רומנטיים מוסיפים התרגשות וציפיה. קשרים מסובכים עלולים להסתיים לפתע. פגישה עם ידידים ש־אישיותם דומה לשלכם תוסיף לביטחון העצמי. אלה שמתעניינים באמנות יוכלו להתקדם ב־תקופה זו ולשמוע בשורות משמחות. אל תתפתחו למחמאות, כדאי לבדוק היטב מיהו המשמיע אותן.

מכתבים

(המשך מעמוד 50)
קטע „אך כשבגד קל מוסר מע־ליה / וערב מזרח־תיכוני וכחל־חל / בפינות חדרה מכחיל ושו־קע / גבר מקרי שקס מתוסכל / אומר ,יריב טוב׳ ונמנה עם שונ־איה.״

כשהופיעה הסונטה לראשונה ב־מוסף הסיפרותי של הארץ טיל־פנה הדסה מור להעולם הזה וטענה שהשיר הוא עליה. כשנש־אלתי על כך הבהרתי שהשיר בנוי על שברי התרשמויות מנשים שו־נות, שבמידה שהשיר הוא סאטי־רי, הרי הסאטירה היא לא רק על האשה, אלא גם על הצביעות וה־פחדנות של אותו „גבר מקרי״. אין כאן שום התרברבות. להיפך.

הדסה היא מכרה שלי, ואני מ־חבב אותה. טעותה־טעותכם נו־בעת מקריאה לא נכונה של דברי שירה, או ליתר־דיוק מהערכה לא נכונה של הקשר בין חיי המשורר (שהם התומר של הרכילות הגול־מית) לבין היצירה הספרותית. ה־שיר אינו על הדסה מור, ואף אי־נו עלי. קוראי שירה מיומנים מונ־מנים לוודא זאת בספר הוורוד.

אריה זקס, ירושלים

פרופסור זקס
חיי המשורר

> האויב ברח ואנו החזרנו לעצמנו את מה שהאויב גזל מאתנו בימי מלחמת העצמאות, וירושלים כלה בידינו.
>
> ביום העצמאות הזה אנו עומדים ולפנינו ארץ גדולה ורחבה מנהר הירדן ועד הים התיכון, ומהר החרמון בצפון ועד קצה מדבר סיני בדרום.
>
> והארץ הגדולה והיפה הזאת קוראת לבניה, ליהודים בכל העולם לבוא אליה ולגור בה. תהיה נא השנה הזו שנה שבה שבים הבנים לארצם.
>
> ידידכם אצבעוני

דף פירסום של „אצבעוני״
העורך לא קורא

● ● ●

אצבעוני לא שמע

עורך העיתון לילדים אי־נו קורא עיתונים למבו־גרים.

כמדרכים בוגרים בתנועת הצו־פים, אנו מקבלים מדי שבוע עי־תונים ושבועונים המיועדים ליל־דים.

בשבוע של יום העצמאות פתח־נו את גיליון אצבעוני שקיבלנו, ממש כשם שעשו זאת אלפי יל־דים בכיתות הנמוכות של בית־הספר היסודי, והופתענו לגלות ב־מאמר־המערכת את השורות הב־אות: „אלפים רבים מחיילינו נ־הרגו במילחמה (מילחמת־העצמ־אות) וחלקים גדולים מארצו נל־קחו מאיתנו.

„ואז היכינו באוייב מכה רבה בשלישית, במשך שישה ימים בל־בד. האוייב ברח, ואנו החזרנו ל־עצמנו את מה שהאוייב גזל מאי־תנו בימי מילחמת־העצמאות, ויי־רושלים כולה בידינו.

„ביום־העצמאות הזה אנו עומ־דים ולפנינו ארץ גדולה ורחבה — מנהר הירדן ועד הים־התיכון, מהר החרמון בצפון ועד קצה מידבר־סיני בדרום.״

לנו לא נותר, אחרי קריאת שו־רות אלה, אלא להצטער על כך שעורך אצבעוני אינו טורח לקרוא גם עיתונים למבוגרים...

אלכס, דרור,
טובה, לילי,
רות ואסף,
קומונת הצופים,
ירושלים

● ● ●

מילחמה מיותרת

המילחמה תביאת להע־מקת השינאה ואינה תח־ליף למשא־ומתן.

כאשר נאם בגין שבוע לפני המילחמה, הוא אמר בין השאר: מי אמר שתהיה מילחמה? היתה זו היתממות. למרות הכחשותיו ידעתי כי המילחמה בצפון אכן תיפרוץ. לא היתה זו נבואה, אלא תוצאה של ניתוח עמדת הממשלה בשנה האחרונה, שתימרנה את עצ־מה למבוי סתום ולעמדה קיצו־נית בלתי־מתפשרת, שיכולה הי־תה למצוא את פיתרונה רק ב־מילחמה.

ההתנקשות בשגריר הישראלי בלונדון היתה רק תירוץ שקוף לפתיחתה. האופוזיציה, שהיוותה יריב חלש לממשלת בגין לפני המילחמה, התיישרה לפי הקו שלו בזמן שפרצה המילחמה. אפשר לר־אות בכך סימן נוסף בתהליך ה־היימנה של דעת הקהל בישראל.

שלא כמו רבים מחברי מפ״ם, אני סבור שהמילחמה היתה מיו־תרת מתחילתה ועד לסופה.

במילחמה ספגה ישראל מהלומה כבדה בהרוגים ופצועים, מחיר ש־לא שילמה במשך כל שנות פעילו־תו של אש״ף. עובדה זו מפריכה את התירוץ של בגין וחבריו כאי־לו המילחמה היתה הכרחית ונו־עדה למנוע הרג אזרחים, זקנים וטף. יש לדחות נימוק אווילי זה.

יש רק דרך אחת לפיתרון הסיכ־סוך — לשבת סביב לשולחן הדיו־נים עם נציגי אש״ף. התיאוריה של מנהיגינו כאילו אפשר לחסל את הטירור על־ידי מכה צבאית, היא תיאוריה כוזבת, שתביא רק להעמקת השינאה בין העמים.

ישי נאור, שער העמקים

רזי המקצוע

מגיב דיין
שכר־סופרים

מעט מאוד תגובות חיוביות הגיעו אלי אחרי פירסום דף מ־ספרי בעיתון מעריב. בהתמדה ראו־יה לציון פתח עיתון הארץ באש.

מטחים עקרים בתדירות של מא־מר ליומיים נורו לעברי מנשק קל (התותחים הכבדים עדיין שות־קים...).

סור קצר בשם התפוח והעץ למר בנזימן, הופיע כחלוץ, תוך התעלמות מוחלטת מחוק זכות היוצרים!

שני שלישים מרשימתו הועתקו ישירות ממעריב ונראה שיש להם, לעיתונאים, אינדיקציה המציינת כמה אנשים קוראים את פרי עי־טם, אם חושב בנזימן שככה יגניב את כל ספרי אל דפי עיתונו. הוא טועה.

אמת, יש עץ, לרגליו תפוח, אבל למה ה„תולעת״?

ובטרם תכלה התולעת את התפוח, אחרי יומיים, מופיע דנקנר ועושה עימי אנאלוגיה ל„בובולינה״ מזורבה היווני.

אם היה עיתונאי זה מגלה בקיאות בקורה עם „הירושה״ (שהוא וחבריו נברו בה יותר ממני) כמו שהוא מגלה בכתביו של ניקוס קאזנצאקיס, היה נוכח לדאבונו שהעצם אכן נזרקה (כל־שונו) והאופציה למושכה חזרה בידי „זורבה״ עדיין קיימת! ערכה של עצם זו עולה בהרבה על שכרי ממעריב.

ויהי ערב ויהי בוקר, יום ראשון.

איתרע מזלה של הדה בושס והבטחתי לה בעיניים מתוך המסך הקטן (יומן השבוע). כמו נץ על טרפו הצטרף המיתר השלישי למקהלה.

עיתונאית זו, שהשינאה אצלה הוא עניין קליני, עוררה בי בוז וחמלה כאחד! אשה המסוגלת לשפוך בוץ וארס על בחורה חיננית (שר׳הלה שרון, תוכנית מועדון הזמר) שכל חטאה בישיבה ליד פסנתר עם שירים עבריים, היא קליינט לרופא ולא לקוראים!

בושס כתבה בזמנו מאמר חנופה ענק על אבי (מיסמך אנטי־דייני מובהק, למי שמכירו באמת) שהפך לכרזת בחירות לתל״ם לאחר מכן. הכל היא סיפרה שם, רק שכחה לציין כמה כוסות קפה לגמה לפני כן אצל מישפחת דיין על הדשא...

הכסיל, העצלן והרשע חברו יחד ללמדני פרק ברזי המיקצוע.

כאשר אחד משלושתם יכתוב מילה אחת בהתנדבות, אבוא לשאול אותם מה מבדיל בין בצע לשכר־סופרים.

אהוד דיין, נהלל

מיליוני דולרים

ממה שקורה ב„אל־על״ אפשר להסיק משהו.

עבודת אל־על בשבתות חוסכת לקופת־המדינה מיליוני דולרים.

נשאלת השאלה: כמה מיליוני דולרים היינו חוסכים למדינה אילו כולנו היינו עובדים בשבתות?

שמשון שיבק, בני־ברק

חדש
בככר המדינה
בית אופנה
למידות גדולות
(44-54)
ה׳ באייר 52 ת״א
טל. 455938

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע״מ
מומחים להדברת תיקנים (ג׳וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח׳ מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש׳ מס׳ 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

העסק הנבחר 1980/81/82
בחסות משרד המסחר והתעשיה
רעים
20 שנות נסיון והצלחה!

ספרים
הוצאה לאור מחפשת
יועצים - מרכזים
אם יש לך ההתמצאות והיכולת לייעץ להוצאה, לפנות לכותבים בתחום התמצאותך ולהביא עוד ועוד רעיונות — פנה אלינו להוצא הלאור
אידיאה בע״מ
ת.ד. 180 גבעתיים, טל. 53101

קורסים לקצרנות
עברית ו/או אנגלית ✱ בוקר וערב
תוך זמן קצר ובהצלחה מובטחת! קורס חדש ב־27.6.82
ת״א: אולפן גרג (בר־קמא), רח׳ וייצמן 22, טל. 03-441662
חיפה: „במעלה״, שמריהו לוי 30, טל. 04-664922
באיזורים אחרים — לפי פניה לכתובת הנ״ל בתל־אביב.

תן טרמפ לחייל

השערוריה הבנקאית שהועלמה התגלתה בבית־המישפט:

מנהל־הסניף של „בנק המיזרחי" מכר את ניירות־הערך של הלקוח בלי רשותו והסתיר זאת ✱ הכסף הועבר לחשבון לא־נכון ושם נגנב על־ידי שותף שברח מן הארץ ✱ המנהל התחייב להחזיר את המניות אך הבנק התכחש להתחייבות הכתובה ✱ המנהל הואשם במעילה באמון

בעזרת השם, המניות נעלמו

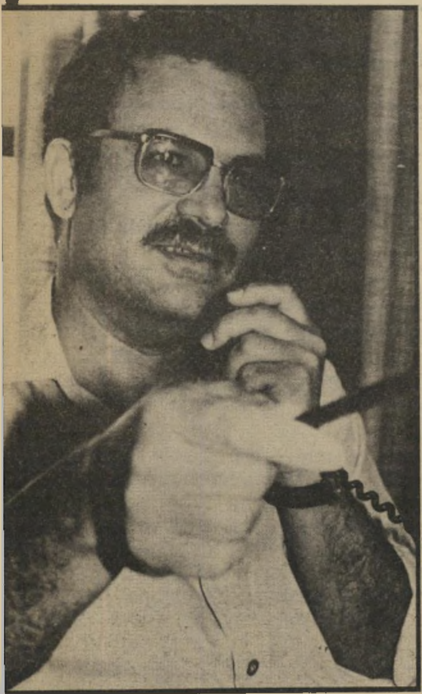

בנקאי דוכן
הממליץ

יצחק גרוס, קבלן ידוע מחולון, עבר שוב ושוב על דף חשבונו הפרטי בבנק, ולא האמין למראה עיניו. כמעט כל ניירות־הערך שלו, קרן חלמיש, נעלמו.

בעדותו של גרוס שנשמעה במשפט שהגיש נגד בנק המיזרחי התבררו הדברים הבאים:

גרוס מיהר אל מנהל הסניף של בנק המיזרחי המאוחד ברחוב סוקולוב בעיר. המנהל, סגן־אלוף (מיל') בנימין דיליאון, הרגיע אותו: „ניירות־הערך שלך נמכרו, מר גרוס. התמורה בסך של יותר מ־3 מיליון לירות, הועברה לחשבונך." (ערך ניירות־הערך היום כ־42 מיליון לירות).

אנשי־עסקים ראובן ויצחק גרוס בבית־המישפט
שותפים?

„אבל אני לא נתתי הוראה למכור את ניירות־הערך שלי," טען הקבלן, „אני לא חתמתי דבר. איש לא שאל אותי אם אני רוצה למכור!"

מנהל הסניף טען, לדברי יצחק גרוס, כי „במקום שהניירות ישכבו בחשבוני, הם יוכלו להפוך לכסף חי."

יצחק גרוס בדק את חשבונו, כדי לראות אם אכן הועבר לשם הכסף. להפתעתו מצא שהכסף הועבר מיד לחשבון מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים, שבעל המניות שלו ומנהלו היה ראובן גרוס, בנו של הקבלן. מחשבון זה המשיכו להתגלגל הכספים לחשבונות אחרים, שהיו זרים ליצחק גרוס.

ההבטחה לא קויימה

המנהל, בנימין דיליאון, הרגיע את יצחק גרוס. הוא התחייב, בכתב, ב־

הבנק לחשבונו של יצחק גרוס. מכתב־ההתחייבות נמסר על־ידי דיליאון לגרוס ב־24 בינואר 1979.

מאז חלפו שלוש שנים וניירות הערך לא חזרו עדיין. בינתיים החליט הבנק להילחם ולהוכיח שאין הוא חייב ליצחק גרוס דבר.

יצחק דוכן, סמנכ"ל בנק־המיזרחי, ומי שקיבל את דיליאון לעבודה, טען כך בבית המישפט: „כל מיסמך היוצא מטעם הבנק והאמור לחייב את הבנק חייב לשאת שתי חתימות. המיסמך שחתם המנהל אינו מחייב את בנק־המיזרחי, כי אין הוא נושא שתי חתימות.

שמו של הבנק, שניירות־הערך האמורים, לרבות הדווידנד החודשי, יוחזרו על־ידי

דיליאון נחקר על־ידי המישטרה, ואחרי שחוקרי המיחלק למירמה ולהונאה שבראשו עומד תת־ניצב בנימין זיגל סיימו את עבודתם, הגישה פרקליטות המדינה כיתבי־אישום נגד דיליאון על מירמה, רישום כוזב ומעילה באמון. בו בזמן קיבל דיליאון מיכתב פיטורין מבנק־המיזרחי.

אדם אחר המעורב בפרשה הוא מרק קלבין, עולה מברית־המועצות, שמונה על־ידי בנו של הקבלן, ראובן גרוס, כמנהל מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים.

קלבין נחקר במישטרה כחשוד בהוצאת כספים במירמה מחשבון המיפעל, אותו חשבון שאליו הועברו הכספים מחשבונו הפרטי של יצחק גרוס. המישטרה חשדה שקלבין, שהיה בעל זכות־חתימה במיפעל הבשר, משך כספים מחשבון זה והפקידם בחשבונות של בני־מישפחתו. המישטרה נטלה ממנו את דרכונו, אך הוא הצליח להימלט לברזיל בעזרת דרכון מזוייף.

במישפט, המתברר בימים אלה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, העיד רואה־חשבון, אריה חנן, שהתבקש למסור את התרשמותו מניהול החשבונות בסניף בנק־המיזרחי ברחוב סוקולוב בחולון:

„נראה לנו, שהכספים שהתקבלו ממימוש ניירות־הערך של מר יצחק גרוס, שימשו למימון פעילויות של גורמים שונים וזרים, שלהם לא היה מר גרוס ערב."

על הקשר שבין חשבונו של יצחק גרוס ובין מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים, ציין העד: „מתוך המיסמכים שקיבלתי מהבנק, ואשר היו אמורים להיות האסמכתות על ביצוע פעולות־חיוב שונות בחשבונות החברה, הוברר לי כי רוב רובן של פעולות אלו נעשה במיסמכים פנימיים של הבנק, ללא חתימת מנהלי החברה. על חלק מהעברות אלה מצויין כי נעשו לפי הוראה טלפונית, מבלי לפרט, ועל חלקן אין כל פרט לסיבת הפעולה. הלקוח לא קיבל כל הודעה על ביצוע פעולות החיוב או הזיכוי. מדובר בהעברות של סכומי כסף ניכרים, המסתכמים במיליוני לירות."

עם זאת הציג רואה־החשבון שתי הוראות־חיוב הנושאות את חותמת החברה, ועליהן שתי חתימות. מלבד זאת היו הטפסים ריקים. לדבריו נמצאו טפסים אלה במגירת שולחנו של מנהל־הסניף.

חשבונות פיקטיביים

גילויים **מדהימים** נוספים על המתרחש בתוך הבנק, גילה מיכאל צבינרי, המישנה למנכ"ל בנק־המיזרחי. צבינרי, נחקר בחקירה נגדית על־ידי עורך־הדין דרור חוטר־ישי, המייצג את יצחק גרוס. את מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים מייצג עורך־הדין אמנון זכרוני.

חוטר־ישי: „האם שמעת ממר דוכן, סמנכ"ל הבנק, על כך שהיו בסניף הזה חשבונות על שמות פיקטיביים?"

צבינרי: „לא זכור לי אם שמעתי על כך ממר דוכן. אני יודע שהיתה בעיה על חשבונות פיקטיביים."

באותה חקירה־נגדית ביקש חוטר־ישי פרטים בנוגע למינויו של בנימין דיליאון כמנהל הסניף.

חוטר־ישי: אתה יודע מדוע מונה דיליאון כמנהל על אף חוסר נסיונו? נדמה לי שהוא עבד רק שנה בבנק?"

צבינרי: „אל תזרה לי מלח על הפצעים... הוא עבד במשך שנה עד שמונה כמנהל הסניף. הוא בא מהצבא. הוא השתחרר בדרגת סגן־אלוף או סרן, עם המלצות והכשרה. הוא עבר הכשרה לימודית. לצערנו הרב נכשלנו בו כישלון חרוץ."

השופט: „מי המליץ עליו?"

צבינרי: „מי המליץ עליו? מר דוכן היה אחד הממליצים."

בהמשך החקירה הודה צבינרי בתשובה לשאלות עורך־הדין אמנון זיכרוני שהוא גילה שמרק קלבין פתח חשבונות פיקטיביים בבנק, ושהיו העברות כספים אליהם.

גם בחקירתו של יצחק דוכן, סמנכ"ל בנק המיזרחי, הוברר שכספים שהגיעו לחשבונות מיפעלי ראשון ממכירת ניירות־הערך של מר יצחק גרוס, הוצאו בו ביום בלי חתימת כל המוסמכים. דוכן גם הודה שמאוחר יותר התברר לו שחלק מההודעות על מכירת ניירות־הערך לא הועברו ליצחק גרוס. אך גירסתו לגבי השתלשלות העניינים שונה לגמרי.

לפי גירסתו של דוכן, בתצהיר שאותו מסר לבית־המישפט, נמכרו ניירות־ערך מחשבונו של יצחק גרוס בתקופה שבין אוקטובר 1978 וינואר 1979, ותמורתם הוכנסה לחשבונו, ומשם הועברו אותם סכומים לזכות חשבון מיפעלי ראשון. פעולות אלה נעשו על־ידי מנהל סניף חולון דאז, בנימין דיליאון.

לדברי דוכן נעשו פעולות אלה בתיאום ועל פי הוראות בנו של הקבלן, ראובן גרוס, ובידיעת יצחק גרוס. דבר זה נראה טבעי במיוחד על רקע העובדה שיצחק גרוס היה שותף מלא לקשרים שבין החברה של בנו ובין הבנק והיה מעורב בהם לאורך כל הדרך.

דוכן האשים, לכן, את יצחק גרוס ואת בנו בקנוניה עם בנימין דיליאון. הוא הוסיף וטען שיצחק גרוס הסתפק בהתחייבות של דיליאון שניירות־הערך יוחזרו לחשבונו כעבור יותר מחודשיים ימים, ולא עמד על החזרתם המיידית. גרוס אף לא עמד על מילויה של הבטחה זו במועד שנקבע. הוא לא מצא לנכון להביא לידיעת הנהלת־הבנק את כל הפרשה ולהתלונן על המעשים החמורים שנעשו, לטענתו, בחשבונותיו.

גרוס משיב על טענה זו, שלאחר שדיליאון מסר לידו התחייבות להחזיר את ניירות הערך לחשבונו ולשלם לו כל חודש את הדיווידנד המגיע לו, הוא חשב שהבנק יעמוד בדבריו, וראה בזה את הפרשה כגמורה. רק מאוחר יותר גילה שנעשה מעשה הונאה.

הקרב על 42 מיליון לירות נמשך. בינתיים נתגלו מחדלים נוספים ואי־סדרים בבנק.

מרסל זוהר ■

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 1028
תאריך : 26.6.1957

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה", שראה־אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, עסק בכתבת־שער שלו ב„מסך השקרים של בן־גוריון," כתבה שעיקרה מיכתב אישי של עורך השבועון לראש־ממשלת־ישראל, תחת הכותרת : „הנרתן : ש.ב.". תחת הכותרת „כשפולה צילצלה," הובאה פרשיה, שעסקה ברעיית ראש־הממשלה, פולה בן־גוריון, שהרימה טלפון אל מנהל הגימנסיה העברית ב־רחביה, והורתה לו לראות לבחינות־בגרות של כמה תלמידים, בני מכריה, שלא נמצאו ראויים לכך. לתל מופע מיוחד של תיאטרון „זירה", שהעלה את מחזהו של יתצ'ק יתנסקו, „הזמרת בעלת הקרחת", זימנה מערכת השבועון אולם מלא בקרחים לסימפוזיון על ראשיהם.

תחת הכותרת „האלוף בחצאית" הובאה רשימה מתורגמת מתוך השבועון האמריקאי „ניו יורקר", שהעלתה קווים לדמותו של אלוף חיים לסקוב. מדור הספרים סיקר את סיפרו של מרדכי טביב „כערער בערבה". תחת הכותרת „הגנגסטרים תרמו למחתרת" הובאו קטעים מתוך סיפרו של התסריטאי היהודי־אמריקאי הנודע, בן הכט, שסייע לאנשי „הוועד העברי לשיחרור לאומי" בימי המרד באיסוף תרומות.

כשער הגליון : ראש־ממשלה דויד בן־גוריון.

עלייתו של שימעון פרס כעסקן מיפלגתי ✶ יהודים

ו„לא יהודים" ✶ מונית כמקום קדוש ✶ שרת מדבר סינית

העם

אל הים

אחרי כמה היסוסים החליט הקיץ סופית לפקוד את ישראל. הוא כיסה את הארץ כולה בחומו המפרך, ואת השפלה בלחות מטרידה. מזיעים ועייפים, הפנו מאות אלפי האזרחים את מבטיהם אל הים.

התנועה אל שפת־הים — התנועה ההמונית האמיתית היחידה בארץ — נפתחה בכל היקפה. היא החלה לאורך החופים, שם גילו הצעירים את גופם לעיני השמש ובנות המין השני. תנועה זו התפשטה לירושלים. שם נאסרו בעלי משאיות שביקשו להביא את ההמונים בשבתות לים; ציפתה לתגבורת אווירה עם סיום שנת־הלימודים בשבוע הבא.

מבבל עד מוסקבה. אולם לא רק חובבי החול והמים הפנו השבוע את מבטיהם אל מרחבי הים הכחול. גם מדינאי ישראל, ארצות־הברית ובירות העולם נעצו את עיניהם באגן המזרחי של הים התיכון. גרמו לכך שלוש צוללות סובייטיות שנמסרו למצריים.

מאז שחר ההיסטוריה היה הים התיכון זירה למאבק על שילטון העולם. הבבלים קראו לו „ים אמורו" („ים המירב" או „ים האמורים"). הרומאים קראו לו „מרה אינטרום" („הים הפנימי") או „מרה נוסטרום" („הים שלנו"). הערבים קראו לו „בחר אל־רום" („הים הרומאי"). השבוע, זמן רב אחרי שהפך לאגם קטן לעומת האוקיינוסים הגדולים, היה נדמה כי תיפול הכרעה נוספת על פני מימיו — הכרעה שתשפיע מאוד על ישראל. אף שלישראל עצמה אין כל חלק בה.

מפלגות

שימעון פרסומת

שימעון פרס, המנהל הצעיר (33) של מישרד־הביטחון, היה פעם אדם נחבא אל הכלים. אולם בחודשים האחרונים, הכלים היחידים שהוא נחבא אליהם הם מכשירי הפירסומת.

מינהגו של הפקיד הבכיר לנאום בכל הזדמנות נאומים סנסציוניים, המכילים תמיד פרטים ביטחוניים המבטיחים להם כותרות ראשיות, עורר לא פעם רוגז בין שרי־הממשלה, שאינם מעזים לדבר בפומבי על נושאים כל־כך עדינים. כמה שאילתות כבר הוגשו בעניין זה לשר־הביטחון.

אולם פרס, יליד פולין, שזכה בפי יריביו במפא"י לתואר „שימעון פירסומת", לא התחשב בדעת השרים. הוא היה בטוח בגבו הרחב של דויד בן־גוריון ובתמיכה בקבוצת המנהלים.

רוגז ביום החמישי. ערב יום העצמאות עורר פרס סנסציה, הפעם על־ידי כך שלא נאם. הוא נמנע ברגע האחרון מלהופיע באסיפה בבית סוקולוב בתל־אביב, יחד עם חבר־הכנסת יוחנן באדר. הסיבה : באדר הרגיז את אנשי הש־ב. במאמר שנשא את הכותרת האיש שהיה יום חמישי*, שבו חזר על החשדות שהושמעו בהעולם הזה לגבי פרשת רצח קסטנר.

גם אז לא ויתר פרס על הנאום שלא נישא, פירסם אותו בדבר בלוויית ההערה התמימה : „מתוך נאום בבית סוקולוב." אולם העיתונאים, היודעים להעריך את כוח קבוצת־המנהלים, לא התרגזו. השבוע הזמינו שוב את פרס, קיימו את האסיפה שבוטלה אז — אלא מבלי להזמין את הד"ר באדר.

גם הפעם לא טמן פרס את לשונו בצלחת. הוא לא גילה רק פרטים ביטחוניים שהיו עד כה סודיים (למשל : ביטול מישלוח אוניית־המיבחן בתעלת־סואץ, אחרי שצרפת נכנעה לגמאל עבד־אל־נאצר). אלא מסר גם כמה הכרזות מדיניות על יחסי ישראל עם ברית־המועצות, מדיניות העליה, ועוד — הכל נושאים הנוגעים לשרים, אינם נוגעים לחלוטין לפקיד בכיר במישרד־הביטחון.

כמו כל הנאומים של שימעון פרס, קצר גם נאום זה קציר כפול : יבול גלוי של כותרות שמנות בעיתונים, יבול סודי שני של שאילתות בממשלה.

---

* על פי סיפרו הידוע של ג'.ק. צ'סטרטון הנושא אותו שם, שבו הוא תיאר מחתרת אנארכיסטית המורכבת כולה מסוכני הבולשת, בראשות המפקח הכללי.

דת

גבעת הערלות

בעת ההיא אמר ה' אל יהושע : עשה לך חרבות־צורים, ושוב מול את בני־ישראל שנית. ויעש לו יהושע חרבות־צורים, וימל את בני־ישראל אל גבעת־הערלות... כי מולים היו כל העם היוצאים (ממצריים) וכל העם הילודים במדבר, בדרך צאתם ממצריים, לא מלו. כי ארבעים שנה הלכו בני־ישראל במדבר (יהושע ה').

שום גיבעה של ערלות לא נערמה בישראל, אולם מזה כמה שבועות נערך בישראל מיבצע של מילה שלא היה כדוגמתו מאז שני קודמיו : מילת העם שיצא ממצריים, ומילת בני היוצאים ערב פלישתם לכנען. גורם המיבצע : העליה ההמונית מאירופה.

מזה 18 שנה, מאז פרוץ המילחמה העולמית השנייה, לא מלו רוב היהודים במרכז ובמיזרח אירופה את בניהם. לא היה להם כל רצון להטביע על ילדיהם סימן כמעט בלתי־מחיק, המזהה אותם כיהודים. אולם כאשר הגיעו עתה לארץ, הזדקרה הבעיה בכל חריפותה.

רוב הערלים נתגלו בבדיקה הכללית, הנערכת אצל בני כל הגילים מטעם מישרד הדתות. לא פחות התעניינו בדבר הבנים הערלים עצמם, שלא רצו להיות שונים מחבריהם בבית־הספר, ביצעו בכמה מיקרים קיצוניים את המילה בעצמם. אולם ברוב המיקרים האחרים נערכה המילה בבתי־חולים המלאים כמעט עד אפס מקום בבני כל הגילים, העוברים את הניתוח הקל.

מי על מי? לא פחות מעסיקה את ראשי הדת בעיית נישואי התערובת. אף ששלטונות־העלייה משתדלים מאוד למנוע את עלייתם לארץ של בני או בנות זוג בלתי־יהודיים, הרי אין כל היהודים העולים רוצים להיפרד מרעיותיהם. לרוב הם מוסרים לנציגי המדינה פרטים כוזבים על הנשים, ומחוסר כל אפשרות לבצע בדיקה בארצות מולדתם, מתגלה התרמית רק במאוחר.

הדבר המדאיג את הרבנים הוא שלפי ההלכה היהודית, יחוס הבנים הולך אחרי האם, ובנה של נוצריה הוא נוצרי. קבע התלמוד : „נוכרי הבא על בת ישראל, הבן ישראל מעליתא הוא," ואילו „בן ישראל הבא על נוכרית, הבן נוכרי גמור."

הפתרון הסביר : נסיון־רבא של הרבנות לגייר את הנוצריות הרבות הבאות לישראל.

מישפט

יסורי אהבה

לפני שופט השלום התל־אביבי יהודה טרייביטש, עמד גבר צעיר ויפה תואר. בתיקו של יעקב אברהם, בן ה־22, כבר נרשמו 15 עבירות קודמות, החל בתקיפה וכלה במעשה מגונה ובריחה ממעצר חוקי. עתה הואשם בתקיפת צעירה בשם אסתר כהן, בגן־ציבורי.

השופט האזין להסברי הנאשם, פסק לבסוף : שלושה חודשי מאסר. יעקב משך בכתפיו בשלווה, התכונן לצאת בלווית השוטרים. לפתע הגיחה אליו צעירה שחרחורת, דקת־גו, לבושה חולצה ציבעונית. היא נתלתה על צווארו, כיסתה את פניו בנשיקות לוהטות. „אל תעזוב אותי!" התייפחה, „אל תעזוב אותי!"

היתה זו אסתר כהן.

אנשים

● כתב על המשמר בכנסת **צבי אמיתי** : „הש־ב ברייה משונה היא : חיה בעלטת־מחתרת, אך בהיותה מגושמת — משאירה היא אחריה עיקבות ולבטים במקומות שבהם עברה ; אוהבת היא אלמוניות ואף־על־פי־כן נפגשו איתה רבים פנים־אל־פנים."

● האם צריך לקבוע מזוזה בתוך מונית או לא? שאלה חמורה זו עורר השבוע בפני הרבנות הראשית המנהל הכללי של מישרדהדתות **שלמה־זנוויל־כהנא**. אחרי שהרבנות עיינה בדבר, פסקה כי אין צורך בכך, נאנח לרווחה אחד העיתונאים : „איזה מזל! אני כבר חששתי שכהנא יכריז על כל מונית בארץ כעל מקום קדוש!"

● כאשר חזר השבוע ח"כ מפא"י **משה שרת** ממסעו השני לאסיה, הוא מיהר להפגין בשימחה לפני עובדי שדה־התעופה בלוד את הישגיו, בדברו אליהם בסינית שוטפת, להנאתם המרובה של השומעים.

ארבעה קורבנות הבילוש המיפלגתי

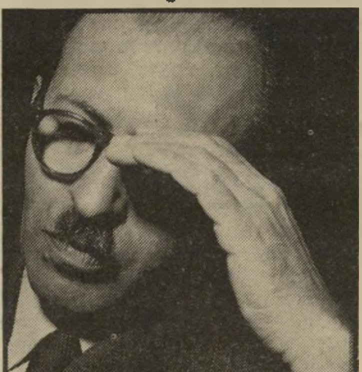

מנחם בגין
התפרצות לדירה

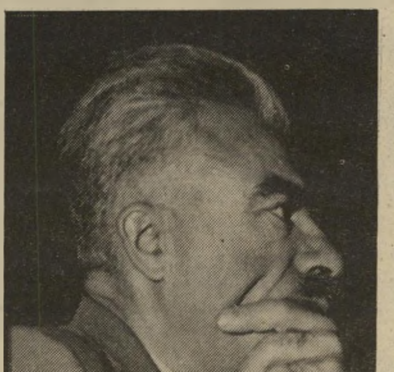

מאיר יערי
מכשיר בשולחן

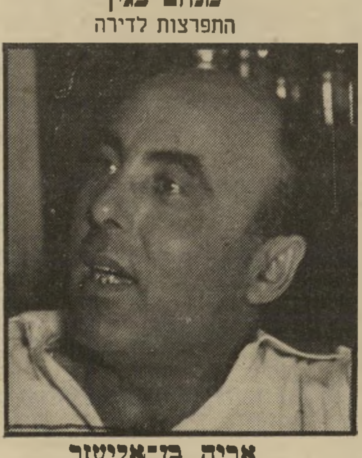

אריה בן־אליעזר
עיקוב בלילה

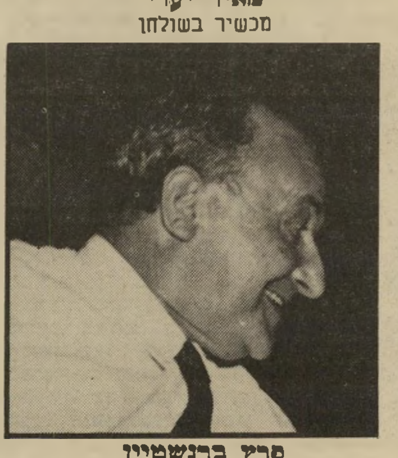

פרץ ברנשטיין
שיחות מוקלטות

ORIENT MEMORY ALARM

שעון עם מזכירה צמודה...*

דגם 751001

כולו פלדת אל-חלד. זכוכית קריסטל. נגד מים.
*זכרון חזותי מעורר. שעון עצר, 12/24 שעות.
תזכורת כל שעה שלמה. תאריכון מתוכנת.

במחיר הפתעה: 1,575.- שקל

דגם 820304
עם
סוללת ליתיום
ל-7 שנים.

פלדה, נגד מים,
זכוכית קריסטל.
שעון עצר, מעורר,
12/24 שעות וטיימר.
תזכורת כל שעה שלמה.

1,199.- שקל בלבד

דגם 820303
עם
סוללת ליתיום
ל-7 שנים.

פלדה, נגד מים,
זכוכית קריסטל.
שעון עצר, מעורר,
12/24 שעות וטיימר.
תזכורת כל שעה שלמה.

1,199.- שקל בלבד

מהפכני!

דגם 830305—לנשים

פלדה, נגד מים,
זכוכית קריסטל.
שעון עצר, מעורר,
12/24 שעות וטיימר.
תזכורת כל שעה שלמה.

1,465.- שקל בלבד

מבצע הפרסים הענק-נמשך!

• פרס ראשון
מכונית נוסעים רנו 5
(לא כולל מיסים)

רנו 5
המכונית הנמכרת ביותר באירופה.

• פרס שני טיסה ליפן
• פרס שלישי וידאו טייפ (תוצרת יפן)

להשיג בחנויות ברחבי הארץ וברשתות שקם והמשביר לצרכן.

אוריינט—בדיוק בזמן הנכון.

שעון מעולה ללא בעיות• יבוא שיווק והפצה: בני משה קרסו בע"מ•
סוכנים בלעדיים של: ORIENT WATCH CO. JAPAN

נמר של נייר

סיפורה המהמם של נרקומנית בת 13 ✱ "פיתרון צודק ומכבד את שני הצדדים" ✱ חלמתי. תבל תבל מכוסה אפר

תרגום

כריסטיאנה פ.

ישנם ספרים תיעודיים, אשר עוצמתם היא מעל ומעבר לעוצמת האות הכתובה. ספרים המתמצתים את כל שניתן לתמצת באות כתובה. כזה הוא הספר אני, כריסטיאנה פ.* שנערך בידי **קאי הרמאן** ו**הורסט ריק**, כתבי השבועון הגרמני שטרן, על־פי שורת הקלטות מפיה של **כריסטיאנה פ.** נרקומנית צעירה.

אני, כריסטיאנה פ. הינו ניתוח לעומק ולרוחב של החברה הגרמנית בפרט והחברה המערבית בכלל — על ניוונה, פולחן ההון, המין, העוצמה, הדיכוי וחוסר־המשמעות שלהם. את הספר חיברו שני עיתונאים שריאיינו את כריסטיאנה, כאשר זו היתה בת 15, בתחילת 1978 בברלין, שם היה עליה להופיע כעדה בבית־המשפט. מראיון שתוכנן לשלוש שעות צמחו חודשיים של ראיון שבמהלכם חדלו להיות מראיינים והפכו למאזינים פעורי פה.

כריסטיאנה פ., בת למעמד העובדים הגרמני, המגיעה מהכפר לעיר ברלין, כאשר מישפחתה (האב, האם והאחותה) עוברים להתגורר בגרופיוסשטאט „גוש של רבי־קומות ל־45,000 איש... כשעומדת בין רבי־הקומות עצמם, עולה מכל מקום ריח של פיפי וקקה..." אביה של כריסטיאנה, שהוא סמל של כישלון, והאמין בשיטת החינוך של מקל הבמבוק: „אחר־כך חבט במקל הבמבוק על הישבן שלי עד שהעור התקלף ממנו..." אהבתו למכונית הפורשה שלו גדולה מאהבתו לבני־מישפחתו.

אחד מעיסוקיה הראשונים של כריסטיאנה בברלין היה: „כשחזרנו מבית־הספר היינו מחפשות בדלי־סיגריות במאפרות ובפחי־אשפה. הדלקנו אותם, אחזנו אותם בין השפתיים ונשפנו עשן... בגיל עשר בערך התחלתי גם לסחוב. הייתי סוחבת בסופרמרקטים. דברים שלא היינו מקבלות בדרך־כלל. בראש וראשונה ממתקים..."

כאשר נפרדו הוריה של כריסטיאנה, נטל האב את אחותה והאם לקחה אותה, ואז: „אבא שלי לא הרביץ לי יותר לעולם." תהליך התבגרותה של כריסטיאנה מתחיל בגיל צעיר. „מלאו לי שתים־עשרה, התחיל לצמוח לי חזה, ובצורה מגוחכת מאוד התחלתי להתעניין בבנים ובגברים... התחלתי לייבש את השיער שלי בפן, קיצרתי לי קצת את השערות מלפנים, במספריים לנזיזות ציפורניים, וזירקתי אותן הצידה..."

ביחד עם חברתה, **קסי**, התחילה כריסטיאנה ללכת למרתף שכונתי שבו בילו צעירי השכונה: „כשבאתי למרתף למחרת בערב, החבורה הביאה אתם לשם נרגילה ענקית. בהתחלה אפילו לא ידעתי מה זה. קסי הסבירה לי שהם מעשנים חשיש, ואמרה לי שמותר לי להצטרף. לא היה לי הרבה מושג מה זה חשיש. ידעתי רק שזה מין סם משכר ושהוא אסור באיסור חמור." בהשפעת החשיש עוברת כריסטיאנה את חוויית המין הראשונה שלה: „קאתי התחיל ללטף אותי. עכשיו כבר לא ידעתי אם מותר לי ליהנות מזה. נעשה לי חם שתעון..."

עד מהרה הופכת כריסטיאנה את עישון החשיש למינהג של קבע: „עכשיו כבר לא ראיתי עניין גדול בעישון חשיש..."

כריסטיאנה פ.
פשעי העיוות החברתי

יום אחד מציע לה אחד מבני החבורה, **פיט**: „אם בא לך לנסות, בשבת יהיו לי טריפים טובים. את יכולה לקבל קצת."

עד מהרה לומדת כריסטיאנה את מילת־המפתח של חייה, „איטש", (האות האנגלית הראשונה של המילה הירואין) ועד מהרה היא עוברת את מה שהיא מכנה: „ערכנו סיבוב מלא דרך כל התעשייה הפארמצבטית."

בינתיים מתקשרת כריסטיאנה, המסובבת את אמה בכחש, ם חברה הראשון, **אטצה**, ועד מהרה היא הופכת לחברתו הקבועה של **דטלף**, שאותו היא פוגשת בסאונד, שהוא „הדיסקוטק המודרני ביותר באירופה", מקום שבו עברו קבוצות שלמות של ילדים דרך סמים רכים להרואין. בגיל 13 מספרת על כך כריסטיאנה: „דווקא עם נרקומן מושלם רציתי אפוא ללכת לקונצרט... על־ידנו ישבו חיילים אמריקאים שעישנו חשיש. רק הסתכלנו עליהם וכבר הם העבירו את המקטרת אלינו... כשדייוויד בואי התחיל, הכל היה כמעט כמו שדמיינתי לעצמי. זה היה משגע..."

בדרך לשלב הלפני־אחרון בנתיב הסמים, מסבירה כריסטיאנה: „לא הייתי אפוא ילדה מסכנה, שאיזה נרקומן או דילר רשע העלה אותה בכוחה על דרך הסמים, כפי שכתוב תמיד בעיתונים. אני לא מכירה אף אחד שהתחיל להזריק בניגוד לרצונו. רוב הצעירים מגיעים לאיטש בעצמם, כשהם בשלים בשבילו, כמו שאני הייתי..."

את האבקה הלבנה שאפה כריסטיאנה דרך האף ב־18 באפריל 1976, חודש לפני יום הולדתה ה־14. ואת תחושותיה היא מתארת: „הרגשתי כאילו אני שייכת למשפחה חדשה ונפלאה... הרגשתי גירוד משגע בכל הגוף. התפשטתי ערומה והתגרדתי במברשת־השיער. גירדתי את עצמי עד זוב דם, בעיקר בשוקיים. זה לא הטריד אותי. ידעתי שנרקומנים מתגרדים..." את המונולוגים הארוכים של כריסטיאנה מפסיקים מונולוגים מקבילים של אמה, של הכומר המחוזי לנוער ושל עוד דמויות שבהן נתקלה כריסטיאנה בנתיב־הסמים שלה. הכומר **יורגן קוואנט**, מנהל המרכז הקהילתי, מסביר מעט על בני דורה של כריסטיאנה: „תנאי־החיים של הצעירים לא השתפרו עם הזמן. לצד הבעיות הישנות צצו בעיות חדשות: יותר ויותר צעירים בגרופיוסשטאט נושאים נשק, ובמקרה של ספק הם מוכנים גם לעשות בו שימוש. במקרים רבים נכרכים בכך ניתונים לאומניים ונכונות לקלוט רעיונות פאשיסטיים..."

כריסטיאנה מאמינה עדיין, כי ניתן לה להיות „נרקומנית של סופי־שבוע" והיא מקווה „להציל את דטלף מלהפוך לנרקומן

* קאי הרמאן והורסט ריק — **אני, כריסטיאנה פ.**; עברית: גדעון טורי; הוצאת אדם; 263 עמודים (כריכה רכה + תצלומי מקום ההתרחשות ותצלומיהם של נערים ונערות שמתו מלקיזות הירואין).

החוויה הישראלית

האיינשטיין של השלום

מילחמת ישראל בלבנון, היא המילחמה החזיתית הראשונה בין ישראל ובין הצבא הפלסטיני. צבא מול צבא, קרבות של פנים מול פנים. העיסוק המוגבל של אנשי־הרוח בישראל בנושא העימות הישראלי־פלסטיני, הפך את צה"ל לאופציה היחידה שיש בכוחה ליטול חלק בעימות זה. צחוק הגורל הוא, שבאמצע שבוע הספר העברי פרצה מילחמה זו, המייצגת את ישראל יותר מאותם עשרות אלפי ספרים שהוצעו בדוכני הספרים.

בראשית ימי העימות הישראלי (או הארצישראלי) — פלסטיני, היה לרוח לומר יותר מאשר לקני־הרובים, אלא שהעם הזה העדיף את שריקות הכדורים על עוצמות־הרוח. מאחר שבשבועיים אלה, פולטים הכל דברי הבל ואסטרטגיה של המילחמה, תוצאותיה והשלכותיה, אולי מוטב לשוב אל שורשי העימות, ולהביאם כתזכורת היסטורית.

תזכורת מן ההיסטוריה מצוייה בדברים שונים שאותם אמר הפיסקאי וההומאניסט הנודע **הפרופסור אלברט איינשטיין** בעניין הקונפליקט היהודי־ערבי, עוד בטרם שימש הפרופסור פירסומת למכירת מכשירי טלוויזיה מתוצרת יפאנית.

ברשימה תחת הכותרת אלברט איינשטיין נגד הקנאות הלאומית והדתית מאת **אוריאל טל**, אשר פורסמה בכתב־העת זמנים (חוברת 5), בוחן טל את ההנחה, כי אם לא יעלה בידי הציונות המדינית ליצור שותפות מלאה בין יהודים וערבים בארץ־ישראל, יהיה זה „כאילו לא למדנו דבר באלפיים שנות־הסבל שלנו ואנו ראויים לכל אשר יבוא עלינו..."

כותב טל על השקפתו של איינשטיין: „על רקע זה ביקש איינשטיין להעביר את עיקר טעמה של הציונות המדינית מן ההיענות לצרכים שהם תוצאת גורמים שליליים, אל עבר המישור החיובי הקונסטרוקטיבי. בארץ־ישראל יש לראות לא רק מיקלט לפליטים יהודים אלא אתגר של בניין חברה חדשה במזרח־התיכון, חברה שבה תהיה שותפות בין יהודים לערבים וברכה לאיזור כולו..." על התנאי האיינשטייני לכך, כותב טל: „בהזדמנויות רבות ובין השאר בפגישתו (בניו־יורק) עם ד"ר שאמארה, מי שהיה נשיא ,הליגה הערבית הלאומית' בשנת 1938 — הסביר איינשטיין שכקני־מידה מוסריים אלה אינם מנוגדים לקני־מידה פרגמטיים; נהפוך הוא, בלי צדק ושלום, בלי חירות רוחנית, ממילא גם המיפעל הציוני־מדיני סופו לא להתקיים, שכן תנאי הכרחי להצלחת מיפעל זה הוא הסרת מיכשול האירציונאליזם, ובכלל זה הקנאות והדבקות במסורות היסטוריות או דתיות שעבר אתן תופשות במחשבת אדם מודרני..."

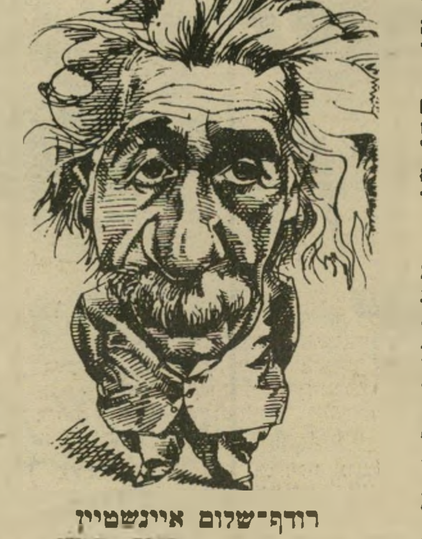

רודף־שלום איינשטיין
שיחרור ממסע העבר היהודי

במיכתב גלוי אל העולם הערבי (המיכתב ראה־אור בעברית בסיפרו של איינשטיין דמות עולמי בהוצאת שטיבל, תרצ"ה) שנתפרסם ב־28 בינואר 1930, הוא הדגיש, לדברי טל: „הלקח שיש להפיק מפרשת (הטבח) בחברון הוא שאין לסמוך על אחרים שיעשו את המלאכה המדינית למעננו, וכי בסופו של דבר האחריות על המדיניות ועל תוצאותיה רובצת על הציונים. דרושה גישה חדשה לגמרי — תבע איינשטיין — משוחררת ממעמסת העבר היהודי, מדעות קדומות, מחשדות, מדבקות עיוורת ועיקשות במוסכמות. במקום הניגודים החוציים בין יהודים לערבים יש לשאוף כדבר ל,מעין סימביוזים אמיתי'... אם לא יעלה בידי הציונות המדינית לחולל שותפות כזאת, הרי כאילו לא למדנו באלפיים שנות סבל שלנו, ואנו ראויים לכל אשר יבוא עלינו..."

עמדה, היכולה לשמש מוטו להתאגדויות עכשוויות כמו ישראל־פלסטין, מביא איינשטיין בנאומים על מיפעל הבניין בא"י, המופיעים בסיפרו, ובהם הוא שב וכותב: „אבל אל לנו לשכוח דבר אחד, שלימדנו המשבר הזה: יצירת יחסים מרצים של שיתוף־עבודה בין יהודים וערבים אינה בעייתה של אנגליה, אלא בעייתנו אנו. אנו עצמנו, כלומר, היהודים והערבים, צריכים להתפשר בדבר דרכי־הפשרה, המכוונים לצרכי שני העמים ולשלום־שכנים פורה ביניהם. פתרון שאלה זו, פתרון צודק ומכבד את שני העמים, חשוב לנו כמטרה, שאינה נופלת ממעלתה וערכה מעניין חיזוק עבודת־הבניין עצמה..."

כנבואה על השתלטות הלאומנות היהודית בארץ־ישראל, כותב איינשטיין במאמרו ארץ־ישראל העובדת: „רובד־פועלים זה, הוא לבדו יכול ליצור יחסים בריאים לעם הערבי — זו החשובה בתעודות הפוליטיות של הציונות. שהרי ההנהלות באות והולכות, והיחסים האנושיים הם סוף־סוף המכריעים בחיי עמים..."

מילחמת לבנון לא פרצה מתוך רוח־הקודש. היא באה כתולדה של עשרות שנים של אטימות. עשרות שנים של אי־הבנה לעובדה האחת והיחידה, שאותה גילה פרופסור אלברט איינשטיין בביקור אחד בארץ (בשנת 1923) — העובדה, שזו ארצם של שני עמים.

היום אין איינשטיינים. אין מוחות אנליטיים כשלו. אישים שיש ביכולתם להניח אצבעם בנקודת־התורפה. העם שלנו חולה. מנהיגיו חולים. משכיליו מצטטים את הכתוב בספר **עמוס** על „המשכיל בעת ההיא ידום", והם דוממים במילחמות, וממלאים פיהם במים בתקופה שבין המילחמות.

אמיתי... התחלתי לשנוא את כל הבנות בגילי, שראיתי שהן נמצאות באותה דרך שאני הלכתי בה. וזיהיתי אותן בתחתית וב„סאונד", את הקטנות המגפות חשיש ו־פריפ, שכבר ניסו להתלבש כמו נרקומניות ותיקות, את בנות השתים־עשרה והשלוש־עשרה..."

עד מהרה מתחילה כריסטיאנה להזדקק לכסף, למימון ה„איטש" שלה ומתחילה לגנוב ארנקים מנשים זקנות בחוף־הרחצה ומגיעה למצב, שבו היא ממתינה לזריקה הראשונה שלה: „בהרואה החומר פועל לאט. בהזרקה הוא משפיע כמו פטיש. האחורים השוו את זה פעם לאורגזמה. אני רציתי את זה מבלי לחשוב אפילו לרגע שזהו הצעד הבא לתוך הבוץ המוחלט..." את הזריקה היא מקבלת מחברה, דטלף, ומעירה: „זה באמת פעל כמו פטיש. אבל אורגזמה אמיתית תיארתי לעצמי בצורה אחרת... עכשיו הייתי בראש אחד עם דטלף. היינו ביחד־ביחד, כמו זוג נשוי. חוץ מזה שלא שכבנו. בכלל לא היה בינינו מגע מיני. בשביל זה עדיין הרגשתי את עצמי צעירה מדי, ודטלף קיבל את זה..." עד מהרה מנסים כריסטיאנה ודטלף להפוך לסוחרי הרואין, לגנוב בחנויות כולבו — והכל על־מנת לממן את דרך ההרואין שלהם.

כריסטיאנה חלתה בצהבת, ולאחר צאתה מבית־החולים היא מגלה כי דטלף הפך „משדל": „לא היה לי מושג ברור מה פשר השידול הזה. לדבר כזה גם לא רציתי להקדיש מחשבה נוספת. ידעתי רק שאיכשהו הם נותנים סיפוק להומואים בלי להרגיש שום דבר בעצמם, ומקבלים בעד זה הרבה כסף." כריסטיאנה הולכת עם דטלף לתחנה שבה הוא משדל: „היצאניות, התתיכות, השחורים, הפרים, הנודדים, השיכורים, כל הגועל־נפש, זו היתה הסביבה הטבעית שלי בין הצהריים והערב. הייתי שייכת למקום מפני שדטלף היה שם..."

אחרי חצי שנה של קשרים עם דטלף, הם מחליטים שבת אחת להישאר פיכחים, כדי שדטלף יבתק את בתוליה של כריסטיאנה: „ליטפנו זה את זה זמן רב מאוד. הוא נכנס אלי קצת, ואני בקושי הרגשתי את זה. כשכאב לי, דטלף הרגיש בזה מבלי שאמרתי מילה... אבל דטלף לא רצה להכאיב לי. ברגע מסויים היינו לגמרי ביחד. באותו רגע אהבתי אותו אהבה מטורפת..." כריסטיאנה מבינה את המין, את עולם ה„שידול". עד מהרה מקבלת כריסטיאנה את ה„טורקי" המפורסם, אותו רעד של מכורים להרואין, עם הרוק בקצות השפתיים.

תהליך התמכרותה של כריסטיאנה מוריד את מיפלס ההגבלות שהיא מעמידה לפני עצמה. היא אינה בוחלת באוננות לגבר מבוגר, תמורת 100 מארק, בתוך מכונית: „הרגשתי גועל־נפש וקפאתי מקור... עשיתי לי מעין מאזן: אם כן, זה היה הגבר השני שלך. את בת ארבע־עשרה. פחות מחודש איבדת את הבתולים. ועכשיו את יורדת לכביש..." מכאן לא רחוקה הדרך לחוויה המינית הבאה בתור: „הורדתי את חולצת הטריקו שלי והוא נתן לי שוט. הכל היה כמו בקולנוע. לא הייתי אני עצמי. בהתחלה לא נתתי מכות אמיתיות. אבל הוא יילל שאני צריכה להכאיב לו. ברגע מסויים התחלתי להכות ברצינות... ראיתי איך הסימנים על הגוף שלו מתנפחים מרגע לרגע, ואחר־כך העור שלו ממש התפוצץ בכמה מקומות. זה היה ממש מגעיל ונמשך כמעט שעה..." והכל תמורת 150 מארק.

כריסטיאנה, החלה להתלבש כראוי ל־משדלת: „קניתו לנו חצאיות שחורות צרות עם חריץ עד התחת. מתחת לבשנו תגורות־גרביים שחורות עם רצועות. על זה הפראיירים ממש התייחמו. ביריות שחורות עם רצועות, ונוסף לכך הגזרות הילדותיות ופני התינוק שלנו." כריסטיאנה ירדה במשקלה ל־43 ק"ג, כאשר בראשה חלום אחד: „לחלום שאני בת טיפש־עשרה עליזה, כמו בפירסומת של ,קוקה קולה'."

ההתפוצצות מתרחשת, כאשר בדרך של מיקרה מגלה אמה של כריסטיאנה כי היא נוטלת סמים. האם שואפת להציל את הבת, ומקשה שאלות תם: „היא רצתה לדעת איך השגתי את הכסף להרואין." מובן שהיא תפסה מייד: הכביש, השידול וכן הלאה. ביחד עם אביו של דטלף, מנסה האם לגמול את כריסטיאנה ואת דטלף מן ההרואין: „הייתי רטובה לגמרי מזיעה קרה. קפאתי ורעדתי, והזיעה הקרה נזלה לי על הפנים ונכנסה לעיניים. הזיעה הזאת הסריחה איום... הסירחון שעלה מדטלף היה עוד יותר נורא משלי. כל החדר הקטנטן היה מלא מהסרחון שלנו..." אחרי שבעה ימים נגמלים שני הצעירים חלקית, וכעבור שלושה שבועות הם שוב נופלים אל עולם ההרואין. כאן מובא גם סיפורה של האמא של כריסטיאנה, המספרת על חוויותיה כאשר גילתה כי בתה נרקומנית.

והאם אומרת בראשית וידוייה: „באותו יום ראשון שבו ראיתי את כתמי הדם באמבטיה ובדקתי את הזרוע של כריסטיאנה נפקחו עיני. זו היתה מהלומה כבדה. כריסטיאנה הציגה לפני, אם אפשר כך לומר, את השובר שבצד החינוך שלי, שכל־כך התגאיתי בו. עכשיו התברר לי ששגיתי בכל, ורק משום שלא רציתי לחזור על טעויות החינוך שעשה אבא שלי..." דטלף שב לשדל, ובעקבותיו גם כריסטיאנה, והגמילה כלא היתה. שניהם ביחד משתתפים תמורת תשלום באורגיה, אצל אחד מחשובי ברלין, יורגן: „יורגן רק הסתכל. בזמן ששכבתי עם דטלף, הוא שיפשף לעצמו. ברגע מסויים, כשהלכנו משום מפני שהייתי צריכה לחזור הביתה, הוא דחף לדטלף ליד, לגמרי כדרך־אגב, שטר של מאה מארק. יורגן נעשה הפראייר הקבוע שלנו. הוא היה בי־סכסואלי. בדרך־כלל הלכנו אליו ביחד. אני הייתי מטפלת בו מלמעלה ודטלף מלמטה. כל פעם קיבלנו מאה מארק בעד זה..."

על „כלכלת המסוממים" שפיתחה כריסטיאנה היא מציינת: „מאה מארק ליום הצטרכתי רק בשביל ,רופ'. עם ההוצאות הנלוות הגיעו הוצאותי לארבעת אלפים מארק בחודש (כ־380 אלף לירות), ואותם הייתי צריכה גם להרוויח. חשבתי: לארבעת אלפים נטו מגיע אולי מנהל ב־חברה. ואני עושה ארבעת אלפים בגיל ארבע־עשרה..."

קצרת היריעה מתיאור כל שאר גילגוליה של כריסטיאנה פ., שהצליחה בסופו של דבר למלט עצמה מדרך־ההרואין, ולשוב אל החיים הנורמליים. בהמשך סיפורה מובאים תלאותיה בבית־מרפא למסוממים של הסיינטולוגיה ושאר מיני סבל ויסורים, עד לגמילתה הסופית.

כריסטיאנה פ. היא בבחינת גיבורת־דורנו, באותה מידה ש**וורתר הצעיר**, גיבורו של **גיתה**, היה גיבור המאה ש־עברה. בימים אלה, כאשר נוקמת ועדת־כנסת, המטפלת במה שהחברה הישראלית מכנה עבריינות סמים אצל הנוער, ומפקד מישטרת תל־אביב מעריך הערכות אלה או אחרות, דומה כי אני, כריסטיאנה פ. מלמד עובדה אחת. והיא, כי כלל לא מדובר בעבריינות נוער, אלא בעבריינות של החברה. בפשעי העיוות החברתי. ב־פערים מחרידים. אני, כריסטיאנה פ. הוא מיסמך מדהים, שיש בכוחו לפתוח מעט את הראשים האטומים המטפלים בישראל בנושא הסמים והנוער. אני, כריסטיאנה פ. הוא גם יצירת־ספרות מעולה, שתורגמה לעברית בתרגום מעולה של **גדעון טורי**.

ספר מומלץ ביותר לכל.

שירה

ראב

אסתר ראב, המשוררת הפתח־תיקוראית שהלכה לעולמה השנה בשיבה טובה, מעודה לא הירבתה לפרסם משיריה, ובין קובץ לקובץ של שיריה התארך לו הזמן. בימים אלה ראה־אור בהוצאת יחדיו ילקוט שירים *, ובו מיבחר שיריה של המשוררת בצירוף דיברי מבוא מאת **ראובן שוהם**.

ראב, ילידת 1894, מעודה לא הבליטה עצמה בעולם הסיפורת והשירה הארצישראלי, למעט תקופה אחת, שבה שימש ביתה בית־ועד לסופרים ולמשוררים בתל־אביב הקטנה. דיברי ההקדמה של ראובן שוהם הינם תמציתיים, ומקיפים אכן את שירתה ותולדותיה של המשוררת, תוך שהם מעניקים תמונה ברורה למדי, של

משוררת מנוחה ראב
וכותונת פסים / ולא מדי צבא...

חיי המשוררים בארץ במהלך המאה העשרים. הקובץ נפתח בשיר משנת 1923, שבו כותבת ראב: „על מערומיך חוגג יום לבן, / את הדלה והעשירה כה..." פתיה אשר מציג את מיכלול עולמה של משוררת ייחודית זו.

אחד משיריה הראשונים בקובץ, הינו סבתות קדושות בירושלים, ובו היא כותבת: „סבתות קדושות בירושלים, / זכותכן תגן עלי: / ריח סמדר ופרדסים פורחים / עם חלב אם השקיתי; / כפות רגליים / רכות כידיים / בחול לוהט ממששות; / ואקליפטוסים פרועים / טעוני צרעות ודבורים / שיר ערש לי זמזמו..." שיר החובן בקירבו את כל מרכיביה של ארץ־ישראל־הישנה, שיר של נוף ואנשים, שיר של רגש ויכולת של יצירת תמצית. ראב, שחיתה כמה שנים בקאהיר, ממחישה את יכולת התיאור והתימצות השירית שלה, כאשר היא כותבת: „קהירה, קהירה! / זונה כלה ופרומה, / שווא יקטרו שיכים מור, / ומחבואיך האפלים / ריח הקהווה המוכה / תעלי, כצל מסגדייך־הוד / אללה עצל / קפול־רגליים ישב..."

---

* אסתר ראב — ילקוט שירים; מיבחר, עריכה ומקורות: אהוד בן־עזר וראובן שוהם; מבוא: ראובן שוהם; הוצאת יחדיו; 160 עמודים (כריכה רכה — מחיר מוזל).

ראב היא משוררת של החום הימתיכוני, של צמחייה קוצנית, וכאשר היא כותבת „אני תחת האטד / קלה, זידונה, / קוציו צוחקת / לקראתך זקפתי; אור מכה על המרחב..." היא חיה את הנופים, את אור השמש הימתיכונית, ומתצלה בכך על מרבית בני דורה בשירה, שילדותם היתה במיזרח־אירופה, ונופיהם ירוקים, סגריריים, ערפיליים ולחים — מכדי שיתאימו לנופי ארץ־ישראל.

נושאים של שירי אסתר ראב לקוחים מתוך הנוף המיידי, כמו שירה שני עייטים ותאנה אחת בהם היא יוצרת דראמה שירית של „שני עיטים — / ותאנה אחת / תלויים / על בלימה..."

בין הנופים הימתיכוניים והשקופים של ראב, היא משוררת גם על גורלה של אשה בארץ מאוד גברית, כמו בשירה פורטרט של אשה: „ראשית חוכמה: / היות אתך — כאשר יהי / הרות באילן..." או שיר האלמנות בו היא כותבת: „לא אוכל דברך לשלום — כי האחר, זה מארץ־רפאים / בא ועומד לידי, / לא אוכל להושיט לך ידי — כי קדושת־הטבעת על ידי. / לא אוכל אף מצחי לך תת — כי מצחי מנושק, / ועיני פתוחות אל מעבר־מזה..."

שירה ארצישראלית טובה אינה יכולה להיכתב בלא מימד הזמן ההיסטורי של הארץ, ובשירה דיוקן עצמי כותבת ראב: „אם תמצאו עצמותי אחר אלפי שנים / אם יגידו ,מימצא' / זה הפיענוח: / עצמות ארוכות־ישרות, / עצמות לאמת / וצעד נרחב / בדרכי מולדת טובה. / גולגולת עגולה־נקיה / למחשב חלק..." שיר שאותו היא מסיימת ביגונה האישי: „הלב תולעים אכלוהו / עם לבלובי פרדסים / וכיסופים־לא־באו / או אבדו. / בלי אהבה..." בדידותה של ראב, בחברה הסובבת אותה, מביאה אותה להפיק שיר בעל צלילות גבוהה כמו: „חלמתי: תבל מכוסה אפר — / ושינאה. / ונעתרתי לבדי: / ואזרע לי שני גזרים / למאכל; ושקדיה לבנה / לשמח לבבי; / ובדלעשב — להניח עליו ראשי..."

לאסתר ראב יש אוטופיה שאותה היא מביאה בשירה משאלות: „אני רוצה עצים יפים — / ולא מלחמות! / וכותונת־פסים / ולא מדי־צבא / לכל יקירי; / אני רוצה גשם / ותלמים מוריקים; / וכתים מלאים / תינוקות; / לוח־בריתות / ו,כיכר־האחווה' / ורעם וברק — / כשמים; / וגשמי־ברכה / על האדמה / וכרכום וורד / בנקיקים..." והיא נפליגה בהמשך השיר אל: „וצהלת בולבולים / בעלות־פרדסים / ומפרשי־שלום / על ים־התיכון; / ו,תמרון סתו' / של כרינגמות לבנות — כגנים / וכדורים אדומים מתגלגלים / כשבילים / ושרוולי־תינוק מאותתים שלוה — / על החבל..." שיר שפורסם מעט לאחר מילחמת ששת־הימים.

עוד מתמונות החיים, כפי שאלה הצטיירו לראב, בשיר החרב והקן: „אנו חיים מול חודה־של־מחט / על עברי פי־פחת; / בגבול התהום — / אנו שותלים גנים, / יולדים ילדים, / קוטפים פרי; שבילי אבותינו / נטועי השושן / ופסיעות השפי / נטרפו זה כבר; / בידינו חרב / וכלבנו — עלה־זית, / הדוקר־שן / אנו לוחמים, / כל השדות מחכים, / כל הקנים מלאים / אפרוחים — וחרב תלויה מעל..." שיר מעולה, המתמצת את החוויה הישראלית במעט מילים.

ילקוט שירים של אסתר ראב הוא בבחינת נכס תרבותי, מהמעולים שראו־אור בשנה האחרונה, והוא נ.מלץ ביותר לכל שוחר־שירה.

בשבוע הבא יביא
„נמר של נייר"
רשימה של
סיפרי־קריאה
מומלצים לקריאה
בחופש־הגדול

מאת דן עומר

חתונה מזוינת

(המשך מעמוד 25)

שי הימין המטורף, עורך־הדין אליקים העצני. על הטקס ניצח הרב דב ליאור.

תושבי חברון הביטו בזעם אל עשרות המכוניות והאוטובוסים, שהביאו את ה־מוזמנים החמושים לחגיגה. „אם הם היו אנשים בסדר, לא היה מפריע לנו כל־כך שהם עושים שם חתונה," אמר ערבי, שמחשש מפני הטירור שמשליטים המת־נחלים באיזור, ביקש שלא להזדהות, „אבל בזמן שהם לוקחים מאיתנו את הארץ שלנו, הורגים את ילדינו ומתנהגים כמו גנגסטרים, אנחנו לא יכולים לסבול שהם יעשו דברים כאלה במקום קדוש. הידיים שלהם מלאות בדם! זאת לא חתונה, זאת פרובוקציה של אוייבי השלום!"

כוחות צבא הובאו למקום, מחשש לתיג־רות בין היהודים והערבים. אולם התו־שבים העדיפו להסתגר בבתיהם. רק כמה נערים צפו מן הצד בנעשה. הם חששו להביע את רגשותיהם למראה מנשליהם, הרוקדים לרגלי החתן. הכלה, שישבה עד לעריכת הטקס בחדר־הכניסה של בית־הכנסת של מערת־המכפלה, הובאה לחופה כשנערים קופצים ושרים לפניה: „הנה,

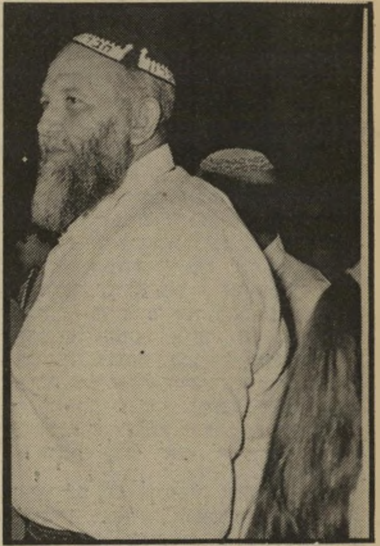

הבירוין ששמו סווכנר. הוא סי־רב להזדהות בשמו המלא. חיילי המימשל־הצבאי מאשימים אותו בכך שאיים עליהם בנשק.

הנה, הנה הכלה, הכלה החסודה!" תיזמורת השמיעה נעימות חסידיות.

בדיוק בעת עריכת החופה, בשעה 8 וחצי בערב, התחיל המואזין מן המיסגד שבמערה, להשמיע את תפילתו ברמקול. זאת היא השעה הקבועה, שבא הוא מת־פלל. קולו סימל יותר מכל את הניכור שבין המתנחלים החמושים לבין הסביבה. אך הם התעלמו מן הקול והמשיכו בטקס.

איום על חיילים

בין המוזמנים הסתובב בירוין גבה־קומה וכבד־גוף, ששמו סווכנר. הוא סירב להזדהות בשמו המלא. המושל הצבאי של חברון, סגן־אלוף עוגן, הוציא נגדו צו האוסר עליו להיכנס למערת־המכפלה, אחרי שהבירוין איים לפני שלושה שבו־עות ברובה קלצ'ניקוב, הנמצא ברשותו, על חיילי צה"ל המופקדים על המערה.

הדבר קרה ביום השישי לפנות בוקר, כאשר החיילים ביקשו מסווכנר לעזוב את המערה. לפי ההסדר הקיים, רשאים היהודים ביום זה להתפלל בבוקר עד השעה 5 וחצי, ואז עליהם לפנות את המקום, כדי שהמוסלמים יוכלו להכינו לתפילת יום המנוחה שלהם בשעה 7. באותו בוקר נשאר הבירוין במקום אחרי הזמן המוקצב. איחורים כאלה שכיחים בקרב אנשי קריית־ארבע, המנסים לגזול כל העת מזמנם של המוסלמים. כאשר ביקשו ממנו החיילים לעזוב, כיוון אליהם את נישקו ואיים: „אם לא תיתנו לי לגמור להתפלל, יישפך פה דם יהודי!"

למרות שבעיקבות האירוע נאסר עליו להיכנס למערה, המשיך סווכנר לבוא אליה. ביום השבת בשבוע שעבר, כאשר ביקשו ממנו אנשי־המילואים המאבטחים את המערה לצאת, התעלם מהם והמשיך להתפלל. חבריו הצטופפו מסביב לחיילים והתחילו לאיים עליהם: „לא כדאי לכם!

(המשך בעמוד 61)

צמד בטריקו!

שתיהן במיני, המגלה רגליים חטו־בות. נכון שטריקו זול אפשר למ־צוא היום על כל דוכן וגם בשוק, אבל עבור שמלות אופנתיות הגזורות טוב ומונחות היטב צריך לשלם די הרבה כסף. הטריקו הטוב הוא בד יקר הרבה יותר ממה שנוטים לחשוב. באריגה יש הרבה בדים דפוקים וגם בגזירה יש נפולת עצומה.

שורטס נראה כיוס על „נערות הטריקו", בבירות אי־רופה, בעיירות־הנופש והקיט וגם בדיזנגוף. היום עושים מטריקו כל דבר — שורטס, חצאיות ושמלות ערב.

פסים בכחול־לבן, אדום־ירוק, צהוב־כתום — הכל הולך, במינימום גיזרה ובמינימום בד. לא מסובך כלל, לא מורכב, אבל מאוד אופנתי עכשיו.

טריקו, כל העולם טריקו! פעם היה זה נחלתם הבלעדית של התחתו־נים והגופיות הלבנות. היום, מי לובש ליבני טריקו?

בשנים אחרונות עלה בד הטריקו ככו־כב שביט, והיום יושב לו בפיסגת האופ־נה. „היום אני צבעוני," הוא מתגאה, „אני טורקיז, אני אדום, אני צהוב, היום תופרים ממני שמלות, חצאיות, חולצות ומיכנסיים ואפילו שורטס. לנערות שלי קוראים בחורות הטריקו!"

יש שמנה ויש שמנה

בגד טריקו מחמיא לגוף היפה וה־חטוב ההרגשה בו נוחה והעיקר: הוא מתכבס נפלא גם ביד וגם במכונה.

יש שני סוגי טריקו — אינטרלוק וסינ־גל. אינטרלוק הוא הטריקו העבה והרגיל, מתיח, גמיש ואלסטי. הסינגל יותר מעו־דן ויותר דק. זהו הטריקו הקיצי.

הטריקו באירופה הוא בן־בית במל־תחתה של כל אשה חטובה מזה כ־שמונה שנים. בתל־אביב ובישראל היו אתי צדר ומירה שטרן הראשונות שהחלו להשתמש בו לצורכי אופנה. הן עשו זאת לפני חמש שנים, כשטריקו היה רק חול־צת התעמלות של בית־ספר.

הן התחילו לייצר שמלות ומיכנסיים בעלי מידה אחת, שהתאימו לכל גוף. „בהתחלה אנשים אמרו לנו: מה זה, פיג'מה? היה קשה להם לקבל זאת. היום זה להיט אופנתי לכל דבר. עושים ממנו מיכ־נסיים קצרים, חצאיות־מיכנסיים, תיקים ואפילו שמלות ערב לנועזות.

„אבל מה, חשבנו אולי סוף־סוף נוכל לקנות טריקו ולצאת בהרגשה טובה ש־קנינו בגד יפה, שהוא גם מציאה מבחי־נת המחיר. אך מסתבר שזה לא פשוט," מסבירה מירי צדר, מעצבת האופנה העו־בדת רק עם בדי טריקו.

„זהו בד יקר, הרבה יותר יקר ממה שנוטים לחשוב. באריגה יש הרבה בדים דפוקים, וכאשר גוזרים אותו יש נפולת עצומה. אז מישהו צריך לשלם גם עבור זה, וזה כמובן הצרכן."

לדעתה של אתי, שאינה מן הדקיקות, הטריקו מחמיא כמעט לכל אשה, גם ל־אשה מלאה. „תלוי במודל, נכון יש מודל ויש מודל, יש שמנה ויש שמנה, אך העי־קר הוא שאשה תרגיש טוב כשהיא הו־לכת בבגד."

מדידות בין הדוכנים

עיקר הרעיונות בעיצוב הבגד נש־אבים מהבד וממה שניתן לעשות בו. יש רעיונות מטורפים, אך לא ניתן לבצ־עם. אי־אפשר לתפור דברים מסובכים ומורכבים, אפילו לא קפלים, צריך מיני־מום גיזרה ובמינימום זה הן מתמחות.

התוצאות מאור אורגינליות, כמו שימ־לת השפופרת המקווקוות, המבליטה וה־חושפנית, והמיועדת לבעלות הגוף המוש־לם והראש הנועז, או שמלות הצ'רלסטון

מיני בשכבות המחזיר אותנו לתקופת ה־צ׳רלסטון, כשהגב חשוף ומוצ־לב בסיגנון בגד־ים, אידיאלי לימי החמסין. בד הטריקו עלה ככוכב־שביט והיום ניצב בפיסגת האופנה בשלל צבעים. יש לו שיק, ההרגשה בו נוחה והוא מתכבס נפלא גם ביד וגם במכונה. מטריקו אפשר למצוא שלל בגדים גם עבור ילדים, בשווקים שונים.

כל העולם טריקו

לא עוד רק תחתונים וגופיות אלא גם אופנה בטוף וציבעוניות

השובבה, שחזרה לאופנה עם גב חשוף, שמחירן בסך הכל 627 שקל.

למי שמסתובבת בשוקים תוכל למצוא ביגדי־ילדים ותינוקות עשויים טריקו, חול־צות צבעוניות מודפסות או מצויירות ב־מיקי־מאוסים, בסינדרלות ובפיות. הקונות אינן דווקא אמהות עניות, אלא בעלות הממון, אלה היכולות להרשות לעצמן לק־נות בחנויות־יוקרה ובבוטיקים של נובו־רישים לילדים. דווקא הן מחפשות את המציאות המשתלמות, כי הילדים הרי גדלים, שחבל להוציא סכומי־עתק על ביג־די ילדים לשימוש יום־יומי.

נכון שבמקומות אלה האיכות היא לפעמים טובה יותר או טובה פחות, סוג א׳ או סוג ב׳ וגם דפקסים קטנים לא חס־רים, אבל היתרון הוא שאפשר להשיגם במחירים זולים ולקנות בכמויות.

אך לכל יתרון יש גם חיסרון, והוא שהקניה היא בדוכנים ואי־אפשר למדוד, גם מפאת חיסרון בתאים, וגם כי אלה הם החוקים — אבל אם תמצאי־חן בעיני המוכר הוא אולי ירשה לך למדוד את הבגדים על הקטנים. אם כבר טרחת ו־סחבת אותם אתך, הם פשוט יעשו סטריפ־טיז קטן ליד דוכני העגבניות והפרחים, ימדדו ויראו אם זה טוב. ואם לא מת־אפשר, גם זה לא סוף העולם. אפשר להסתדר לפי העין — בוחנים בעינים וזהו.

שפופרת שימלה מקווקוות, חושפנית ומבליטה, לבעלות הגוף המושלם והראש הנועז.

חלון ראווה

כאשר נפלנו נפלנו — מה כבר יש להפ־סיד ? 50 או 100 שקל.

לנשים אין מציאות גדולות מדי בשוקים. לפחות כשמדובר בשמלות אופנתיות. נכון שיש שמלות בשפע התלויות ומתנפנפות וקורצות — משהו קטן לבית, שימלונת לאחר־הצהריים, או איזה סרבל קצרצר לגינה וחולצת־גופיה לבריכה, אבל ממש אופנה לא רואים כאן.

פה ושם מוצאים חצאית מיני, מאלה שכבשו את העולם. המיני, שהגיע אלינו מבירות אירופה והתלבש על הרגליים ה־קייציות של הישראליות בצורה לוהטת ביותר, בא בזמן. כאילו ידעו האופנאים בבירות אירופה הקרה שלרבות מאיתנו כבר נמאס המידי שמתחת לברך ושיש גם בעלות רגלים יפות שרוצות לגלות אותן. בעזרתו האדיבה של המיני המקווקו, ה־מנוקד והחלק הן יכולות להיראות טוב.

קולנוע

סרטים

הלקח של אלכסנדר

קשה מאוד להבין את הדרכים המיס־תוריות שבהן מגיעים סרטים לישראל. במשך שנים היה שמו של תיאו אנגלו־פולוס מין שם אכזוטי, מארץ לא כל כך רחוקה — יוון — אבל בלתי מוכר בישראל, ולו רק משום שסרטיו עשו רושם בלתי־מיסחרי לחלוטין. מי שביקר בפסטיבאלים ידע לספר על פרסים שהוענקו לו, על כישרון יוצא־דופן, על סיגנון מיוחד במינו. לבד משמועות הספיק רק סרט אחד, השיחזור, לעבור ביעף, במיסגרת של שבוע סרטים יווניים, בסינמטק. וזהו.

כרטיס כניסה. והנה עתה, תוך חודש־חודשיים בלבד, מגיעים לארץ שני סרטיו המפורסמים ביותר של האיש.

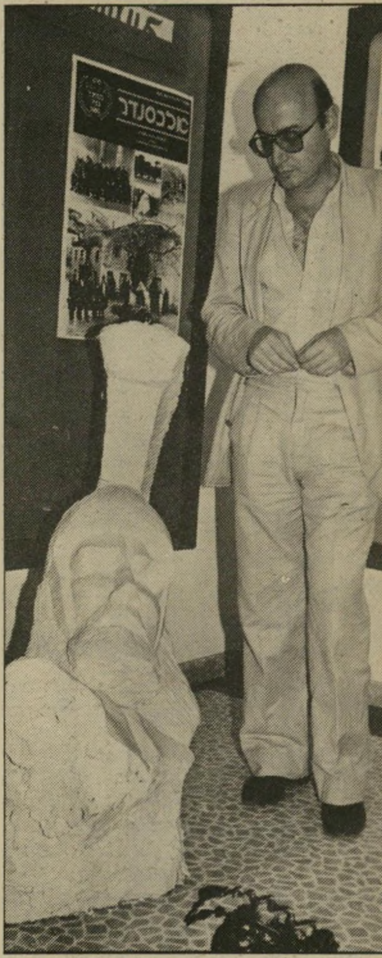

אנגלופולוס מבקר בישראל *
הגיבור הופך לסמל

הראשון, מסע השחקנים, שנרכש על־ידי ארכיון הסרטים הישראלי, הוצג כבר כמה פעמים בסינמטקים.

זהו הסרט שהפך את אנגלופולוס לפני כשמונה שנים לשם־דבר באירופה, והבטיח לו כרטיס־כניסה לכל פסטיבל סרטים או אירוע־יוקרה קולנועי אחר.

אך בטרם הספיק מסע השחקנים להש־לים את הסיבוב הראשון שלו בארץ, כבר הובא — הפעם להפצה מיסחרית — הסרט שזיכה את הבימאי היווני בפרס אריה הזהב של ונציה לשנת 1980. הסרט הוא אלכסנדר (במקור שמו אלכסנדר הגדול, אך השם קוצר בתרגום לעברית, כדי לא ליצור את הרושם, שמדובר בעלילות אלכסנדר מוקדון). (רוברט רוסן עשה פעם סרט עליו, עם ריצ׳ארד ברטון בתפ־קיד הראשי.)

לגבי מי שראה כבר את מסע השחקנים, תהיה הצפיה בסרט החדש מלאכה קלה יחסית. הוא לפחות יידע מה צפוי לו, ולא ייקפץ על מושבו בחוסר סבלנות למראה הצילומים הארוכים מאוד, הבלט המורכב של המצלמה, השיטה המיוחדת של עריכה המסרבת לקצר את זמן ההתרחשות, מיבנה התמונות המרהיב, שמעיד על עין של צייר, מיעוט התקריבים, השימוש הרחב בפולקלור יווני ובהיסטוריה היוונית וה־גוון הפוליטי הברור ביותר של הנושא.

נושא אקטואלי. מי שמוכן להשלים עם כל אלה, יגלה באלכסנדר סרט מרתק, הן מבחינה חזותית והן מבחינה תכנית. כסרטיו הקודמים של אנגלופולוס, גם סרט זה הוא אלגוריה. הוא שוב נשען על אירועים אמיתיים שמהווים את השלד של העלילה, והמסקנות שלו ממשיכות להיות מכוונות לימים אלה, גם אם הסיפור עצמו מתרחש בעבר.

ואמנם, איזה נושא יכול להיות היום אקטואלי יותר מטרור, מילחמות־שיחרור, שוויון־זכויות בעולם השלישי, השילטון כגורם משחית, והסכנה של הפיכת בני־אדם לאגדות וסמלים, כאשר שמים קץ לחייהם בלא עת.

אין שום ספק כי אלכסנדר שבסרטו של אנגלופולוס הוא סמל. אין הוא מוציא הגה מפיו לכל אורך הסיפור. הוא מתקשט בכובע של שיריון אבירים ורוכב על סוס לבן, הוא אסופי שנשא את אמו החורגת ואיבד אותה ביום החתונה כאשר נרצחה בשימלת הכלה שלה, והוא מנהל מערכת־יחסים מוזרה עם בתו החורגת, המאוהבת בו, ככל הנראה ומטפלת בו, אך אינה זוכה לשום תגובה, כי האיש עדיין עובד באדיקות את דמות האם־האשה שמתה.

ראש הכנופיה. אלכסנדר עומד בראש כנופיה, אולי של מורדים, אולי של שודדים, הנמלטים מתוך כלא שבאי נידח, חוגרים חזרה את נישקם, חוטפים קבוצה של תיירים בריטיים אשר באו לקבל את פני המאה ה־20 בין תיפארת עתיקות יוון, ומודיעים לשילטונות שלא יחזירו את בני־הערובה עד אשר בעלי הקרקעות הע־שירים לא ישיבו לבני־כפרם את האדמות שנגזלו מהם.

החוגים הנוצצים של יוון, העסוקים במישתים לקראת השנה החדשה 1900, והמוכרים את האינטרסים של מולדתם לזרים תמורת בצע כסף, נבוכים, אינם יודעים כיצד להגיב ושולחים את הצבא שירדוף אחרי החוטפים אל תוך ההרים, לכיוון כפר מולדתו של אלכסנדר.

עד כאן נראה הכל כתחילה של הת־קוממות עממית, התקוממות שבה מנהיג נועז ורודף צדק משתמש באמצעים חרי־גים כדי לכפות על ממשלתו עשיית צדק זה, ולמנוע ממנה פשיטת־רגל מוסרית. מול הפאר המסוגנן של העיר הגדולה, הארמונות המקושטים, הוואלסים הווינאיים והמושגים המעוותים של יוון — שיש לה עבר, אבל ההווה שלה אינו קיים כלל — מופיע אלכסנדר ממש כרוח האומה הקמה לתחיה מתוך החורבות, חרבו שלופה כדי להחזיר ליוון ולבני העם הפשוט שם את אשר שייך להם.

רעל למהפכנים. עד מהרה נוצר מצב קלאסי בנסיבות מסוג זה. אלכסנדר ואנשיו מכותרים בתוך כפר מולדתו על־ידי הצבא, מאיימים לחסל את בני־הערובה אם לא יתמלאו בקשותיהם, כאשר המשא־ומתן בין הצדדים מלווה בכל מיני בדיקות של אופציות צבאיות. אולם מה שמעניין משלב זה והלאה, היא מערכת־היחסים הנוצרת בין אלכסנדר לכפריים. בשנים שאותן בילה בכלא הצליחו כפריים אלה, בהשפעת מורה נאור ורעיונות מתקדמים שהגיעו מחוגים אנארכיסטיים באיטליה, ליצור קומונה שיתופית — מעין חברה כפרית אידיאלית ושוויונית. תחילה מקב־לת חברה זו את לוחמי־החופש של אלכסנדר בתופים ובחצוצרות, בשימחה ובברכה, כהתגלמות מחודשת של אלכסנדר מוקדון הגדול. אבל לא נדרש זמן רב כדי להבין שאלכסנדר ואנשיו אינם גורסים שהדמוקרטיה היא האמצעי הנכון לניהול חברה. הם אינם מקבלים את דעת הרוב, ואינם מוכנים אפילו להקשיב לה. הם מכתיבים את רצונם, מתנזרים מחדוות־החיים והשימחה השוררת במקום, כי שימ־חה היא רעל למהפכנים — ומכהה את זעמם הגואל. ויוצרים כת נפרדת ומתבדלת.

דיקטטורה צבאית. המשך התהליך צפוי. הקומונה השוויונית הופכת לדיק־טטורה צבאית, שבראשה אלכסנדר, חולה מחלת־נפילה, שהכל צריכים להפנות אליו את גבם כשהוא סובל מהתקפה. אלכסנדר, הסמל, עובר את כל השלבים מלוחם־חרות לעריץ צמא־דם. מכיוון שיש צורך בליכוד כדי לעמוד מול האויב, דואגים הוא ואנשיו לליכוד זה וסותמים את פיות הסרבנים — כי זה משרת את טובת הכלל. כדי שלא יהיו ספקות בקשר לזהות האוחזים בשיל־טון, נשחטים העדרים של הכפריים מול הרובים השלופים של אנשי אלכסנדר. כך גם צריך להיווצר הזעם הדרוש כדי להת־נפל על האויב. עד מהרה הופך הצורך לשלוט חשוב יותר ממטרות השילטון, בני־הערובה הבריטיים הופכים קלפים שאיש אינו זוכר עוד למה נועדו, הקו־מונה השלווה הופכת מדינה במצור, מנ־היגה חולה ורדוף סיוטי־עבר, קלגסיו מכתיבים את רצונם וכולאים ורוצחים בלי דין ובלי דיין.

הסוף אינו יכול להיות אלא טרגדיה, ובסופה של הטרגדיה נשארת האגדה — פסל סימלי שמפחיד אולי יותר מן האנשים החיים. עד כאן המשל.

את הנמשל אפשר למצוא על כל צעד ושעל. זה יכול להיות היטלר או מוסוליני (סופו של אלכסנדר מזכיר את סופו של הדוצ׳ה), אבל זהו בעצם כל מישטר רודני באשר הוא, ואלכסנדר הוא, במידה זו או אחרת כל מנהיג־מחתרת, הסבור שזכותו לכפות את השקפותיו על הזולת, וההופך בסופו של דבר את הכפיה לחשובה יותר מן הלחימה.

* בקולנוע גורדון ליד פסל הראש של אלכסנדר המופיע בתמונת הסיום שלהסרט.

הומרו אנטונוטי בתפקיד אלכסנדר
הקומונה הפכה לדיקטטורה

תיאו אנגלופולוס מביים את אלכסנדר
הלוחם הפך לעריץ

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — אלכסנדר, האדומים, כלבי הקש, ממאו עד מוצארט, חקירה לילית.

ירושלים — האדומים, פאדרה פאד־רונה, טוראית בנג׳מין, מנהטן.

חיפה — אהובת הקצין הצרפתי, האדומים, חלף עם הרוח.

תל־אביב

**** **ממאו עד מוצארט** (מו־סיאון, ארצות־הברית) — הסרט שזכה בפרס האוסקר מביא קטעים מאלפים מביקורו של הכנר אייזיק שטרן בסין. המוסיקאי רב־המרץ והמקרין חום אנושי מאזין ומדריך צעירים מוכשרים ומדגים בתוך כך כיצד המוסיקה יכולה לגשר על פערים של יבשות, תרבויות וחינוך רחו־קים זה מזה.

(המשך מעמוד 58)
אנחנו לא נרשה להוציא אותנו! אנחנו פה כבר 12 שנה ואתם רק חודש. אתם תלכו ואנחנו נישאר. אם תשתמשו בכוח, בסופו של דבר אנחנו נגבר עליכם. השיל־טונות לצידנו!"

המתנחלים טענו שהבירין לא קיבל צו בכתב, האוסר עליו להי־כנס למערה. אולם כאשר הגיע למקום סגן־המושל, רב־סרן דודו, שביקש למסור לידיו צו כזה, נימ־לט סוובנר מן המקום מבעד לדלת האחורית. הוא סירב להגיב על שאלות בדבר התנהגותו.

על־פי ההסדר שהיה מקובל עד לאחרונה, חולקה המערה בין ה־יהודים והמוסלמים. ליהודים ניתנו אוהלי אברהם ויעקוב, שבהם קיי־מים בתי־כנסת, ואילו למוסלמים נשאר אוהל יצחק, שבו ממוקם המיסגד. מזה ארבעה חודשים, בהתאם להוראה של שר־הביטחון, אריאל שרון, העושה יד אחת עם אנשי גוש־אמונים, ניתנה ליהודים הרשות להתפלל, ביום השבת, בקבוצות, גם בתוך אוהל יצחק. ה־מוסלמים נדחקו הצידה ושטיחיהם סודרו לאורך קיר אחד, כשחבל מגביל את תחומם. רוב שטח אוהל יצחק הועבר לרשות היהודים. אך נראה שגם זה לא מספיק לאנשי קריית־ארבע.

התעללות במואזין

מדי שבת בשבת הם שול־חים את ילדיהם הקטנים, כדי שידרכו בכוונה על שטיחי המוס־למים וידחקו אותם עוד יותר לצד. כאשר מתלוננים התושבים על כך באוזני החיילים, ואלה פונים ל־מתנחלים, יש בפיהם תשובה אחת: „מה אתם רוצים? הם בסך־הכל ילדים ולא מבינים. הם משח־קים." אולם על דעתם של ילדים אלה כלל לא יעלה לשחק, למשל, בסיפרי התורה שבמקום. הם יוד־עים היטב במה מותר להם לשחק, בהתאם להשקפותיהם של ההורים.

ילדי המתנחלים נוהגים גם להת־עלל במואזין. הם מכניסים חול וליכלוך לתוך מנעול חדרו. באחת הפעמים לא הצליח המואזין לצאת בשל כך, ונאלץ לקרוא לעזרה ברמקול המיועד לתפילה, לקול צחוקם של המתנחלים, שראו בכך מעשה קונדס. המואזין נאלץ גם לגשת למקומו בליווי מישמר צה"ל, מחשש שהמתנחלים, העומ־דים בחצר, יפגעו בו.

מיצוות דת האיסלאם אוסרות על המאמינים שתיית משקאות ח־ריפים. למרות זאת מתעקשים ה־יהודים להכניס למערת־המכפלה יין, כדי לערוך קידוש בליל ה־שבת. כאשר שאלו אנשי המימשל את הרב לווינגר מדוע אינו משת־מש במיץ ענבים, שגם עליו אפשר לקדש, השיב: „אוי, לא חשבנו על זה." למרות זאת ממשיכים המתנחלים להגניב יין למקום.

המתנחלים מנסים להתגרות ב־תושבי חברון בכל דרך אפשרית. מדי פעם הם נוהגים לצאת בליי־לות השבת בשירים ובמחולות ב־סימטאות הקסבה, השוק העתיק של חברון, הסמוך למערת־המכ־פלה. אנשי הצבא, החוששים להת־פתחות תיגרות, אינם מצליחים להשתלט עליהם. כאשר מוחלפות מהלומות, נאלצים החיילים להת־ערב בין הניצים, ולא אחת הם מסכנים בכך את עצמם, בעוד המתנחלים נהנים למראה המהומה שחוללו.

על השקפת עולמם של אנשי גוש אמונים אפשר ללמוד מדרשה, שנתן הרב ליאור ביום השישי בשבוע שעבר: „דרום הלבנון עד הליטאני זה שלנו. אבל חוץ מה־מילחמה בלבנון יש גם המילחמה בין העיראקים והאיראנים. לשאלה את מי משניהם צריך לשלוח ל־אללה, יש רק תשובה אחת: את שניהם. אבל לעיראקים יש זכות קדימה!"

יוסי הימן

לי לה לו

שיקוצים

* **לבעל הוולוו.** אתה שנ־הגת כמו מטורף במוצאי שבת ב־2.00 בבוקר בשדרות רוטשילד — הלוואי שתגמור באיכילוב! מהולכת־רגל בפינת שיינקין.

* **לשרונה.** שתידבק לשונך לחיכך, למה את מוכרחה לרכל על כל העולם ובייחוד עלי? את יודעת טוב ממי — ואולי יש עוד?

* **לחבר של גלי.** לא יכולת לזוז כמה דקות הצידה במסיבה ברמת־גן? אני.

ברכות

* **לוורד מ„שלוש".** את הכי יפה, הכי שאני אוהב, הכי קרובה לאלוהים. הר/ב.

* **ליחזקאל לוי** ממדור־שלי־חים בדואר ירושלים, **למר פכר** מלישכת מנהל־הדואר בתל־אביב, **ולמר פבריקנט** ממזכירות־הדו־אר בירושלים. הרבה תודה על הטיפול המהיר. מרחל.

* **ליוסי.** הקללות עזרו. חזרת בשלום, תמשיך ככה. כולם.

* **לצ'ימיני.** אני נשבעת שאני שומרת על הגחלת על אש קטנה מאוד, כלומר, נאמנה ואוה־בת, רק תחזור במצב טוב, והכי חשוב — רענן. מקוקי.

* **ליעל ו.** למרות הכל אני אוהב אותך עדיין. דגש על העדיין. שלום.

* **לאורן.** תחזור, העיקר ש־תחזור. אם תחזור אסלח לך הכל. אם לא תחזור יסלח לך האלוהים. מה יותר טוב? שולה.

למפקד משטרת נהריה, יצחק מוראלי. תודה על ארו־חת־הערב, רק חבל שקילקלת לנו את התיאבון כשאמרת מייד אח־ריה שאתה עוצר אותנו ללילה. למרות זאת, היית בסדר גמור. מענת ושרית.

החלאפות

* **הכן עצמך לחורף.** אוגר חשמלי 6 קוא"ט במצב חדש, תמו־רת שווה־ערך או שקלים. טלפון 03־757781, שוקי.

כל שליחות

מת להשיג את הספרים הב־אים (בעברית): אלכסנדר דיו־מא: ארבעת המוסקטרים, מ־קץ עשרים שנה ומסיכת הבר־זל. פרדריק פורסיית: כלבי המילחמה. מוכן לשלם עבורם או לבצע כל שליחות או להח־ליפם בספרים אחרים או בתק־ליטים משנות החמישים.

JOE FELDMAN
2056 E. 56 st.
Brooklyn N.Y. 11234
U. S. A.

אנציקלופדיה. קח מקרנה 8 מילימטר סופר, חדשה, המשוכללת בעולם ותן אנציקלופדיה עברית או שווה־ערך. טלפון 03־482920.

אלבים

כל מי שיש לו חומר ותמו־נות על אלביס פרסלי שישלח לוורד זמיר. את ן הכל ב־תמורה. א. יפה 37, רעננה, מיקוד 43000.

מיד ליד

* **למכור זכות.** ישראלי, תושב־חוזר, מעוניין למכור את הזכות לקניית מכונית תמורת 6,000 דולר.

SERGIU, POSBUS 7916
1008 AC Amsterdam
HOLLAND
Tel. 020-44-72-05

* **חליפת משי.** בגדים יש־נים וחדשים, איטלקיים, לנשים + חליפת משי. טלפון 03־482920.
* **סלון.** בהזדמנות סלון במ־צב מצויין. טלפון 03־896151.
* **וספה.** 200181 כחדשה + אבזרים. טלפון 04־528508 בערב.

מה הולך

* **לשמור.** זוג צעיר מעוניין לשמור על דירה באזור תל־אביב. טלפון 03־395839.

* **הופעה רעננה.** המעוניי־נים/ות לשמור על הופעה רעננה, מסז'יסט צעיר וספורטיבי. סודיות מוחלטת. ת"ד 6040 נתניה.

* **אנגלית.** תלמדי בקלי־קלות על־ידי שמיניסטית מצטיי־נת, בכל שעות היום וב־50% הנ־חה. טלפון 03־482920.

* **בית אוהב.** חתלתולות מקסימות (סיאמי מעורב) מחפשות בית אוהב. להתקשר לדבורה, ב־ימים שני ורביעי בין השעות 14.30 ו־18.00, טלפון 02־254601.

עגלת טיול

עבור אנושקה דרושה עגלת טיול מתקפלת במצב טוב. טלפון 03־428976.

דחוף

במרכז תל־אביב.
דירה־טלפון־ריהוט־טלוויזיה — יש.
שותף — חסר.
לרציני בלבד. אם ברצונך להצטרף נא להתקשר לטלפון 03־632349 בשעות אחר־הצה־ריים והערב.

ציר אפי

כל מה שתרצה. רווק בן 29 מוכן לעשות ביקורי־בית, לטייל וללוות, וכל מה שתרצי. טלפון 02־718908.

מזל שור

שמנמן בודד מזל שור, בן 45, בעל דירה ואמיד, מעוניין במלאה וחושנית לידידות דיס־קרטית. טלפון 03־737908.

* **פנויה.** בת 39 מעוניינת בידידה פנוייה ואינטימית. ת"ד 6192 תל־אביב. נא לציין טלפון.

* **משוחררת.** נאה מאוד, אקדמאי, 30/170, לא פנוי, מעוניין להתקשר איתך, בגיל דומה ומ־שוחררת — אך גם לשיח רציני. ת"ד 26059 תל־אביב, מיקוד — 61260.

* **קצין או שוטר.** ישראלי נשוי הנמצא בפינלנד ומשתלם בקורס למסז', חוזר בחודש הבא לארץ. מעוניין ליצור קשר עם ידיד נשוי, לשם בילוי משותף וסאונה (עדיף קצין או שוטר). ת"א 26014 תל־אביב, מיקוד — 61260.

* **דקת־גיזרה.** עצמאי מבו־סס ונדיב מעוניין בקשר אינטימי־דיסקרטי עם צעירה יפה ודקת־גיזרה. למתאימה — תמיכה נדי־בה. ת"ד 36852 תל־אביב, מיקוד 61368.

* **לא שמנה.** איש־עסקים עשיר ותרבותי — מציע תמיכה כספית מאסיבית לצעירה נאה וח־טובה, לא שמנה, שתיצור עימו קשר אינטימי־דיסקרטי. כתבי (רצוי בצירוף תמונה ומיספר טלפון) לת"ד 30161 תל־אביב, מיקוד — 61302.

מז"ל

בן 33 בעל מז"ל (מקום וזמן לעשות), איש־ציבור רווק, בעל דירת־פאר, מחפש מיוחדת יפה וחכמה לחיים משותפים. טלפון 03־456970.

* **עד 50.** סטודנט בן 23, ביי־שן, מעוניין במבינה ומנוסה עד 50 להיכרות וליחסים אינטימיים. רצוי בעלת דירה וטלפון. אבי, ת"ד 2300 אשדוד, מיקוד 77122.
* **גם בבוקר.** אקדמאי נייד, בארץ ובחו"ל, מבוסס וחתיך 33/180 ולא פנוי, מעוניין בך, הנשית בכל גיל, משוחררת ממוס־כמות, מעניינת ונאה. ניתן גם בשעות הבוקר. ת"ד 455 כפר־סבא.
* **טיול.** צעיר נכה מעוניין לצרף צעיר או צעירה לטיול ב־חו"ל במקומות היסטוריים. תנאים טובים. טלפון 03־743350.

נוגע ללב

* **תמונה שתוחזר.** גרוש 37/190, ללא ילדים, מעוניין להכיר למטרה רצינית ביותר נשים בגיל 25 עד 35, נחמדות ומשכי־לות, עדה לא משנה. נא לצרף, אם אפשר, תמונה שתוחזר. יש־ראל מיליק, ת"ד 13 רמלה, מי־קוד 72100.
* **קריאת כיוון.** בן 38, נח־מד וטוב־לב מחפש אותך, הדומה לו, עד 45. תני קריאת כיוון. ת"ד 7201 תל־אביב. כדאי!

רציניים בלבד

35/165 נאה ומשכילה מעונ־יינת בגבוה, משכיל ומסודר עד 43. רציניים בלבד (רצוי טלפון). ת"ד 16431 תל־אביב, מיקוד 61163.

* **ליידי.** אם את ליידי ובי־נוסף לזה גם חמודה, מצפה לך בחור 22/160 נאה ונחמד להיכ־רות רצינית. ת"ד 61314. תל־אביב. ציייני טלפון.
* **פרטים מלאים.** רווקה, 35, מעוניינת במתאים למטרה רצינית בלבד. לפנות עם פרטים מלאים. ת"ד 1931 תל־אביב, מי־קוד 61019.
* **כמובן רצינית.** סטודנט, 24/174, נכה צה"ל קל, מעוניין להכיר נחמדה מאוד וכמובן רצי־נית (רצוי חטובה). ת"ד 419 רמת־גן.

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

* **כל הודעה יכולה לכ־לול עד 20 מילים.**
* **מי שרוצה לצרף תמו־נה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המו־צעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**
* **ההודעה תיכתב על גבי גלויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת"ד 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להשת־מש במעטפה). לא תתקבל־נה שום הודעות בעל־פה, ב־טלפון או בביקור אישי.**
* **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

במדינה

דרכי אדם

האיש שהעביר הצעות לבגין

תושב מושב אמירים משגר מיכתבי הצעה לראש־הממשלה.

בעיצומה של מילחמת הלבנון, עמד גבר נמוך קומה כבן 60, לבוש חולצת חאקי וכובע טמבל ליד בנייני מישרד־הביטחון בתל־אביב, כשעל חזהו כרוז. עוברים ושבים גילו כלפיו מי סקרנות ומי שינאה לא מרוסנת. „כמה משלמים לך אנשי אש״ף כדי שתעמוד פה?״ קראו לעברו. „מדוע שלא תעזוב אותנו ותסע למוסקווה!״ והיה מי שצעק: „בוגד, מכרת את הנשמה שלך לערבים, הסתלק לפני שנשבור לך את הרגליים!״

שתי קשישות נעצרו ושאלו אותו אם נכון שהוא ערבי? גברתן שהוביל מישלוח של פירות וירקות קרע את הכרוז, בזמן שחברו תפס את המפגין בחולצתו ודחף אותו אל הקיר.

הפגנת־יחיד. שלום זמיר, תושב מושב אמירים, מסגר במיקצועו ומרצה לצימחונות בקיבוצים, יצא לרחובות כדי להפגין, בהפגנת־יחיד, נגד המילחמה בלבנון.

מפגין זמיר
עצות לבגין

זמיר טוען שמאז חודש אפריל הוא משגר מיכתבים למנחם בגין, ובהם הוא מציע לראש־הממשלה להימנע מעימות צבאי עם הפלסטינים. מלישכת ראש־הממשלה קיבל זמיר אישור שהמיכתבים שלו התקבלו והם בטיפול. „בגין לא ענה לי מעולם,״ טוען שלום זמיר, „למרות שהעברתי לו הצעות איך למנוע את המילחמה בדרום־לבנון.

„איני יכול לשתוק יותר. המצפון שלא לא נותן לי מנוחה. אני יודע שאיני יכול לשנות את הדברים, אך חובתי להביע את מה שאני חושב, ואשלם את המחיר שאצטרך לשלם.״

יעקב שרת / איש ממאדים

תקיעה אחרונה ופרידה

„ברעום התותחים משתתקות המוזות״. כמה פעמים שמעתי והשמעתי את ארבע המילים האלה? לא חשוב. העיקר הוא שזו לי פעם ראשונה, שאני יורד לסוף משמעותן. המוזות משתתקות לא מפני שאין להן מה להגיד ברעום התותחים. לאו דווקא. לא מפני שאין להן מה להגיד, ואולי אף יותר מאשר לפני „ברעום״ ואחרי „ברעום״. המוזות משתתקות „ברעום״, מפני שאין טעם ואין תכלית בעצם קיומן. כל התבטאות שלהן לא תהיה אלא שיחות מילים לריק. תקיעה לתוך הרוח. הן נעשות בלתי־רלוונטיות. לכן הן משתתקות.

מכל מקום, המוזה שלי משתתקת היום מי־יודע־עד־מתי אך ורק בשל סיבה זו, הנראית לי מוצדקת ביותר בנסיבות החדשות, המכריעות, שנוצרו בפרוץ מילחמת 1982. רצוני להבטיח בזה לכל קוראי הנאמנים והאקראיים גם יחד, כי לא התייבשתי לפתע. מוחי ממשיך לייצר רעיונות כמקודם, וכמקודם — חלקם שופעים, חלקם מתנסחים כמו מאליהם בכוחה של השראה, של הצטברות היגבים תת־הכרתיים היונקים רגע רגע מעולם המציאות וההכרה, חלקם מטפטפים באיטיות, מסתבכים והולכים, נכנסים למנהרת המחשבה ומגששים באפלה עד שהם מגיעה איכשהו אל המוצא, כרוכים במאמץ כלשהו ובזיעה כלשהי, הייתי אומר.

בשנתיים וחצי שאני כותב שבוע שבוע מדור זה, שלמרבה אדיבותי כלפי מקום עבודתי הצעתיו תחילה ל„מעריב״ ואחרי שסורבתי — מוכה, אודה ולא אבוש, עלבון מעורב בזעם ובחמלה (לא עצמית) — אצתי, כפי שזכור לי בבהירות יתרה, אל מערכת „העולם הזה״ ותחבתי מתחת לדלת הברזל הנעולה בערבו של יום, את החומר שהכינותי לטור הראשון של „איש ממאדים״ (רמז לניכור) על מנת שלמחרת יצלצל הטלפון ואורי אבנרי יתן לי „אור ירוק״ בצורת מיגרש־משחקים שבועי קבוע — לא אירע לי שישבתי אל מכונת־הכתיבה בראש ריקן. אדרבה, לרוב גלשתי מעבר לשטח שהועמד לרשותי בנדיבות על מנת שסרח־העודף יתועל או ליומון זה או זה או, לרוב, לסל הניירות, בעל־בריתו הנאמן של העיתונאי, ובי נשבעתי, כי ברגע זה ממש סבוני רעיונות כדבורים רוצים הוכחה? בבקשה: מי בכם אינטליגנטי וברוך דמיון, ומכיר את אורח כתיבתי אם הרבה ואם מעט, שלא יוכל לשוות בדמיונו את שהייתי מסוגל לכתוב השבוע על־ידי משיכה בחבל הקשור לפעמון שעליו חקוקות המלים „וטוהר לבנו!״ (או שמא הפועל „לטהר״ כבר הגדיש את הסאה מרוב דיווחי צה״ל, ויצאה הוראת־עליון להחליפו באחר?); או למשל, כיצד הייתי יכול להשתעשע בציניות בהעתקת מושגי עליית מדד יוקר־החיים והאינפלציה לתחום עליית עקומת המוות היהודי־ערבי בצפון; או למשל, איזו רשימה נהדרת הייתי יכול לכתוב על המצב המזוויע הזה, שאתה ורבים מחבריך יושבים בבית, שוללים את מדיניות המילחמה של ממשלתנו, בעוד בני־בנינו נלחמים שם בלבנון ועושים — אפיק לכביסת מוח, „רק״ פורקן לייצר להשפיע ולו במשהו על מהלך הדברים כל עוד יש לכך ולו קורטוב סיכוי — ואם לא מתוך תיקווה יתרה לשכנע את הבלתי־משוכנעים, לפחות מתוך תחושה שהשותפים לך בדעה עשויים להתחזק כלשהו בעקרונותיהם ובהשקפותיהם מכוח קריאת דבריך — מוטב לו להשתתק מאשר להיות קול־קורא־במידבר, מאשר לתקוע לתוך הרוח.

ולא איכפת לי כלל אם המדור הזה, שנפסק עכשיו, אם בכלל היה שווה משהו, ייחשב, בכל הצניעות הראויה, כאחד מקורבנותיה של מילחמת 1982. איך אמר סטאלין? „כאשר חוטבים עצים נופלים שבבים״. עניין גדול. העולם ימשיך לסוב על צירו. השמש תמשיך לזרוח מדי בוקר. ויהיו המון אנשים מרוצים ונלהבים, וגם יהיו אנשים לא מעטים, אשר לא יאמרו נואש וימשיכו להתבטא ולתקוף ולעשות לשחוק בכתביהם את המישטר הבגיני, אשר במילחמת 1982 העלה את מדינת ישראל באופן הכי הכי סופי שאפשר על מסלול „עם האדונים״ המיזרח־תיכוני. אני מצדיע לכם, חברים יקרים! המשיכו בדרך זו והושיעו אם לא את ישראל, כי אז לפחות את עצמכם, את מצפונכם המיוסר. אני גמרתי. אני — חרף כל פוריותי האמיתית או המפוקפקת, חרף כל כשרונותי הממשיים או המדומים, איבדתי את הטעם. מאדים נהיה לי קרוב מדי. הסירחון מבריח אותי הרחק מזה. היופי של לבנון לא משגע אותי.

עוד איני יודע לאן בדיוק לברוח — לתחביבי חימי, לעשיית ספרים, לקריאת כל שהחמצתי עד כה, למישחק עם נכדותי או השד יודע למה? הכל — הכל — פתוח. אבל להיות מוקיון־חצר בארמונו של בגין כדי לאשרר את היותנו הדמוקרטיה היחידה באזור, אחרי שהמלך שלי פשוט השתגע?

אני משער, שמי שקרא את מה שכתבי פה, בשבוע שעבר („בימים בן־נוניים״) אולי יסכים עמי, שזו היתה רשימה לא־רעה, שייתכן מאוד שהיא היתה כל כך לא־רעה, עד שיקשה לשער שאהיה מסוגל אי־פעם להגיע שוב לרמתה או להתעלות מעליה. זו, בכל אופן, הרגשתי. אז אני את שלי אמרתי, ואמרתי יותר מפעם אחת וביותר מווריאציה אחת. זהו זה איפוא. איך אומר בגין? „לא עוד״. נהייתי בלתי־רלוונטי עד להודעה חדשה, שאולי תבוא ואולי לא תבוא, כי גל־המוח שהעלה אותי ביום בהיר אחד לפני שנתיים וחצי ועשאני „איש ממאדים״ שבועי, ניער אותי עכשיו, בימי מילחמת 1982, והטילני אל היבשה. החזיר אותי ממאדים אל הארץ הזאת, ואני מרגיש לא טוב. אני רואה דברים כה אחרת, מפרש דברים כה אחרת, חוזה דברים כה אחרת עד שמתוך כבוד מיזערי לפרופורציות חובתי למצוא טעם לחיי במישורים שאינם כרוכים ישירות בהתבטאויות על מצבים פוליטיים, שלדידי הם אבודים, בלתי־ניתנים לתיקון בטווח החיים שנותרו לי. אני מכיר בכך במלוא כושר השגתי.

שלא תבינוני לא כהלכה. שום דבר לא קרה, בעצם. ההיסטוריה

היה קשה. היה מפעים. היה אתגר. היה טעם.

קצת חבל. ההיסטוריה שיטתה בי? אני לא נעלב

ואין זה מעלה או מוריד אם מרצון או מאונס, ואם שרון מומה או לא מרמה — ההיפך מכל זה שלמענו רצינו להקים דור בארץ; ובאורח כללי יותר, איך כולנו, ובנינו, ובני־בנינו נעשינו בני־ערובה בידי ממשלת מטורפים ואופוזיציית מוגי־לב, המתייצבות דום למישמע סיסמת היום „החלטה נועזת״.

לא, אין מחסור ברעיונות, ובוודאי אין מחסור בעניינים הטעונים תגובה פולמוסאית חריפה, מיידית, שהעתונים והרדיו והטלוויזיה מלאים אותם עכשיו יותר מאי־פעם עד להבחיל — אלא שפתאום מתחוור לך, שאתה הגעת לנקודה שבה שוב אין לדברים שמץ משמעות ממשית.

כל מה שמסתמל במילחמת 1982 הוא כה גדול, כה ענקי, מתרחש במישור משמעותי כה שונה, אחר חדש לחלוטין, עד שכל הגבה (לשלילה) נעשית למין נסיון מגוחך לתקוע לתוך הרוח, לזעוק מול שאון הגלים, לזרוק אבן חצץ על מכבש, לעצור טנק ברגל. עם עובדות אין תכלית להתווכח, והעובדות אומרות שמדינת־ישראל — זו שרציתי שתצטייר לפחות כאפשרית וכנחלמת במחשבותי, הוכנסו — לדידי — על־ידי ממשלת המטורפים שלנו, בעלי הפתרונות הסופיים למיניהם — למכונת־בשר היסטורית שכזו, עד שכבר אין שום סיכוי לחלץ אותה לאחור מבעד לפתח הכניסה, ועכשיו היא תיטחן ותצא מבעד לנקבי המוצא, והתוצאה תהיה אולי יפה יותר, נפלאה יותר — אבל בשום אופן לא מדינת ישראל כלבבך, שאליה התפללת, והעיקר — אתה שם, עם כולם, בתוך־תוכי מכונת־הבשר, ועוד מעט יגיע גם תורך לצאת טחון מבעד אחד מפתחי החומר הנטחן, עם כולם, עם כל אנוסי שרון־בגין־רפול, ולשווא כל התקוממות, לשווא כל נסיון לייפות דברים, לשווא כל מאמץ לרחוץ מצפון בפילנטרופיה מחרידה של רוצחים ואבות־רוצחים ואמהות־רוצחים המניחים שמיכות על קבר ההרוג; לשווא זעקות, לשווא התמודדות מחשבתית בעל־פה, בכתב, במאמץ פוליטי לגיטימי כלשהו. לשווא! הכל נעשה פתאום כל־כך מגומד, מנונס, לא־רלוונטי אל מול הדהרה האמוקית הכבירה של רכבת ישראל בכיוון שכבר נקבע מעתה ואם לא עד עולם, כי אז עד חלוף עשרות בשנים, מתוך צפצוף אחד ארוך עליך ועל שכמותך.

לא, במצב זה מי שהעיתונות הגותית אינה בשבילו קרדום לחפור בה, אינה פרנסתו, אינה שליחות חייו הכפייתית, אלא „רק״ דרך של תיקשורת עם הזולת (ולו גם הנעלם), „רק״ תעבור על האפיזודה של „איש מאדים״ לסדר היום שלה. אני יכול לחשוב על צידקתי ככל העולה על רוחי, אבל יכול להיות שהשקפה שאני מייצג, פחות או יותר, היא שתתגלה, במרוצת־הזמן, כשבויה מיסודה, ולא להיפך. אני יכול להיות בטוח בצידקת דעותי כאוות־נפשי, אבל העובדה היא שההיסטוריה של מדינת ישראל מתנהלת בדיוק לפי מתכונת הפוכה, ואפשר מאוד שבעוד מאה שנה תיראה התקופה שבה היה מישקל כלשהו לבעלי דעה כשלי כאפיזודה חולפת, קוריוז. במרוצת הזמן עשויה התקופה של ישראל כמדינת דיכוי לאומי לבלוע כליל את תקופת היותה מדינה של תנועת שיחרור לאומי; התקופה הקצרה, החולפת של ישראל כמדינה חילונית ושפויה פחות־או־יותר עלולה להיבלע כליל על־ידי תקופה של ישראל פסוודו־דתית, לאומנית, אדונית, דרום־אפריקאית — נצחית.

במצב זה, כתיבת טור פוליטי שבועי „אנטי־היסטורי״ אינה אלא מעשה איוולת. אולי יש טעם להקים תא מחתרת אנטי־היסטורית. אולי יש טעם למצוא ריפוי בעיסוק בתחומי־עשיה לא־פוליטיים. אולי אפשר לברוח או לנסות לברוח בעוד מועד לאן שאיננו. אולי. אבל רק לא לזרוק אבני־חצץ בטנקים, רק לא לתקוע אל הרוח שאינה שוככת.

היה קשה. היה מפעים. היה אתגר. היה טעם. קצת חבל. קצת יותר מחבל. ההיסטוריה שיטתה בי? אני לא נעלב. ניסיתי לשים לה רגל — ולא עזר. עכשיו היא עוברת על פני בסערה במרכבה גדולה, ואחריה שיירה גדולה של בעלני העתיד ושות׳. אני עומד דום. לא מצדיע, אבל עומד דום, כמו שנאמר והמשכיל ידום. אני לא שונא אותה, את ההיסטוריה ואת שיירת המנצחים והנסחפים־הנספחים שלה. אבל אני לא מוכרח לאהוב אותה. אני לא מוכרח לשרת אותה כמשתף־פעולה מלהיפך, להיות הצד השני של המטבע שלה. כואב לי, אבל הגיע הזמן לגרד את פצעי בחרס, לא בעט.

לקוות למצב שבו אמצא טעם לכתוב מחדש פירושו לקוות לקטסטרופה בסדר־גודל כזה, שייפקח עיני המונים מסונוורים. אני את תפקיד נביא הקטסטרופה הזאת מניח מעתה לאחרים (לובה אליאב עשה זאת לא־רע ברשימתו האחרונה ב„דבר״ — „אפוקליפסה עכשיו״, 15 ביוני 1982 — תקע לתוך הרוח שאינה שוככת). ככה שאני לא אומר „להתראות״, אם כי הכל יכול להיות. אז מה? אז פשוט שלום.

TUBORG BREWERIES LTD. DENMARK
BY APPOINTMENT TO THE ROYAL DANISH COURT
TUBORG
בירה טובורג
BY APPOINTMENT TO
THE ROYAL DANISH COURT
THE ROYAL SWEDISH COURT
Tuborg Beer
TUBORG BREWERIES LTD. DENMARK

Genuine
Beer
מיובא ומשווק ע"י טמפו בירה שיווק ושות'
גיתם מערכות תדמית

ממ.
נעים מאד.
המערכת החדשה של שיבעה תכשירי־הטיפוח המעולים של "יצהר" היא הנאה אמיתית. ריח משכר, קצף נעים, אריזה יפיפיה, הצלחה מלאה ותחושה נעימה במשך שעות ארוכות. לכל תכשיר - תפקיד משלו והתאמה לסוגי העור והשיער. כולם - המילה האחרונה בייצור מתקדם. כשמתחילים בממ - הכל ניגמר טוב...
ממ צהוב - שמפו לשיער שמן • **ממ כחול** - שמפו לשיער רגיל • **ממ ירוק** - שמפו לשיער יבש • **ממ אדום** - שמפו נגד קשקשים • **ממ זית** - שמפו מרכך ומייצב (קונדישיונר) **ממופון** - סבון ללא סבון • **קצף אמבט** - עם תמצית אורנים
MEM SHAMPOO שמפו לשיער שמן IZHAR
MEM קצף-אמבט עם תמצית אורנים IZHAR
MEM HERBAL שמפו קונדישיונר IZHAR
MEM SHAMPOO שמפו נגד קשקשים IZHAR
MEM ממופון סבון ללא סבון IZHAR
MEM SHAMPOO שמפו לשיער יבש IZHAR
MEM SHAMPOO שמפו לשיער רגיל IZHAR
ממ
טוב כשהוא קרוב.

בלי מיץ פז - אני לא זז!
מיץ פז
מיץ היצוא מס' 1 של ישראל.
ב–18 מדינות ברחבי העולם
שותים אותו בהנאה.
שתה אותו גם אתה.
תהנה...
מיץ פז
תפוזים, אשכוליות, ענבים.

ישראכרט עולם ומלואו בכרטיס אחד

ישראכרט מאפשר לך ליהנות משיטות תשלום שונות ומגוונות בהתאם להסדר בינך לבין סוכן הנסיעות שלך וכן מקנה לך זכות השתתפות במבצע מרהיב של פרסים יקרי ערך (למשלמים בישראכרט עד 28.7.82).
ההגרלה תיערך ב־20.8.1982, במשרדי חב׳ ישראכרט.
שמות הזוכים יפורסמו בעלון ״מה חדש בישראכרט״ שיצא לאור בחודש ספטמבר 1982.

ליוצאים לחו״ל - קחו איתכם יורוקרד/מסטרקרד הכרטיס המכובד בכ־4 מיליון בתי עסק, בתי מלון, חברות תעופה, חברות להשכרת רכב ומרכזי בידור בעולם, והמעניק לבעליו חינם ביטוח תאונות אישיות עד סך של -.30,000$, הגנה בפני אובדן או גניבה ואפשרות רכישה ל־4 חודשים ב־10$ בלבד.

ההשתתפות בהגרלה אסורה על עובדי חב׳ ישראכרט ופרסום מי־טל.

שבוע זוגי ב״טננריף״
מתנת ״הסתור - טיולי נופש פלוס״.
2 סופי שבוע במלון מוריה ים המלח
- מתנת רשת מלונות ״מוריה״
2 סופי שבוע במלון מוריה אילת
- מתנת רשת מלונות ״מוריה״
2 סופי שבוע במלון מוריה ירושלים
- מתנת רשת מלונות ״מוריה״
2 סופי שבוע במלון מוריה תל־אביב
- מתנת רשת מלונות ״מוריה״
2 סופי שבוע במלון מוריה כרמליה - חיפה - מתנת רשת מלונות ״מוריה״
15 שעונים סיטיזן יקרי ערך - מתנת רשת חנויות ״איק״.
25 תכשיטי זהב משובצים יהלומים או אבני חן - מתנת רשת חנויות ״איק״.
6 משחקי טלויזיה SB70
- מתנת ״אדיוקט פתוח ושווק מערכות למידה בע״מ״.
1 סט תכשיטים בשווי 10,000 שקל
- מתנת ״הבורסה לתכשיטים״.
1 סט תכשיטים בשווי 5,000 שקל
- מתנת ״הבורסה לתכשיטים״.
24 מחשבי TEXAS INSTRUMENTS ו־24 מחשבי: ״Little Professor״
- מתנת ״א. נין נון בע״מ״.
1 מכשיר טלויזיה ״סילורה״ 26 אינץ + שלט טווח + שעון
- מתנת ״סילורה״.
שבוע בכרתים ליחיד כולל טיסה ונופש
-מתנת דיזנהויז בע״מ
2 סופי שבוע במלון דן אכדיה
- מתנת סוכנויות ״קל נופש ותיור״.
2 סופי שבוע במלון דן הכרמל.
- מתנת סוכנויות ״קל נופש ותיור״.
1 סופשבוע בכפר הנופש רמות רמת הגולן - מתנת כפר הנופש רמות.
100 יחידות צפוי אקרילי למכונית B/2000 - מתנת ״פטנט רון״.
5 שטיחים 2.00 × 1.50 פילדלפיה או אוקלהומה - לפי בחירת הלקוח
- מתנת רשת ״שטיחי ראובן״.
1 מצלמה: ״NIKON״
- מתנת ״הדר צרכי צילום בע״מ״.
10 מטפי כיבוי אש ו־10 מכשירים חשמליים למניעת יתושים
- מתנת ״שני־טל בע״מ״.
מכונית ל־4 ימים
- מתנת ״אויס השכרת רכב״.
שואב אבק למכונית
- מתנת רשת ״בלאק אנד דקר״.
25 תקליטים - מתנת ״הד ארצי״.
20 מנויי ״מזור״
- מתנת ״מגור שרותי גרירה ורכב״.
4 משחקי Game & Watch
- מתנת ״צעצועי אלדה״.
1 מכשיר ווקמן + רדיו - מתנת ״חן שווק״

פנה לסוכן הנסיעות שלך

משתלם לשלם בישראכרט

• בנק הפועלים בע״מ • בנק המזרחי המאוחד בע״מ • הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע״מ • בנק קונטיננטל לישראל בע״מ • בנק מסד בע״מ • בנק הבניה לישראל בע״מ • בנק יהב לעובדי המדינה בע״מ
• בנק אמריקאי ישראלי בע״מ • בנק אוצר החייל בע״מ • בנק פועלי אגודת ישראל בע״מ • בנק צפון אמריקה בע״מ • בנק למימון ולסחר בע״מ • בנק עין חי בע״מ

מי־טל

כדורגל

הקשר ההולנדי

הכדורגל המודרני, המתגלה במישחקי גמר גביע־העולם הנערכים החודש ב־ספרד, איננ מתבסס יותר על שיטות מיש־חק שהיו נהוגות בשנים עברו.

הלקן הגדול של הקבוצות המשתתפות בטורניר העולמי עוברות יותר ויותר לש־חק בשיטה ההולנדית, שזכתה להיקרא השיטה „הכוללנית”. חלוצת השיטה היתה נבחרתה של הולנד, במישחקי הגמר של שנת 1974.

זוהי שיטת מישחק של כדורגל גמיש. דהיינו, בהתאם לצרכים המתעוררים במה־

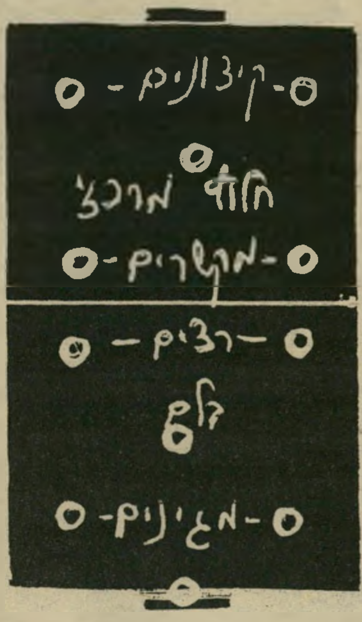

השיטה הקלאסית
בלי שינויים

לך המישחק במיגרש, כשלשחקנים היכו־לת לעבור מתפקיד אחד למישנהו, בהת־אם לנסיבות.

נבחרתה של הולנד לא זכתה להיכלל

השנה בין קבוצות־היוקרה הנערכות ב־ימים אלה להתמודד על התואר הנכסף. אך את תרומתה האישית היא כבר נתנה לעולם הכדורגל, אשר אימץ לו את שיטת מישחק זו מאז 1974.

שיטה קלאסית. מישחקי גמר בכדו־רגל הנערכים מדי ארבע שנים, לא מבי־אים לספורט הפופולרי אלופת עולם חדשה בלבד. כל אליפות־עולם העשירה את עולם הכדורגל בתכסיסי מישחק ושיטות חד־שניות, שלא היו ידועים קודם. כמו בכל נושא אחר, טורניר בינלאומי מהווה הזדמ־נות נאה להציג רעיונות ושיטות חדשות.

קיימות שיטות רבות למישחק הכדו־רגל. לשיטת „המישחק הקלאסי”, שהיא הפשוטה והוותיקה מכולן, מתוספות שלוש שיטות בסיסיות נפוצות.

השיטה הקלאסית, או המסורתית, היא האלף־בית של מישחק הכדורגל.

בשיטה זו נערכים על המיגרש שלושה שחקני הגנה: שני מגינים ובלם; מרכז שדה ובו שני רצים, והתקפה שבה יש שני מקשרים, חלוץ מרכזי, ושני קיצו־נים. בשיטה זו יש לכל שחקן במיגרש תפקיד מוגדר, מין „מרחב מחייה” שבו הוא משחק. במהלך המישחק לא עושים השחקנים שינויים ביניהם. שיטה זו, כש־מה, היא השיטה המסורתית. שיטה נוקשה זו הפוכה כמעט לחלוטין לשיטת המישחק המודרנית, הנהוגה היום.

בשיטת ה־4־2־4 משחקים ארבעה שח־קנים בהגנה, שניים בקישור וארבעה בהתקפה. בשיטה זו מושם דגש על ההת־קפה — יש ארבעה חלוצים־תוקפים.

נקודת־התורפה בשיטה זו היא העובדה שבמרכז השדה יש רק שני שחקנים, ש־תפקידם הוא גם להעביר את הכדור מההגנה להתקפה, וגם לבלום את היריב במרכז השדה.

השיטה השניה היא שיטת ה־4־3־3. בשיטה זו ארבעה שחקנים בהגנה, שלושה בקישור ושלושה שחקנים בהתקפה כחלו־צים־תוקפים.

שיטה זו היא המקובלת ביותר בקבו־צות הכדורגלנים כיום.

השיטה השלישית היא שיטת ה־4־4־2. כאן יש ארבעה מגינים וארבעה שחקני־קישור במרכז השדה, ושניים בלבד משח־קים בהתקפה.

נקודת־התורפה בשיטה זו היא חוליית ההתקפה הקטנה. אך במרכז השדה זוכה הקבוצה המשחקת בשיטה זו לעדיפות.

החידושים של אנגליה. המשחק ה־מתנהל במיגרש אינו תלוי לחלוטין בשיטת המישחק, הוא תלוי במידה רבה באופיים וכישוריהם של השחקנים. שחקן קישור, למשל, יכול לשחק בסיגנון מישחק הגנתי או בסיגנון התקפי, ולשנות בכך את כל מערך המישחק המתוכנן.

כמעט בכל אחת מאליפויות העולם חבי־אה הקבוצה המנצחת סיגנון מישחק חד־שני.

ב־1966 הביאה נבחרת אנגליה, תחת שרביטו של המאמן סיר אלף ראמזי, את

הסיגנון שהיה אז חדשני, שיטת ה־4־4־2. העוקץ בשיטה זו בא לידי ביטוי בשני עניינים:

● המעבר המהיר של הכדור מההגנה

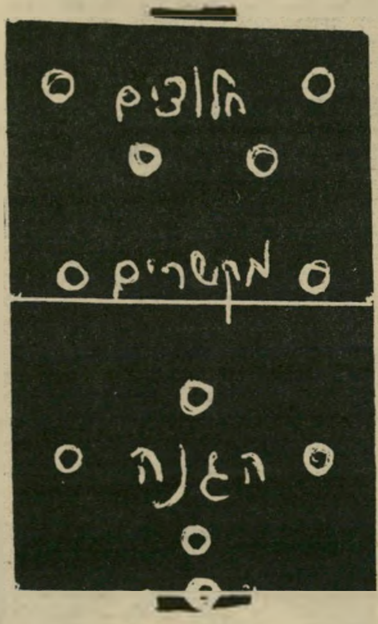

4־2־4
התקפית

להתקפה, כאשר בשתיים־שלוש מסירות מגיעים למצב של איום על שער היריב.

● התבססות־יתר על הגבהות כדורים, תוך ניצול מישחק הראש (נגיחות) המשו־בח של הכדורגלנים האנגלים.

עד לאותה אליפות היה שחקן־התק־פה מגיע למצב איום רק אחרי מיספר רב של מסירות, ודבר זה כמובן הקל על היריב להיערך בהגנה.

במישחקי גביע־העולם של שנת 1970, שנערכו במכסיקו, לא נראו חידושים רבים. נבחרת ברזיל, שזכתה אז באליפות, שיחקה בסיגנונה המוכר והידוע, שהתרכז בעיקר במסירות קצרות מרגל אל רגל, תוך ניצול שליטתם המוחלטת של השחקנים בכדור. צורת מישחק זו מאפיינת את הכדורגל הדרום־אמריקאי עד היום.

סיגנון זה לא היה צמוד לשיטת מישחק מסויימת, והשחקנים הירבו להחליף מקו־מות. אך בתוספת להברקות של הכוכבים המפורסמים של ברזיל — טוסטאו, ריב־לינו, ז׳אירז׳יניו, ובראשם פלה האגדי — הם ידעו להכריע כל מישחק לטובתם.

נבחרת זו זכתה בגביע־העולם והגיעה לשיאה בניצחונה הגדול, כאשר ניקבה את רישתה של איטליה בתוצאה המשכ־נעת 1:4.

יחידה מושלמת. במישחקי הגביע שנערכו ב־1974 בגרמניה, הביאה חידוש לעולם הכדורגל דווקא הקבוצה שזכתה במקום השני, הולנד. היתה זו הקבוצה האהודה ביותר באותה אליפות, בעיקר בגלל סיגנון מישחקה החדש והיפה.

נבחרת הולנד הציגה אז לראשונה את סיגנון „המישחק הכוללני”. שיטה זו בנויה על מישחק, שבו רוב השחקנים מחליפים תפקידים תוך כדי המישחק — שחקני ההגנה יכולים להשתתף במישחק בהתקפה, ושחקני ההתקפה נסוגים להגנה. הולנד הציגה שיטת מישחק משובחת זו בניצוחו של החלוץ־קשר יוהן קרויף.

במישחקי הגביע של 1978, שנערכו ב־ארגנטינה, זכתה נבחרת ארגנטינה בכתר האליפות. קבוצתה שיחקה אז בסיגנון הדרום־אמריקאי, אך שלא כמו ברזיל, היא הוכיפה לסיגנונה גם נוקשות־יתר, וזה הביא לעברות רבות שביצעו שחקניה ושגרמו לפגיעות בשחקני הקבוצות היריבות.

במישחק־הגמר שיחקה ארגנטינה מול נבחרת הולנד, ששיחקה עדיין בשיטת מישחק כוללנית, אלא שהפעם לא עזרה לה גם השיטה. ההולנדים עלו לגמר עם כוכבם החדש רנסנברינק, שהיה ליורשו של הכוכב הפורש יוהן קרויף. ארגנטינה ניצחה את הולנד אחרי הארכה שהסתיימה בתוצאה של 1:1. התוצאה הסופית היתה 3:1. יש אומרים שעידודו של הקהל האר־גנטיני החם עזר מאוד לקבוצה.

ארגנטינה נשענה אז על שלושה כוכבים — השוער פיליול, שחקן הקישור אוסבלדו ארדילס, וכוכב ההתקפה ומלך השערים של אליפות עולם זו, מריו קמפס.

באליפות הניכחית! בולטת עד־כה מ־שיכמה ומעלה — כמצופה — נבחרתה המצויינת של ברזיל. הפעם נראית הנב־חרת, כך אומרים, כיחידת כדורגל מוש־למת, שכמותה עדיין לא נראה מעולם בעולם הכדורגל.

קבוצה זו, שלא כמו באליפויות הקוד־מות, הוסיפה לסיגנונה המיוחד והשקט גם שחקנים בעלי גובה וחוסן גופני רב —

4־3־3
הגנתית

החלוץ המרכזי, ענק שחור בשם סרג׳יניו, מתנשא לגובה של 1.88 וחבריו, הרופא־אורתופד סוקרטס (1.90 מטר) וטונינו סרזו (1.86 מטר). שחקנים אלה יודעים להת־מודד בהצלחה נגד האירופאים החסונים גם בקרבות־אוויר ובנגיחות, המאפיינות את האנגלים.

צוות השחקנים הפעם מציג כדורגל רב־גוני, שאינו נשען על שיטת מישחק אחת. כאשר קבוצה זו אינה מצליחה להבקיע שער היא משנה את סיגנון מישחקה. אגב צירופים וכניסה לרחבת השער מנסים הברזילאים את כוחם גם בבעיטות ממר־חק רב. חמישה מתוך שישה השערים שהבקיעו שחקני ברזיל באליפות הנוכחית, הובקעו בבעיטות שנבעטו מחוץ לרחבת ה־16.

שחקן־עבר פלה
בתוספת הברקות

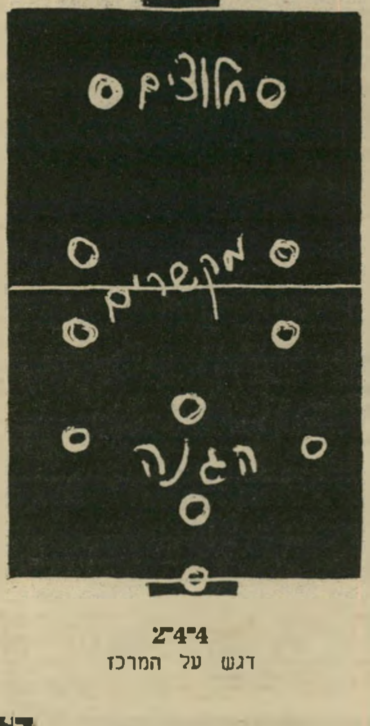

4־4־2
דגש על המרכז

אותם העדים הופיעו שוב - אך הפעם בשינויים קלים

גומדי-בהילוך חוזר

אשה וגיסה בני־מישפחה רבים באו למישפטו של גומדי. שרה דנוך ואחותה בת־שבע, אשתו של גומדי (למעלה) בלטו בקהל. הן היו לבושות כרגיל לפי האופנה האחרונה, בגדים מושכי־עין ומיכנסיים נועזים.

יש הרגשה שאתה נמצא בסרט־מתח, שאת סופו כבר טרח מישהו לספר לך. שהרי מישפטו של רחמים („גומדי") אהרוני, חוזר במידה רבה על מישפטו של שותפו וידידו, טוביה אושרי, שהורשע לפני חודשים אחדים ברצח עמוס אוריון ועזר כהן.

העדים המופיעים במישפט הם אותם עדים, הסיפור כבר ידוע לכל. גם התובע, פרקליט מחוז תל־אביב אהרון שדר, ועוזרתו ליאורה גלאט, הופיעו במישפט הקודם.

גומדי, כמו ידידו אושרי, נאשם בכך שתיכנן את רציחתם של אוריון וכהן בגלל נסיון־סחיטה מצידם. התביעה אינה מייחסת לו אמנם את היריות הקטלניות בתת־מיקלע עוזי, שחיסלו את הקורבנות במישרדו של גומדי במיפעל־הבשר בר־בקר, אבל הוא נאשם בתיכנון ובהשתתפות בחלק הסופי של הפשע, כאשר בעזרת אושרי ביתר בסכיני־בשר ענקיות את גופות השניים, שטרם נפחו את נשמתם.

העדות החשובה ביותר

אחד אחרי השני יעלו על דוכן־העדים כל אנשי־המישטרה אשר חקרו את הרצח, ואשר העידו כבר במישפטו של אושרי. גם עדותו של רמי ערוסי, עד־המדינה, תובא במלואה כפי שנגבתה במישפט הקודם. אך העדות החשובה ביותר עבור גומדי, אינה דווקא עדותו של ערוסי, אלא עדותו של אבנר מעודד, האיש ששמר על הנשק, ואשר עזר לקבור את הגופות.

מעודד עלה ביום הראשון למישפט על דוכן־העדים, ונראה היה כי המישפט כבר הסתיים. בזמנו, כאשר שאף מעודד להפוך עד־מדינה, הוא מסר כמה עדויות לחוקריו. באחת מהן סיפר כי קיבל את תת־המיקלע מאושרי כחצי שנה לפני הרצח. כחודש לפני הרצח הוא פגש שוב את אושרי, שהוא דודו, וזה ביקש ממנו את הנשק בחזרה, ואמר: „בחייתק, עומדים לרצוח אותי, ואני זקוק לנשק".

בעדות אחרת סיפר מעודד כי הביא את הנשק למיפעל בר־בקר, ושם, בנוכחות גומדי, הרכיב את תת־המיקלע. גומדי דרך אותו וירה שתי יריות־נסיון דרך חלון חדר־השירותים של המיפעל.

מילים ספורות אלה מתוך עדותו של מעודד, מבססות למעשה את כל טענת התביעה, בדבר תיכנון הרצח על־ידי גומדי. שכן אם אמנם הכין גומדי את הנשק ובדק אותו לפני הרצח, הרי שהוא מתכנן ושותף, גם אם לא ירה את היריות הממשיות בעצמו.

כאשר עלה מעודד על דוכן־העדים היה עדיין מלא מרירות נגד המדינה והמישטרה, שלא כיבדו את ההסכם שעשו איתו, ולא נתנו לו מעמד של עד־מדינה. הוא נאשם אז יחד עם אושרי, והורשע בסיוע לאחר מעשה והשמדת ראיות, ונדון לשלוש שנות מאסר. הוא עדיין מרצה את עונשו.

עדות תחת לחץ ופיתוי?

השבוע, כאשר העיד במישפטו של גומדי, סיפר לראשונה כי חלק מעדותו במישטרה ניתן על ידו תחת לחץ ופיתוי, כאשר השוטרים שיכנעו אותו לומר דברים אלה לצורך הפיכתו לעד־מדינה.

בעיקבות דבריו אלה קפצה סניגוריתו של גומדי, עורכת־הדין עדנה קפלן, וביקשה מבית־המישפט לפסול את העדויות האלה: „הן אינן קבילות, מכיוון שהוצאו ממנו באופן פסול בעיקבות הסכם להפיכתו לעד־מדינה אשר נעשה שלא בתום־לב.

חיוך קבוע היה על פניו של גומדי במהלך המישפט, אולם למתבונן בו מקרוב, הוא נראה חיוור ועייף.

תיקווה על פניה של בת־שבע, אשתו של גומדי. היא ציפתה לעדותו החוזרת של מעודד.

יתר הודאותיו ניתנו תחת לחץ ופיתוי," טענה הסניגורית. בית־המישפט, בראשותו של השופט אליהו וינוגרד, לא הסכים לכך, ודחה את טענתה. עדותו של מעודד במישטרה התקבלה והוא הוכרז כעד־עויין. אולם בבית־המישפט חזר בו מעודד וטען כי גומדי לא ניסה כלל את הנשק.

קלפים נסתרים אצל הסניגורית?

לעומת זאת לא חזר בו מעודד מסיפורו בדבר הטמנת הגופות באשדוד. הוא הופתע, לדבריו, כאשר בא ערוסי לביתו וביקש ממנו לעזור לקבור גופות, אך אחרי ההלם הראשון נסע איתו, כי הבין שהגופות נשלחו על־ידי טוביה אושרי וגומדי, שכן המכונית שבה הובלו היתה של מיפעל בר־בקר, אשר בבעלותם.

על סמך העדויות האלה הורשע אושרי ברצח, ונדון למאסר־עולם. עירעורו תלוי עדיין ועומד לפני בית־המישפט העליון. האם שונה מצבו של גומדי באופן יסודי מזה של חברו? קשה להאמין, אלא אם כן נמצאים בידי הסניגורית האדמונית קלפים נסתרים, שאותם תשלוף משרוולי גלימתה האלגנטית במהלך המישפט.

הגיס ואשתו ישראל דנוך, גיסו של גומדי, שוחרר לא מזמן מן הכלא אחרי שהורשע כשותף לאחר מעשה ברצח הכפול. בנאמנות הוא יושב באולם בית־המישפט ומקשיב לכל העדויות, שאותן כבר שמע במישפטו.

הן שופטות ותובעות בכירות, ועכשיו הן גם סניגוריות

מדוע בחר לו רחמים („גומדי") אהרוני אשה כסניגורית? מדוע החליט מי שנחשב לאחד מראשי הפשע במדינה, גבר קשוח ונוקשה, להפקיד את חייו בידיה של עורכת־הדין עדנה קפלן?

נשים תפסו את מקומן בעולם המישפט הישראלי לפני שנים אחדות. אך הן הוכיחו את עצמן דווקא בצידו האחר של המיתרס. ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן היתה פרקליטת־מחוז והופיעה כתובעת במישפטים חשובים כמו זה של לאה רבין ואשר ידלין. אחרי שהתמנתה כשופטת, ירשה את מקומה שרה סירוטה, אשה חייכנית ונעימת־הליכות, ששערה אסוף בקשר מתפרע. היא היתה התובעת במישפטו של חבר־הכנסת שמואל רכטמן, שהורשע בשוחד, ויחד עם פרקליט־המדינה לשעבר, גבריאל בך, ועוזרתה הבכירה עדנה ארבל, הביאה להרשעתו של השר אהרון אבוחצירא.

דורית ביניש, אשה צעירה ונאה, התמנתה לפני זמן קצר כמישנה לפרקליט־המדינה, ונשים רבות אחרות מחכות לתורן להתגלות בפרקליטות־המדינה. אך בשוק החפשי, היתה עדיין ידם של הגברים על

סניגורית הצמרת

סניגורית בפעולה עדנה קפלן מתייעצת עם שולחה, דקות ספורות לפני התחלת המישפט. כיצד בחר הגבר הקשוח בסניגורית העדינה? נראה כי השמועה על זיכוי שהשיגה, עברה בכרם מפה לאוזן.

העליונה. סניגורי־צמרת היו שלמה תוסיה־כהן, רם כספי, יצחק אדרת, הפרופסור דויד ליבאי, אורי וגמן וכמה גברים אחרים. אף לא אשה אחת.

אנשי העולם התחתון נהגו לבחור את עורכי־הדין שלהם מבין אלה שנחשבו ללוחמים נועזים, פייטרים קשוחים. אליהו קדר היה סניגורה של חבורת־הכרם במשך כ־15 שנים. הם העריכו אותו כאמיץ־לב, ואדם אשר חרף היותו קצין־משטרה בעבר, נטל על עצמו בכל לב את הגנת לקוחותיו, והם גמלו לו בנאמנות.

כאשר הסתבך טוביה אושרי ברצח הכפול, היה זה טיבעי שהסניגור יהיה קדר. ואמנם, הוא לחם בחרוף־נפש, תוך העמדת יוקרתו האישית על כף המאזניים, והפסיד. אושרי הורשע ברצח עמוס אוריון ועזר כהן ונדון למאסר־עולם. זמן־מה אחרי המישפט עזב קדר את הארץ, וחזר רק לאחרונה.

כשהוגש עירעורו של אושרי לבית המישפט העליון, היה אמנם קדר חתום עדיין על העירעור, אך יודעי־דבר הבינו כי זה רק עניין פורמלי. נציגו האמיתי של אושרי בעירעור הוא עורך־הדין הירושלמי יעקב רובין. אדם חדש שלא היה קשור מעולם עם חבורת־הכרם.

הגנה גברית ותביעה נשית

היה זה טיפוסי כי כל הנאשמים במישפט, יחד עם אושרי, יוצגו על־ידי סניגורים גברים. האשה האחת שישבה ליד ספסל עורכי־הדין היתה ליאורה גלאט, נציגת התביעה.

בכל זאת התגנבה בדלת האחורית סניגורית מצליחה ומוכשרת. נירה לידסקי, גרושתו של עורך־הדין צבי לידסקי, שעשתה לה קאריירה משלה, וייצגה את רמי ערוסי, עד־המדינה. אם היה מי שיצא איכשהו מהרצח הכפול, היה זה דווקא ערוסי. הוא הפך עד־מדינה למרות שהיה חשד סביר כי הוא ירה במו ידיו והרג את הקורבנות. המדינה שמרה עליו במיתקן מיוחד, סיפקה לו זהות חדשה וכרטיס־טיסה לחוץ־לארץ. במקום להיות נדון למאסר־עולם, יצא ערוסי מן המדינה בשקט ובמסתור, וחי לו את חייו בנוחיות בארץ זרה.

כשנעצר גומדי באיטליה, אחרי מיבצע־עיקוב מוצלח של מישטרת־ישראל, הוא הזמין אליו באופן מפתיע את הסניגורית עדנה קפלן. לא הרבה אנשים הכירו אז את הסניגורית. אבל מי שהכיר אותה ידע, כי בתו של עורך־הדין הוותיק יעקב („קובה") הגלר, לא נפלה רחוק מהעץ.

בכרם־התימנים אין סודות

עדנה קפלן היא בשנות השלושים לחייה, בעלת שיער אדום ומרץ בלתי נדלה. בעודה מגדלת שתי בנות ודואגת לבית חם, הצליחה ללמד באוניברסיטה, לסיים את עבודת הדוקטורט שלה, ולהופיע במישפטים פליליים.

כשהיא נוטלת על עצמה מישפט, היא בוחנת כל עדות לעומקה, ועושה ימים כלילות עד שהיא מוכנה בצורה היסודית והטובה ביותר. בבית־המישפט היא מופיעה באדיבות ואיפוק, אך מפעם לפעם מבצבץ חוש־ההומור המקורי שלה.

כיצד בדיוק הגיע גומדי לסניגורית האדמונית לא גילה איש מהם, אך ידוע כי לפני זמן לא רב ייצגה עורכת־הדין קפלן את חיים חבורה, בעל מיסעדת מגנדה שבכרם־התימנים. הוא נאשם בכך שמכר הרואין לשוטר מוסווה. היה זה מישפט קשה ומסובך, שסיכויי ההצלחה בו נראו מלכתחילה קלושים ביותר. אך למרבית הפלא זוכה חבורה, אחרי שהסניגורית חקרה חקירה נגדית מזהירה את השוטר המוסווה, והוכיחה כי הזיהוי אינו ודאי.

בכרם אין סודות. ואם חבורה היה מרוצה, הוא העביר את השמועה הלאה. ויש לשער שמפה לאוזן הגיעה שימעה של עורכת־הדין המוצלחת גם למישפחתו של גומדי. היא התמנה לבקרו בתאו באיטליה, הסכימה לשמש כסניגורית, וחזרה לישראל ללמוד את התיק. מהופעתה בבית המישפט ניכר כי היא למדה היטב כל מיסמך וכל עדות בתיק המסובך.

יודעי דבר מספרים גם, כי מצבו הכלכלי של גומדי אינו מאפשר לו לשכור את אחד מאריות המיקצוע, עורכי־דין כמו תוסיה־כהן, אשר דורשים מיליונים רבים עבור שירותיהם. אמנם גם עורכת־הדין קפלן תדרוש בוודאי תשלום הוגן עבור עבודתה הרבה והמרץ שהשקיעה בתיק, אך לא כתוסיה־כהן.

כפי שניכר כבר מתחילת המישפט, תהיה כנראה עדנה קפלן סנונית ראשונה לאופנה חדשה, אופנה של עורכות־דין כסניגוריות־צמרת. מיקצוע שעד היום היה כולו בידי גברים.

אילנה אלון

סניגורית לשמירה נירה לידסקי ייצגה את רמי ערוסי, שהיה עד־המדינה בתיק נגד אושרי. היא הצליחה להשיג עבורו תנאים טובים. היא עצמה העידה גם במישפטו של אושרי וגם במישפט זה.

הפרופסור קלוד קליין
ביקש שלא להצטלם.

פרופסור קלוד קליין:

„עניין שבויי המילחמה מבוסס על הדדיות!"

פרופסור קלוד קליין מלמד מישפט קונסטיטוציוני באוניברסיטה העברית בירושלים, ונחשב לאחד המומחים בשטח זה. פניתי אליו ושאלתי אותו:

● **מהו מעמדם של הפלסטינים שנישבו על־ידי צה"ל, ושראש־הממשלה מסרב להעניק להם מעמד של שבויי־מילחמה?**

המצב כרגע לא ברור. יש שתי אמנות שנחתמו בז'נבה: אחת, שנחתמה ב־1949, ואחת, שנחתמה ב־1977.

לפי האמנה שנחתמה ב־1949, ושעליה חתומה ישראל, לא מגיע להם מעמד של שבויי־מילחמה. לפי האמנה שנחתמה ב־1977, שעליה אין ישראל חתומה, ושהיא אמנה הרבה יותר רחבה — מגיע להם מעמד כזה.

● **מה אומרת האמנה של 1977?**

היא אומרת שגם חיילים של צבא לא־סדיר, המאורגנים כצבא לא־סדיר, זכאים למעמד של שבויי־מילחמה. האמנה הזאת נחתמה למען לוחמי אש"ף ולוחמי־גרילה דרום־אמריקאיים, ולכן ישראל לא חתמה עליה.

● **מה לדעתך יקרה עם השבויים?**

תיאורטית, אם אין הם שבויי־מילחמה, הרי שזכותה של ישראל לשפוט אותם כפי שעשתה בעבר, בעוד ששבויי־מילחמה לא עברו למעשה עברה, אלא נלחמו בצבאם. מצד שני, אין לשכוח שקיימת הבעיה הפוליטית. הרי גם לאנשי אש"ף יש כמה שבויים שלנו. כל עניין שבויי־המילחמה מבוסס על הדדיות. אתה תנהג בהגינות בשבויים שלי, אני אנהג בהגינות בשבויים שלך. בנוסף לכך, לא יעלה על הדעת שישראל תשפוט כעת שש אלפים איש. זה יהיה מגוחך.

● **מה יקרה אם כך?**

אני מניח — ואני רק מניח — שיוחלט להעמיד לדין את אלה שאפשר להוכיח שהשתתפו בפעולות טרור, ואת האחרים ישחררו.

● **אם לא מכירים בהם כבשבויי־מילחמה, לאיזו ארץ ישחררו אותם?**

גם זו בעייה. אני מנחש שלסוריה או לירדן, אבל זהו רק ניחוש.

ניצה ליבאי:

„איסור כניסת עתונאיות ללבנון היא אפליה!"

ד"ר ניצה ליבאי, האחראית על מעמד האשה במישרד ראש־הממשלה, עושה עבודה חשובה. ד"ר ליבאי קראה את המחאה שפירסמנו — ענת סרגוסטי גילה רזין ואני — ב„העולם הזה". מחאה נגד דובר־צה"ל, שאינו מרשה כניסת עיתונאיות עובדות (בניגוד לעיתונאיות מטיילות) לשטח לבנון, היא פנתה לדובר־צה"ל. יתכן שבזכות פנייתה ובזכות מחאתנו התחיל דובר־צה"ל לאשר כניסת עיתונאיות ללבנון.

● **ד"ר ליבאי, מה אמרת לדובר־צה"ל?**

פניתי אליו בעיקבות המחאה שפירסמתן ובעיקבית פנייתן של נשים רבות שראו את המחאה. ניהלתי עם דובר־צה"ל ויכוח די ארוך. הוא ניסה למכור לי שעיתונאים שמסקרים את המילחמה הם חיילים מחויילים, שיודעים להגן על עצמם. שאלתי אותו: אם כך, מדוע אינם מודיעים מראש לעיתונאיות המסקרות מילחמה כי עליהן ללמוד להגן על עצמן?

● **מה הוא ענה לך?**

הוא היה כנראה בדרג נמוך, אז הוא היפנה אותי לאחראי, רב־סרן גיורא, שאמר לי דוגרי: לא אמכור לך לוקשים על חיילים מחויילים. האמת היא שקיבלתי הוראה ואיני יכול לעקוף אותה. הוא היה די הוגן ואמר לי, שיש גם עיתונאים לא מחויילים, וכאלה שלא יכילים להגן על עצמם. אמרתי לו שיש כאן אפליה. הוא אמר לי שאני צודקת במאה אחוז, והוא יבקש דיון בנושא. עוד בהיותי במישרדו הוא נתן אישור לכתבת שביקשה להיכנס לשטח.

● **האם דיברת איתו על האיסור שמטיל צה"ל על חיילות להימצא בשטח לבנון?**

דיברתי איתו גם על כך. דעתי העקרונית היא, שזה לא בסדר. הוא אמר שעקרונית צה"ל החליט שמי שאינו נחוץ לא יהיה בשטח. אמרתי לו שאני לא מבינה מדוע אין החיילות נחוצות. ואם הן אינן נחוצות, הרי זה עצוב מאוד שלא הכשירו אותן להיות נחוצות.

● **מה בדבר העיתונאיות הזרות? למה הן כן ועיתונאיות מקומיות לא?**

הוא הסביר לי שכל הכתבים הזרים חותמים שלמדינת ישראל אין אחריות עליהם, ואילו לגבי הישראליות המצב שונה — המדינה קיבלה על עצמה אחריות על אזרחיה, וזה נראה לי די צודק. כעת אני מבינה שהאיסור על כניסת עיתונאיות הוסר, ואני מטפלת בקבוצה שונה של נשים, העובדות במזכירות־הממשלה, שגם עליהן הוטל איסור להיכנס לשטח, למרות שגברים במעמדן ובתפקידן הורשו להיכנס.

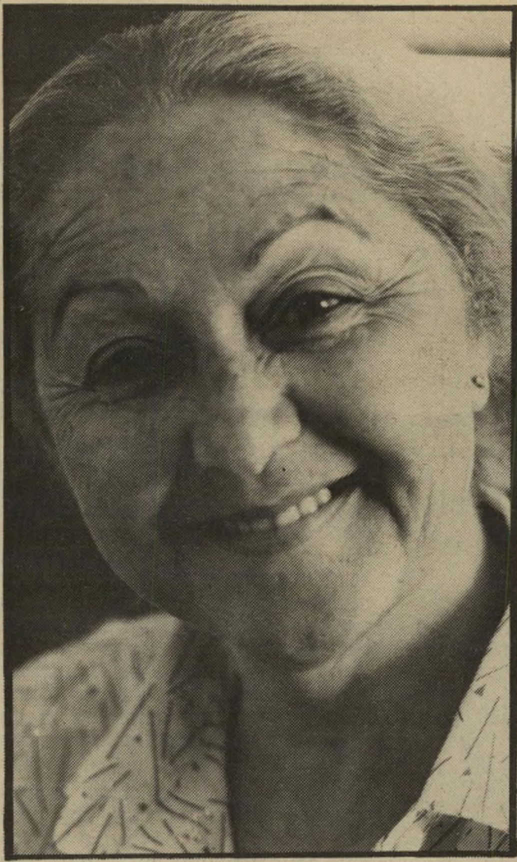

עיינה ביאלסקי:

„לחייל יש רובה לעיתונאי יש מצלמה!"

העיתונאים קוראים לה „ראש־לישכת־העיתונות של מטולה". עיינה ביאלסקי, האמא של העיתונאים, בעלת מלון „ארזים", היא אחת הנשים המקסימות שפגשתי במיסגרת עבודתי. לראות את עיינה מנהלת את העניינים במלון זו חווייה מרתקת. אשה זו הפכה אגדה בין הכתבים הישראליים והזרים כאחד. היא מכירה כל כתב בשמו, יודעת מה כואב לו, מה מציק לו, מה שלום אשתו וילדיו. יודעת להעביר בשבילו ידיעות, יודעת לקבל בשבילו הודעות.

● **עיינה, ממתי הפך המלון שלכם למרכז־תיקשורת בינלאומי?**

אחרי מילחמת יום־הכיפורים.

● **למה דווקא מלון „ארזים"?**

תשאלי את הכתבים. למה את שואלת אותי? אולי מפני שלמלון יש שם מכובד, בית שהוא מוסד. זה התחיל מזה שהעיתונאים התחילו להגיע לכאן מתוך נוהות, אולי, ואז הוא הפך למקום שבו פוגשים את כולם. הוא הפך בית־עיתונאים, ואנחנו, מצידנו, עושים את המכסימום כדי שכולם יהיו מרוצים.

● **באיזו צורה?**

אנחנו מספקים לעיתונאים כל מה שהם צריכים. אני מקבלת עבורם הודעות. לא יכול להיות שמישהו יחזור מהשטח ולא יקבל אצלי כוס קפה. אני מכירה כל אחד מהם עם הסיפור שלו. אני מכירה את המישפחות של כולם, למרות שלא פגשתי אותן באופן אישי. אפילו כשאני גמורה והם חוזרים מהשטח, אני לא יכולה אף פעם להגיד לא. אני תמיד מסדרת להם משהו לאכול.

● **מה יהיה כעת, כשיהיה פה שקט? איך תתגברי על השיעמום? איך זה ישפיע על העסקים?**

אני לא מסתכלת על העסקים שלי. אישית, הייתי מוכנה לאכול עוד 20 שנה קטיושות, רק שלא תיפגע ציפורן של חייל. קשה להסביר למי שלא עבר את זה מה זה לחיות בצל קטיושות. אבל הייתי מוכנה לסבול, רק כדי שלא יהיו כל־כך הרבה נפגעים.

אגיד לך את האמת — אני לא יודעת איך לחיות עם המצב החדש. יהיה לי מוזר שמטולה תהיה ככל המקומות ולא מעין כוכב־לכת אחר. מזה שנים אנחנו חיים ככה. כעת נהיה כמו כולם.

ואני אתגעגע מאוד. אתגעגע לעיתונאים. עיתונאים הם כמו חיילים. הם רודפים אחרי אקשן, ממש בשדה־הקרב. לא פעם ולא פעמיים חזרו וסיפרו לי איך ניצלו בנס. לחייל יש רובה, לעיתונאי יש מצלמה. למדתי לאהוב את העיתונאים. אני אתגעגע אליהם, אבל אם זהו מחיר השלום, אם זהו מחיר השקט, אני אשמח שהבית הזה לא יהיה מרכז גועש אלא מלון שקט ורגוע.

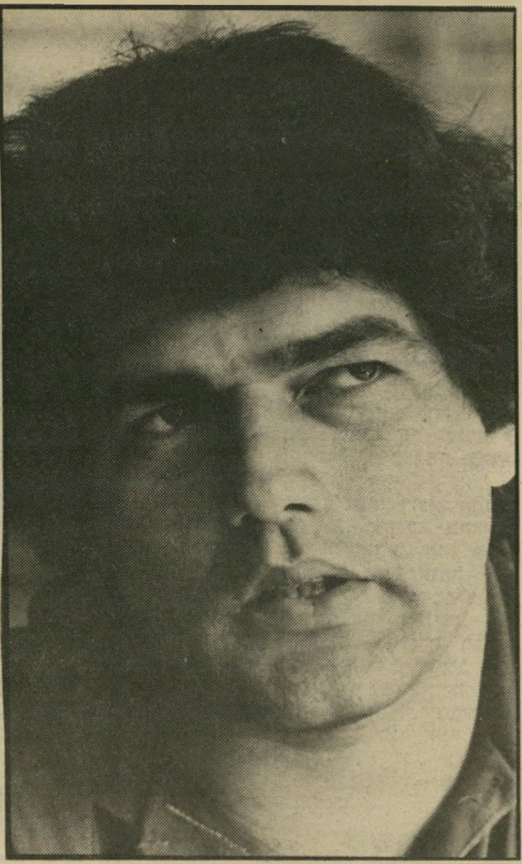

יוסי מולה:

„אני לא מסתכן בשביל כסף!"

אנשי תחנות־הטלוויזיה הזרות הפכו במילחמה הזאת לאגדה בחייהם. הם הצליחו להגיע לכל מקום בכל שעה, תוך סיכון אמיתי של חייהם. אותו איש־צוות, שאמר כי האוייב שלו הוא רשת הטלוויזיה המתחרה, נכנס לספר העיתונאים של השנה עם האימרה שלו. למרבית הפלא, רוב אנשי תחנות־הטלוויזיה הזרות הם ישראלים. אחד מהם הוא צלם רשת „אן־בי־סי", יוסי מולה. פגשתי אותו במלון „ארזים" במטולה, ו־אחר־כך נסענו ביחד לסקר את המתרחש בלבנון. שאלתי אותו:

● **מדוע אתם מסכנים את עצמכם כל־כך?**

זו חוויית העבודה. זו חוויה של עוד סיכון ושל נסיון להביא סיפור מצולם שיהיה הסיפור.

● **אומרים שאתם עושים את זה בגלל הכסף הרב שאתם מקבלים...**

שטויות. זה לא בשביל כסף. אני מקבל אותו כסף בשביל סיקור הלוויה בתל־אביב. אני יכול לשבת בירו־שלים ולסקר ישיבה של הכנסת. אני מקבל בדיוק אותו כסף.

● **יש אומרים שאתם עובדים יותר קשה מהחבר'ה של הטלוויזיה הישראלית, שאתם משקיעים יותר מאמץ.**

לחבר'ה של הטלוויזיה הישראלית יש חוקים. הם מוגבלים והם מגוייסים כחיילי דובר־צה"ל. אנחנו משוח־ררים מהחוקים האלה. אנחנו יכולים לעשות כל דבר, כדי להגיע לצילום הטוב ביותר. זה לא עניין של כסף. כשנכנסתי עם חמשת הג'יפים הראשונים לצידון, לא עשיתי את זה בשביל כסף. דקה קודם לכן נהרג אחד מנוסעי הג'יפ. עליתי עם המצלמה וישבתי על הג'יפ במקומו.

● **מדוע מעדיפות רישתות הטלוויזיה ה־זרות לשכור צוותים ישראליים?**

כי צוות מקומי, בכל מקום בעולם, טוב יותר מצוות זר. עבדתי באיטליה, בפאריס ובלונדון, ואני יודע מנסיוני שכשאתה זר, אתה לא מכיר. למילחמה הזאת הביאו שלושה צוותים זרים, ואנחנו, הצוות המקומי, עשינו את כל העבודה.

● **מה יחסם של החיילים לצוותים הזרים?**

יש יחס של אנטי. לא רוצים להראות דברים. אומרים שאנחנו מלכלכים על ישראל בעולם.

● **וזה נכון?**

תראי, אומרים לי: אתה ישראלי, למה אתה מלכלך על המדינה שלך? ואילו אני אומר: מה זה שייך להיותי ישראלי? אני לא מחפש דברים יפים. דברים יפים הם לשבועון־אופנה. אני מצלם מילחמה. אזי אני מחפש תמונות שנותנות הרגשה של מילחמה — הרס, הרג, פליטים. זאת העבודה שלי. מה אני צריך לצלם בזמן מילחמה? חתיכות משתזפות בחוף־שרתון?

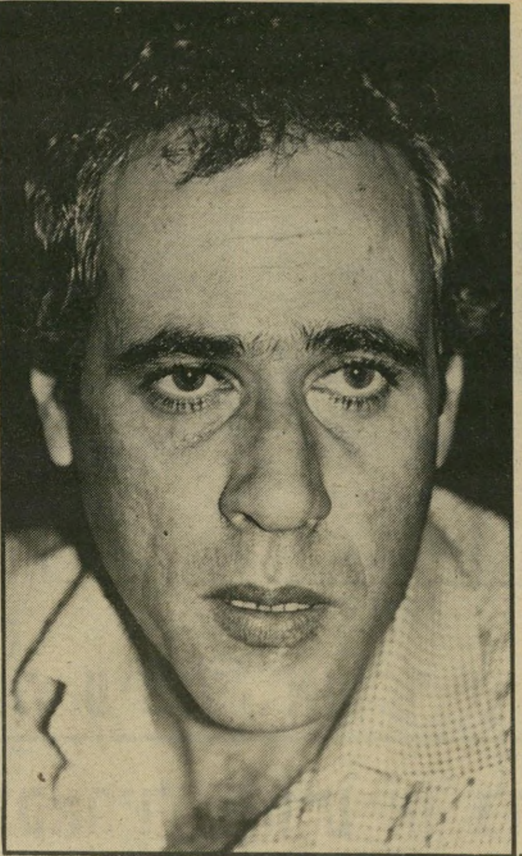

יוסי ורדינסקי:

„מישהו הולך להפסיד את המיכנסיים!"

זה יכול לחיות חודש משגע, לולא המילחמה. יכולנו לבלות כל יום בגני־התערוכה. משוגעי הכדורגל היו בוודאי חוגגים עם כדורגל על מסך־ענק. אני הייתי חוגגת עם להקות רוקנ'רול וסטייק בפיתה בפאב של כוכבי שמש. אבל המילחמה קילקלה את החגיגה ומי שאוכל אותה באמת, הם המפיקים של המופע „לקרוע את הקיץ", שהשקיעו מיליון דולר באירוע.

המשקיע העיקרי הוא חברת „קוקה־קולה". היא לא תפסיד את הכסף. היא כבר הרוויחה אותו מפירסום שמה על המודעות. המשקיע האחר הוא שמוליק צ'ל־צ'ינסקי, איש־עסקים צעיר ועסוק, שלא הגיע לפגישה שקבענו. תפסתי במקומו את המפיק יוסי ורדינסקי:

● **אתה לפחות לא מפסיד כסף מהעסק הזה.**

אני לא מפסיד כסף. אני באחוזים פה.

● **כמה כסף חשבתם להרוויח?**

קודם־כל חשבנו לעשות חגיגה לחודש, ואחר־כך לעשות עוד חגיגה בעין־פשחה. אבל מה לעשות, זה מה שקרה. בערב הראשון, והשני, השלישי והרביעי באו מאה־מאתיים איש. להופעות של עכברושי בומטאון באו כבר 6 אלפים, ואם היתה תיקרה מעל לרחבה בגני־התערוכה, הם היו מרימים אותה.

● **כמה אנשים היו מגיעים במצב רגיל?**

בערך 10 עד 14 אלף איש.

● **מי יכסה את ההפסדים?**

עשינו ביטוח. הביטוח יכסה. יכולנו לעצור את המופע עוד לפני שהתחיל. הצעתי לשמוליק צ'לצ'נסקי לעצור את הכל. הוא בשום פנים לא רצה.

● **היתה איזו להקה שניסתה לבטל את בואה...**

אחת. תדמיות משתנות.

● **הביטול יעלה להם כסף?**

הם הפרו חוזה. כעת זה עניין מישפטי, אלא אם נחליט לוותר להם.

● **כמה כסף יכולתם לעשות?**

כרטיס עולה 80 שקל לאיש, וזה לא כסף. המחיר מוזל כדי שהילדים יוכלו להרשות לעצמם את ההוצאה. אילו מכרנו בערך 10 אלפים כרטיסים ליום במשך חודש ימים, היה כל אחד מאיתנו מסודר בחיים. אבל עכשיו, מישהו הולך להפסיד את המיכנסיים.

● **כמה תפסידו?**

עוד אין הערכות. אולי המצב ישתפר לקראת השבועות הקרובים.

● **יאוש, לא?**

כן.

סאל סולו:

„מה חשוב המילחמה? העיקר החיים!"

איך, איך גמרה לנו המילחמה את פסטיבל הרוק שאמור היה לקרוע את הקיץ! הייתי בגני־התערוכה בתל־אביב, ראיתי את ההופעה של להקת „קלאסיקס־נובו" — אחת מלהקות־הרוק המצליחות של בריטניה. ההופעה היתה משגעת. הקהל, שמנה בערך אלפיים איש, רקד והריע. תפסתי את סולן הלהקה הקרח, סאל סולו ושאלתי אותו:

● **לא פחדת להגיע לישראל בזמן שיש כאן מילחמה?**

לא ידענו בכלל שיש כאן מילחמה.

● **אתם לא קוראים עיתונים, לא רואים טלוויזיה?**

לא, היינו בשלושת החודשים האחרונים בסיבוב הופ־עות. לא היה לנו מושג מה קורה בעולם.

● **ושיש מילחמה באיי פוקלנד ידעת?**

היתה מילחמה באיי פוקלנד? באמת?

● **האם בני מישפחותיכם לא ניסו להניא אתכם מלבוא לכאן בתקופה כזו?**

ניסו, אבל חיים רק פעם אחת, לא? אנחנו צעירים. אנחנו אוהבים הרפתקות, אנחנו אוהבים לבלות. כבר שבעה אמרגנים ניסו להביא אותנו בזמן זה או אחר לישראל, וזה לא יצא, כי לא היה להם מספיק כסף בשבילנו.

● **אילו ידעת שיש מילחמה בישראל, היית מוותר על הביקור? להקת „תדמיות משתנות" ויתרה...**

לא, לא הייתי מוותר. אני מת לראות את ירושלים ואת ים־המלח.

● **כמה זמן תישארו בישראל?**

עד שייגמר לנו הכסף.

● **מה מסמלת הקרחת שלך?**

שום דבר. היא סתם מתאימה לי.

● **וכעת, כשאתה יודע שאתה באיזור מיל־חמה, כיצד זה משפיע עליך?**

מה חשוב המילחמה! העיקר החיים, מותק.

שרית ישי

מראה מן הצד השני

(המשך מעמוד 9)

עצמו הפליג בחודשים האחרונים בשבח מחנה־השלום הישראלי, הציוני בעיקרו, אלא גם איש קיצוני הרבה יותר. ג׳ורג׳ חבש, מנהיג החזית העממית לשיחרור פלסטין, שיבח לאחרונה פומבית את הפגנת „הכוחות המתקדמים בישראל נגד הדיכוי בשטחים הכבושים.״ כוונתו היתה להפגנה הגדולה של שלום עכשיו.

אחד מעוזריו הראשיים של חבש. בסאם שריף, אמר לפני זמן קצר שדרוש „דו־שיח עם הכוחות הדמוקראטיים והמתקדמים בישראל על בסיס של עקרונות ברורים ותוכנית ברורה.״ — נוסח הפוסל החלטות קודמות של המועצה הלאומית הפלסטינית, שהתירה דו־שיח גלוי רק עם הקומוניסטים.

אם תיפול ביירות המערבית, תחוסל התפתחות זו. פלסטינים רבים מאמינים כי אכן זוהי אחת המטרות העיקריות של אריאל שרון ומנחם בגין.

„הם לא רוצים באש״ף מתון, שעימו יהיה צורך להיכנס למשא־ומתן על הגדה המערבית ורצועת־עזה,״ אמר לי השבוע מנהיג פלסטיני, „הם רוצים באש״ף קיצוני, טרוריסטי, כדי להצדיק את העמדה הישראלית האומרת שאי־אפשר לנהל משא־ומתן עם אש״ף. אז ייווצר מצב שיאפשר להם לספח את הגדה והרצועה מבלי שדעת־הקהל העולמית תתנגד לכך.״

אש״ף מול אש״ף

חזום זה של בגין־שרון עלול להתגשם, אם תעבור המנהיגות באש״ף לדמשק.

הכוחות הנצורים עתה בביירות המערבית הם, בעיקר, הכוחות של פת״ח — התנועה הדוגלת בעצמאות פלסטינית, והמתנגדת לאפוטרופסות של המדינות הערביות, ובעיקר של סוריה.

הכוחות של האירגונים הקיצוניים יותר — ד

בית הרוס בצידון

„שיחקנו בחיילים...״

יכול להיווצר מצב של עימות: אש״ף קיצוני בדמשק ואש״ף מתון בקאהיר, תונים או בריאד

בעיקר כוחות אל־צאעיקה הפרו־סורית — הסתלקו מזמן מביירות. הם נמצאים בשטח הסורי בשלמותם, על מפקדיהם ונישקם.

הריגת ערפאת ואנשים בביירות בידי ישראל ו/או הפלאנגות היא הגשמת חלומם של הסורים. מאותו הרגע הם יהיו, לדעתם, הבעלים הבילעדיים של העניין הפלסטיני. הם יוכלו להשתמש באש״ף כבכלי־שרת שלהם, להפקיע את העניין הפלסטיני לעצמם, לחתור למדינה פלסטינית שתהיה מדינת־חסות סורית.

במיקרה כזה מי יהיה המנהיג הבא של אש״ף? יש הסבורים כי הסורים לא יעזו להכתיר אדם שהוא בגלוי סוכן שלהם, כמו מפקד אל־צאעיקה. הם יבחרו באיש פת״ח, ביודעם כי במיקרה זה יצטרך גם איש כזה לרקוד לפי חלילם.

אחד המועמדים האפשריים: מחמוד עבאס, המכונה „אבו־מאזן״, הידוע כאיש מתון, ושהותקף בעבר על־ידי הקיצוניים כמי שצידד בדו־שיח עם כוחות־השלום הישראליים. סעיד חמאמי, הדיפלומט של אש״ף שפתח במגעים עימי ב־1974, ראה באבו־מאזן את אחד מבעלי־חסותו. אך מאז ניתק האיש את עצמו ממגמה זו, והוא מנהל עתה בדמשק את „אגודת הידידות פלסטין־ברית־המועצות״.

אירגון שמרכזו יהיה בדמשק, ושיהיה נשלט בידי הסורים, יהיה אירגון־טרור קיצוני, מיבצר של חזית־הסירוב. הוא ישלול מכל וכל כל הסדר עם ישראל דרך־שיח עם ישראלים. אז תיפתח מערכת־טרור עולמית שעוד לא נראתה כדוגמתה, כשאירגוני־טרור שונים יתחרו ביניהם — מי יפיל יותר מטוסים, מי יהרוג יותר ישראלים בעולם, מי יפוצץ יותר בארות־נפט, מי ינסה לחולל יותר מהפכות בארצות־ערב. קווי־התעופה יהפכו לגיהינום, כל מוסד ישראלי יהיה ליעד, ותיפתח מערכה להפלת כל המישטרים הערביים אשר בגדו בפלסטינים בימי שואתם.

לדעת רבים, יגשימו הסורים את תוכניתם להקים אש״ף הכפוף להם גם במיקרה שערפאת ועמיתיו יישארו בחיים, ויוסיפו לתפקד מבירה ערבית אחרת.

במיקרה כזה יכול להיווצר מצב של קיום שני אירגונים יריבים: אש״ף סורי בדמשק, שינהל מערכת עולמית של טרור נגד ישראל, ארצות־הברית והמערב כולו, תוך קשר הדוק עם ברית־המועצות, ואש״ף מתון, שיתמקם בתונים, בריבאט, בקאהיר או בריאד, שינהל מאבק מדיני לשם הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל.

לשם כך הציע הנשיא חוסני מובארכ השבוע לאש״ף של ערפאת להקים בקאהיר ממשלה זמנית, שתנהל את המאבק הפלסטיני המדיני מבלי להזדקק לאמצעים אלימים.

כך או כך

גם אם תיפול ההנהגה בביירות, יתכן קיטוב מדיני ואירגוני באש״ף. מול אש״ף הפרו־סורי עשויים לקום כוחות אחרים, שיסיקו מן השואה מסקנה הפוכה.

השאלה המרכזית כיום היא מעבר לכך שאלה אירגונית ומדינית: איך יגיב העם הפלסטיני על מה שקרה?

הוא יהיה אחוז תיסכול ושינאה, מרירות וזעם אין־קץ. כל המדינות הערביות זנחוהו. סוריה בגדה בהם ברגע המכריע. ברית־המועצות התגלתה כמישענת קנה רצוץ. ארצות־הברית נתנה את ידה לנסיון־ההשמדה, ואירופה המערבית תמכה בה. חוץ מזעקות של בעלי־מצפון והכרזות־גינוי צבועות של פוליטיקאים, לא עשה איש דבר כדי להציל את העם הפלסטיני מהשמדה פוליטית ומעשית.

בעם היהודי קמו אחרי השואה שתי אסכולות. אסכולה אחת החליטה שיש להילחם בדם ואש, וביצעה מעשים כגון רצח הלורד מוין בקאהיר ופיצוץ מלון המלך דויד בירושלים. פלג אחר החליט שיש להשיג מייד עצמאות לאומית באמצעים מדיניים, גם בחלק קטן של ארץ־ישראל. כך נולד רעיון החלוקה.

יתכן כי תהליך דומה יתרחש עתה גם בעם הפלסטיני. רבים יחליטו שהוכח עתה כי הדרך היחידה היא דרך ההרג וההרס. מתוך יאוש וזעם יפתחו במעשי־טירור שיעלו על כל מה שנודע בעבר. יתכן כי תוך זמן קצר יתחילו לפעול תריסר אירגוני־טרור קיצוניים, ובמשך הזמן עלולים להיוולד עשרות רסיסים קיצוניים עוד יותר. הם יחפשו פורקן לריגשי נקם ותיסכול, באלימות שלא תדע גבול.

אך יתכן כי יקום מולם מחנה, אשר יסיק מן המאורעות מסקנות מפוכחות יותר.

בפיו יהיו שאלות נוקבות: האם היתה התקפת־ההשמדה אפשרית אילו עלה אש״ף בעוד מועד על דרך מדינית חד־משמעית, והציע לעולם ולישראל תוכנית ברורה להסדר של שלום? האם היה אריאל שרון יכול לבצע את זממו, אילו נקט אש״ף יוזמת־שלום שהיתה מעוררת את דעת־הקהל הישראלית לעלות על דרך השלום? האם היתה דעת־הקהל העולמית מאפשרת מילחמה זו, אילו היתה משוכנעת כי אש״ף הוא כוח מדיני אחראי, המוכן להכרה הדדית ולמשא־ומתן עם ישראל?

יתכן שרמז לגישה זו טמון בשידור רב־משמעות, שנבלע בסערת הקרב.

בעוד הקרבות נטושים על ביירות העניק הד״ר עיצאם סרטאווי, מנהיג מחנה השלום באש״ף, ראיון לבי־בי־סי בלונדון. בשידור זה העלה על נס את עמדתו האמיצה של מחנה־השלום הישראלי, וקבע כי עמדה זו תהווה בסיס לדו־שיח ישראלי־ערבי, שיביא לשלום.

לעיתונאים האירופיים שפנו אליו רמז סרטאווי כי השידור היה על דעתו של יאסר ערפאת, שעימו קיים קשר טלפוני רצוף בימי הקרבות.

„היינו בני־ערובה״

כך או כך, אש״ף יהיה אחרי מילחמה זו אש״ף שונה.

יקרה כאשר יקרה בביירות, ברור כי אש״ף איבד את המיני־מדינה בדרום־לבנון, על הצבא הסדיר־למחצה והמינהל האזרחי הכימעט־ממלכתי שהיו קיימים שם.

יש פלסטינים מפוכחים, הסבורים כי בדיעבד יתגלה כי זה יהיה לברכה.

מיני־מדינה זו העסיקה בשנים האחרונות את כל המרץ של האירגון, והסיחה את דעתו מן המתרחש בבסיס האמיתי שלו, העם הפלסטיני בגדה המערבית וברצועת־עזה. כוחות רבים — נפשיים וחומריים — בוזבזו כדי לשמור על ההישגים בדרום־לבנון, שלא תרמו דבר להשגת היעד הפלסטיני האמיתי: הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

„הפכנו בני־ערובה של נוכחותנו בדרום־לבנון,״ התוודה לפני פלסטיני. „היא אכלה אותנו. נאלצנו להימנע מפעולות רבות כדי לשמור עליה. היא כבלה את ידינו. שיחקנו בחיילים במקום לנהל את המאבק האמיתי שלנו, שהוא מאבק מדיני. מעכשיו נהיה חופשיים.״

והוא הוסיף בחיוך מר: „תודות לגנרל שרון.״

האנוסות

(המשך מעמוד 43)

כי אינה אמיתית. אך מכיוון שהצעירה היפה והמושכת לא גרעה את עיניה מ־הטבעת, התפאר ואמר, כי התכשיט שווה 200 אלף לירות. הוא הרשה לה לענוד אותה על אצבעה עד מחר.

היתה זו רותי (שם בדוי, השם האמיתי נאסר לפירסום), המתלוננת, שעצרה את ברדה בתחנה־המרכזית וביקשה ממנו טרמפ אחרי שהבחינה בטבעת וקיבלה אותה, לקח אותה ברדה במכונית מוסטאנג הספורטיבית שלו, ובדרך עצר בכביש צדדי וקיים איתה מגע מיני במכונית. למחרת התלוננה רותי במישטרה כי נאנסה על־ידי ברדה.

בית־המישפט המחוזי האמין לסיפורה של רותי, ודן את ברדה לחמש שנות מאסר על אונס. אך סניגורו, משה רום, שלא התעצל, ושכר בלש פרטי, שגילה כי לפני שהתלוננה במישטרה ברדה, רותי את מחיר הטבעת, ורק כאשר נודע לה כי רומתה, התלוננה על אונס.

בית־המישפט העליון הפך את פסק־הדין לאור העדויות החדשות, וזיכה את ברדה מחמת הספק.

אנס חולני, בשם ששת רונן, התנפל על סטודנטית בת 20, שהלכה בחצות־לילה לביתה בצפון תל־אביב. הוא משך אותה למיתקן פחי־זבל ואנס אותה.

סניגורים נוהגים לחקור את המתלוננות על אורח־חייהן ומנהגיהן המיניים. יש כאלה שאינם מסתפקים בחקירה בבית־המישפט, אלא שוכרים בלשים לעקוב אחרי המתלוננות. נראה כי עורך־הדין רום מעריך ביותר דרך עבודה זו. במישפטו של ברדה נשאה החקירה פרי והוא זוכה כליל. במיקרה של זרו קובו, מיליונר צעיר ויפה־תואר מרמת־השרון, עזרה החקירה כדי להקל בעונש.

אשה אינה ✱ שבוייה

קובו נסע בוקר אחד לתל־אביב במכונית הפאר שלו, ואסף טרמפיסטית. אשתו היתה באותו זמן בחוץ־לארץ. הוא היה משועמם, והצעירה היתה יפה ומעניינת לכן הזמין אותה לבילוי ערב.

אחרי ארוחה במיסעדה וסרט נסעו לכיוון הרצליה לשתות קפה. זרו עצר את מכוניתו בשביל צדדי ברישפון. שם, על הספסל האחורי, בעזרת סטירת־לחי ואיומים, אנס את קורבנו.

קובו טען, כי היא הסכימה ברצון לקיום יחסי־מין איתו, ורק כאשר גילה לה כי הוא נשוי ואמר לה: „חנטרישית שכמוך, מה חשבת, שאני מחפש נישואין איתך?״ נעלבה עד עומק נישמתה והחליטה לנקום.

חוקרים פרטיים גילו כי המתלוננת אינה מתנזרת מיחסי־מין, וכי לפעמים היא מקיימת יחסים עם ארבעה גברים באותו יום. הם גם טענו כי בדרך־כלל היא נוהגת להתלבש בצורה פרובוקטיבית וחתיכית, ו־אילו לבית־המישפט הגיעה „בתחפושת״ — לבושה כמו ילדה קטנה, וזוג צמות עוטרות את ראשה. אך קובו הורשע ונידון לשנתיים מאסר בפועל.

גם אחרי ההרשעה המשיכו הבלשים לעקוב אחרי המתלוננת. והם העידו בעירעור כי למרות הסיפור על הטראומה שעברה עליה עקב האונס, היא ממשיכה לנסוע בטרמפים, הם גם הציגו סרט־וידאו שצולם כאשר היא עצרה מכוניות ועלתה וירדה מהן. בית־המישפט העליון התחשב בכך והקל בעונשו של קובו.

סוג חדש של מתלוננות הן נשים נשואות המתלוננות על בעליהן. בעבר היה מקובל כי לבעל זכות קניה לשכב עם אשתו כרצונו, והיא היתה חייבת להיכנע לו. „בשנה האחרונה לנישואי כבר היו היחסים בינינו גרועים מאוד. לא רציתי לשכב איתו, אבל חששתי להתנגד, פן יהיה לי יותר גרוע בבוקר,״ סיפרה אשה שהתגרשה בינתיים. „היום אני יודעת שזה היה אונס מצד בעלי.״

רק בארצות־הברית — במדינות אורגון, דלאוור ודרום דאקוטה — ובישראל, קיימת עבירה של אינוס האשה על־ידי בעלה. בכל יתר הארצות עדיין לא קיימת עבירה כזאת.

בישראל היה זה השופט חיים כהן, שהכניס את העבירה החדשנית לספר החוקים שלנו. „אשה אינה כשבויית חרב להיבעל למי ששנוא עליה,״ ציטט השופט מדיני ישראל, והרשיע את משה כהן באינוסה של אשתו, בת־שבע. הבעל נידון לשלוש שנות מאסר.

אילנה אלון ■

במדינה

רפואה

מד"א נגד תר"ב

בעוד התותחים בלבנון יורים, עסוקים חברי הנהלת מגן־דויד־אדום במילחמות עם צה"ל.

המילחמה בלבנון היקרתה ל־מגן־דויד־אדום בישראל הזדמנות־פז. סוף־סוף, חשבו שם, יוכל ה־אירגון לזכות להכרה בינלאומית, שבה לא הצליח לזכות עד היום. תחילה היה נדמה שהכל מתנהל לפי התוכנית. היה תיאום עם ה־ממשלה, והיה תיאום עם צה"ל.

אך כאשר הגיעו האמבולנסים של מגן־דויד־אדום ללבנון, עמו־סים ברופאים, חובשים ותרופות, התברר שמיכשול גדול עומד על דרכם: חיל־הרפואה של צה"ל. הצבא לא היה מוכן להתחלק ב־תהילה עם האירגון הוולונטרי.

ביום השני בשבוע שעבר, כינס מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, מתי שמואלביץ, ישיבה כדי לתכ־נן את יציאת מישלחת עזרה רפו־אית והומניטרית לאזרחי לבנון ב־צור, בצידון ובנקורה. את הרעיון הגה כנראה יחיאל קדישאי.

לישיבה הוזמנו מנכ"ל משרד־הבריאות, הפרופסור ברוך מודן, מנהל־המחלקה לקישרי־חוץ של מישרד־הבריאות, הפרופסור ברונו בונפלד וכן קצין־רפואה־ראשי, הד"ר ערן דולב.

רק בשלב מאוחר יותר הוחלט לקרוא גם למנכ"ל מגן־דויד־אדום, עמיצור כפיר, כדי לשלב גם את האירגון הוולונטרי שלו, שכנר־אה אינו זוכה בממשלה בכבוד ה־ראוי.

בישיבה זו סוכם שמטרת המיש־לחת יהיה הגשת סיוע רפואי ל־תושבי לבנון, גם כדי להראות לעולם שממשלת־ישראל, שעשתה את המילחמה, היא זו שגם עושה למען שיקום תוצאותיה. בישיבה הוחלט על חלוקת תפקידים בין כל השותפים לשיירה שתצא לצור, צידון ונקורה, כשמישרד־הבריאות מספק את התרופות, צה"ל את ה־רופאים הצבאיים ומגן־דויד־אדום מביא 23 אמבולנסים, עם נהגים שיש להם הכשרה של חובשים קרביים.

נקבע שאחרי שהשיירה תצא לדרך, יפרסם דובר־צה"ל מיהם הגורמים המשתתפים.

לזכות בהכרה. אולם מגן־דויד־אדום מיהר להוציא פירסום לכלי־התיקשורת, בערב שלפני יציאת השיירה, שבו הוא מתעלם לחלוטין מהשותפים האחרים, ו־קובע שהשיירה היא של מגן־דויד־אדום.

הדבר גרם אי־נחת לשר־הברי־אות ולקצין־רפואה־ראשי, אך הם העדיפו שלא לנהל מילחמות־יהו־דים.

חוק מגן־דויד־אדום משנת 1950 קובע: הכנסת מטילה על האירגון את התפקידים של הצלב־האדום הבינלאומי, בנוסף לשירותים ה־אחרים שיש לספק לאזרחי המדי־נה. מגן־דויד־אדום מקבל על פי החוק משימות של הגשת עזרה ראשונה ושירותי אמבולנסים בעי־תות שלום ובזמן חירום, הדרכה בעזרה ראשונה, וכן את הטיפול בכל הכרוך באיסוף תרומות־דם, עיבודן והספקתן לבתי־החולים. סמל האגודה, מן־דויד בצבע אדום על רקע לבן, הינו סמל בילעדי לאגודה ואין איש רשאי להשתמש בו פרט לאגודה ולצרכיה.

ראובן דובין, אזרח אמריקאי הפועל בהתנדבות למען מגן־דויד־אדום, מסביר: „היות שישראל לא משתמשת בסמל הרישמי של ה־צלב־האדום, היא אינה יכולה להי־יות מוכרת בו כחברה. ישראל אינה מוכנה להשתמש בסמל נוצ־רי — הצלב. יש לכך תקדים ב־עולם — המדינות הערביות ה־חברות באירגון משתמשות בסמל חצי הסהר.

באירגון הצלב־האדום חברות 140 מדינות. עד היום זכה מגן־דויד־אדום בהכרתן של 60 מדינות בלבד.

„ההחלטה שהשיירה עם הסיוע הרפואי תהיה של ממשלת־ישראל, נתנה ביטוי נוסף לאי־הצדק ש־נעשה נגדנו במשך כל השנים על־ידי הצלב האדום," ממשיך ו־טוען דובין. „למרות שאנחנו לא חברים בצלב־האדום, הרי שמגן־דויד־אדום עזר לעשרות מדינות שניזוקו מרעידות־אדמה ומאסו־נות מילחמה וטבע בשנים האח־רונות. רק אחרי לחצים שהפעילו אנשי מגן־דויד־אדום פנה שר־הבריאות, אליעזר שוסטק, לצלב־האדום, כדי שיעבדו יחד עם מגן־דויד־אדום. אך עדיין לא נענינו.

„אנחנו עושים עבודה רצינית וחשובה שם, ורק אם העולם יראה אותנו שם בפעולותינו, נזכה לב־סוף בהכרת הצלב־האדום. זה יהיה שירות־ההסברה הטוב ביותר ל־ממשלת־ישראל, כי העולם ייראה שאותם המגישים עזרה רפואית לבושים במדי מגן־דויד־אדום ולא רק את הסמל הנוצרי של הצלב־האדום."

גוף אימפוטנטי. המציאות ב־שטח, כפי שדווח יום אחרי יציאת המישלחת ללבנון, לא ענתה על הציפיות. כל האמבולנסים של מגן־דויד־אדום „נכלאו" במחנה־צבאי ישראלי, ורק רופאים צבאיים היגשו עזרה רפואית, לצד אנשי הצלב־האדום, הפועלים שם בחופ־שיות.

מישרד־הבריאות, לעומת זאת, כבר הספיק לערוך סקרים אפי־דמולוגיים, ולשגר תרופות וחיסו־נים נחוצים, כדי למנוע התפשטות מחלות במקומות שבהם תנאי־התברואה לקויים, בעיקבות ההרס שנגרם על־ידי המילחמה.

הגורמים הממשלתיים, הגורסים שמגן־דויד־אדום אינו מסוגל להי־ערך למיבצע כזה בכוחות עצמו, צודקים אולי, אולם יש לשאול מדוע לא סייעו למגן־דויד־אדום עד היום להיערך בצורה מוצלחת יותר.

הקיצוניים בהנהלת מגן־דויד־אדום אומרים, שבמיקרה הנוכחי מרוצה ממשלת־ישראל מכך ש־מגן־דויד־אדום הוא גוף אימפו־טנטי וכך זוכה ממשלת ישראל בכל היוקרה על מיבצע זה. לכן החליט מגן־דויד־אדום להתחכם הפעם, ולזקוף לזכותו את יוקרת המיבצע, כאשר הציף את כלי־התיקשורת בידיעות על המיפעל. בכך הוא קיווה, אולי, להפעיל לחץ, כדי לפעול באופן חופשי ב־שטח, ובבוא הזמן לקדם את ה־הכרה בו באירגון הצלב־הבינלאו־מי.

מלך עסקי ההרצאות מוכן לתת לראש ממשלת ישראל 15 אלף דולר להרצאה

„בגין יעשה מיליונים!"

אם יפרוש מנחם בגין מראשות הממשלה, תמתין לו מישרה מכניסה. כבר לפני ארבע שנים הוצעו לו 15 אלף דולר בשכר הרצאה אחת בארצות־הברית — סכום השווה היום לשלושה וחצי מיליון לירות בערך.

מן שמוכן לספר על כך הוא מלך־עיסקי־ההרצאות האמריקאי, הארי ווקר (65). ווקר מעסיק את כל הלהיטים הגדולים בתחום ההרצאות־בשכר. הנשיאים לשעבר ג'רלד פורד וג'ימי קרטר, שר־החוץ לשעבר הנרי קיסינג'ר והשדרנית ברברה וולטרס, ובמיוחד את כל הקבינט היוצא של קרטר. את אלה שהוא אינו יכול להשיג ברגע זה, בגלל תקנה ממשלתית זו או אחרת, הוא ישיג ללא ספק בעתיד. יש לכך שתי סיבות, טוען וושינגטון פוסט האמריקאי: הארי ווקר, נוסף על עשר אצבעותיו, נולד כשהוא אוחז בשפופרת הטלפון בכל אחת משתי ידיו, והוא אינו ממתין שהטלפונים יצלצלו אליו.

כך, למשל, הוא נתקל במנחם בגין בלובי של מלון המלך־דויד בירושלים, ולמרות העובדה שבגין לא יוכל להרצות תמורת שכר עד שיפרוש ממישרתו הרמה, הארי ווקר, ידיד ותיק של בגין, נסע בו את הרעיון:

„מנחם," אמר הארי, „אם אתה עוזב עכשיו את הממשלה, כמה אתה שווה, לדעתך?"

„אולי אלף דולר," השיב בגין.

„בוא אלי," הזדרז ווקר לומר, „ותקבל 15 אלף דולר לערב."

סכומי עתק

ווקר מספר את הסיפור במישרדו שבמרומי הקומה ה־36 שבאמפייר־סטייט־בילדינג. המישרד, שלא כפי שניתן לצפות ממי שעוסק בשמות הלוהטים ביותר, אינו מהודר. על הקירות תלויים אמנם תצלומים חתומים רבים, אך המישרד הוא צפוף והומה.

הוא מנהל את המישרד בעזרת בנו, דון. שניהם מרכיבים משקפיים כהים, ומשלימים זה את זה. הארי הוא זה שעסוק עם הטלפון, מפספס ומתפאר כי „בחמישה תאריכים נפלאים," הוא הצליח „לארגן" את ג'ימי קרטר, שכמובן היה „להיט גדול". דון שקט יותר, ויש לו סבלנות להאזין לאנשים המתקשרים בכל רגע. הוא זוכר, למשל, כי הפרשן הכלכלי של הטלוויזיה, לואיס רקייזר, זקוק תמיד למיטה כפולה ושידה.

הם דואגים היטב לאנשיהם. כאשר הצהיר המועמד לנשיאות דאז, רונלד רגן, על הכנסותיו, קרא וול־סטריט־ג'ורנל לחקור כיצד קיבל סכומים גדולים כל־כך מווקר. אלכסנדר הייג, אחרי שעזב את תפקידו כמפקד נאטו ופנה לשוק הפרטי, הרוויח מעיסקי ההרצאות חצי מיליון דולר.

„איך אתה יודע מיהו להיט?" שואלים האנשים תמיד, „ואיך השגת את מי שהשגת?" התשובה, על־פי דבריהם של שני בני ווקר: הם עוקבים אחר הכותרות ואחרי מהדורות החדשות.

והם מצליחים להשיג את המרצים שלהם משום שווקר נמצא בעסקים אלה מזה 35 שנים. ההתחלה היתה כאשר השיג פרופסורים בוסטוניים להרצאות במועדוני־גן, ובינתיים למד להכיר את כולם. הוא מתבונן ברוברט וייט, השגריר האמריקאי לשעבר באל־סלוואדור, כשהוא מופיע בראיון טלוויזיוני — והוא יכול להחתים אותו על מסע־הרצאות עוד בטרם יצא וייט מן האולפן.

בגין זוכר

ווקר מודה שעשה גם שגיאות בקאריירה שלו. לפני שנים התקשר אליו משה דיין וביקש להיפגש עימו. הארי ביקש כי יבוא למישרד, והניח לו להמתין זמן רב. אחר־כך בישר לו שלא יוכל להשיג למענו הרבה, אולי כמה הרצאות במיכללות. אחרי שנה או שנתיים פרצה מילחמת ששת־הימים. הארי מיהר להבריק לדיין ולהזמינו. כאשר התפטר דיין מתפקידו כשר־הביטחון בממשלת גולדה, החתים אותו הארי על חוזה.

עכשיו הוא מנסה „לטגן דג טרי" וחדש: זוהי ג'ין קילפטריק, שגרירת ארצות־הברית באומות המאוחדות. הוא רוצה ליצור שם קשרים. יתכן שהשגריר הקודם של ארצות־הברית באו"ם, הסינאטור פאט מוינהאן, יסייע לו בכך.

ווקר עדיין עובד על בגין. לראשונה הזכיר את העניין באוזני בגין לפני ארבע שנים. „15 אלף דולר? אשאיר אחרי אלמנה עשירה," אמר אז בגין. עכשיו, בכל פעם שבגין פוגש בווקר, הוא מתבדח בעניין זה. אך הוא זוכר. גם ווקר זוכר. הוא מרבה להרהר בבגין. „הממשלה ללא ראש — ולבגין יש מישרה!" הוא מכריז.

רחל מרחלת על כל העולם

השדיים של המילחמה

כולם כבר יודעים על ביקורה של **פנינה רוזנבלום** ביישובי הצפון וברמת־הגולן. דווח על כך כמעט בכל העיתונים. אבל מה שלא ידוע הוא, שכמעט ואירע לה שם אסון.

כשבאה פנינה לרמה, הסיעו אותה בג׳יפ בדרכי עפר. בדרך היא הבחינה שהחזה שלה עולה ויורד בקצב רצחני, עם כל טילטול של הרכב. זה מאוד הדאיג אותה, עד שצעקה לנהג: ״הי, תיזהר! אלה השדיים של המדינה!״

הנהג, שכמעט התעלף מרוב בהלה כאשר התברר לו שסיכן נכס לאומי רב־ערך שכזה, הקפיד לנהוג בזהירות מרבית בהמשך הנסיעה, כך שמנוחתם של האברים היקרים מפז לא תופרע. לאות הוקרה הודיעה פנינה, עם סיום הנסיעה, כי היא תורמת את השדיים שלה למילחמה.

פנינה חזרה לא מכבר ארצה, אחרי שביקרה בחצי עולם. היא הספיקה להיות בפאריס, בלונדון, בפסטיבל הסרטים בקאן, בגראן־פרי במונטה קארלו ובניו־יורק. בקאן בילתה עם השחקן **דייוויד קרדין**, שהתפרסם בסידרת הטלוויזיה האמריקאית קונפו. למעשה, נפגשה עימו פנינה בתחילה כדי לראיין אותו. כן, היא גם עיתונאית לעת מצוא. אבל תיכף ומייד הם הפכו גם לידידים טובים.

נראה שהמפגש עם אנשי הבד עורר בה את התאווה למישחק. בקרוב היא נוסעת שוב לחו״ל, כדי להשתתף שם במיבחני־בד. בינתיים היא בארץ. ״הגעתי ביום השישי שלפני המילחמה,״ סיפרה לי. ״באתי בדיוק בזמן. יש לי המון מה לעשות בארץ עד שאסע שוב, אבל שום דבר לא יוצא לי. בגלל המילחמה הכל מתעכב לי.״

פנינה רוזנבלום ודייוויד קרדין
תרומה לצה״ל

חברה או ילד

דוגמנית־הצמרת **תמי בן־עמי** וחברה, כוכב הכדורסל של מכבי תל־אביב, **אולסי פרי**, נפרדים וחוזרים, נפרדים וחוזרים ונפרדים וחוזרים כל הזמן. זה כבר הפך לדבר שיגרתי אצלם, עד שאיש אינו מתרגש מזה יותר.

הפעם, עד כמה שזה נראה על־פני השטח, הם נמצאים באיזה שהוא מקום בין פרידה לחזרה, ונדמה לי שהצלחתי לעלות על אחת הסיבות המרכזיות, שגרמו לחיכוכים ביניהם.

תמי בן־עמי ואולסי פרי
נפרדים וחוזרים

לאולסי יש **ילד** בארצות־הברית, שנולד מחוץ לנישואין, והוא מתגעגע, כנראה, לבנו. עובדה היא שהוא העלה כמה פעמים באוזני תמי את הרעיון להביאו ארצה, כדי שיחיה פה יחד עימם. אולם ממה שאולסי סיפר לכל מיני אנשים, מסתבר שתמי גילתה התנגדות רצינית מאוד לעניין. לא ברור לי בדיוק מדוע. אבל שמעתי שהיא אמרה לו פשוט שזה או היא או הילד.

אני מתארת לעצמי שהיה לו קשה מאוד לבחור בין השניים. הכל יודעים שהוא אוהב את תמי. יחד עם זאת, הוא רוצה מאוד את הבן לצידו. וזה בהחלט לא מקל על יחסיו עם תמי.

בזמן האחרון רואים את תמי ביחד עם ספר־הצמרת **יוקי**. אולסי, לעומת זאת, מנצל את זמנו החופשי כדי לבקר אצל החיילים בצפון.

עוד דבר, המאפיין את בני־הזוג, הן ההכרזות של אולסי, שהם עומדים להתחתן. תמי נוהגת להכחיש את הדברים, ועד עתה הם באמת לא התחתנו. נראה שגם אין לצפות לכך בקרוב. אגיד לכם למה אני חושבת כך: דיברתי עם תמי, והתרשמתי ממנה שכל המצב הזה די נמאס עליה, למרות שהיא לא אמרה זאת במפורש, וסירבה לענות על השאלה אם היא ואולסי עדיין ביחד.

חתונה בקפריסין

יש אנשים שנשבעו באוזני, ששמעו את **מירון רכטמן**, האמרגן לשעבר של **יואל זילבר**, שמנהל כיום את להקת תיסלם, מצהיר שהוא עומד להתחתן. הכלה המיועדת היא הדוגמנית הוותיקה **רותי דור**, שעימה יש לו סיפור בהמשכים כבר כמה שנים. הם אפילו מתגוררים ביחד.

מירון, שמידות הגוף הגדולות שלו הן אחת מתכונותיו הבולטות, ושהעגיל באוזנו הוא סימנו המיסחרי מזה הרבה שנים, היה ידוע פעם במשיכתו לצעירות, בעיקר מעריצות של אמנים שאיתם עבד — מה שקרוי ״גרופיס״ בלעז. הוא אהב להחליף אותן בקצב מהיר אולם ככל שהרומן שלו עם הדוגמנית היפהפיה נמשך והלך, כך חל בו שינוי. הוא נעלם אמנם מדי פעם לתקופות שונות, אך תמיד חזר. ורותי היתה מקבלת אותו בזרועות פתוחות.

מאז שהם חיים ביחד, העניין ביניהם הפך לרציני יותר ויותר. אולם עד כמה שהגיע לאוזני, יש להם איזושהי בעיה.

מירון רכטמן
גרים ביחד

מירון סיפר שהם תיכננו להתחתן בקפריסין, ולא ברור לי אם זה ביגלל שרותי היתה גרושה. אני גם לא יודעת שרכטמן הוא כהן.

בכל אופן, הרמתי טלפון לרותי. היא לא הכחישה שמירון אמר את הדברים, ואפילו הודתה באוזני שיש משהו רגיש בעניין הזה, אבל אחר־כך שינתה את דעתה וטענה שבכלל לא מדובר בחתונה.

סיפור השנה - המשך

לפני חודש וחצי סיפרתי לכם על **אחד האנשים הבכירים ביותר** והידועים ביותר של מכבי תל־אביב, שתפס את **אחד משחקני הכדורסל** היותר בולטים והיותר חתיכים ביחד עם **אשתו** במיטה אחת. לפי הסיפור, בא אותו איש בכיר להנהלה ודרש לפטר את השחקן. ״או אני או הוא!״ אמר להם.

דאגתי אז לציין שאיני בטוחה במאה אחוז שכל הפרטים בסיפור הם נכונים, אבל טענתי שאם מה שמספרים הוא נכון, אז מגיע לזה התואר ״סיפור השנה״.

עכשיו אני יכולה לבשר לכם, שמאז פירסום הסיפור זרמו אלי אישורים מכל הכיוונים לכך שהסיפור הוא נכון. וזה עוד לא הכל.

נודע לי גם שהבעייה שנוצרה במכבי, בעיקבות אותה תקרית, נפתרה. אותו שחקן מפורסם, שהואשם בהצמחת קרניים לאותו איש בכיר, פוטר בינתיים מן הקבוצה. ליתר דיוק, החוזה שלו לא חודש. בעקבות זאת הודיע האיש שתבע את פיטוריו, כי עבורו הפרשה הסתיימה.

זה, בכל אופן, מה שהגיע לאוזני. עלי לציין שכל העניין עלה לי ביזע רב. הסיבה היא שבמכבי כולם הפכו לדגים אילמים בקשר לפרשה הזאת. ממש אי־אפשר להוציא מהם מילה.

הפלייבוי של העיתונאים

שעיה סגל, כתב מעריב בצפון, שהיה בעבר צלם, וכיום הוא מסקר את המילחמה בלבנון עבור עיתונו, משגע את כל כתבי־המילחמה. הם פשוט יוצאים מגידרם מרוב קינאה להמצלחה שיש לו אצל נשים, ותמיד נשים יפות.

כאשר באו אמנים שונים לבדר את תושבי קריית־שמונה, הופתעו כל העיתונאים שהיו במקום, לראות כיצד שתי זמרות יפהפיות, **עירית בודקא**, ו**יוכבד נדב**, מתנפלות בזו אחר זו בנשיקות על הכתב הג׳ינג׳י. ״מה, יש לך רומן עם שניהן?״ שאלו אותו. אך שעיה הפתיע את כולם: ״שתיהן כבר שייכות לעבר,״ השיב, ״את החברה הנוכחית שלי תראו מחר בערב.״

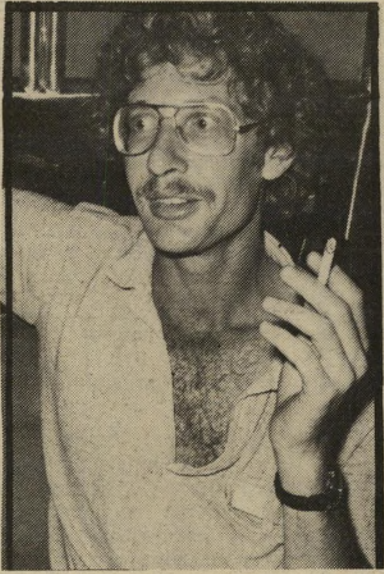

שעיה סגל
אהבה במישטרה

כל מילה שלו היתה נכונה. שעיה, שהתגרש לפני שנתיים ברעש גדול מאשתו **תחיה**, התחיל לנהל חיים של פלייבוי. גרושתו, אגב, התחתנה עם חברו של שעיה, הצלם **חנניה הרמן**.

למחרת בערב, כפי שהבטיח שעיה, זכו עמיתיו לראות את אהבתו הנוכחית. קוראים לה **שרה („שרל׳ה״) ברגר**, והיא באה להעביר איתו את הלילה במלון הצפון בקריית־שמונה, שם לנים רבים מהכתבים המסקרים את המילחמה.

שרל׳ה, סטודנטית בת 22 — רק ביום השני בשבוע שעבר היה לה יומולדת — הכירה את שעיה בן ה־31, לפני חצי שנה, בעת שבאה לבקר חברה שלה, שוטרת חיב״ה, במישטרת מחוז תל־אביב. הכתב הזריז, שהיה במקום, הבחין ביפהפיה, וביקש לצלם אותה לעיתונו. מאז הם ביחד.

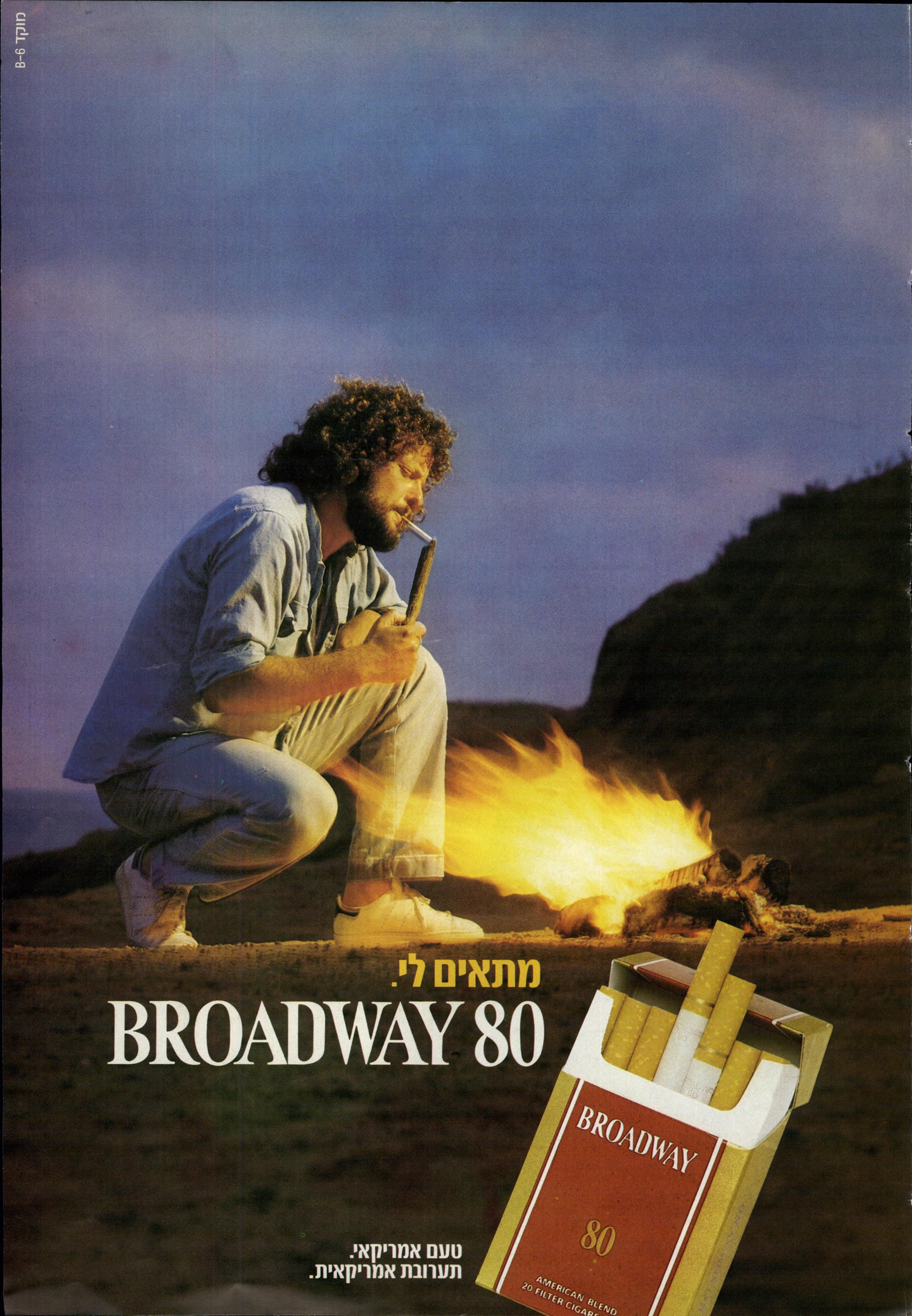

מוקד B-6
מתאים לי.
BROADWAY 80
BROADWAY
80
AMERICAN BLEND
טעם אמריקאי.
תערובת אמריקאית.

ב' תמוז תשמ"ב, 23.6.1982 מיספר 2338 76 עמודים 30 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

צה"ל בביירות המיזרחית

חייל צה"ל
ונערה נוצרית